

دکتر محمد غفرانی
دکتر مرتضیٰ آیت الله زاده شیرازی

فرہنگ اصطلاحات روز

فارسی - عربی

قاموس فارسی - عربی

مراجعة

د. عبد العزیز شرف
استاذ الإعظام اللغوی الزائر
بجامعة الأزهر

د. محمد عبد المنعم خفاجی
عمید کلیة اللغة العربیة الأسبق
جامعة الأزهر

مکتبة لبنات ناشرون

هَذَا الْمُعْجَمُ

- القاموس الفارسيّ العربيّ مُحاولَة مُعْجَمِيَّة جَدِيدَة رائدة في الحَقْل الجامعيّ.
- وَضِعَ أساسًا لِيُلَبِّي حاجةَ الدَّولة عُمومًا، وحاجات طُلّاب قِسْم اللُّغة العربيّة وآدابها في جامعة طَهْران، والجامعات الإيرانيّة، والمَعهد العالي للترجمة خُصوصًا.
- وهو مُساعد فعّال لِطُلّاب الدِّراسات الفارسيّة في الجامعات العربيّة وخُصوصًا في كُليات الآداب وأقسام التَّرجمة، إلى جانب فائدته الكبيرة لكلِّ مَنْ يَعْرِف اللُّغة الفارسيّة.
- رَكَّز القاموس على التَّعابير المُتداوِلة والمُصطلحات الحديثَة في اللُّغتين الفارسيّة والعربيّة، فهو بِذلك يُؤدِّي خِدمة ثقافيّة مُعاصرة، ويُعِين في الدِّراسات اللُّغويّة المُقارَنة.
- اِهْتَمَّ القاموس بِتسجيل الألفاظ المُتداوِلة التي تَمَسُّ الحَيَاة اليوميّة بِكُلِّ جوانبها.
- عَنِي القاموس بِوَضْع المُقابِلات العربيّة الدَّقِيقَة والمألوفة للمُفردات والتَّعابير الفارسيّة.
- وَيَسِّر مَكْتبة لِبْنان ناشرون أن تُقدِّم إلى طُلّاب الدِّراسات الفارسيّة والعربيّة والإسلاميّة قاموسًا جَدِيدًا، في حُلّة راقية تُواكِب الحَدَاثَة وتَضْرِب في أعماق التُّراث. إِنَّه لَبِنَة في صَرْح المَعاجِم التي آلَت على نَفْسها بِناءه خِدمة للمعرفة والأجيال.

فرہنگ اصطلاحات روز -
فارسی - عربی
قاموس فارسی - عربی

فرہنگ اصطلاحات روز

فارسی - عربی

قاموس فارسی - عربی

تألیف

دکتر محمد غفرانی دکتر مرتضیٰ آیت اللہ زاده شیرازی

مراجعة

د. عبد العزیز شرف
أستاذ الإعلام اللغويّ الزائر
جامعة الأزهر

د. محمد عبد المنعم خفاجي
عميد كلية اللغة العربيّة الأسبق
جامعة الأزهر

مکتبہ لبّانات ناشرین

المحتويات

مقدمة : (تقديم)	ز
فهرست موضوعي اصطلاحات :	
الفهرسُ الموضوعي للمُصطلّحات	١
فهرست الفبائي اصطلاحات :	
الفهرسُ الهجائي للمُصطلّحات	١٥
استدراك :	
الاستدراك	١٣٣

مكتبة لبنان ناشرون

زقاق البلاط - ص.ب : ٩٢٣٢ - ١١

بيروت - لبنان

وكلاء وموزعون في جميع أنحاء العالم

© الحقوق الكاملة محفوظة

لمكتبة لبنان ناشرون

الطبعة الأولى ١٩٩٥

رقم الكتاب 01 D 120235

طبع في لبنان

الإنسانُ بكلِّ لسانٍ إنسانٌ

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى

تقديم

القاموس الذي نَضَعُهُ بَيْنَ أَيْدِي الْقُرَّاءِ الْكَرَامِ مَجْهُودٌ مُتَوَاضِعٌ وَمُحَاوَلَةٌ جَدِيدَةٌ - قَدْ تَكُونُ الْأُولَى مِنْ نَوْعِهَا فِي الْحَقْلِ الْجَامِعِيِّ.
فَقَدْ تَلَمَّسْنَا ضَرُورَةَ ذَلِكَ فِي مَرَافِقِ الدَّوْلَةِ بِصِفَةِ عَامَّةٍ، وَعِنْدَ طُلَّابِ قِسْمِ
اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَآدَابِهَا بِجَامِعَةِ طَهْرَانَ وَالْجَامِعَاتِ الْإِيرَانِيَّةِ الْأُخْرَى وَالْمَعْهَدِ الْعَالِيِّ
لِلتَّرْجَمَةِ بِصِفَةِ خَاصَّةٍ.

وَلِهَذَا فَكَّرْنَا فِي وَضْعِ قَامُوسٍ يَحْتَوِي عَلَى نَمَازِجٍ مِنَ التَّعَابِيرِ الْمُتَدَاوِلَةِ
وَالْمُضْطَلَّحَاتِ الْحَدِيثَةِ فِي اللُّغَتَيْنِ الْفَارْسِيَّةِ وَالْعَرَبِيَّةِ، وَبَذَلْنَا الْجُحْدَ الْمُتَوَاصِلَ فِي بِنَاءِ
هَذِهِ الْفِكْرَةِ - وَنَحْنُ نَقُومُ بِوَاجِبِ تَدْرِيسِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَآدَابِهَا فِي جَامِعَةِ طَهْرَانَ -
حَتَّى تَوْفَّرَ لَدَيْنَا مَا يُمَكِّنُ أَنْ نُقَدِّمَهُ لِلْقُرَّاءِ وَالْمُسْتَغَلِّينَ فِي حَقْلِ الدِّرَاسَاتِ
الْعَرَبِيَّةِ وَالْفَارْسِيَّةِ (كَمَا أُوتِيَ لَا كَمَا يَنْبَغِي).

وَبِكُلِّ ثِقَةٍ وَاطْمِئْنَانٍ: إِنَّ هَذِهِ الْمُحَاوَلَةَ - عَلَى بَسَاطَتِهَا - سَتُلَبِّي الْحَاجَةَ
الْمَاسَّةَ الَّتِي يَعِيشُهَا مُجْتَمَعُنَا وَطُلَّابُ الْعِلْمِ.

وَكَانَ لَا بُدَّ لَنَا أَنْ نُيَسِّرَ فِي هَذَا الْعَمَلِ، الْأَلْفَافَ الْمُتَدَاوِلَةَ الَّتِي تَمَسُّ الْحَيَاةَ
الْيَوْمِيَّةَ بِكُلِّ جَوَانِبِهَا سَوَاءً أَكَانَتْ فَارْسِيَّةً الْأَصْلَ، أَمْ دَخِيلَةً عَلَيْهَا، وَأَصْبَحَتْ
مَأْلُوفَةً بِحَيْثُ صَارَتْ جُزْءًا مِنْ لُغَتِنَا الدَّارِجَةِ.

وَكَذَلِكَ عِنْدَ إعْطَاءِ الْمَعْنَى التَّفْسِيرِيَّ وَالتَّوْضِيحِي لِلْمُضْطَلَّحَاتِ الْفَارْسِيَّةِ
بِمَا يُعَادِلُهَا فِي اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ، إِنَّمَا حَاوَلْنَا أَنْ نَذْكُرَ الْمُضْطَلَّحَ الَّذِي أَلْفَهُ الْمُجْتَمَعُ
الْعَرَبِيُّ فِي عَصْرِنَا الْحَاضِرِ دُونَ أَيِّ تَصَرُّفٍ أَوْ تَحْوِيرٍ.

وَلَمْ نَدَّعِ أَنْ عَمَلْنَا هَذَا قَدْ جَاءَ خَالِيًا مِنْ كُلِّ شَائِبَةٍ فَإِنَّ طَبِيعَةَ كُلِّ عَمَلٍ

جَدِيدٍ مِنْ شَأْنِهَا أَنْ تَتَعَرَّضَ لِلتَّعْدِيلِ وَالْإِضْلَاحِ وَخَاصَّةً فِي مَيْدَانِ اللُّغَةِ الْعَامَّةِ.
 إِنَّمَا الشَّيْءُ الَّذِي نُوَكِّدُ عَلَيْهِ هُنَا هُوَ أَنَّ مَا وَضَعْنَاهُ لَيْسَ إِلَّا لَبِنَةً فِي هَذَا
 الْبِنَاءِ، وَأَمَلْنَا وَطِيدٌ أَنْ يَكُونَ فِي الْمُسْتَقْبَلِ مَا يُحَقِّقُ الْمَنْشُودَ فِي نَفْسِنَا.
 وَمِنْ أَجْلِ تَسْهِيلِ الْإِسْتِفَادَةِ مِنْ هَذَا الْقَامُوسِ رَاعَيْنَا فِي تَرْتِيبِ
 الْمُصْطَلَحَاتِ، مَنَهِجَ الْحَرْفِ الْهَجَائِيِّ. غَيْرَ أَنَّنا اضْطَرَرْنَا فِي بَعْضِ الْحَالَاتِ إِلَى
 الْخُرُوجِ عَلَى هَذَا النَّهْجِ الْمُتَّبَعِ، فَقَدْ رَسَمْنَا الْمُصْطَلَحَ - الْمَشْهُورَ الْاسْتِعْمَالَ عِنْدَنَا -
 كَمَا هُوَ مَعْرُوفٌ. كَيْ لَا يَضْطَرِبَ الْقَارِئُ فِي ذَلِكَ.
 بَعْدَ هَذَا كُلُّهُ:

إِنَّ أَمَلَنَا لَكَبِيرٌ بِأَنْ نَظْفَرَ بِرِضَاءِ الْقُرَّاءِ الْكَرَامِ، رَجَاءً أَنْ يَنْظُرُوا إِلَى الْأَخْطَاءِ
 وَالْهَفَوَاتِ الَّتِي قَدْ يَقْفُونَ عَلَيْهَا فِي هَذَا الْقَامُوسِ بَعَيْنِ النَّصْحِ وَالْإِزْشَادِ. فَإِنَّ
 الْاعْتِرَافَ بِالنَّقْصِ كَفِيلٌ بِتَيْلِ الْعَفْوِ. كَمَا نَأْمُلُ أَنْ نَكُونَ قَدْ أَدَّيْنَا بِهَذَا الْمَجْهُودِ
 الْمُتَوَاضِعِ خِدْمَةً جَامِعِيَّةً لِطُلَّابِنَا الَّذِينَ يَعْمَلُونَ فِي حَقْلِ الدِّرَاسَاتِ الْإِسْلَامِيَّةِ
 عَامَّةً وَالْعَرَبِيَّةِ خَاصَّةً، وَوَاجِبًا نَحْوَ وَطَنِنَا الْغَالِي، وَأُمَّتِنَا الْمَجِيدَةِ الْخَالِدَةِ.
 وَاللَّهُ الْمَوْفِقُ لِلصَّوَابِ.

الدكتور مُحَمَّد غفراني * الدكتور مرتضى آية الله زاده شيرازي
 عام ١٣٥٢ هـ، ش - جامعة طهران

فهرست موضوعي اصطلاحات

الفهرسُ الموضوعيُّ لِلْمُصْطَلَحَات

عناوين ومناصب كشوری و لشکری و سازمانهای دولتی و اصطلاحات سیاسی :
الألقابُ وَالْمَنَاصِبُ الْمَدَنِيَّةُ وَالْعَسْكَرِيَّةُ وَالْمُنْظَمَاتُ الْحُكُومِيَّةُ وَالْمُصْطَلَحَاتُ السِّيَاسِيَّةُ

۱	رژیم سلطنتی: النَّظَامُ الْمَلَكِي. خاندان جلیل سلطنت: الْأُسْرَةُ الْمَالِكَةُ الشَّامِيَّة، الْعَائِلَةُ الْمَالِكَةُ الشَّامِيَّة. اعلیحضرت همایون شاهنشاه: صَاحِبُ الْجَلَالَةِ الشَّاهِنْشَاهُ الْمُعْظَمُ. اعلیحضرت پادشاه...: صَاحِبُ الْجَلَالَةِ الْمَلِكُ الْمُعْظَمُ. شاهنشاه: الشَّاهِنْشَاهُ الْمُعْظَمُ، الْعَاهِلُ الْمُعْظَمُ. پادشاه: الْمَلِكُ، الْعَاهِلُ. علیاحضرت شهبانو: صَاحِبَةُ الْجَلَالَةِ الْمَلِكَةُ الْمُعْظَمَةُ. علیاحضرت ملکه...: صَاحِبَةُ الْجَلَالَةِ الْمَلِكَةُ... علیاحضرت ملکه مادر: صَاحِبَةُ الْجَلَالَةِ الْمَلِكَةُ الْأُمُّ. والاحضرت ولیعهد: صَاحِبُ الشُّمُو الْمَلَكِي وَلِي الْعَهْدِ. والاحضرت، شاهزاده: صَاحِبُ الشُّمُو الْأَمِير، صَاحِبَةُ الشُّمُو الْأَمِيرَةُ. والاحضرت شاهپور...: صَاحِبُ الشُّمُو الْأَمِير نَجَل الْمَلِك... والاحضرت شاهدخت...: صَاحِبَةُ	الشُّمُو الْأَمِيرَةُ كَرِيمَةُ الْمَلِك... پسر والاگهر...: نَجَلُ... دختر والاگهر...: كَرِيمَةُ... پسر والاگهر پادشاه: شُمُو الْأَمِير نَجَل الْمَلِكِ. دختر والاگهر پادشاه: شُمُو الْأَمِيرَةُ كَرِيمَةُ الْمَلِكِ. نوه والاگهر پادشاه: شُمُو الْأَمِير حَفِيدُ الْمَلِكِ، شُمُو الْأَمِيرَةُ حَفِيدَةُ الْمَلِكِ. همسر شاهدخت، همسر شاهزاده خاتم...: قَرِينُ صَاحِبَةِ الشُّمُو الْأَمِيرَةُ... ۲ دربار شاهنشاهی: الْبَلَاطُ الشَّاهِنْشَاهِي، الْبَلَاطُ الْإِمْبَرَاطُورِي الْإِیْرَانِي. دربار پادشاهی: الْبَلَاطُ الْمَلَكِي. وزیر دربار: وَزِيرُ الْبَلَاطِ. جناب آقای وزیر دربار شاهنشاهی: مَعَالِي السَّيِّد وَزِيرُ الْبَلَاطِ الشَّاهِنْشَاهِي. رئیس تشریفات دربار شاهنشاهی: مُدِيرُ مَرَاסِمِ الْبَلَاطِ الشَّاهِنْشَاهِي (الْمَلَكِي). جناب آقای رئیس تشریفات دربار شاهنشاهی: مَعَالِي السَّيِّد مُدِيرُ	المراسم لِلْبَلَاطِ الْمَلَكِي الْإِمْبَرَاطُورِي. رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی: رَئِيسُ الدِّيْوَانِ الشَّاهِنْشَاهِي. جناب آقای رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی: مَعَالِي السَّيِّد رَئِيسُ الدِّيْوَانِ الْمَلَكِي الْإِیْرَانِي... شورای سلطنتی: مَجْلِسُ الْوَصَايَةِ عَلَي الْعَرْشِ. فرمان ملوكانه: الْمَرْشُومُ الْمَلَكِي الشَّامِي. دفتر مخصوص: (۱) دَفْتَرُ الزِّيَارَاتِ. آجودان اعلیحضرت همایونی (آجودان مخصوص): يَاوُرُ صَاحِبُ الْجَلَالَةِ. ژنرال آجودان اعلیحضرت همایون: كَبِيرُ يَاوُرَانِ لِصَاحِبِ الْجَلَالَةِ. دفتر مخصوص والاحضرت...: دِيْوَانُ صَاحِبِ الشُّمُو الْأَمِيرِ. كاخ سلطنتی: الْقَصْرُ الْمَلَكِي. گارد سلطنتی: الْحَرَسُ الْمَلَكِي. ۳ رژیم جمهوری: النَّظَامُ الْجُمْهُورِي. ریاست جمهوری: رِئَاسَةُ الْجُمْهُورِيَّةِ. حضرت رئیس جمهور: صَاحِبُ الْفَخَامَةِ حَضْرَةُ الرَّئِيسِ الْجُمْهُورِي،
---	--	---	--

(۱) دفتری است که از طرف میهمانان دولت و شخصتهای برجسته داخلی و نمایندگان سیاسی خارجی مقیم کشور در مناسبات ملی و مذهبی امضا می شود.

الشَّيْخُ رَئِيسُ الْجُمْهُورِيَّةِ.	خِطَابُ الْعَرْشِ عِنْدَ افْتِتَاحِ الْفَصْلِ	وزارت توليدات کشاورزی و مواد
حَضْرَتُ مُعَاوِنِ رِیَاسَتِ جُمْهُورِی:	التَّشْرِیعی الْجَدِید لِلْمَجْلِسِیْنِ (النَّوَابِ	مصرفی: وزارة التَّسْمِوِیْنِ ^(١) =
خَضْرَاءُ نَائِبِ الرِّئَاسَةِ الْجُمْهُورِيَّةِ.	وَالشُّیُوخِ)، خِطَابُ الرَّئِیسِ...	[خواروبار].
سِرْكَارِ بَانُو... هَمْسَرِ حَضْرَتِ رَئِیسِ	(دِرْکُشورهای جُمْهُورِی)، الْخِطَابُ	وزارت دادگستری: وزارة القَدْل.
جُمْهُور: الشَّیْخَةُ... عَقِیلَةُ الشَّیْخِ رَئِیسِ	الْأَمِیرِ... (دِرْکُشور کُویْت).	وزارت دارائی: وزارة المَالِیَّةِ، وزارة
الْجُمْهُورِيَّةِ، الشَّیْخَةُ... قَرِینَةُ السَّیِّدِ	نَخِست وزیرِی: رِئَاسَةُ الْوُزَرَاءِ.	الخِزَانَةِ.
رَئِیسِ الْجُمْهُورِيَّةِ، الشَّیْخَةُ... حَزَمُ	دَفْتَرِ نَخِست وزیر: مَكْتَبُ رَئِیسِ	وزارت دفاع، وزارت جنگ: وزارة
الشَّیْخِ رَئِیسِ الْجُمْهُورِيَّةِ.	الْوُزَرَاءِ.	الدِّفَاعِ.
پَسَرِ وَالْأَکْهَرِ حَضْرَتِ رَئِیسِ	جَنَابِ آقَايِ نَخِست وزیر: مَعَالِیِ	وزارت کشاورزی: وزارة الزَّرَاعَةِ.
جُمْهُور...: تَجَلُّ السَّیِّدِ رَئِیسِ	السَّیِّدِ رَئِیسِ الْوُزَرَاءِ، دَوْلَةُ رَئِیسِ	وزارت راه: وزارة السُّطُوقِ (وزارة
الْجُمْهُورِيَّةِ.	الْوُزَرَاءِ.	المُوَاصِلَاتِ).
دَخْتَرِ وَالْأَکْهَرِ حَضْرَتِ رَئِیسِ جُمْهُور:	جَنَابِ آقَايِ مُعَاوِنِ نَخِست وزیر:	وزارت صنایع و معادن: وزارة الصَّنَاعَةِ
کَرِیمَةُ فَخَامَةِ رَئِیسِ الْجُمْهُورِيَّةِ.	سَعَادَةُ السَّیِّدِ نَائِبِ رَئِیسِ الْوُزَرَاءِ.	والتَّعْدِینِ.
کَاخِ رِیَاسَتِ جُمْهُورِی: الْقَضَرُ	جَنَابِ آقَايِ وزیر...: عَطُوفَةُ السَّیِّدِ	وزارت منابع طبیعی: وزارة الثَّرَوَاتِ
الْجُمْهُورِیِ.	وَزِیر... ^(١)	الطَّبیعیَّةِ.
دَفْتَرِ کَاخِ رِیَاسَتِ جُمْهُورِی: مَكْتَبُ	وَزَارِ تَخَانَةِ: مَقَرُّ الْوِزَارَةِ.	وزارت آموزش و پرورش: وزارة التَّریبَةِ
شُؤُونِ رِئَاسَةِ الْجُمْهُورِيَّةِ.	وزارت دربارِ شاهنشاهی: وزارة البَلَاطِ	والتَّعْلِیمِ.
فَرْمَانِ جُمْهُورِی: الْمَرْسُومُ الْجُمْهُورِیِ.	الشَّاهِنْشَاهِی (الْمَلْکِی).	وزارت فرهنگ و هنر: وزارة الثَّقَافَةِ
	وزارت امور خارجه: وزارة الْخَارِجِیَّةِ.	والإِرشَادِ الْقَوْمِیِ.
٢	وزارت اصلاحات ارضی: وزارة	وزارت کار: وزارة الْأَشْغَالِ (وزارة
دولت: الْحُکُومَةُ، الدَّوْلَةُ.	الْإِصْلَاحِ الزَّرَاعِیِّ (سَابِقًا).	الْعَمَلِ).
کابینه: الْحُکُومَةُ (تَشْکِیلُ کَابِینَه:	وزارت تعاون و امور روستاها: وزارة	وزارت کشور: وزارة الدَّائِجِیَّةِ.
تَشْکِیلِ الْحُکُومَةِ).	التَّعَاوُنِ وَشُؤُونِ الْقَرْیِ (حَالِثًا).	سازمان امنیت: جِهَازُ الْأَمْنِ.
تَرْمِیمِ کَابِینَه: تَغْدِیلُ الْحُکُومَةِ.	وزارت آبادانی و مسکن: وزارة الإِعمارِ	ضد اطلاعات: الْمُخَابِرَاتُ الْمُرْکَزِیَّةِ،
هیئت دولت: مَجْلِسُ الْوُزَرَاءِ.	والإِسْکَانِ، وزارةُ الْبَلَدِیَّةِ وَالْقَرْیِ.	الاسْتِخْبَارَاتُ الْمُرْکَزِیَّةِ.
هیئت دولت: أَعْضَاءُ الْحُکُومَةِ.	وزارت اقتصاد: وزارة الْاِقْتِصَادِ.	کار آگاهی: الْمَبَاحِثُ.
مجلس سنا: مَجْلِسُ الشُّیُوخِ، مَجْلِسُ	وزارت اطلاعات: وزارة الإِعْلَامِ	سازمان خدمات اجتماعی شاهنشاهی:
الْأَعْيَانِ.	(مَضْلَحَةُ الْاسْتِغْلَامَاتِ).	الْمُنْتَظَمَةُ الْمَلْکِیَّةُ الْإِمْبَرَاطُورِیَّةُ لِلْخِدْمَاتِ
مجلس شورای ملی: مَجْلِسُ الثَّوَابِ،	وزارت بهداری: وزارة الصَّحَّةِ.	الاجْتِمَاعِیَّةِ.
المَجْلِسُ النَّبَایِیُّ، مَجْلِسُ الْأُمَّةِ، مَجْلِسُ	وزارت پست و تلگراف و تلفن: وزارة	سازمان آب و برق: مَضْلَحَةُ الْمِیَاهِ
الشَّعْبِ.	الْبَرِیقِ وَالتَّیْرِیدِ، وزارةُ الْبَرِیدِ وَالهَاتِفِ،	والکَهْرُبَاءِ
نطق شاهنشاه هنگام گشایش دوره	وزارته المواصلات (خطوط ارتباطی).	سازمان اوقاف: مَضْلَحَةُ الْأَوْقَافِ.
جدید قانون گزاری مجلسین:		

(١) عنوان «معالي»، «سعادة»، «عطوفة» مرادف عنوان «جناب» در زبان فارسی است و عنوان «عطوفة» در برخی از کشورهای عربی بمعنای «تیسار» در اصطلاح نظامی نیز بکار می رود مانند کشور اردن هاشمی.

(٢) وزارة المنتجات الزراعية والمواد التسموية (الاستيهلاكية).

سازمان برنامه: مصلحة التخطيط
(وزارة التخطيط).

جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران:
جمعية الأسد والشمس الحمراء
الإيرانية = (جمعية الهلال الأحمر،
الصليب الأحمر).

سازمان جلب سیاحان: مصلحة
تنشيط السياحة.

سازمان دفاع غیر نظامی: مدیریة الدفاع
المدني، منظمته...

سازمان مقاومت ملی: منظمته المقاومة
الشعبية.

گارد انتظامی دانشگاه: حرس الجامعة
شهربانی کل کشور: الأمن العام،
الشرطة المركزية.

اداره گذرنامه: قسم الجوازات، دائرة
الجوازات.

ژاندارمری: الدرك (البندر).
باسگاه: المخفر.

پادگان ژاندارمری: حامية الدرك.
اداره راهنمایی: قسم المرور، دائرة
المرور.

کلانتری: قسم البوليس، قسم الشرطة،
مخفر الشرطة (کركون در تداول
مصریان).

بازداشتگاه: المعتقل.

شهرداری پایتخت: بلدية العاصمة،
مديرية أمانة العاصمة، الأمانة العامة
للعاصمة.

اداره کل ثبت اسناد و املاک: مصلحة
الشهر العقاري، مديرية الطابو العامة.

اداره کل آمار و ثبت احوال: مديرية
الأحوال المدنية، مصلحة الأحوال
الشخصية.

دفتر ازدواج و طلاق: مكتب المأذون.

۵

ادارات دولتی: الدوائر الحكومية،
المصالح الحكومية، دور الحكومة.
کفیل وزارت...: وزير... بالوكالة.
معاون وزارتخانه: وكيل الوزارة.
مدیر کل: المدير العام.

سرپرست کل: المشرف العام، المراقب
العام.

معاون: الوكيل، معاون.

رئيس اداره: مدير الدائرة، رئيس الإدارة.
رئيس شهربانی کل کشور: مدير الأمن
العام، مدير الشرطة العام.

فرمانده ژاندارمری کل کشور: قائد
قوات الدرك.

فرماندار نظامی: الحاکم العسكري
العام.

فرمانده پادگان ژاندارمری: قائد الحامية
لقوات الدرك.

فرمانده پاسگاه: قائد المخفر.

رئيس اداره کارگزینی: رئيس شؤون
العاملين.

مدیر عامل بانک ملی: محافظ البنك
الأهلي (المصرف الأهلي).

شهردار: مدير البلدية، رئيس البلدية.
شهردار پایتخت: أمين العاصمة.

فرماندار: حکمدار، قائم مقام.

استاندار: محافظ، متصرف.
بخشدار: مدير التاحية.

فرماندار پایتخت: حکمدار العاصمة،
امر لواء العاصمة.

استاندار پایتخت: محافظ العاصمة،
متصرف العاصمة.

رئيس انجمن شهر: رئيس مجلس
البلدية.

معمد محل: شيخ الحارة، المختار.

کدخدای: عمدة.

رئيس کلانتری: مدير قسم الشرطة.

۶

نمایندگان سیاسی: الممثلون
الدبلوماسيون.

هیئت سیاسی: البعثة الدبلوماسية.

هیئت حسن نیت: بعثة الصداقة.

مذاکرات سیاسی (که بمنظور انجام
معاملات بازرگانی و حل اختلافات
صورت میگردد): المفاوضات
الدبلوماسية.

ملاقات: المقابلة.

مذاکراتی در این باره صورت گرفت:
بحرث محادثات في هذا المجال.

قطع روابط: قطع العلاقات.

تجدید روابط: إعادة العلاقات.

قطع رابطه بازرگانی: المقاطعة
الاقتصادية.

تجدید مذاکرات: استئناف المحادثات.

سازمان ملل متحد: منظمة الأمم
المتحدة.

شورای امنیت: مجلس الأمن.

تبلیغات سیاسی: التبلیغات الدبلوماسية،
الدعایات الدبلوماسية.

بحضور پذیرفتن: الاستقبال.

بتعویق افتادن مذاکرات: تأجيل
(المباحثات) المحادثات.

مذاکرات باشکست روبرو شد:
فشلت المحادثات.

پرداخت غرامت: دفع التعويضات.

نقل و انتقالات اسرار آمیز نظامی در
مرز: التنقلات العسكرية المشبوهة
على الحدود، التحركات...

نقش میانجیگری: دور الوساطة.

امتيازات سياسي: الامتيازات الدبلوماسية.	ديبر اول سفارت: السكرتير الأول للسفارة، الكاتب الأول للسفارة.	بخشودگی های گمرکی: الإعفاءات الجمركية.
مصونيت سياسي: الحصانة الدبلوماسية.	ديبر دوم سفارت: السكرتير الثاني للسفارة، الكاتب الثاني للسفارة.	ازدولت توضیح خواستن: استيضاح الحكومة.
پناهنده سياسي: اللاجئ السياسي.	وابسته فرهنگي: الملحق الثقافي.	رأى اعتماد گرفتن: طلب الثقة.
تشریفات اداری: الزوین الإداري.	وابسته نظامي: الملحق العسكري.	استغای دولت: استقالة الحكومة.
رئیس تشریفات: مدير المراسيم.	وابسته بازرگانی: الملحق التجاري.	رفراندم: الاستفتاء.
پروتوکل: بروتوكول.	كارمند سفارت: موظف السفارة.	حکومت مستقل: الدولة المستقلة.
نشان: وسام.	موافقتنامه فرهنگي: الاتفاقية الثقافية.	حکومت خود مختار: الدولة ذات سيادة
استيضاح دولت: استجواب الحكومة.	قرارداد بازرگانی: الاتفاقية التجارية.	داخلية (استقلال داخلي: الحكم الذاتي).
اطلاعية دولت: بيان حكومي.	پاراف کردن قرارداد (موافقتنامه): توقيع الاتفاقية بالأحرف الأولى.	تحت الحماية: تحت الوصاية، تحت الانتداب، المحمية.
نماینده گان سياسي خارجي: الممثلون الدبلوماسيون الأجانب.	فرا خواندن سفیر: استدعاء السفير.	حق حاکمیت: حق السيادة.
رؤسای نمایندگی های سياسي خارجي	شخص نا مطلوب است: شخص غير مرغوب فيه.	تخلیه اراضی ازقوای بیگانه: الجلاء، انسحاب قوای الاحتلال.
مقیم پایتخت: رؤساء البعثات الدبلوماسية الأجنبية المقيمة في العاصمة.	دولت حافظ منافع...: الدولة التي تزعم شؤون... سياست توسعه طلبی: سياسة التوسع.	خلع ید: انتزاع المشوكة.
تابعیت: الجنسية.	بلوکه کردن: التجميد.	ملی کردن: التأميم.
شناسنامه: هوية.	نماینده: ممثل، مندوب.	کمیسیون نظارت: اللجنة المراقبة، اللجنة المتابعة.
کلنی: الجالية.	نماینده شخصی: الممثل الخاص.	کمیسیون فرعی: اللجنة التابعة، اللجنة الفرعية (کمیة: الخلية).
سفارتخانه: دار السفارة.	نماینده مجلس: عضو المجلس.	دولتهای کمنولث، دولتهای مشترک
کونسلگری: القنصلية.	هیئت اعزامی: الوفد.	المنافع بریتانیا: دول الكمنولث، دول
وزیر مختاری: المفوضية.	فرستاده ویژه: المبعوث الخاص.	رابطة الشعوب البريطانية.
آرشیو سفارت، بایگانی سفارت:	پیام شفاهی: رسالة شفوية.	سیاستمدار، دیپلمات: السياسي،
أرشيف السفارة، قسم المحفوظات للسفارة.	یادداشت محرمانه: المذكرات السرية.	الدبلوماسي.
سفير كبير: السفير.	نامه سر گشاده: الرسالة المفتوحة.	سیاست بی طرفی: سياسة الحياد.
شيخ السفراء: عميد السفراء، مقدم السفراء.	بخشنامه: الكتاب التعميمي.	سیاست متمایل: سياسة الانحياز.
وزیر مختار: المفوض.	کتاب سفید: الكتاب الأبيض.	دولتهای غیر متعهد: الدول المحايدة.
استوارنامه: أوراق الاعتماد.	کتاب سیاه: الكتاب الأزرق.	دولتهای متعهد: الدول الموالية...
رايزن سفارت: مستشار السفارة.	ليست سیاه: القائمة السوداء.	دولتهای وابسته و متمایل: الدول المثحارة.
کاردار سفارت: القائم بالأعمال للسفارة.	سیاست مماشات: سياسة المداخنة.	دولتهای دوست: الدول الصديقة.
	ارقام رمز: مفتاح الرمز.	دولتهای متخاصم: الدول المعادية.
	منشور: الميثاق.	
	حق تقدم: حق الأفضلية.	

دولتهای درحال جنگ: الدولُ المحاربة.
 بلوک شرق: الكتلة الشرقية، المعسكر الشرقي.
 بلوک غرب: الكتلة الغربية، المعسكر الغربي.
 دست چپی: اليساري.
 دست راستی: اليميني.
 سياست میانه روی: سياسة الاعتدال.
 سياست افراطی: سياسة التطرف.
 کابینه ائتلافی: الحكومة الائتلافية.
 ائتلاف سیاسی: التكتل السياسي.
 معاهدات بین المللی: المعاهدات الدولية.
 پیمان: الحلف، الميثاق، المعاهدة.
 عقیم ساختن کودتا: إحباط المؤامرة (الانقلاب).
 پیمان تدافعی: المعاهدة التناحائية.
 اتفاق واتحاد: التحالف.
 هم بستگی: التضامن.
 حسن تفاهم: التفاهم المشترك.
 احترام متقابل: الاحترام المتبادل.
 دولت هم کیش: الدولة الشقيقة.
 دولت ملی: الحكومة الوطنية.
 اوضاع کنونی جهان: الموقف الراهن في العالم، الموقف الدولي الراهن.
 درسطح جهانی، درسطح بین المللی: على المستوى العالمي، على الصعيد الدولي.
 تحکیم روابط: تدعيم العلاقات، توطيد الصلات، توثيق العلاقات.
 روابط دوستانه: الصلات الودية.
 روابط حسنه: العلاقات الطيبة.
 عوامل دوستی: أواصر المحبة.
 عوامل برادری: وشائج الأخوة.
 توسعه روابط: توسيع العلاقات.
 بهبود روابط: تحسين العلاقات.

تیرگی روابط: تؤثر العلاقات.
 انجمن فرهنگی...: الجمعية الثقافية...
 انجمن دوستی: جمعية الصداقة.
 تصفیة اختلاف از راه داوری: حل الخلافات عن طريق التحكيم.
 کمیسیون رسیدگی: لجنة التحقيق.
 روبرو شدن بادشمن: مجابهة العدو.
 جاسوسی بنفع بیگانه: التجسس لصالح الأجنبي.
 دایرة امور بیگانگان: قسم شؤون الأجانب.
 گذرنامه: جواز السفر.
 ویزا: تأشيرة، سمة.
 کارت جواز...: بطاقة التصريح.
 برگ عبور: تصريح المرور.
 اعلامیه: بلاغ.
 اعلامیه مشترک، بیانیه مشترک: بيان مشترك.
 یادداشت: مذكرة.
 شدید اللحن: شديد اللهجة.
 اخطار کردن، هشدار دادن: الإنذار.
 اعتراض کردن: الاحتجاج.
 فدراسیون، اتحاد: الوحدة، الاتحاد.

۸

کاخ ضیافت: قصر الضيافة.
 دولت میزبان: الحكومة المضيفة.
 میهمان عالیقدر: الضيف الكبير.
 هیئت میهماندار: بعثة الشرف.
 ضیافت شام: مأدبة عشاء، حفل عشاء.
 ضیافت عصرانه: حفل كوكتيل.
 مجلس معارفه: حفل التعارف.
 بافتخار ایشان برپاشد: أقيم تكريما له، أقيم على شرفه.
 پیشوا کردن: الاستقبال.

بدرقه کردن: التوديع.
 نشان حمایل: الوشاح.
 خوش آمد گفتند: رحب به...
 بگرمی دست یکدیگر رافشردند: تصافحا بخرارة.
 گارد احترام مراسم نظامی بجای آورد: أدى حرس الشرف التحية العسكرية.
 از گارد احترام سان دیدند: استغرضا حرس الشرف.
 دسته موزیک سلام شاهنشاهی را نواخت: عزفت فرقة الموسيقى السلام الشاهنشاهي (السلام الوطني: سرود ملی).
 میهمان عالیقدر همراهان را بحضور معظم له معرفی کردند: قدم الضيف الكبير مرافقيه إلى جلالتيه.
 باتفاق فرودگاه را با اتومبیل روباز ترك گفتند: غادرا المطار بالسيارة المكشوفة.
 مردم نسبت به دو رهبر عالیقدر ابراز احساسات می کردند: كان الشعب يهتف بحياة الزعيمين الكبيرين.
 میهمان عالیقدر سخنانی سر میز شام ایراد کردند: ألقى الضيف الكبير كلمة خلال حفل العشاء.

۹

أرتش: الجيش.
 ستاد بزرگ ارتشتاران: القيادة الملكية العليا للجيش.
 ستاد کل فرماندهی أرتش: القيادة العامة للقوات المسلحة.
 گارد شاهنشاهی: الحرس الملكي (الشاهنشاهي).
 نیروی هوایی، نیروی هوایر: القوات

الجوئية، السلاح الجوي، سلاح الطيران.	(تُكنات الجيش).	٢ - سرتيب: العميد، أمير اللواء.
نيروي دریائی: القوات البحرية.	اکیپ گشتی: دورية عسكرية.	افسران ارشد: الضباط القادة.
نیروی زمینی: القوات البرية.	منطقه نظامی: منطقة عسكرية.	١ - سرهنگ تمام: العقيد.
نیروی رنجر: قوات الصاعقة.	تأسیسات نظامی: المنشآت العسكرية.	٢ - سرهنگ دو: العقيد الثاني (المقدم).
نیروی زرهی: القوات المدرعة.	اونيفورم نظامی: الزي العسكري.	٣ - سرگورد: الرائد.
نیروی چتر باز: قوات المظلات.	اونيفورم جنگی: ملابس الميكان.	افسران جزء: الضباط الأعوان.
نیروی پیاده: قوات المشاة.	مهمات نظامی: المعدات العسكرية.	١ - سروان: نقيب.
نیروی ضربتی: القوات الضاربة.	سازوبرگ: القتاد.	٢ - ستوان یکم: ملازم أول.
گردان سواره نظام: كتیبة الفرسان.	مانور: المناورة.	٣ - ستوان دوم: ملازم ثان.
واحد های (یکان) ^(١) رزمده: الوحدات القتالية.	فشنگ مانورزی: الذخيرة التقليدية.	٤ - ستوان: ملازم.
لشکر: فرقة الجيش (القيلق).	فشنگ جنگی: الذخيرة الحية.	درجه داران: ضباط الصف.
تیپ: لواء.	ارتش بحالت آماده باش در آمد:	١ - استوار: رقيب.
هنگ: فوج.	أعلنت حالة الطوارئ في الجيش،	٣ - گروهان: عريف.
گردان: كتیبة.	أصبح الجيش على أهبة الاستعداد.	نیروی شهربانی: قوات الشرطة.
گروهان: فصيلة.	بسیج عمومی اعلام شد: أعلنت التعبئة العامة.	نیروی ژاندارمری: قوات الدرك.
دسته، گروه: خضيرة، سرية.	خدمت سربازی: التجنيد.	مأمورین شهربانی: رجال الأمن العام (الشرطة).
واحد های مسلح ارتش: وحدات الجيش.	خدمت زیر پرچم: خدمة العلم.	مأمورین انتظامی، افراد پلیس: رجال الشرطة.
واحد های نمونه: الوحدات النموذجية.	افسر: الضابط.	مأمورین ژاندارمری: رجال الدرك.
رکن اول ارتش: المكتب الأول للجيش.	افسر نگهبان: الضابط التوثيقي.	مأمورین امنیتي: رجال أمن الدولة.
رکن دوم ارتش: المكتب الثاني للجيش.	سرباز: الجندي.	سپاهیان انقلاب: كتائب الثورة.
اردوگاه های نظامی: معسكرات الجيش.	سرباز نگهبان: جندي حارس.	تلاش های موفقیت آمیز: المساعي الناجحة.
پادگان نظامی: الحامية العسكرية.	درجات نظامی: الرتب العسكرية ^(١) .	تلاش های بین المللی: المساعي والأنشطة الدولية.
پادگان، سربازخانه: تُكنة الجيش ج	امرای ارتش: الضباط الأمراء (كبار ضباط الجيش).	پاسداران انقلاب: حمة الثورة.
	١ - ارتشبد: المشير = (مارشال).	
	٢ - سپهبد: الفريق الأول = (ژنرال).	
	٣ - سرلشکر: اللواء = (ژنرال).	

(١) أخيراً بجای واحد معمول شده است.

(١) اعتدنا في ذكر الرتب العسكرية على ما قررته جامعة الدول العربية أخيراً وزأبنا أن نصير صفحا عن ذكر المصطلحات التي تختص بكل بلد عربي لئلا يحدث للقرائ الكريم التباس بين المصطلحات الموحدة وبين المصطلحات المحلية العربية من جهة وبين المصطلحات العسكرية الإيرانية من جهة أخرى، وإن كنا قد أشرفنا إلى بعض تلك المصطلحات في خلال الفهرس الهجائي كاصطلاح «الرئيس» و«الرئيس» مثلاً وهما من الرتب العسكرية في الجيش العراقي حالياً (راجع كتاب «من حديث اللغة والأدب» لعبد العزيز مطر، طبعه القاهرة ص ٨٢، ٨٥).

مؤسسات آموزشی المعاهد والمنظمات التعليمية

۶ - دانشگاه مشهد: جامعة مشهد.	لَقْنُ الرُّخْرَفَةِ.	دانشگاه جنگ و استاد فرماندهی:
۷ - دانشگاه اصفهان: جامعة اصفهان.	هنر سرای عالی: المعهد العالي للفنون.	الجامعة الحزبية للقيادة = (الأكاديمية العسكرية العليا).
۸ - دانشگاه جندی شاپور: جامعة جندی شاپور.	هنر کده هنرهای دراماتیک: المعهد العالي للفن المسرحي.	دانشکده افسری: كلية الضباط = (الكلية العسكرية).
دانشکده: الكلية.	هنرستان صنعتی: مدرسة الصناعة.	دانشکده پلیس: كلية الشرطة.
دانشکده ادبیات و علوم انسانی: كلية الآداب.	دانشکده صنعتی تهران: (بلی تکنیک) كلية العلوم التقنية.	مرکز زبان: معهد اللّسن العسكري.
دانشکده الهیات و معارف اسلامی: كلية الإلهيات والمعارف الإسلامية = (كلية الدراسات الإسلامية).	انستیتوی تغذیه: معهد المواد الغذائية.	آموزشگاه خلبانی: معهد الطيران.
دانشکده پزشکی: كلية الطب.	دانشسرای عالی: دار المعلمين العالية (العليا).	دبیرستان نظام: الثانوية العسكرية.
دانشکده داروسازی: كلية الصيدلة.	دانشسرای مقدماتی: دار المعلمين الابتدائية.	وزارات آموزش و پرورش: وزارة التربية والتعليم.
دانشکده دندانپزشکی: كلية طب الأسنان.	انستیتوی تکنولوژی: معهد التكنولوجيا.	کودکستان: روضة الأطفال.
دانشکده فنی: كلية الهندسة.	وزارت علوم و آموزش عالی: وزارة التعليم العالي.	دبستان: المدرسة الابتدائية.
دانشکده حقوق و علوم سیاسی: كلية الحقوق والعلوم السياسية.	شورای هم آهنگی دانشگاهها: المجلس الأعلى للجامعات.	دوره راهنمایی: المرحلة الإعدادية.
دانشکده دامپزشکی: كلية الطب البيطري.	شورای مرکزی دانشگاه: مجلس الجامعة.	دبیرستان: المدرسة الثانوية.
دانشکده هنرهای زیبا: كلية الفنون الجميلة.	سازمان مرکزی دانشگاه: إدارة الجامعة.	سپاه دانش: كتائب التعليم.
دانشکده کشاورزی: كلية الزراعة.	۱ - دانشگاه صنعتی آریامهر: جامعة آريامهر الصناعية.	سپاه بهداشت: كتائب الصحة.
دانشکده علوم اقتصاد: كلية العلوم الاقتصادية.	۲ - دانشگاه تهران: جامعة طهران.	سپاه ترویج و آبادانی: كتائب الإرشاد والإعمار.
دانشکده جنگلداری: كلية تدبير الغابات والموارد الطبيعية.	۳ - دانشگاه ملی: الجامعة الأهلية.	هنرستان عالی موسیقی: المعهد العالي للموسيقى.
	۴ - دانشگاه تبریز: جامعة تبريز.	هنرستان عالی دختران: معهد الفنون العالي للبنات.
	۵ - دانشگاه پهلوی: جامعة پهلوي.	انستیتوی تحقیقاتی بهداشت: معهد البحوث الصحية.
		هنر کده هنرهای تزیینی: المعهد العالي

دانشکده علوم اداری ومديريت بازرگانی: کُلیه العلوم الاداریه ومديرية التجارة. دانشکده علوم تربیتی: کُلیه التربية. دانشکده بهداشت: کُلیه الصحة. دانشکده علوم: کُلیه العلوم. آموزشگاه عالی پرستاری: المعهد العالي للتخريص. مؤسسة ژئوفيزيك: معهد جيوفيزيك. مركز اتمی دانشگاه: مركز الوحدة النّورية للجامعة. مؤسسة آموزشی وتحقيقات تعاونی: معهد البحوث التعاونية. مؤسسة جغرافيا: معهد الجغرافيا. مؤسسة روزنامه نگاری: معهد الصحافة. مؤسسة مطالعات وتحقيقات اجتماعي: معهد الدراسات والبحوث	الاجتماعية. مركز مطالعات عالی بين المللي: مركز الدراسات الدولية العالية. مؤسسة علوم جزائی وجرم شناسی: معهد العلوم الجنائية وكشف الجرائم. مؤسسة تحقيقات اقتصادي: معهد البحوث الاقتصادية. مؤسسة باستانشناسی: معهد علم الآثار. مؤسسة تمدن وفرهنگ خاورميانه: معهد الحضارة والثقافة للشرق الأوسط = (معهد العلوم الشرقية). مؤسسة تحقيقات روانشناسی: معهد بحوث علم النفس. مؤسسة تحقيقات بهداشتی: معهد البحوث الصحية. مؤسسة تحقيقات وعلوم پزشکی: معهد البحوث الطبية.	کوی دانشگاه: المدينة الجامعية، الحي الجامعي. آموزشگاههای عالی ملی: المعاهد الأهلية العالية. مدرسه عالی بازرگانی: المعهد العالي التجاري. مدرسه عالی حسابداری: المعهد العالي للعلوم المالية. مدرسه عالی زبان وادبيات فارسي: المعهد العالي للغة الفارسية وآدابها. مدرسه عالی ترجمه: المعهد العالي للترجمة = (مدرسة اللّسن). مدرسه عالی پارس: معهد فارس العالي (للآداب). مدرسه عالی علوم ارتباطات اجتماعي: المعهد العالي لعلوم العلاقات الاجتماعية. مدرسه عالی ييمه: معهد التأمين العالي.
--	---	--

عناوين وسمت های آموزشی الألقاب والمناصب التعليمية

وزیر آموزش وپرورش: وزیر التربية والتعليم. معاون وزارت آموزش وپرورش: وكيل وزارة التربية والتعليم. كفيل وزارت آموزش وپرورش: وزير التربية والتعليم بالوكالة. مدير كل طرح وبرنامھها: المدير العام لشؤون التخطيط والمناهج التعليمية. مدير كل سپاه دانش: المدير العام لكتائب التعليم. مدير كل سازمان پیش آهنگی: المدير	العام لمنظمة الكشافة. مدير كل بازرسی: المدير العام للتفتيش. مدير كل رفاه معلم: المدير العام لرفاهة المعلمين. مدير كل تعليماتى ابتدائي: المدير العام لشؤون التعليم الابتدائي. مدير كل تعليمات متوسطة: المدير العام لشؤون التعليم الثانوي. مدير كل فرهنگ استان: المدير العام للتربية والتعليم للمحافظة (للمعارف للواء).	رئيس ادارة آموزش وپرورش شهرستان: رئيس دائرة التربية والتعليم للمديرية. رئيس ادارة آموزش وپرورش ناحیه (در پایتخت): مدير المنطقة التعليمية (في العاصمة). نماینده فرهنگ بخش (بخشداري): ممثل التربية والتعليم للناحية. مدير دبستان: ناظر ابتدائي. ناظم دبستان: المدير المساعد للمدرسة الابتدائية.
--	---	---

مدير دبیرستان: ناظر المدرسة الثانوية.	الجامعة للإدارة والشؤون المالية. نائب	رئيس دبیر خانة دانشكده: مُسَجِّل الكلية.
ناظم دبیرستان: المدير المساعد للمدرسة الثانوية.	رئيس الجامعة للشؤون المالية والإدارية.	رئيس كتابخانه دانشكده: أمين مكتبة الكلية.
آموزگار دبستان: المدرّس بالمرحلة الابتدائية.	أمين عام إدارة الجامعة.	أعضاء كادر آموزشی: أعضاء هيئة التدريس.
دبیر دبیرستان: المدرّس بالمرحلة الثانوية.	سرپرست كل تحقیقاتی و آموزشی دانشگاه: المراقب العام للبحوث والتعليم الجامعي.	١ - استاذ: الأستاذ.
نو آموز: التلميذ بالحضانة.	سرپرست كل امور دانشجویی دانشگاه: المشرف العام على شؤون طلاب الجامعة.	٢ - دانشیار: أستاذ مساعد.
دانش آموز دبستان: التلميذ بالابتدائي.	رئيس إدارة آموزش دانشگاه: مدير مكتب التعليم للجامعة.	٣ - استادیار: مدرّس جامعة.
دانش آموز دبیرستان: التلميذ بالثانوي.	سرپرست كوی دانشگاه: مشرف المدينة الجامعية.	٤ - دستیار، مربی: مُعيد الكلية.
(طالب ثانوي).	رئيس شورای مرکزی دانشگاه: سكرتير مجلس الجامعة.	استاد تمام وقت: الأستاذ المتفرغ.
رئيس دفتر دبستان، دبیرستان: رئيس مكتب المدرسة الابتدائية، الثانوية.	معاون دانشكده: وكيل الكلية.	استاد غير تمام وقت: الأستاذ غير المتفرغ.
متصدی ملزومات مدرسه: أمين مخزن المدرسة.	سرپرست تحقیقاتی و آموزشی دانشكده: مشرف البحوث وشؤون التعليم للكلية.	استاد كرسي...: أستاذ كرسي...
وزير علوم و آموزش عالی: وزير التعليم العالي.	رئيس سازمان سرپرستی دانشجویان دانشكده: مدير منظمة رعاية طلاب الكلية.	كرسي بلامتصدی: الكرسي الشاغر.
معاون وزارت علوم و آموزش عالی: وكيل وزارة التعليم العالي.	مسابقات: المباريات.	دانشجوی دانشگاه: طالب الجامعة.
هیئت امنای دانشگاه: مجلس أمناء الجامعة.	مسابقة فوئبال: مباراة كرة القدم.	دانشجوی تمام وقت: الطالب المقيّد، الطالب النظامي، الطالب المنتظم.
قائم مقام دانشگاه: أمين الجامعة.	مسابقة والیبال: مباراة الكرة الطائرة.	دانشجوی غير تمام وقت: الطالب المتسبب.
معاون آموزشی دانشگاه: وكيل الجامعة لشؤون التعليم.		دانشجوی مستمع آزاد: طالب الاشتماع ^(١) .
معاون اداری و مالی دانشگاه: وكيل		

پاره ای از اصطلاحات ورزشی

بعضُ مصطلحاتِ الألعابِ الرّیاضیّة

استاد یوم ورزش: استاذ الرياضة.	داور، رفری: الحكم.	مسابقة باسکبال: مباراة كرة السلة.
باشگاه ورزشی: النادي الرياضي.	دروازه بان، گلر: حارس المرمى.	مسابقة تنیس: مباراة التّيس.
میدان ورزش: ملعب الرياضة.	حركات ژیمناستیک: ألعاب الجُمباز.	مسابقة پینگ پنگ: مباراة كرة الطاولة.
سرپرست ورزش: مشرف الرياضة.	مسابقات: المباريات.	مسابقة وزنه برداری: مباراة رفع الأثقال.
ورزش سنگین: ألعاب القوى.	مسابقة فوئبال: مباراة كرة القدم.	مسابقة دو: مباراة العدو.
ورزش سبک: الرياضة الخفيفة.		

(١) ر، ك به راهنمای دانشگاه قاهره. راجع دليل جايغة القاهرة.

مسابقة كوهنوردی: سباق التسلق على الجبال.	الدراجات.	مسابقة قايق رانی: سباق التجديف.
مسابقة اسکی بازی: سباق الانزلاق على الجليد (التزلج...).	مسابقة كشتی: مباراة المصارعة.	مسابقة اسب دوانی: سباق الخيل، مباراة الفروسيّة.
مسابقة چوگان: سباق الصولجان.	مسابقة تیراندازی: سباق الرماية.	مسابقة شنا: سباق السباحة.
	مسابقة پرش: مباراة القفز.	مسابقة اتومبیل رانی: سباق السيارات.
	مسابقة شمشیر بازی: مباراة الشيش.	مسابقة دوچرخه سواری: سباق

عناوين مذهبي الألقاب الدينية

روحانيون: علماء الدين.	حضرت سيد... حضرت شيخ...:	كشيش: القس، القسيس.
پيشواي مذهبي: الزعيم الديني.	فضيلة الشيخ ^(۱) .	پدر روحانی: الأب (في المسيحية).
حضرت آية الله عظمی: سماحة الإمام الأكبر.	امام جماعت: إمام الجامع.	خواهر روحانی: الأخت (في المسيحية).
حضرت حجة الاسلام: سماحة الإمام.	حاجام: حاجام (الزعيم الديني للطائفة اليهودية).	کاردينال: كاردينال.
حضرت مفتی اعظم: فضيلة المفتي الأعظم.	حضرت پاپ: قداسة البابا (الزعيم الديني للطائفة المسيحية).	أسقف: أسقف.
		بتريک: البطريرك (رئيس الأساقفة).

اعضای بدن انسان أعضاء جسم الإنسان

۱ - نوک سر: قمة الرأس.	۱۲ - مردمک چشم: إنسان العين.	۲۶ - شانہ: كتيف (عائق، كاهل).
۱ - سر: رأس.	۱۱ - مژه: مذب (رمش).	۲۷ - سينه: صدر.
۲ - کاسه سر: جُمُجُمَة.	۱۲ - گوش: أذن.	۲۸ - پستان: ثدي.
۳ - پيشانی: جبين (ناصية، جبهة).	۱۳ - لاله گوش: شحمة الأذن.	۲۹ - ناف: سرة.
۴ - موی سر: شعر الرأس.	۱۴ - دماغ: أنف (منخر).	۳۰ - شگم: بطن.
۵ - زلف: ذؤابة، خضلة الشعر.	۱۵ - گونه: الحدة، الوجنة.	۳۱ - پشت: ظهر.
۶ - گیسو: ضفيرة أو ذؤابة، الطريقة في اصطلاح الصوفية.	۱۶ - رخ، روى، صورت: الوجه.	۳۲ - پشت گردن: قفا.
۷ - شقيقه (گيجگاه): صدغ.	۲۰ - لب: شفة.	۳۳ - کمر: خضر (وسط).
۸ - أبرو: حاجب.	۲۱ - دهان: فم، ثغر.	۳۴ - پهلوی: ضلع، جنب.
۹ - چشم: عين.	۲۲ - دندان: سن، خيزس.	۳۵ - ناخن: ظفر.
۱۰ - حدقة چشم: حدقة العين.	۲۳ - زبان: لسان.	۳۶ - سرانگشت: رأس الأظلمة.
۱۱ - پلك چشم: جفن.	۲۴ - چانه: ذقن.	۳۷ - بند انگشت: سلامی، سلامية.
	۲۵ - گردن: عنق، رقبة.	۳۸ - انگشت: أصبع.

(۱) واژه «شيخ» در اکثر کشورهای عربی مرادف «سيد» و «آقا» در زبان فارسی است و سيدهاشمی را در زبان عربی «شريف» گویند و در نسب بکاربرند مثلاً می گویند «فلان شريف» اما برای لقب چه سيد و چه عام همان لفظ شيخ را بکار می برند.

۳۹ - كف دست: راحة.	۴۴ - بازو: عَضُد.	۴۹ - ساق پا: ساق.
۴۰ - پشت دست: ظَهْرُ الْيَد.	۴۵ - کپل: وَرِكَ.	۵۰ - قوزک پا: رُشْعُ الْقَدَم.
۴۱ - مچ دست: مِقْصَم.	۴۶ - پا: رِجْل.	۵۱ - کف پا: أَحْمَصُ الْقَدَم.
۴۲ - ساق دست: سَاعِد.	۴۷ - ران: فَخْد.	۵۲ - پاشنه پا: كَفَب.
۴۳ - آرنج: مِرْقَق.	۴۸ - زانو: رُكْبَة.	۵۳ - پشت پا: عَقَب.

اسامی کشورهای اسلامی

أَسْمَاءُ الْبِلَادِ الْإِسْلَامِيَّةِ

۱ - افغانستان: أفغانستان.	۶ - چاد: تشاد.	۱۱ - مالی: مالي.
۲ - اندونزی: أندونيسيا.	۷ - سنگال: سِنِغال.	۱۲ - موریتانیا: مُوريتانيا.
۳ - ایران: ایران.	۸ - سومالی: صُومالي.	۱۳ - نیجر: نِيجيريا.
۴ - پاکستان: باكستان.	۹ - گینه: غِينِيا.	
۵ - ترکیه: تُرْكيا.	۱۰ - مالزی: ماليزيا.	

اسامی برخی از کشورهای عضو اتحادیه عرب

أَسْمَاءُ بَعْضِ الدُّوَلِ الْأَعْضَاءِ فِي جَامِعَةِ الدُّوَلِ الْعَرَبِيَّةِ

۱ - کشور اردن هاشمی: الْمَمْلَكَةُ الْأُرْدُنِيَّةُ... الهاشِمِيَّة (عَمَّان).	۸ - کشور کویت: دَوْلَةُ الْكُوَيْتِ (الْكُوَيْت).	۱۴ - کشور یمن جنوبی: جُمْهُورِيَّةُ الْيَمَنِ الْجَنُوبِيَّةِ الشَّعْبِيَّةِ (عَدَن).
۲ - کشور الجزایر: الْجُمْهُورِيَّةُ الْجَزَائِرِيَّةُ (الجزائر).	۹ - کشور لبنان: الْجُمْهُورِيَّةُ اللَّبْنَانِيَّةُ (بِیروت).	- اتحادیه کشورهای عربی: جَامِعَةُ الدُّوَلِ الْعَرَبِيَّةِ.
۳ - کشور تونس: الْجُمْهُورِيَّةُ التُّونِسِيَّةُ (تُونِس).	۱۰ - کشور لیبی: الْجُمْهُورِيَّةُ الْعَرَبِيَّةُ اللَّيْبِيَّةُ (طرابلس، بنغازي).	- دولتهای غرب جهان عرب: دَوْلُ الْمَغْرِبِ الْعَرَبِيِّ.
۴ - کشور سوریه: الْجُمْهُورِيَّةُ الْعَرَبِيَّةُ السُّورِيَّةُ (دِمَشق).	۱۱ - کشور مغرب = مراکش: الْمَمْلَكَةُ الْمَغْرِبِيَّةُ (الرِّبَاط).	- دولتهای شرق جهان عرب: دَوْلُ الْمَشْرِقِ الْعَرَبِيِّ.
۵ - کشور سودان: جُمْهُورِيَّةُ السُّودَانِ الدِّيْمُقْرَاطِيَّةِ (الخرطوم).	۱۲ - کشور مصر = (جُمْهُورِيَّةُ مِصْرٍ) (القاهرة).	- کشورهای جماهیر متحد عرب: اتِّحَادُ الْجُمْهُورِيَّاتِ الْعَرَبِيَّةِ.
۶ - کشور عراق: الْجُمْهُورِيَّةُ الْعِرَاقِيَّةُ (بَغْدَاد).	۱۳ - کشور یمن: الْجُمْهُورِيَّةُ الْعَرَبِيَّةُ الْيَمَنِيَّةُ.	
۷ - کشور عربستان سعودی:		

اسامی امارات خلیج فارس أَسْمَاءُ إِمَارَاتِ الْخَلِيجِ الْفَارِسِي

١ - شيخ نشين أبو ظبي: إمارة أبو ظبي.	٢ - شيخ نشين دبي: إمارة دبي.	٣ - شيخ نشين أم القيوين: إمارة أم القيوين.	٤ - شيخ نشين فجيرة: إمارة فجيرة.
٥ - شيخ نشين رأس الخيمة: إمارة رأس الخيمة.	٦ - شيخ نشين شارجه: إمارة الشارقة.	٧ - شيخ نشين عجمان: إمارة عجمان.	٨ - شيخ نشين قطر: إمارة قطر.
٩ - شيخ نشين مسقط: سلطنة عُمان. (مَسْقَط)	١٠ - سلطان نشين مسقط: سلطنة عُمان. (مَسْقَط)		

اسامی برخی از کشورهای جهان أَسْمَاءُ بَعْضِ بِلَادِ الْعَالَمِ

١ - آلبانی: أَلْبَانِيَا.	١٠ - ایرلند: إِيرْلَانْدَا.	٢٣ - قبرص: قَبْرُص.
٢ - آلمان غربی، آلمان فدرال: أَلْمَانِيَا الْغَرْبِيَّة، أَلْمَانِيَا الْفِدْرَالِيَّة.	١١ - بلژیک: بِلْجِيْكََا.	٢٤ - کامبوج: كَمْبُودِيَا.
٣ - آلمان شرقی: أَلْمَانِيَا الشَّرْقِيَّة. أَلْمَانِيَا الدِّيمُقْرَاطِيَّة.	١٢ - قانزانيا: تَنْجَانِيْقَا.	٢٥ - کره شمالی و جنوبی: کُورِيَا الشَّمَالِيَّة وَالْجَنْوُبِيَّة.
٤ - اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی: الْاِتِّحَادُ الشُّوْقِيَّتِي.	١٣ - چکوسلواکی: تَشِيْکُوْسْلُوْفَاکِيَا.	٢٦ - کنگو: الْکَنْغُو.
٥ - اتریش: الْاِتْرِيش.	١٤ - چین کمونیست: الصِّينُ الشَّعْبِيَّة.	٢٧ - گانا: غَانَا.
٦ - انگلستان: اِنْجَلْتْرَا.	١٥ - چین ملی: الصِّينُ الْوَطْنِيَّة.	٢٨ - لهستان: بُولَنْدَا.
٧ - اوگاندا: أُوْغَنْدَا.	١٦ - حبشه، ایتوی: اِثْيُوبِيَا.	٢٩ - ویتنام: فِيتْنَام.
٨ - ایالات متحده آمریکا: الْوِلَايَاتُ الْمُتَّحِدَةُ الْاَمْرِيْكَِيَّة.	١٧ - دهلی جدید: نِيودِلْهِي.	٣٠ - هلند: هُولَانْدَا.
٩ - ایتالیا: اِيطَالِيَا.	١٨ - رومانی: رُومَانِيَا.	٣١ - یوگوسلاوی: يُوْغُوسْلَاْفِيَا.
	١٩ - ژاپن: الْيَاپَان.	٣٢ - تبت: التِّبَت.
	٢٠ - سنگاپور: سَنْغَاپُورَا.	
	٢١ - سویس: سُوِيْسْرَا.	
	٢٢ - فرانسه: فَرَنْسَا.	

ماه های هجری شمسی ایرانی الشُّهُورُ الْهَجْرِيَّةُ الشَّمْسِيَّةُ الْإِيرَانِيَّةُ

١ - فروردین	٧ - مهر
٢ - اردیبهشت	٨ - آبان
٣ - خرداد	٩ - آذر
٤ - تیر	١٠ - دی
٥ - مرداد	١١ - بهمن
٦ - شهریور	١٢ - اسفند

ماه‌های متداول در کشورهای عربی
الشهُورُ المتداوِلَةُ في البُلدانِ العَرَبِيَّةِ

(ج)

- ۱ - كانون الثاني.
- ۲ - شباط.
- ۳ - آذار.
- ۴ - نيسان.
- ۵ - أيار.
- ۶ - حزيران.
- ۷ - تمّوز.
- ۸ - آب.
- ۹ - أيلول.
- ۱۰ - تشرين الأول.
- ۱۱ - تشرين الثاني.
- ۱۲ - كانون الأول.

(ب)

- ۱ - يناير.
- ۲ - فبراير.
- ۳ - مارس.
- ۴ - إبريل.
- ۵ - مايو.
- ۶ - يونيو.
- ۷ - يوليو.
- ۸ - أغسطس.
- ۹ - سبتمبر.
- ۱۰ - أكتوبر.
- ۱۱ - نوفمبر.
- ۱۲ - ديسمبر.

(ألف)

- ۱ - مُحَرَّم.
- ۲ - صَفَر.
- ۳ - ربيع الأول.
- ۴ - ربيع الثاني.
- ۵ - جمادى الأولى.
- ۶ - جمادى الآخرة.
- ۷ - رَجَب.
- ۸ - شَعْبَان.
- ۹ - رَمَضَان.
- ۱۰ - شَوَّال.
- ۱۱ - ذُو الْقَعْدَةِ.
- ۱۲ - ذُو الْحِجَّةِ.

فهرست الفبائی
مصطلحات فارسی و عربی
آنگونه که در زبان روز متداول است
الفهرسُ الهِجائی لِلْمُصْطَلَحَاتِ الْفَارِسیَّةِ
وَالْعَرَبِیَّةِ کَمَا هِيَ مُتَدَاوِلَةٌ فِی اللُّغَةِ الْعَرَبِیَّةِ الدَّارِجَةِ

آینه کاری: زخرفه المرایا.	آبهای بین المللی: المیاء الدّولیه.	آتش زبانه کشید: اِنْدَلَعَتْ أَلْسِنَةُ النَّارِ.
آباد کردن روستاها: إِضْلَاحُ الرِّيفِ.	آبهای شور: المیاء المَالِحَة.	آتش سوزی روی داد: شَبَّ الْحَرِيقُ.
آبازور، حباب چراغ: بُرْنِيطَةُ اللَّمْبَةِ.	آبهای شیرین وگوارا: المیاء الْعَذْبَة.	آتش فشان: بُزْكَان.
آیاری زمین: رَیُّ الْأَرْضِ.	آبهای مرزی: المیاء الْإِقْلِیمِیَّة.	آتش نشانی: مَطَافِئُ، الْإِطْفَائِیَّة.
آب پاش: رَشَاشُ الْمَاءِ، الْمِنْضَحَة.	آبهای معدنی: المیاء الْکِیْرِیْتِیَّة.	آتش از بین رفت: اِنْطَمَسَتْ آثَارُهُ، اِنْتَرَسَتْ مَعَالِمُهُ.
آب دریا طوفانی است: مِیاءُ الْبَحْرِ تَمُورُ، مِیاءُ الْبَحْرِ هَائِجَةٌ، مِیاءُ الْبَحْرِ مُضْطَرِبَة.	آب یخ، خُنْک: مَاءٌ مُتَلَجٌّ، مَاءٌ صَاقِع.	آجودان: یَاوَر.
آب دهان: بَضَق.	آپارات سینما: آلَة الْعَرْضِ السِّینِمَائِی، مَكْنَةُ السِّینِمَا.	آجیل، تخمه: مُكْسَرَات، تَسَالِی.
آبرو: عِرْض (ماءُ الْوَجْهِ در تداول عامه)	آپاندیس: «مِصْرَان» أَغُور، الزَّائِدَةُ الدَّودِیَّة.	آچار: مِفْک.
آبروی خود را نمی ریزد: لَا یَقْقِدُ مَاءَ وَجْهِهِ.	آب چکه می کند: یَخْرُ الْمَاء.	آدامس، سقز: عِلْک، لُبَان، مُضْطَکَا.
آبشار: شَلَال ج. شَلَالَات.	آتشبار: بَطَارِیَّة مِذْفَعِیَّة.	آرامش خانه رابرهام زد: حَطَمَ سَکِینَةَ الْبَیْتِ.
آبشخور: مَنَهْل.	آتشبارهای ما مواضع دشمن را زیر آتش گرفتند: فَتَحَتْ مِذْفَعِیَّتُنَا نِیرَانَهَا عَلَی مَوَاقِعِ الْعَدُوِّ.	آرامش خانه رادرهام می شکند: یُحْطَمُ سَکِینَةُ الْبَیْتِ.
آب کم می شود: الْمَاءُ یَتَخَسِرُ، یَنْقُصُ الْمَاءُ.	آتشباری: الْأَلْعَابُ النَّارِیَّة، الصُّوَارِیخُ النَّارِیَّة.	آرامگاه رضاشاه کبیر: ضَرِیخُ رِضَا شَاه الْکَبِیر.
آب گرم: الْمَاءُ السَّاحِنُ، الْمَاءُ الدَّافِئ.	آتش برافروخته شد: تَأَجَّجَتِ النَّار.	آرامگاه سربار گمنام: قَبْرُ الْجُنْدِی الْمَجهُول.
آب گرم کن: سَخَّان.	آتش بس: وَقَفُ إِطْلَاقِ النَّارِ، هُدْنَة.	آرایشگاه: صَالُونُ الْحِیْلَاقَة.
آب میوه گیری: عَصَارَةُ الْفَوَاکِه.	آتش بس برقرار شد: تَمَّ وَقَفُ إِطْلَاقِ النَّارِ، أُغْلِنَتِ الْهُدْنَة.	آرایش مو: تَجْمِیلُ الشَّعْرِ.
آب میوه و مشروبات غیر الکلی: مُرَطَّبَات.	آتش جنگ برافروخته شد: شَبَّتْ نَارُ الْحَرْبِ.	آرشیو: أَرْشِيف، مَحْفُوظَات.
آب میوه: عَصِیرُ الْفَوَاکِه.	آتش جنگ خاموش شد: أُخِیدَتْ نَارُ الْحَرْبِ.	آرق زدن: تَکْرِیع.
آب نبات: بُون بُون، حَامِضٌ مُحَلَو.	آتش جنگ خاموش شد: أُخِیدَتْ نَارُ الْحَرْبِ.	آزاد کردن فکر و عقل: تَخْرِیرُ الْفِکْرِ.
آب ولرم: الْمَاءُ الْفَاقِرُ، الْمَاءُ الدَّافِئ.	آتش خاموش شد: أُطْفِئَ الْحَرِيقُ، أُطْفِئَتِ النَّار.	آزادی عقیده: حُرِّیَّةُ الرَّأْی.
آبونه، آبونمان: الْاَشْتِرَاک، حَقُّ الْاَشْتِرَاک.		آزادی کشتی رانی را تأمین می کند: یَضْمَنُ حُرِّیَّةَ الْمِیْلَاحَة.
آب و هوای ایران معتدل است: مَنَاحُ إِيْرَانِ مُعْتَدِل.		آزمایش: الْفَحْصُ، الْاِخْتِبَارُ.

آموزش نظامی: التَّدْرِيبُ العَسْكَرِيّ، (تَعَلُّمُ الفُنُونِ العَسْكَرِيَّةِ). آموزگار: مُدَرِّسُ ابْتِدَائِيّ. آنتن رادیو: هَوَائِيّ المِذْيَاعِ. آن چنان، آن چنین: کَمَا هُوَ، کَمَا هِيَ. آنچه قبلاً ذکر شد و بدان اشاره گردید: مَا قُلْنَا آنْفَاءً، مَا قُلْنَا سَابِقًا، مَا أَشْلَفْنَا، مَا ذَكَرْنَا سَابِقًا، مَا سَبَقَ أَنْ ذَكَرْنَا، مَا سَبَقَ أَنْ قُلْنَا، مَا سَبَقَ أَنْ أَشْلَفْنَا، مَا أَشْرْنَا إِلَيْهِ سَابِقًا. آنچه موجب شادمانی و مسرت خاطر می گردد آن است که...: مِمَّا يُسْعِدُنِي، وَيُثْلِجُ صَدْرِي، وَمِنْ دَوَاعِي اغْتِبَاطِي وَشُرُورِي أَنْ... آه از دل بر آورد، آه بر کشید: تَنَهَّدَ، تَأَوَّهَ. آهای باتو هستم: يَا أَنتَ وَهوَ. نعم أنا مُتَّفِقٌ مَعَكَ. آهسته بنویس: اُكْتُبْ عَلَى مَهْلِكْ. آهسته و آرام: عَلَى مَهْلِكْ. آهن زبا: مِغْنَاطِيْسُ. آهنگ ساختن: التَّلْحِيْنُ. آهنگ ساز: المُلْحِنُ. آهنگ گامهای رهگذران: وَقْعُ أَقْدَامِ العَابِرِينَ، السَّابِلَةِ. آیا امشب را پایانی است؟: هَذَا اللَّيْلُ مَتَى غَدُهُ؟ آیاتی چند از کلام الله مجید تلاوت می نماید: يَتْلُو مَا تَنَشَّرَ مِنْ آيِ الذِّكْرِ الحَكِيمِ. آینده درخشان: مُسْتَقْبَلٌ مُشْرِقٌ زَاهِرٌ، مُسْتَقْبَلٌ بَاهِرٌ.	آشپز: طَبَّاحُ. آشغال، خاکروبه: قَاذِرَةٌ، قُمَامَةٌ. آشیانه، لانه: عُشٌّ، وَكْرُ. آشیانه هواپیما: حَظِيرَةُ الطَّائِرَةِ، عُشُّ الطَّائِرَةِ. آغاز کودکی: إِبْتَانُ الصُّبَا. آغاز سال جدید: رَأْسُ السَّنَةِ الْجَدِيدَةِ؛ (نوروز - النِّيرُوزُ). آغشته بخون: مُضْرَجٌ بِالدَّمَاءِ. آفتاب زدگی: ضَرْبَةُ الشَّمْسِ. آفتابه: إِبْرِيْقُ. آقایان: السَّادَةُ [جمع سید]. آلبالو: كَرَزٌ حَامِضٌ. «وَشْنَةُ» آماده: جَاهِزٌ، مُسْتَعِدٌ. - غذا آماده است بفرومائید: الْأَكْلُ جَاهِزٌ تَفَضَّلُوا. - من آماده ام بفرومائید: أَنَا مُسْتَعِدٌّ تَفَضَّلُوا. آماده کردن و واجد شرایط ساختن: التَّأْمِيلُ. آماده ساختن محصلین برای زندگی نوین: تَأْمِيلُ الطُّلَّابِ لِلْحَيَاةِ الْحَدِيثَةِ. آماده شد: اسْتَعَدَّ، تَأَمَّبَ، تَهَيَّأَ، حَضَرَ نَفْسَهُ. آماده مسافرت می شوم: أَتَأَمَّبُ لِلسَّفَرِ، أَسْتَعِدُّ لِلسَّفَرِ، أَهَيُّ نَفْسِي لِلسَّفَرِ. آپول: حُقْنَةُ. آپول نووکائین: إِبْرَةُ البَنْجِ. آموزشگاه عالی: المَعْهَدُ الْعَالِي. آموزشگاه پرستاری: مَعْهَدُ التَّخْرِیضِ، مَعْهَدُ فَنِّ التَّخْرِیضِ. آموزشگاه حرفه ای: المَدْرَسَةُ الْمِهْنِيَّةُ. آموزشگاه، انستیتو، مدرسه عالی: مَعْهَدُ.	آزمایشگاه: المَحْتَبَرُ. آزمایشهای پزشکی: التَّحَالِيلُ الطَّبِیَّةُ. آزمایش علمی: الِاخْتِبَارُ الْعِلْمِيّ. آزمایشهای اتمی: التَّجَارِبُ الذَّرَیَّةُ. آزمایش بعمل آمد: تَمَّ إِجْرَاءُ الْفَحْصِ. آزمندی بسیار: شَرَامَةٌ. آز و حرص: شَرَهٌ، جَشَعٌ. آزیر خطر: صَفَارَةُ الْإِنْذَارِ. آزیر خطر، سوت خطر بصدا در آمد: أُطْلِقْتُ صَفَارَةَ الْإِنْذَارِ. آزیر رفع خطر: صَفَارَةُ الْأَمَانِ. آسانسور: مِصْعَدٌ. آسایش و رفاه: رَخَاءٌ. - ما در آستانه سال تحصیلی جدید هستیم: نَحْنُ عَلَى أَبْوَابِ الْعَامِ الدِّرَاسِيِّ الْجَدِيدِ. آستین دراز: الْكُمُّ الطَّوِيلُ، طَوِيلُ الْكُمِّ. آستین هارابالازد، همت گماشت: شَمَّرَ عَنْ سَاعِدِ الْجَدِّ. آسمان از ابرسیاه پوشیده شد: تَلَبَّدَتْ السَّمَاءُ بِالسُّحُبِ الْقَايِمَةِ. آسمان قیره و مه آلود گشته است: أَصْبَحَتْ السَّمَاءُ دَاكِنَةً، قَايِمَةً. آسمان صاف است: السَّمَاءُ صَحْوٌ. آسیب دیدگان جنگ: مُشَوِّهُرُ الْحَرْبِ. - مرد آسیب دیده از زلزله و نظیر آن: رَجُلٌ مَنكُوبٌ مِنَ الزَّلْزَالِ وَأَشْبَاهِهِ. آسیب دیدگان زلزله: مَنكُوبُو الزَّلْزَالِ. آسیب دیده: (مثل زخم و شکستگی و امثال آن): مَضْدُومٌ - مَصَابٌ - مَضْرُورٌ. - کسی نمی تواند بچن آسیبی برساند: لَنْ يَنَالَ أَحَدٌ مِثِّي. لَنْ يَصِیْبَنِي أَحَدٌ بِأَذَى.
---	--	---

«الف»

ابرازیدینی کرد: أَغْرَبَ عَنْ تَشَاؤُمِهِ.	القَوْمِيَّ الْعَرَبِيَّ.	ناجِعُ الْمَقْعُولِ، هَذَا الدَّوَاءُ ذُو نَتِيجَةٍ نَافِعَةٍ.
- از این جنایت ابراز تنفر وانزجار کرد: اسْتَكْرَهَ لَهُذِهِ الْجَرِيعَةَ.	اتحادیه «کانون» وکلای داد گستری: نِقَابَةُ الْمُحَامِلِينَ.	اجاره نامه: عَقْدُ الْإِيجَارِ، سَنَدُ الْإِيجَارِ.
ابراز خوشنودی کرد: أَغْرَبَ عَنِ اِزْتِیَاجِهِ.	اتخاذ روش خصمانه ومبارزه طلبی در برابر...: اِتِّخَاذُ مَوْقِفِ التَّحَدِّي مِنْ...	اجازه بده: اِسْمَحْ لِي [هنگام ورود به کلاس یا اطاق رئیس وامثال آن].
ابراز نگرانی کرد: أَغْرَبَ عَنْ قَلْقِهِ، عَنْ مَخَافِهِ.	اتصالی برق: مَسْ كَهْرِبَائِي.	اجازه بدهید من بردارم: اِسْمَحْ أَشِيلُ عَنْكَ، أَحْمِلْ عَنْكَ.
ابراز نارضائی کرد: أَغْرَبَ عَنِ اسْتِیَائِهِ.	اتفاق آراء: بِالإِجْمَاعِ، بِالإِجْمَاعِ الْأَصْوَاتِ.	- بدو اجازه خروج از کلاس نیدهم: لَا اِسْمَحْ لَهُ بِالخُرُوجِ مِنَ الْقَصْرِ.
ابرها پراکنده می شوند: تَتَبَدَّدُ السَّحُبُ، يَتَفَشِّعُ السَّحَابُ.	أَم: قَرَّة.	اجازه خروج از خاک کشور: (روادید خروج) تَصْرِیْحُ بِمُعَادَرَةِ الْبِلَادِ.
ابزار وآلات سنگین: الْمُعْدَّاتُ الضَّخْمَةُ.	اتومبیل راپارك كن: «اِزْكِنِ» السَّيَّارَةَ.	- بشما اجازه می دهد: يَسْمَحْ لَكُمْ، (يُخَوِّلُ لَكُمْ).
ابن الوقت: اِنْتِهَازِي، إِثْمَةٌ.	اتومبیل روباز: سَيَّارَةٌ مَكْشُوفَةٌ.	اجازه می فرمائید؟: هَلْ تَسْمَحُ؟ (هنگام ورود). اَسْتَأْذِنُ [هنگام خدا حافظی].
اتاق مشاوره: عُرْفَةُ الْمُدَاوَلَةِ.	اتومبیل سرپوشیده: سَيَّارَةٌ مَسْقُوفَةٌ.	اجازه ورود بکلاس: اِسْمَحْ لَكُمْ، (يُخَوِّلُ لَكُمْ).
اتاق با اثاث: عُرْفَةُ مُؤَثَّثَةٌ، عُرْفَةُ مَقْرُوشَةٍ.	اتومبیل شخصی: سَيَّارَةٌ مَلَاكِي، سَيَّارَةٌ خُصُوصِيَّةٌ.	اجازه ورود بدخول کشور: تَصْرِیْحُ الدَّخُولِ فِي الْبِلَادِ.
اتحادیه اصناف وپیشه وران: نِقَابَةُ الْمِهْنِيِّينَ.	اتومبیل کرایه: سَيَّارَةُ أُجْرَةٍ.	اجازه ورود بکلاس: اِسْمَحْ لَكُمْ، (يُخَوِّلُ لَكُمْ).
اتحادیه بین المللی مخابرات دور: اَلْاِتِّحَادُ الدَّوْلِيّ لِلْمُوَاصَلَاتِ السَّلَكِيَّةِ وَاللَّاسِلَكِيَّةِ.	اتومبیل کرایه: سَيَّارَةُ أُجْرَةٍ.	این مدارك بشما اجازه ورود بدانشگاه رامي دهد: هَذِهِ الْمُؤَهَّلَاتُ تُخَوِّلُ لَكُمْ اَلْاِتِّحَاقَ بِالْجَامِعَةِ. (الدَّخُولُ فِي الْجَامِعَةِ).
اتحادیه دانشجویان: رَابِطَةُ الطُّلَّابِ.	اتومبیل واژگون شد: اِنْقَلَبَتِ السَّيَّارَةُ.	اجاق خوراك پزی: وَابُورُ الطَّبَخِ.
اتحادیه کشورهای عرب: جَامِعَةُ الدَّوَلِ الْعَرَبِيَّةِ.	اتو برقی، اتو با برق: الْمِكْرَاةُ الْكَهْرِبَائِيَّةُ، مِكْرَاةٌ عَلَى الْكَهْرَبَاءِ.	اجاق گاز: مَوْقِدُ الْغَازِ.
اتحادیه بستی جهانی: اِتِّحَادُ الْبَرِيدِ الْعَالَمِيِّ.	اثاث منزل وتوشه: عَفْشٌ، اَثَاثٌ.	اجتماع سازنده شخصیت است:
اتحادیه کارگران: نِقَابَةُ الْعَمَّالِ.	اثر دارو: مَفْعُولُ الدَّوَاءِ.	
اتحادیه ناسیونالیسم عربی: اَلْاِتِّحَادُ	اثر فوری دار داین دارو: هَذَا الدَّوَاءُ سَرِيعُ الْمَفْعُولِ.	
	اثر مطلوب دارد: لَهُ اَثَرٌ مُرْضٍ.	
	اثر مطلوب دارد این دارو: هَذَا الدَّوَاءُ	

الثقافية.	الخلافات.	الجامعة تُخْلِيقُ الشَّخْصِيَّةَ.
ادارة روزنامه: دار الصحافة.	اختلافات مسلکی: الخلافات العقائدية.	اجرای برنامه پنجساله: تنفيذ مشروع
ادارة كل آمار: إدارة عموم الإحصاء	- می کوشدین ما اختلاف ایجاد	السنوات الخمس (الخطة الخامسة).
(مصلحة الإحصاء).	کند: يُحاول إثارة الخلاف بيننا.	اجرای این طرح از اهدافی است که
ادارة آمار وثبت احوال: إدارة الأحوال	اختيارات سياسی: التفضیضات	ملت بأن چشم دوخته است: تنفيذ
الشخصية.	الدبلوماسیة.	هذا المشروع من الأهداف التي يزعم،
ادارة كل نقشه برداری: إدارة عموم	اختيارات تام (که مثلاً بطور موقت به	یزمي، يضرب إليها الشعب، يتطلع إليه
المساحة.	دولت داده می شود): السلطات	الشعب.
ادارة گذرنامه: دائرة الجوازات.	الاستثنائية (تمنح الحكومة مثلاً	اجرای عمل جراحی: إجراء العملية
ادارة مالیات بر در آمد: دائرة ضريبة	بصورة مؤقتة).	الجراحیة.
الدخل.	- من دراختیار شما هستم: أنا تحت	اجلاسیه آینده مجمع عمومی سازمان
ادارة محرمانه: القلم السري.	تصرفكم.	ملل متحد: الدورة القادمة للجمعية
ادارة نام نویسی دانشگاه: مكتب	اخذ رأى بعمل آمد: جرى التصويت،	العامة للأمم المتحدة.
تنسيق الجامعة، مكتب التسجيل العام	تم الاقتراع.	احتياط كن: خذ الحیطة والحذر.
للجامعة.	إخراج از خدمت: الطرد من الوظيفة،	احداث کردن، تأسیس کردن: إنشاء،
ادارة نظام وظیفه: إدارة التجنيد.	الفضل من العمل. [در تداول عامه].	تأسیس.
ادارة هنرهای زیبا: مركز الفنون	اخطار کردن، هشدار دادن: إنذار.	احساس او به میهن من ایران چون
الجميلة.	أخمو، أخم کرده، أبرو درهم کشیده:	احساس يك فرد مسلمان بكشورهم
ادارة هواشناسی: مصلحة الأرصاد	مقطب الجین.	کیش است: شعوره نحو وطني ایران
الجوية.	أخم کرد، عبوس شد: وجم، عبس.	كشعور أيّ مسلم نحو بلد شقيق
ادعائنامه دادستان كل: قرائ الاتهام من	ادارة اعزام محصل: إدارة شؤون	[معمولا كلمه «البلد الشقيق» راجعنى
المدعي العام.	البعثات.	کشورهم کیش و كلمه «البلد الصديق»
ادعائنامه دادستان نظامی: قرائ الاتهام	اداره، سازمان: مصلحة، منطمة،	راجعناى کشور دوست بکار می برند].
من النيابة العسكرية.	مجلس.	احساسات مراجریحه دار ساختی:
ادویه های تند (مانند دارچین، فلفل،	ادارة امور دانشجویان: إدارة شؤون	جرخت شعوري.
زنجبیل...): توابل. وبه ادویه های	الطلبة.	احساس به نقص یا عقده حقارت:
معمولی «بهارات» گویند.	ادارة باستانشناسی: هيئة الآثار.	الشعور بالنقص، مركب النقص.
ارادة ملوكانه ما، «خاطر خطر ملوكانه	ادارة بایگانی: إدارة المحفوظات،	احساسات سر کوفته: الدوافع المكبوتة.
ما، براین تعلق گرفت که پست	أزشف.	احساس بهبودی می کنم: أشعر
وزارت دفاع را بشما محول نمائیم:	ادارة پلیس راهنمائی: إدارة المرور.	بالتحسن.
اقتضى نظرنا الملكي السامي، «نظرنا	ادارة تشریفات: دائرة المراسيم.	احساس شرمندگی میکنم: أشعر
الشریف» أن نشيد إليكم مهمة وزارة	ادارة ثبت اسناد واملاك: الشهر	بالخجل، أحيى بالخجل.
الدفاع.	العقاري، إدارة الطابو.	احمق است: مغفل.
ارباب (مالکین بزرگ زراعی):	ادارة رادیو: دار الإذاعة.	اخبار داخله کشور: الأخبار المحلية.
الإقطاعي.	ادارة روابط فرهنگی: إدارة العلاقات	اختلافات را بدور انداختن: نبذ

ارتباطی باین امر بهیچوجه ندارد: لا یُمُتُ إِلَى هَذَا الْأَمْرِ بِأَيَّةِ صِلَةٍ.
 ارتشبد ستاددیده: مُشِيرُ الرُّكْنِ.
 - ارتش آماده نبرد شد: اسْتَعَدَّ الْجَيْشُ لِلْقِتَالِ.
 ارتش نیرومند ما نیروهای دشمن رادرهم کوید: سَخَقَ جَيْشُنَا الْبَاسِلُ قُوَاتِ الْعَدُوِّ.
 ارتش وملت دوش بدوش یکدیگر علیه اشغال ییگانه مبارزه کردند: كَافَحَ الْجَيْشُ وَالشُّعْبُ مُتَكَاتِفِينَ ضِدَّ الْاِخْتِلَالِ الْأَجْنَبِيِّ.
 ارتش شهر را محاصره نمود: ضَرَبَ الْجَيْشُ حِصَارًا حَوْلَ الْمَدِينَةِ، طَوَّقَ الْجَيْشُ الْمَدِينَةَ، حَاصَرَ الْجَيْشُ الْمَدِينَةَ.
 ارتش در برابر یورش دشمن ایستادگی کرد: صَمَدَ الْجَيْشُ أَمَامَ زَخْفِ الْعَدُوِّ.
 ارتش به جدیدترین و مدرنترین سلاح های سنگین مجهز است: الْجَيْشُ مُزَوَّدٌ بِأَحَدِثِ الْأَسْلِحَةِ الثَّقِيلَةِ.
 ارتش بحال آماده باش است: الْجَيْشُ فِي حَالَةِ التَّأَهُّبِ.
 ارتش حمله شدیدی بدشمن نمود: شَنَّ الْجَيْشُ هُجُومًا عَنِيقًا عَلَى الْعَدُوِّ.
 ارتش دشمن را سر کوب و پامال کرد: سَخَقَ الْجَيْشُ الْعَدُوَّ.
 ارتش محاصره را شکست: فَكَّ الْجَيْشُ الْحِصَارَ.
 اردو گاه های ارتش: مُعَشَكَرَاتِ الْجَيْشِ، تُكُنَاثُ الْجَيْشِ.
 اردو گاه های اجباری: مُعَشَكَرَاتُ الْاِغْتِقَالِ.
 اردوگاه (کمپ) دانشگاه: مُعَشَكَرُ الْجَامِعَةِ.
 اردوی جوانان ودانشجویان دانشگاه:

مُعَشَكَرُ شَبَابِ الْجَامِعَةِ.
 اردوگاه جوانان: مُعَشَكَرُ الشَّبَابِ.
 اردوگاه پشاهنگی: مُعَشَكَرُ الْكَشَافَةِ وَالْجَوَالَةِ.
 ارزان شد: رَخِصَ، انْخَفَضَ الْمُسَقَرُ.
 ارزش خارجی: الْعُمْلَةُ الْأَجْنَبِيَّةُ.
 ارزش دارد: لَهُ قِيَمَتُهُ.
 ارزش دارد این کار را بکنی: يَسْتَحِقُّ هَذَا الْعَمَلُ أَنْ تَقُومَ بِهِ.
 این کار ارزش ندارد خود را برزحمت افکنی: لَا يَسْتَحِقُّ هَذَا الْعَمَلُ أَنْ تُكَلِّفَ نَفْسَكَ فِيهِ.
 ارزشهای اخلاقی: الْقِيَمُ الْخُلُقِيَّةُ.
 ارزشیابی مدارك تحصیلی: تَقْيِيمُ الْمُؤَهَّلَاتِ الْعِلْمِيَّةِ، مُعَادَلَةُ الْمُؤَهَّلَاتِ الْعِلْمِيَّةِ.
 ارزیابی: التَّقْوِيمُ، التَّقْيِيمُ.
 ارشد کلاس: غَرِيفُ الصَّفِّ، خَلِيفَةُ الصَّفِّ.
 ارشاد: التَّوْجِيهِ.
 - من به ارشاد وراهنمایی شما نیاز مندم: أَنَا فِي حَاجَةٍ إِلَى تَوْجِيهِكُمْ.
 اره: الْمِثْشَارُ.
 از این حرف سرانسان بادمیکند: هَذَا الْكَلَامُ يَزُكُّمُ الْأُنُوفَ.
 ازین بردن اختلاف: نَبْذُ الْخِلَافِ.
 ازپشت خنجر می زند: يَطْعَنُ مِنَ الْخَلْفِ.
 ازپیش خود گفت: قَالَ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ.
 از تو شرمنده ام: أَنَا مَكْسُوفٌ مِنْكَ، أَنَا خَجَلَانٌ مِنْكَ.
 از تو راضی است: مَبْسُوطٌ مِنْكَ. (درمصر)
 از تو دلگیر است: زَغْلَانٌ مِنْكَ.
 از ته دل می خندد: يَضْحَكُ مِنْ

صَمِيمٍ قَلْبِهِ، يَضْحَكُ بِمِلْءِ قَلْبِهِ، يَضْحَكُ مِنْ أَحْشَائِهِ.
 ازحسن تصادف: مِنْ حُسْنِ الصُّدْفَةِ.
 ازحق خود صرف نظر کرد: تَنَازَلَ عَنْ حَقِّهِ.
 از خداوند متعال مسألت مینمایم که گامهای شمارا استوارسازد: أَرْجُو مِنَ اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يُسَدِّدَ خُطَاكُمْ.
 از خود راضی و بدبر خورد است: دَمُهُ ثَقِيلٌ، مُغْبَجِبٌ بِنَفْسِهِ.
 از دحام بحدی بود که انسان بسختی می توانست راه خود را بین انبوه جمعیت بشکافد: كَانَ الزُّحَامُ إِلَى حَدٍّ يَضْعُبُ عَلَى الْإِنْسَانِ أَنْ يَشُقَّ طَرِيقَهُ بَيْنَ الْكُتْلِ الْبَشَرِيَّةِ.
 از دستش بدر رفت: فَلَّتْ مِنْ يَدِهِ.
 ازدواج رسمی وقانونی: الزَّوْاجُ الشَّرْعِيّ.
 ازدواج غیر رسمی (که در محضر ثبت نشود): الزَّوْاجُ الْعُرْفِيّ.
 از سر گرفته شد: اسْتَوْنِفَ.
 استیضاح کردن دولت: اسْتِجْوَابُ الْحُكُومَةِ.
 از دهانش پرید: فَلَّتْ مِنْ لِسَانِهِ.
 از دیده اشک می بارید: كَانَ يَنْزِفُ مِنَ الْعَيْنِ دَمْعًا.
 از رفتار وحشیانه مقامات حکومت اشغالی علیه اهالی شهر شدیداً انتقاد کرد: نَدَّدَ بِالْأَعْمَالِ الْوَحْشِيَّةِ الَّتِي تَزَكِّيْهَا سُلْطَاتُ الْاِخْتِلَالِ ضِدَّ سُكَّانِ الْمَدِينَةِ.
 از روزیکه زندگی رادرك کردیم: مُنْذُ وَعَيْنَا الْحَيَاةَ.
 از زندگی خسته شدم (میرشدم): مَلِلْتُ الْحَيَاةَ، سَمِئْتُ الْحَيَاةَ.

از طرف خود....: بِالْأَصَالَةِ عَنْ نَفْسِي.
 از فرق سر تا نوک پا: مِنْ قِمَّةِ الرَّأْسِ إِلَى
 أَخْتَمِصِ الْقَدَمِ.
 از فلانی با گرمی استقبال شد و تجلیل
 بعمل آمد: فُلَانٌ قُبِلَ بِخَفَاوَةٍ بِالْغَةِ.
 از قبول مسئولیت شانه خالی می کند:
 يَتَهَرَّبُ مِنْ تَقَبُّلِ الْمَسْئُولِيَّةِ.
 از قبول مسئولیت کناره گیری کرد:
 تَخَلَّى عَنْ قَبُولِ الْمَسْئُولِيَّةِ.
 از کاری در پی خسته و کوفته شدم:
 أَصْبَحْتُ مُجْهَدًا مَكْدُودًا مِنَ الْعَمَلِ
 الْمُتَوَاصِلِ.
 از کلاس داشتم خارج می شدم که
 استاد مرا خواند: كُنْتُ أَوْشِكُ عَلَى
 الْحُزْرِجِ مِنَ الصَّفِّ فَاسْتَدْعَانِي الْأُسْتَاذُ.
 از کوه بالا رفتم: تَسَلَّقَ الْجَبَلَ.
 از وسط دونیم کرد: شَطَرُهُ.
 از هر دری سخن گفتن (سر گرمی با
 گفتگو): دَرَدَشَةُ.
 از هیچ کوششی فرو گذار نکرد: لَمْ
 يَأَلْ أَيَّ جُحْدٍ.
 از هیچگونه کوششی در راه تحقق
 دادن به هدفها و آرمانهای ملی دریغ
 نمی کند: لَا يَأَلُو جُحْدًا فِي سَبِيلِ
 تَحْقِيقِ الْأَمَالِ وَالْأَمَانِي الْوَطَنِيَّةِ.
 از در آفکن: نَشَافَةٌ.
 اساسنامهٔ کنفرانس باندونک: مِيثَاقُ
 مُؤْتَمَرِ بَاندُونِجِ.
 اسب: فَرَسٌ، حِصَانٌ.
 اسب چوبی (اسباب بازی کودکان):
 حِصَانٌ خَشَبِيٌّ - تَابُوتٌ (مجازاً)؛
 (کنایه) عن السفينة.
 اسب سواری: فُرُوسِيَّةٌ.
 اسباب و عوامل خارجی: الْمُؤَثِّرَاتُ
 الْخَارِجِيَّةُ.

اسب به فلانی لگد زد: الْحِصَانُ
 رَقَسَ فُلَانًا.
 استاد تمام وقت: أَسْتَاذٌ مُتَفَرِّغٌ.
 استاد حق التدریس: أَسْتَاذٌ مُنْتَدَبٌ.
 استاد غیر تمام وقت: أَسْتَاذٌ غَيْرُ
 مُتَفَرِّغٍ.
 استاد کرسی: أَسْتَاذٌ، أَسْتَاذٌ كُرْسِيٍّ.
 استادین نظریه را مورد بحث قرار می
 دهد: يُعَلِّقُ الْأَسْتَاذُ عَلَى هَذِهِ النَّظَرِيَّةِ.
 استاد پیرامون نقش ایران در تمدن
 جهانی سخنرانی کرد: أَلْقَى الْأَسْتَاذُ
 مُحَاضَرَةً عَنْ دَوْرِ إِيْرَانٍ فِي الْحَضَارَةِ
 الْعَالَمِيَّةِ، أَلْقَى كَلِمَةً حَوْلَ...
 استاد کلاس را ترک گفت: غَادَرَ الْأَسْتَاذُ
 الْقَصْلَ، الصَّفَّ.
 استادیار: مُدَرِّسُ الْجَامِعَةِ.
 استادی که از مؤسسه دیگری دعوت
 شود: الْأَسْتَاذُ الْمُتَنْدَبُ. الْأَسْتَاذُ
 الْمُحَاضِرُ.
 استادیوم دانشگاه: إِسْتَاذُ الْجَامِعَةِ.
 استادیوم ورزش: إِسْتَاذُ الرِّيَاضَةِ.
 استامبولی بنائی: قَصْعَةٌ، (ظرفی که
 بنایان در آن گچ و سمنت و غیره درست
 و آماده می کنند).
 استان: مُحَافَظَةٌ، اللَّوَاءُ، الْمُقَاطَعَةُ.
 استاندار: مُتَصَرِّفٌ، مُحَافِظٌ.
 استانداری: الْمُحَافَظَةُ [در مصر]
 مُتَصَرِّفِيَّةٌ [در عراق].
 استثمار کردن: اسْتِغْلَالٌ.
 استحکامات نظامی: الثَّحَصِنَاتُ
 الدِّفَاعِيَّةُ، الاسْتِخْكَامَاتُ الْعَسْكَرِيَّةُ.
 استحکامات نظامی دشمن ویران شد:
 دُمِّرَتِ الاسْتِخْكَامَاتُ الْعَسْكَرِيَّةُ
 لِلْعَدُوِّ.
 استخدام: تَوْظِيفٌ.

- استخدام کشوری: التَّوْظِيفُ الْمَدَنِيٌّ.
 استخرشنا: حَمَّامُ السَّبَاحَةِ، حَوْضُ
 السَّبَاحَةِ، الْمَسْبَحُ.
 استخوان لای زخم: حَدِيثٌ مُبْطِنٌ.
 استراحت، نیرو و فعالیت را که انسان
 از دست داده است جبران میکند:
 الاسْتِجْمَامُ يُعَوِّضُ مَا فَقَدَهُ الْإِنْسَانُ مِنَ
 الْقُوَّةِ وَالنَّشَاطِ.
 استراحت و رفع خستگی: اسْتِجْمَامٌ.
 استرلیزه شده: مُعَقَّمٌ.
 استعفای دولت: اسْتِقَالَةُ الْحُكُومَةِ.
 استعفا کرد: اسْتَقَالَ.
 استعمار آزاد یخواهان را بطرز
 وحشیانه ای شکنجه می دهد:
 الاسْتِعْمَارُ يُعَذِّبُ الْأَخْرَارَ بِأَبْشَعِ
 صُورَةٍ.
 استعمار استثمار میکند: الاسْتِغْمَارُ
 يَسْتَغِلُّ.
 استعمار خون آشام: الاسْتِغْمَارُ الْكَاسِرُ،
 الاسْتِغْمَارُ الشَّقَاحُ.
 - پشت استعمار را لرزانید: قَضُ
 مضاجع الاستعمار.
 استعمار نقابدار: الاسْتِغْمَارُ الْمُقَنَّعُ.
 استفراغ: الْقَيِّءُ.
 استفراغ کرد: تَقَيَّأَ.
 استقبال خصمانه: اسْتِيقْبَالٌ عِدَائِيٌّ.
 - از او استقبال کرد (درفرودگاه):
 اسْتَقْبَلَهُ (فِي الْمَطَارِ).
 - از این پیشنهاد استقبال کرد: رَحَّبَ
 بِهَذَا الْاِقْتِرَاحِ.
 - از من با گرمی استقبال کرد:
 اسْتَقْبَلَنِي بِخَفَاوَةٍ بِالْغَةِ.
 استمالت کرد، دلجوئی نمود:
 اسْتَغْطَفَ.
 استمالت کردن: اسْتِغْطَافٌ.

از خلال بحث استنباط می کنیم...:
 نَسْتَشِيفُ من خلالِ البحثِ.
 استوار (ارتش): رئیسُ العُرفاءِ.
 استوار ۲: نایبُ عَریفِ.
 استوارنامه: أَوْرَاقُ الاِغْتِمَادِ.
 استودیو: المَقَرُّ، اسْتُوْدِیُو.
 استهزاء کردن: تَهَكُّمٌ.
 استیضاح دولت: اسْتِجَابُ الحُكُومَةِ.
 استیل و شکل ساختمان: طِرَازُ العِمَارَةِ، طِرَازُ البِنَاءِ.
 اسطبل چهارپایان: حَظَائِرُ المَاشِیَةِ.
 اسفناج: سَبَاخِ.
 اسکان دادن: تَوْطِینٌ.
 اسكله: المَرْفَأُ (الترسانة).
 اسكى آبى: التَّرْحَلُوقُ عَلَى المَاءِ.
 اسلام آورد: اَسْلَمَ.
 اسلام مشعل تمدن انسانی بر فراز قرنها و نسلها بشمار می آید: الإسلامُ یَعْدُ نَبْرَاسًا لِلْحَضَارَةِ الْإِنْسَانِیَّةِ عَبْرَ القُرُونِ والأَجْیَالِ.
 اسلام مشعل آزادی است: الإسلامُ نَبْرَاسُ الحُرِّیَّةِ.
 اسلحه سرد: السِّلَاحُ الْأَبْیَضُ.
 اسلحه گرم: السِّلَاحُ التَّارِیُّ.
 اسناد، مدارك: وَثَائِقُ.
 اسناد مالکیت: عُقُودُ التَّمْلِیکِ، وَثَائِقُ التَّمْلِیکِ.
 اسید کربنیک: حَامِضُ الْكَربُونِیکِ.
 اشتباه کرد: غَلَطَ، اَخْطَأَ.
 اشتغال بتدریس دارم: أَزاولُ مِهْنَةَ التَّدْرِیسِ، أَعْمَلُ بِالتَّدْرِیسِ.
 اشتیاق: الشَّوْقُ.
 با نهایت اشتیاق: فی غَايَةِ الشَّوْقِ.
 اشرافی: أَرِشْتُقْراطِی.
 اشغال نظامی: اِخْتِلَالٌ عَسْكَرِی.

اشكالتراشی می کند: یُعَرِّقُلُ.
 آشکش سراز یرشد: اِنْهَمَرَتْ دُمُوعُهُ، سَالَتْ دُمُوعُهُ.
 اشكوب خط آهن و كناره خیابان: اِفرِیزُ المَحْطَةِ، رَصِيفُ المَحْطَةِ، اِفرِیزُ الشَّارِعِ، رَصِيفُ الشَّارِعِ.
 اشیاء لوکس و تجملی: كَمَالِیَّاتِ.
 اصل چهار: النُّقْطَةُ الرَّابِعَةُ.
 اصلاح قانون استخدام: تَعْدِیلُ قانونِ التَّوْظِیفِ.
 اصلاح موی سر: قَصُّ الشَّعْرِ.
 اصلاح صورت: حَلَقُ الذَّقْنِ.
 اضافه بر در آمد: فائِضُ الدَّخْلِ.
 اضافه حقوق: بَدَلُ الرَّائِبِ.
 اطاعت می شود: حَاضِرٌ [در مصر] وَتُكْرَمُ. درسوریه و لبنان كه معمولاً در پاسخ خواهشی گفته می شود [عامیانه].
 اطاعت و فرمانبرداری: رُضُوعٌ، خُضُوعٌ.
 اطاق بازرگانی: عُرْفَةُ التَّجَارَةِ.
 اطاق پذیرائی: عُرْفَةُ الاِسْتِیْقْبَالِ.
 اطاق تاریك: العُرْفَةُ الدَّامِیْسَةُ، العُرْفَةُ الْمُظْلِمَةُ.
 اطاق خالی: عُرْفَةُ جَرْدَاءٍ، خَالِیَّةٌ.
 اطاق خالی است: العُرْفَةُ خَالِیَّةٌ.
 اطاق مبله: عُرْفَةُ مَفْرُوشَةٍ، عُرْفَةُ مُؤَثَّثَةٍ.
 اطاق خواب: عُرْفَةُ التَّوْمِ.
 اطرافیان، دارودسته...: حَاشِیَّةٌ، بَطَانَةٌ.
 اطلاع یافتم كه: عَرَفْتُ أَنَّ...
 اطلاعات: مَعْلُومَاتٌ، بَیِّنَاتٌ.
 تا اطلاع ثانوی: حَتَّى اِشْعَارِ آخِرِ.
 اطلاعات لازمه به آنها دادن: تَزْوِیدُهُم بِالمَعْلُومَاتِ اللَّازِمَةِ.
 اطلاعات بسیار مهمی دریافت

داشت: تَلَقَّی مَعْلُومَاتِ فی غَايَةِ الْأَهْمِیَّةِ.
 - اطلاعات مهمی بدست آورد: حَصَلَ عَلَى مَعْلُومَاتِ خَطِیرَةٍ.
 - اطلاعات مهمی دارد: عِنْدَهُ مَعْلُومَاتٌ خَطِیرَةٍ.
 - اطلاعاتی كه تاكنون بارسیده نشان می دهد كه هواپیما دچار سانحه هوایی شده است: المَعْلُومَاتُ الَّتِی وَصَلَتْنا حَتَّى الْآنَ تُؤَكِّدُ أَنَّ الطَّائِرَةَ قَدْ تَعَرَّضَتْ لِكَارِثَةٍ جَوِّیَّةٍ.
 اطمینان بخویش: الاِغْتِیَادُ بِالنَّفْسِ.
 اظهار امیدواری كرد: اَعْرَبَ عَنْ أَمَلِهِ.
 اظهار تنفر كردن: اسْتِیْكَارٌ.
 اظهار خشنودی كرد: اَعْرَبَ عَنْ اِزْتِیَاجِهِ.
 با من اظهار لطف و محبت می کند: یَمَسُحُنِی عَظْفُهُ وَلُطْفُهُ.
 اعانه: تَبَرُّعٌ.
 اعتبار بانكی: الرِّصِیدُ المَصْرِفِی.
 - آیا اعتبار بانكی دارید؟: هَلْ عِنْدَكَ رَصِیدٌ فی البَنْكِ؟
 اعتبار مالی: الرِّصِیدُ المَالِی.
 اعتصاب عمومی: اِضْرَابٌ عَامٌ.
 اعتصاب غذا كرد: اَصْرَبَ عَنِ الْأَكْلِ.
 اعتصاب كردن: اِضْرَابٌ.
 اعتیاد داشتن، معتاد بودن، عادت داشتن: التَّعَوُّدُ، الإِذْمَانُ عَلَى أَمْرٍ.
 اعصاب را كنترل كن: تَمَالَكْ نَفْسَكَ، اُضْبِطْ نَفْسَكَ.
 اعصاب كوفته و خسته است: اَعْصَابِی مَرْمَقَةٌ، اَعْصَابِی مُكَشَّرَةٌ.
 اعصاب ناراحت است: اَعْصَابِی مُتَوَثِّرَةٌ.
 اعضای كادر آموزشی دانشگاه: اَعْضَاءُ هَيْئَةِ التَّعْلِیمِ الجامِعِی. (فی

الجامعة).	رائعاً.	الشاحقة.
اعطاء، بخشش مال: إغداق المال،	افراد نجات جسد غرق شده را از آب	اکثریت، جبهه طرفدار دولت: الجبهة
إجزال القطاء.	میرون آوردند: إئتشل رجال الإنقاذ	الموالية للحكومة.
اعلامیه جنگی: بلاغ حزبي.	جثة الغريق من النهر.	اکیپ سیار نظامی، اکیپ گشتی:
اعلامیه جنگی شماره يك: بلاغ حزبي	افراطی دست چپی: اليساري المتطرف.	دوریه عسکریه.
رقم واحد.	افراطی دست راستی: اليميني	اگو، شبکه فاضل آب: الشبكة العامة
اعلامیه حقوق بشر: إعلان حقوق	المتطرف.	للمجاري.
الإنسان.	افزایش می یابد: تزداد. يزداد...	البته: طبعاً.
اعلامیه دولت: بلاغ حكومي.	أفسر ارتش: ضابط الجيش.	البته خوب است: طبعاً جيد.
اعلامیه مشترك از مذاكرات بين	أفسران أرشد: كبار ضباط الجيش.	الك: منخل.
وهبران دو کشور انتشار یافت:	أفسر آگيو: الضابط العايل.	الكل: الكخل.
صدر بيان مشترك عن المحادثات	أفسر احتياط: ضابط الاحتياط.	الميك، مسابقات بين المللي: المباريات
التي جرت بين زعمي البلدين.	أفسر وظيفه: ضابط الصف.	الدولية.
اعلان حالت غير عادی در سراسر	افسر توپخانه: ضابط المدفعية.	النگو: سوار.
کشور: إعلان حالة الطوارئ في أنحاء	افسر نگهبان: ضابط نوبتجي.	اماكن عمومي: المرافق العامة.
البلاد.	افكار عمومي: الرأي العام.	امتحان شفاهي: الامتحان الشفوي.
اعلیحضرت بمناسبت اجلاسیه آینده	- گمراه ساختن افکار عمومی: تضليل	امتحان کتبی: الامتحان التحريري.
مجلس سنا نطق افتتاحیه را ایراد	الرأي العام.	امرای ارتش: كبار الضباط.
فرمودند: ألقى صاحب الجلالة	- بمعرض افکار عمومی گذاشته شد:	امری، فرمایشی دارید؟: تأمر شيئا،
خطاب العرش بمناسبة الدورة	عرض على الرأي العام.	تأمر بخدمة؟ (هنگام ورود بمغازه یا اداره
الجديدة لمجلس الشيوخ (الأعيان).	اقامتگاه دانشجویان خارجی: مدينة	وامثال آنها گفته می شود).
اعلیحضرت پادشاه... جناب آقای	البغوث.	امضای قرارداد فلات قاره: توقيع اتفاقية
سفير كبير... را بحضور پذیرفتند:	اقتصاد هدایت شده: الاقتصاد المؤجّه.	جزن القاري.
صاحب الجلالة الملك المعظم...	اقدام بکارکرد: باتر بالعمل، أقدم على	امنیت بر سراسر کشور حکومت می
استقبل معالي السيد السفير...	العمل.	کند: يسود الأمن والاستقرار أنحاء
اغتصابات خونین: اضطرابات دامية.	اقدام مقتضی بعمل آمد: اتخذ اللازم.	البلاد.
اغراق گوئی: المجازفة في الحديث.	اقدامات ضروری صورت گرفت:	امنیت برقرار گردید: استتب الأمن.
افراد پارتیزان و نیروی مقاومت ملی:	اتخذت التدابير اللازمة.	امنیت در سراسر کشور بر قرار شد:
المقاومة الشعبية.	اقدام هیجان آمیز: خطوة مثيرة.	استتب الأمن في أنحاء البلاد.
افراد پلیس ناگهان وارد خانه شدند:	اقلیت نژادی: الأقلية العنصرية.	امنیت کشور: الأمن الداخلي.
دهم افراد الشرطة البيت.	اقيانوس آرام: المحيط الهادي.	اموال دولتی: ممتلكات الحكومة،
افراد غیر نظامی: المدنيين.	اقيانوس اطلس: المحيط الأطلسي.	أثلاك الدولة، أموال الحكومة، أميري.
افراد ملت از رهبر خود استقبال با	اقيانوس هند: المحيط الهندي.	اموال فلانی دربانك بلوکه شد: فلان
شكوهی بعمل آوردند: جماهير	اکثریت آرا: أغلبية الأصوات.	جمدت أمواله في البنك.
الشعب استقبلت قائدهما استقبالا	اکثریت قریب باتفاق: الأغلبية	اموال فلانی مصادره شد: فلان

مَحْجَزَتِ أَمْوَالُهُ.

اموال مردم را حیف و میل می کنند:
يَبْتَزُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ.

امید: اَمَلٌ، رَجَاءٌ.

بامید دیدار: إِلَى اللَّقَاءِ.

امیدش را از دست داد: فَقَدْ أَمَلَهُ.

امیدوارم که این دیدار آغاز دوران

جدیدی برای همکاری بین دو

کشور برادر باشد: أَرْجُو أَنْ يَكُونَ

لِقَاؤُنَا بِدَايَةِ عَهْدٍ جَدِيدٍ لِلتَّعَاوُنِ بَيْنَ

الْبَلَدَيْنِ الشَّقِيقَيْنِ.

امیدوارم ان شاء الله در این مسافرت

ودید بازدید کو تاهی که از کشور ما

نمودید بشما خوش گذشته باشد:

أَرْجُو أَنْ تَكُونُوا قَدْ تَمَتَّعْتُمْ بِهَذِهِ الزَّيَارَةِ

الْقَصِيرَةِ — الْعَابِرَةِ — الَّتِي قُمْتُمْ بِهَا

لِبِلَادِنَا.

امیدو اربودن، خوش بین بودن:

التَّعَشُّمُ، التَّوَشُّمُ، التَّفَاوُلُ.

امیدوارم در مدت اقامت بشما خوش

بگذرد: أَرْجُو لَكَ إِقَامَةً طَيِّبَةً.

انبار امانتهای پستی: مَخَارِزُ الطُّرُودِ.

انبار سوخت: مَخَزَنُ الْوَقُودِ.

انبر: كَمَاشَةٌ (كَلْبَةٌ)، مِلْقَاطٌ، مِلْقَطَةٌ.

انبوه: رُكَامٌ، كَوْمَةٌ.

انبوه جمعیت: كُثْلَةٌ بَشَرِيَّةٌ.

انبوه خاک: كَوْمَةٌ تُرَابٍ.

انبوه کالا: أَكْدَاسُ الْبَضَائِعِ.

انتخابات پارلمانی: الْإِنْتِخَابَاتُ النِّيَابِيَّةُ.

انتخابات قلابی: الْإِنْتِخَابَاتُ الْمُرُورَةُ.

انتصابات دروزارت دادگستری:

تَعْيِينَاتٌ فِي وَزَارَةِ الْعَدْلِ.

انتظار خدمت: الْإِيقَافُ عَنِ الْعَمَلِ.

انتظار می رود: مِنْ الْمُتَوَقَّعِ.

انتقاد از خود کردن: مُحَاسَبَةُ النَّفْسِ،

نَقْدُ الذَّاتِ.

— استاد مقاله مرابشدت مورد انتقاد

قرارداد: نَقَدَ الْأُسْتَاذُ مَقَالِي نَقْدًا

مَرِيًّا.

انجام کار بدون اجرت: إِجْمَازُ الْعَمَلِ بِلَا

نَظَرٍ، بِدُونِ مُقَابِلٍ.

انجمن ادبی: نَدْوَةُ الْأَدَبِ، رَابِطَةُ أَدَبِيَّةٌ.

انجمن خانه و مدرسه: نَدْوَةُ (مَجْلِسِ)

الْآبَاءِ وَالْمُدْرَسَةِ.

انجمن دانشجویان، کمیته دانشجویان:

لَجْنَةُ الطُّلَّابِ.

انجمن قلم: نَدْوَةُ الْقَلَمِ، نَدْوَةُ الْكُتَّابِ.

انجمن شهر: مَجْلِسُ الْمَدِينَةِ.

انجمن شهرداری: مَجْلِسُ الْبَلَدِيَّةِ.

انحراف کودکان: جُنُوحُ الْأَحْدَاثِ.

انحراف از مبادی انسانی: التَّخَلِّي عَنْ

مَبَادِي الْإِنْسَانِيَّةِ.

انحراف جنسی: الشُّذُودُ الْجِنْسِي.

انداختن آب دهان ممنوع است: الْبِضْقُ

مَنْعُوعٌ.

اندام تو: هِنْدَامُكَ، عُوْدُكَ.

اندام زن: قَوَامُ الْمَرْأَةِ، هِنْدَامُ الْمَرْأَةِ، عُوْدُ

الْمَرْأَةِ.

اندام فلانی زیبا است: عُوْدُ فُلَانٍ

جَمِيلٌ، فُلَانٌ رَشِيقٌ.

اندام متناسب: الْقَامَةُ الْهَيِّفَاءُ، الْمُعْتَدِلَةُ،

الرَّشِيقَةُ.

اندکی پیش از شروع امتحانات: قُبَيْلَ

بَدَءِ الْإِمْتِحَانَاتِ.

اندوخته زندگی: تَخْوِيشَةُ الْعُمُرِ.

اندوهگین، دل شکسته، پروبال

سوخته: مَهِيضُ الْجَنَاحِ، كَاسِفُ

الْبَالِ، كَحِيبُ النَّفْسِ، حَزِينُ الْقَلْبِ.

اندیشه انعطاف پذیر: الْمُرُونَةُ الْفِكْرِيَّةُ.

انرژی اتمی: الطَّاقَةُ الذَّرَوِيَّةُ.

انسانهای سفید چهره و سفیدموی:

عُبَادُو الشَّمْسِ.

انسان بدبخت ورنجیده: شَخْصٌ

تَعِيسٌ.

ان شاء الله در این سفر بشما خوش

گذشته است: لَعَلَّكُمْ قَدْ تَمَتَّعْتُمْ فِي

هَذِهِ الرَّحْلَةِ.

انعطاف پذیر: مَرِنٌ.

انعکاس عظیمی داشت: كَانَ لَهُ

صَدَى عَظِيمٌ.

انفیه دان: مِنْشَقَّةٌ.

انقلاب سفید ایران درسراسر جهان

باعظمت واهمیت تلقی گردید: كَانَ

لِلثَّوْرَةِ الْبَيْضَاءِ فِي إِيرَانَ صَدَى عَظِيمٌ

فِي أَرْجَاءِ الْعَالَمِ.

انقلاب سفید رژیم ارباب ورعیتی را از

بین برد: الثَّوْرَةُ الْبَيْضَاءُ قَضَّتْ عَلَى

نِظَامِ الْإِقْطَاعِ.

انقلاب مشروطیت: الثَّوْرَةُ الدُّسْتُورِيَّةُ.

انقلابیون، کودتاجیان، شورشیان:

ثَوَّارٌ.

انگستانه: كُشْتَبَان، كُشْتَبَانَه.

انگشت روی حقائق نهاد: وَضَعَ الثَّقَطَ

عَلَى الْحُرُوفِ.

انگشت نگاری: بَضْمَةُ الْأَصَابِعِ.

انگلهها، طفیلیها: الْمُتَطَهِّلُونَ.

انگیزه: الْحَافِزُ، الدَّافِعُ، الْبَاعِثُ.

انگیزه انسانی: نَزْعَةُ إِنْسَانِيَّةٍ.

انگیزه روانی: عَامِلٌ نَفْسَانِيٌّ.

انگیزه ها و روشها: النِّزَعَاتُ

وَالْأَتِّجَاهَاتُ.

اونیفورم جنگی: مَلَاسِ الْمَيْدَانِ.

انسان آواره، بی خانمان: مُشْرَدٌ.

امید آوارگان فلسطین: أَمَلُ الْأَجْنِینِ

الْفِلَسْطِیْنِیِّینِ. (المُشْرَدُونَ)

الفلسطینیون).

— او آینده‌های برجسته و درخشان دارد:
لَهُ مُسْتَقْبَلٌ بَاهِرٌ وَزَاهِرٌ.

اوج گرفتن در آسمان: التَّخْلِيقُ فِي
الْقَضَاءِ (فِي السَّمَاءِ).

او رايحال خودش بگذارد: أَتْرُكُهُ لِحَالِهِ.

او رازهاکن: إِخْلَ سِيْلَهُ.

او رازير گرفت: دَحَسَهُ.

اوراق بهادار: الْأُورَاقُ الْمَالِيَّةُ.

اوراق پراکنده: الْأُورَاقُ الْمُتَنَائِرَةُ،
الْمُبْتَثَّرَةُ.

او سيب را دست چين ميكند، خوبش
را جدا ميكند: هُوَ يُنْقِي، يُمَيِّزُ الصَّالِحَ
مِنَ الثَّفَاحِ.

اوضاع بين المللي بحراني است: الْجَوُّ
الدَّوْلِيُّ مُتَوَتِّرٌ، مُتَأَزِّمٌ، مُكْهَرَبٌ.

اوضاع بحالت عادي بازگشت: عَادَتْ
الْأُمُورُ إِلَى حَالَتِهَا الطَّبِيعِيَّةِ، عَادَتْ الْمِيَاهُ
إِلَى مَجَارِيهَا.

اوضاع بين المللي بهبودي يافت:
تَحَسَّنَتِ الْأَوَاضِعُ الدَّوْلِيَّةُ، تَحَسَّنَ
الْمَوْقِفُ الدَّوْلِيُّ.

اوضاع جهاني روبه بهبودي است:
أَخَذَ الْمَوْقِفُ الدَّوْلِيُّ يَتَحَسَّنُ، الْمَوْقِفُ
الدَّوْلِيُّ فِي تَحَسُّنٍ.

اوضاع خيلي وخيم اشت: الْمَوْقِفُ بِالْغِ
الْخَطُورَةِ.

اوضاع دشوار: الظُّرُوفُ الْقَاسِيَةُ.

اوضاع راسنجیدن، سروگوش باب
دادن: جَسَّ النُّبْضَ.

اوضاع رويوخمات نهاده است: تَزْدَادُ
الْحَالَةُ سُوءًا (اقتصاد) يَزْدَادُ الْمَوْقِفُ
خَطُورَةً (سياسة).

اوضاع سخت بحراني است: الْمَوْقِفُ
مُتَأَزِّمٌ جَدًّا.

اوضاع سياسي بشدت بحراني است:
الْمَوْقِفُ السِّيَاسِيُّ مُتَفَاقِمٌ، الْمَوْقِفُ مُهَدَّدٌ
بِالذَّمَارِ، الْمَوْقِفُ يُنْذِرُ بِالْانْفِجَارِ،
تَدْهَوِرُ الْمَوْقِفُ، الْجَوُّ السِّيَاسِيُّ
مُكْهَرَبٌ.

اوضاع كنوني: الْمَوْقِفُ الرَّاهِنُ.

اوضاع كنوني جهان: الْمَوْقِفُ الدَّوْلِيُّ
الرَّاهِنُ، الصَّعِيدُ الدَّوْلِيُّ الرَّاهِنُ، الْمَوْقِفُ
الرَّاهِنُ فِي الْعَالَمِ.

اوضاع وخيم است: الْمَوْقِفُ مُتَوَتِّرٌ،
الْمَوْقِفُ خَطِيرٌ جَدًّا.

اوضاع وخيم و بحراني است: الْجَوُّ
السِّيَاسِيُّ مُتَأَزِّمٌ، مُكْهَرَبٌ، مُعَكَّرٌ،
مُتَفَاقِمٌ.

او ضد من است: هُوَ مُنَاهِضٌ لِي.

اوقات بيكاري، ساعات فراغت:
أَوْقَاتُ الْفَرَاغِ.

اولتيماتوم دادن، هشدار دادن: إِنْذَارٌ،
تَحْذِيرٌ.

اوميداند كه از چه راه بايد وارد شد:
هُوَ يَعْرِفُ مِنْ أَيْنَ تُؤَكَّلُ الْكَتِفُ.

اهالي پايتخت: سُكَّانُ الْعَاصِمَةِ، أَهْنَاءُ
الْعَاصِمَةِ، أَهَالِي الْعَاصِمَةِ.

اهتمام دادن: الْاِكْتِرَاثُ.

اهميت مده: لَا تُدِيرُ بِالْكَ. (عاميانه) وَلَا
يُهْتَمُّكَ.

ايادي استعمار: أَغْوَانُ الْأَسْتِعْمَارِ،
أَذْنَابُ الْأَسْتِعْمَارِ.

ايجاب ميكند: يَتَطَلَّبُ، يَسْتَدْعِي.

ايده آل: مِثَالِي.

ايراد يكي از سخنرانيهاي تاريخي: إِلقاءُ
إِحْدَى الْكَلِمَاتِ التَّارِيخِيَّةِ.

ايران تاريخ كهن دارد: لِإِيرَانَ تَارِيخٌ
تَلِيدٌ عَرِيقٌ.

ايران گامهاي عظيمي در راه صنعتي

کردن کشور برمی دارد: إِيْرَانُ تَخْطُو
خُطُوَاتٍ جَبَّارَةً نَحْوَ تَضْيِيعِ الْبِلَادِ.
ايران مظهر صلح است: إِيْرَانُ رَمْزُ
السَّلَامِ.

ايستادگي در برابر دشمن: الصُّمُودُ أَمَامَ
الْعَدُوِّ.

ايستگاه: مَوْقِفٌ، مَحْطَةٌ.

ايستگاه راه آهن: مَحْطَةُ السَّكَّةِ الْحَدِيدِ،
مَوْقِفُ الْقِطَارِ.

ايستگاه فرستنده: مَحْطَةُ الْإِرْسَالِ.

ايسكي بازي: التَّرْلُجُ عَلَى الثَّلْجِ،
التَّرْخُلُقُ عَلَى الْجَلِيدِ.

اين ادعا را اساساً تخطئه ميكند:
يَذْخُسُ هَذَا الْاَدْعَاءَ مِنْ أُسَاسِيهِ،
يُفَنِّدُهُ.

اين است آنچه وجدانم بمن حكم
ميكند: هَذَا مَا يُعْلِيهِ عَلَيَّ ضَمِيرِي.

اين استاد داراي انگيزه نوع دوستي
است: هَذَا الْأَسْتَاذُ عِنْدَهُ نَزْعَةُ حُبِّ
الْإِنْسَانِيَّةِ.

اين امر به شرافت وحيثيت مالطمه
ميزند: هَذَا يَمَسُّ شَرَفَنَا وَكِرَامَتَنَا.

اين امرايجاب ميكند: الْأَمْرُ يَتَطَلَّبُ،
يَقْتَضِي، يَسْتَدْعِي.

اين امر كاملاً محسوس است: هَذَا
الْأَمْرُ مَلْمُوسٌ تَمَامًا.

اين امر نظرم را بخود جلب نمود: هَذَا
الْأَمْرُ اسْتَرْعَى انْتِبَاهِي، لَقَّتْ نَظْرِي.

اين امر احساسات مارا جريحه دار مي
سازد: هَذَا الْأَمْرُ يَجْرَحُ شُعُورَنَا.

اين امري است كه همه ملتها بدان
چشم اميددارند: هَذَا مَا يَرْثُو، يَتَطَلَّعُ
إِلَيْهِ جَمِيعُ الشُّعُوبِ.

اين بازديد ده روز بطول انجاميد و در
خلال آن ميهمان عاليقدر از آثار

باستانی شهر اصفهان دیدن کردند:
 اسْتَفْرَقَتْ هَذِهِ الزَّيَارَةُ عَشْرَةَ أَيَّامٍ وَفِي
 أَثْنَائِهَا قَامَ الضُّيْفُ الْكَبِيرُ بِمُشَاهَدَةِ
 الْمَعَالِمِ الْأَثَرِيَّةِ لِمَدِينَةِ إِصْفَهَانَ.
 این برنامه از روزه شنبه قابل اجراست:
 هَذَا الْبَرْنَامُجُ نَافِذُ الْمَقْعُولِ مِنْ يَوْمِ
 الْحَمِيسِ.
 این پدیده ای محسوس است: هذه
 ظَاهِرَةٌ مَلْمُوسَةٌ.
 این پروژه در دست اجراست: هذا
 الْمَشْرُوعُ قِيدَ التَّنْفِيزِ.
 این توراسر گرم میکند: هذه تَسْلِيَةٌ
 لَكَ، هَذَا يُسَلِّيكَ.
 اینجا شلوغ است: هُنَا زَحْمَةٌ، هُنَا

ازدحام.

اینجا رادیوی ایران است توجه
 شنوندگان را به خبر زیر جلب می
 کنیم: هُنَا دَارُ الْإِذَاعَةِ الْإِيرَانِيَّةِ: نُوجِّهُ
 عِنَايَةَ الْمُسْتَمْعِينَ إِلَى الْخَبَرِ الثَّالِي.
 این جوانان همسالان وهمگنان من
 هستند: هَؤُلَاءِ الشَّبَابُ أَثَرَابِي وَأَقْرَانِي.
 این خانه دیگر قابل سکونت نیست:
 هَذَا الْبَيْتُ لَمْ يَعُدْ صَالِحًا لِلشَّكَنِ.
 این چیز بی ارزش و ناچیز است: هَذَا
 الشَّيْءُ تَافَةٌ.
 اینج: بُوصَةٌ.
 این خبری است که دل را شاد میکند:
 هَذَا الْخَبَرُ مِمَّا يُثَلِّجُ الصَّدْرَ.

این دو کودک دوقلو هستند: هَذَانِ
 الطُّفْلَانِ تَوَّامَانِ.
 این سرابازان دلیواز تمامیت ارضی
 میهن خود تا سر حد جان دفاع -
 میکنند: هَؤُلَاءِ الْجُنُودُ الْبَوَاسِلُ
 يُدَافِعُونَ عَنْ سِيَادَةِ أَرْضِيهِمْ دِفَاعًا
 مُسْتَمِيتًا.
 این سرباز در جانبازی وفداکاری نمونه
 است: ضَرَبَ هَذَا الْجُنْدِيُّ مَثَلًا أَعْلَى
 فِي التَّضَحِّيَةِ وَالْفِدَاءِ.
 این سرباز، نمونه قهرمانی وفدا کاری
 است: هَذَا الْجُنْدِي مِثَالٌ لِلْبُطُولَةِ
 وَالتَّضَحِّيَةِ.

«ب»

با احتیاط شدید، با محافظه کاری	با تقدیم احترامات فائقه: وَتَقَضُّوا بِقَبُولِ فَائِقِ الْاِحْتِرَامِ.	بادی در هوا بود: كَانَ زَوْبَعَةً فِي فُتْجَانِ بَار: شِخْنَة.
شدید: مَعَ الْحَذَرِ الشَّدِيدِ، مَعَ التَّحْفُظِ الشَّدِيدِ، مَعَ الْاِحْتِيَاظِ الشَّدِيدِ، مَعَ الْحَيْطَةِ وَالْحَذَرِ الشَّدِيدِ.	با تلاقها: الْمُسْتَشَقَّاتِ.	- خالی کردن بار: تَفْرِیغُ الشُّخْنَةِ.
با استقبال گرم روبرو شد: قُوبِلَ بِالْحَفَاوَةِ وَالتَّرْحَابِ.	با توجه باینکه، مضافاً بر اینکه: عَلِمَا بِأَنَّ.	بادبزن دستی: مِهْفَة.
با اکثریت قریب باتفاق: بِأَغْلَبِيَّةٍ سَاحِقَةٍ.	باتون: الْهَرَاوَة.	بادبزن برقی: مِرْوَحَة كَهْرَبَائِيَّة.
با اندوه فراوان خبر مرگ پدرتان رادر یافت داشتم: تَلَقَّيْتُ بِبَالِغِ الْحُزَنِ وَالْأَسَى خَبَرَ وَفَاةٍ وَالِدِكُمْ.	باجان خودبازی میکند: يُغَايِرُ بِحَيَاتِهِ.	بادست توی آب شلپ شلپ کرد: سَاسًا فِي الْمَاءِ.
با او تلفنی تماس گرفتم: اتَّصَلْتُ بِهِ تَلِفُونِيًّا.	باجه فروش بلیط: شُبَّاكُ التَّدَاكِرِ.	باران بشدت می بارد: يَنْزِلُ الْمَطَرُ بِغَزَاوَةٍ، يَهْطُلُ الْمَطَرُ.
با او تماس گرفتم: اتَّصَلْتُ بِهِ.	باجه پس انداز: شُبَّاكُ التَّوْفِيرِ.	باران سیل آسا بارید: هَطَلَ الْمَطَرُ.
با او در راه برخورد کردم، با هم مواجه شدم: قَابَلْتُهُ فِي الطَّرِيقِ وَجَّهًا لَوَجْهٍ.	باجه شماره (۵): شُبَّاكُ رَقَمِ (۵).	باران نم نم می بارد: يَنْزِلُ الْمَطَرُ رِذَاذًا.
با او آشنا شدم: تَعَرَّفْتُ عَلَيْهِ.	باجه حواله ها: شُبَّاكُ الْحَوَالَاتِ.	بارانی «پالتو»: مِشْطَرٌ، مِغْطَفٌ مَطَرٌ.
با او مکاتبه کرد: رَاسَلَهُ.	باجه پرداخت: شُبَّاكُ الصَّرْفِ.	باربر: شَيْالٌ، حَمَّالٌ.
با او هم آهنگی کرد: سَايَرُهُ، تَجَاوَبَ مَعَهُ.	باجه دریافت: شُبَّاكُ التَّحْصِيلِ.	باردیگر این مشکل رادامن زد: أَثَارَ هَذِهِ الْمَشْكِلَةِ مَرَّةً أُخْرَى.
با او همدردی کرد: شَاطَرُهُ.	با جمعی ازدوستان بگردش رفتیم: ذَهَبْنَا إِلَى التَّزَمَّةِ مَعَ شِبْلَةٍ مِنَ الرِّفَاقِ، ... مَعَ لَفِيفٍ مِنَ الْأَصْدِقَاءِ، ... مَعَ جَمْعٍ مِنَ الْأَصْحَابِ.	بارگیری: عَمَلِيَّةُ الشُّخْنِ.
با بی صبری در انتظارت بودم: كُنْتُ أَنْتَظِرُكَ بِفَارِغِ الصَّبْرِ.	باجناق: عَدِيلٌ	بارش را تخلیه کرد: فَرَّغَ شِخْنَتَهُ.
باتفاق آراء: بِإِجْمَاعِ الْأَرَاءِ.	بادبان کشتی: شِرَاعُ الشَّفِينَةِ.	- این کشتی، پنبه بار گیری می کند: هَذِهِ الشَّفِينَةُ تَشْحَنُ الْقَطَنَ.
با تفنگ نشانه گرفت: صَوَّبَ الْبُنْدُوقِيَّةَ إِلَى الْهَدَفِ (نَشَنَ الْبُنْدُوقِيَّةَ).	با دست زدن های ممتد روبرو شد: قُوبِلَ بِتَضْفِيقِ حَدٍّ.	بارگیری کرد: شَحَنَ.
	بادگیر: الْبَادِجِيرُ، الْبُرْجُ الْحَجَرِيُّ الْمَفْتُوحُ الْأَطْرَافِ.	بار مشکلات زندگی شانه ام را خم کرده است: أَعْبَاءُ الْحَيَاةِ أَثْقَلَتْ كَاهِلِي.
	با دوام: طَوِيلُ الْاِسْتِهْلَاكِ، مُسْتَمِرٌّ	باریافت، افتخار حضور یافت: تَشَرَّفَ بِالْمُقَابَلَةِ.
	با دوستم در عرشه کشتی ملاقات نمودم: قَابَلْتُ صَدِيقِي عَلَى ظَهْرِ الشَّفِينَةِ.	بارنامه: بُوْلِيصَةُ الشُّخْنِ، وَرَقَّةُ الشُّخْنِ.
		بازین، کنترل اوراق امتحانی: مُرَاجَعَةُ

بازجویی از او بعمل آمد: أُجِرِيَ مَعَهُ	باسردی...: بِبُرُودٍ، يَفْتَوِر.	ببخاوة بالغة.
التَّحْقِيقُ، ثُمَّ مَعَهُ التَّحْقِيقُ.	باشکوه: رَائِع.	بالایرو: إِضْعَدُ (أَطْلَعُ فَوْقَ. عامیانه).
بازداشت شد: أُلْقِيَ الْقَبْضُ عَلَيْهِ، أُعْثِلَ.	باشگاه افسران: نَادِي الضُّبَّاطِ.	بالاپوش: غِطَاء.
از رأی خود بازگشت: تَرَجَّعَ عَنْ رَأْيِهِ.	باشگاه قایقرانی: نَادِي التَّجْدِيفِ.	بالکن: شُرْفَة.
بازرس: مُقْتَش.	باشگاه ورزشی: نَادِي الرِّيَاضَةِ.	بال و پر شکسته و دل شکسته: مَهِيضُ
بازار آزاد: سُوقٌ مَفْتُوحَة.	با صدای بلند خندید: ضَحِكَ عَالِيًا (فَقَش).	الجنَّاح.
بازار زرگرها: سُوقُ الصَّاعَةِ.	باطری: بَطَارِيَّة.	بالارفتن میزان آب: اَزْتِفَاعٌ مَنشُوبُ
بازپرداخت وام: تَسْدِيدُ الْقَرْضِ.	با عرض تشکر: مَعَ وَافِرِ الشُّكْرِ.	المياه.
بازپرس: مُحَقِّق.	با عکس العمل شدید روبرو شد: قَوِيلَ يَبْرُودُ الْفِعْلِ الْعَنِيفَةِ.	بالشت: مِخْدَة.
بازجویی از او بعمل آمد: أُجِرِيَ التَّحْقِيقُ مَعَهُ.	باغ مرکبات: حَدِيقَةُ الْخِمَضِيَّاتِ.	بالون: مَنطاد، بَالُون.
بازجویی از او پایان رسید: ثُمَّ التَّحْقِيقُ مَعَهُ.	باغ سرسبز و خرم: حَدِيقَةُ غَنَاء.	بامخالف کنار آمدن و سکوت کردن: مُهَادَنَة.
بازداشت: اِغْتِقَال.	باغچه: جُنَيْنَة.	بأمر او گردن نهاد: خَضَعَ لِأَمْرِهِ.
بازداشت شده است: هُوَ مُعْتَقَل، اُغْتِقِلَ.	بافتخار او: تَكْرِيمًا لَهُ، عَلَى شَرَفِهِ.	با مقامات مسؤول تماس گرفت: اتَّصَلَ بِالْمَسْئُولِينَ، اتَّصَلَ بِالْجِهَاتِ الْمَسْئُولَةِ.
بازداشتگاه: مُعْتَقَل.	باغ وحش: حَدِيقَةُ الْحَيَوَانَاتِ.	با من سربر میگذارد: يُعَاكِسُنِي.
بازداشتگاه عمومی اجباری: مُعَسَّكْرُ الْاِغْتِقَالِ.	بافسانه نزدیکتر است تابقیقت: هُوَ أَقْرَبُ إِلَى الْأَسْطُورَةِ مِنْهَا إِلَى الْحَقِيقَةِ.	بامید دیدار: إِلَى اللِّقَاءِ.
بازرس کل: الْمُفْتَشُ الْعَامَ.	با قلبی آکنده از اندوه باشما در مصیبت وارده بخانواده محترم همدردی می نمایم: أَشَاطِرُكُمْ وَأَوَاسِيَكُمْ بِقَلْبٍ مَمْلُوءٍ بِالْحُزَنِ وَالْأَسَى لِلْمُصِيبَةِ الَّتِي أَلَمَتْ بِأَسْرَتِكُمُ الْكَرِيمَةِ.	بباند زخم: شَاشُ الْجُرْحِ، شَرِيطُ التَّضْمِيدِ، ضِمَادُ الْجُرْحِ.
باز کردن اعتبار دربانك: فَتَحَ الْاِغْتِمَادَ فِي الْبَنْكِ.	با قلبی آکنده از محبت و ارادت، بشمادر و دمی فرستم: أَحْيَيْكُمْ بِقَلْبٍ مُقَمَّمٍ، عَامِرٍ بِالْحُبِّ وَالْإِخْلَاصِ.	بباند فرودگاه: مَدْرَجُ الْمَطَارِ، الْمَرِّ بِالْمَطَارِ.
باز کردن در: فَتَحَ الْبَابَ.	با کمال تأسف: لِلْأَسَفِ الشَّدِيدِ، مَعَ الْأَسَفِ الشَّدِيدِ.	بباند قاجاق: عِصَابَةُ التَّهْرِيبِ.
بازنشسته شد: أُحِيلَ إِلَى الْمَعَاشِ.	با کمال خرسندی تلگراف شما را دریافت داشتیم: تَلَقَّيْتُ بِبَالِغِ الشَّرُورِ بَرَقِيَّتَكُمْ.	بانك بين المللي ترميم وتوسعه (بانك جهانی): الْمَصْرِفُ الدَّوْلِي لِلْإِنْشَاءِ وَالتَّعْمِيرِ (الْمَصْرِفُ الْعَالَمِي).
بازنشستگی: التَّقَاعُد.	با کمال میل: بِكُلِّ شُرُورٍ، بِكُلِّ رَغْبَةٍ.	بانك بازرگانی: الْبَنْكُ التَّجَارِي.
او بازنشسته است: هُوَ مُتَقَاعِدٌ، هُوَ عَلَى الْمَعَاشِ.	با گرمی از او استقبال کرد: اسْتَقْبَلَهُ	بانك تعاونی کشاورزی: بَنْكُ التَّسْلِيفِ الزَّرَاعِي.
بازو کا: الْبَاوُكَا.		بانك حقوق هارا پرداخت کرد: صَرَفَ الْبَنْكُ الرُّوَاتِبَ.
بازیچه دست او شده است: أَصْبَحَ أَلْعَبَةً فِي يَدِهِ.		بانك رهنی: بَنْكُ الرُّهُونِ.
باستانشناس: خَبِيرُ الْأَثَارِ، عَالِمٌ أَثَرِي.		بانك کشاورزی: الْبَنْكُ الزَّرَاعِي.
باستحضار جنابعالی میرساند که: أَحْيَطُكُمْ عِلْمًا، بَأَنَّ أَفِيدُكُمْ بِأَنَّ.		بانك مرکزی: الْبَنْكُ الْمَرْكَزِي، الْمَصْرِفُ الْمَرْكَزِي.
		بانك ملی: الْبَنْكُ الْأَهْلِي، الْمَصْرِفُ

الأهلي.	بَحَجَرٍ وَاجِدٍ.	أَطْوَارِ الْفِكْرِ الْبَشَرِيِّ.
بانگ زد، فریاد بر آورد: صاخ، تصایح.	بایکدنیا حزن واندوه باو تسلیت گفت: نَعاہ بِمَزِيدِ الْحُزَنِ وَالْأَسَى.	بحران کابینه: اَزْمَةٌ وَزَارِيَّةٌ.
بانو: حرم، عقيلة، قرينه.	بایگانی: اَرشيف، إِدَارَةُ الْمَحْفُوظَاتِ.	بحرانها ومشكلات: اَزْمَاتٌ وَمَتَاعِبٌ.
باو اجازه بازگشت بخاک میهن داده نمیشود: لَا يُصْرَحُ لَهُ بِالْعَوْدَةِ إِلَى أَرْضِ الْوَطَنِ.	بیاد رفت: ذَهَبَ أَذْرَاجُ الرِّيحِ.	بحرانهای شدید و خرد کننده: الْأَزْمَاتُ الطَّاحِنَةُ.
با هم صحبت میکنند: يَتَحَدَّثُ بَعْضُهُمْ مَعَ بَعْضٍ، يَتَحَدَّثُونَ مَعَ بَعْضِهِمْ.	ببخشید آقا: مَعذَرَةٌ يَا سَيِّدِي، لَا مُوَاخَذَةَ يَا سَيِّدِي.	بحران سیاسی در خاور میانه رو بکاهش نهاد: خَفَّتْ حِدَّةُ الْأَزْمَةِ فِي الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ.
با هم گرم گفتگو هستند: يَتَجَادَبُونَ مِمَّا أَطْرَافَ الْحَدِيثِ.	ببخشید، دانشگاه تهران کجا است؟: عَفْوًا، أَيْنَ تَقَعُ جَامِعَةُ طَهْرَانَ. (ببخشید، در مقابل سؤال وخواهش).	بحران سیاسی در خاور میانه شدت یافت: اشْتَدَّتِ الْأَزْمَةُ السِّيَاسِيَّةُ فِي الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ.
با گرمی...: بِحَرَارَةٍ، بِخِفَافَةٍ.	ببخشید، متوجه نشدم که شما این صندلی را رزرو کرده اید: لَا مُوَاخَذَةَ لَمْ أَغْلَمْ أَنَّكُمْ قَدْ حَجَزْتُمْ هَذَا الْمَقْعَدَ (الْمَطْرَحَ).	بحران سیاسی: اَزْمَةٌ سِيَاسِيَّةٌ.
باهمکارش در مصیبت وارده همدردی مینماید: يُشَارِكُ وَيُشَاطِرُ زَمِيلَهُ فِي مُصَابِهِ.	ببخشید میان حرف شما...، ببخشید حرف شما را قطع میکنم: لَا مُوَاخَذَةَ مِنْ دُونِ (غَيْرِ) قَطْعِ كَلَامِكُمْ.	بحسب پیش آمدو اتفاق: حَسَبِ الظُّرُوفِ.
با هواپیما به اروپا سفر کرد، بوسیله هواپیما به اروپا رفت، با هواپیما به اروپا پرواز کرد: سَافَرَ إِلَى أُوْرُبَّا بِالطَّائِرَةِ، اسْتَقْلَ الطَّائِرَةَ إِلَى أُوْرُبَّا، سَافَرَ عَلَى مَتَنِ الطَّائِرَةِ إِلَى أُوْرُبَّا.	ببخشید آقا، متأسفم، متوجه نشدم پای شمارالگد کردم: لَا مُوَاخَذَةَ يَا سَيِّدِي، أَنَا آسِفٌ لَمْ أَتَنْبَهْ، دُشْتُ عَلَى رِجْلِكُمْ. (دریاسخ) الْعَفْوُ يَا سَيِّدِي، لَمْ يَخْضُلْ شَيْءٌ.	بحضور اعلیحضرت پادشاه... باریافت، شرفیاب شد: تَشَرَّفَ بِمُقَابَلَةِ صَاحِبِ الْجَلَالَةِ الْمَلِكِ...
با هوا پیمای جنگی مهمات نظامی فرستاده شد: أُرْسِلَتْ عَلَى مَتَنِ الطَّائِرَةِ الْمُقَاتِلَةِ مَعْدَاتٌ حَرِيَّةٌ.	بیو، خل: عَبِيطَ.	بحضور حضرت رئیس جمهور... شرفیاب شد، حضرت رئیس جمهور... اورا بحضور پذیرفتند: تَشَرَّفَ بِمُقَابَلَةِ فَخَامَةِ رَئِيسِ الْجُمْهُورِيَّةِ، اسْتَقْبَلَهُ فَخَامَةُ رَئِيسِ الْجُمْهُورِيَّةِ...
باید وام را در مدت یکسال بدون سود بپردازد: عَلَيْهِ أَنْ يُسَدِّدَ الْقَرْضَ عَلَى مُدَّةٍ سَنِيَّةٍ بِدُونِ فَوَائِدَ، بِدُونِ أَزْبَاجٍ.	پا (برپا): قِيَامَ (حِينَ دُخُولِ الْأُسْتَاذِ إِلَى الصَّفِّ مَثَلًا).	بخاری: دَفَايَةُ، مِدْقَاةٌ.
باین امر اهتمام وتوجه خاص نشان می دهد: يُؤَلِي هَذَا الْأَمْرَ عِنَايَةً كَبِيرَةً.	پا (پای - پاییدن): اِئْتِيَةُ (در تداول عراقیان: بَالَكْ. ودر تداول مصریان: إِوْعَ).	بخاطرم گذشت: خَطَرَ بِيَالِي (عَلَى بَالِي).
با ید خط مشی خو درادر باره روابط بین دو کشور روشن کند: يَجِبُ أَنْ يُحَدِّدَ مَوْقِفَهُ مِنَ الْعِلَاقَاتِ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ.	بتو چه!، بتو چه مربوط است: أَنْتَ مَالِكٌ، مَالِكٌ وَهَذَا، مَا دَخَلَكَ فِي هَذَا، مَاذَا يَخْصُصُكَ فِي هَذَا.	بخش حفاظت: قِسْمُ الصِّيَانَةِ.
با يك تير دو نشان: ضَرَبَ عُصْفُورَيْنِ	بتون آرمه: خِرْسَان، خِرْسَانَةُ.	بخش خصوصی (مقابل بخش عمومی): الْقِطَاعُ الْخَاصُّ.
	بجان تو: وَحَيَاتِكَ.	بخشدار: مُدِيرُ الْمَرْكَزِ، مُدِيرُ النَّاحِيَةِ.
	بچشم، اطاعت: سَمْعًا، عَلَى عَيْنِي.	بخش عمومی: الْقِطَاعُ الْعَامُّ.
	بحث در باره ادوار فکر بشر: جَوْلَةٌ فِي	بخشناه: الْبَلَاغُ التَّعْمِيمِي، (الْمَنْشُورُ الدَّوْرِي، خِطَابٌ دَوْرِي).

متوقف شد: أَعْلِنَ وَقَفَ الْقِتَالِ حَقًّا لِلدُّمَاءِ.	معمولاً بیمار در پاسخ «لا بِأَسَ عَلِيكَ» گوید).	بخشید، عطا کرد: أَجْزَلَ الْعَطَاءِ.
برای خدا... (در مقام خواهش و تمنا): اَعْمَلْ بِالْمَعْرُوفِ، اَعْمَلْ مَعْرُوف.	بد نیست: لا بِأَسَ، لَيْسَ بَطُلًا (عامیانه).	بخیر گذشت، خدا رحم کرد: حَصَلَ خَيْرٌ، رَبَّنَا سَتَرْ (در تداول عامه).
(درند اول: مصریان): اللَّهُ	بدو (باو) زیانهای فوق العاده رسید: أَصِيبَ بِأَفْدَحِ الْأَضْرَارِ، بِأَضْرَارٍ جَسِيمَةٍ.	بد اخلاق: سَيِّئُ الْخُلُقِ.
برای رفع خستگی: تَرَوِيحًا لِلنَّفْسِ.	بدون تعارف بفرمائید: تَقَضَّلُوا بِدُونِ تَكْلِيفٍ (در تداول مصریان).	مرد بدبخت: رَجُلٌ سَيِّئُ الْحَظِّ، رَجُلٌ تَعِيس.
برایش گران تمام میشود (در مورد خرید کالا یا ساختن خانه): يُكَلِّفُهُ كَثِيرًا، غَالِيًا (يَدْفَعُ ثَمَنًا غَالِيًا. در مقام تهدید).	بدون يك حرف پس و پیش گفت، عیناً گفت: قَالَ بِالْحَرْفِ الْوَاحِدِ.	بدبختانه: مِنْ سُوءِ الْحَظِّ.
برای شما احترام قائل است: يَكُونُ لَكُمْ الْأَحْتِرَامُ.	بذهنم خطور کرد: خَطَرَ بِيَالِي.	بدبختی: بُؤْسٌ، شَقَاءٌ.
برای گذراندن تعطیلات تابستانی بکنار دریا رفت: ذَهَبَ إِلَى شَاطِئِ الْبَحْرِ لِقَضَاءِ فِتْرَةِ غُطْلَةِ الصَّيْفِ.	برادران: إِخْوَةٌ، إِخْوَانٌ، أَشْقَاءٌ.	بدبختی، بدشانسی: تَعَاسَةٌ.
بر این روش و طریق و سبک: عَلَى هَذَا التَّنْهَجِ، عَلَى هَذَا التَّحْوِ، عَلَى هَذَا الْغُرُو، عَلَى هَذَا التَّمَطِّ، عَلَى هَذَا الْفِرَارِ، عَلَى هَذِهِ الطَّرِيقَةِ.	برادرم داراي فرزندی شد: أَنْجَبَ أُخِي وَلَدًا.	بد به کار بردن: إِسَاءَةُ الْإِسْتِغْمَالِ.
برپا نمودن جشن: إِقَامَةُ الْحَفْلِ.	بر اساس این برنامه: عَلَى ضَوْءِ هَذَا الْمَنْهَجِ، الْبِرْنَامَجِ.	- بد رفتاری: إِسَاءَةُ التَّصَرُّفِ.
برتری بدست آوردن: إِحْرَازُ التَّفُوقِ.	بر اساس آنچه قانون تصریح میکند: طَبَقًا لِمَا يَنْصُ عَلَيْهِ الْقَانُونُ.	بدبین: مُتَشَائِمٌ.
برج مراقبت: بُرْجُ الْمُرَاقَبَةِ.	برافروختن آتش جنگ: إِضْرَامُ، إِشْعَالُ نِيرَانِ الْحَرْبِ.	بدبینی: تَشَاوُمٌ.
برچهره اش (زن) جلوه ای از زیبایی است: عَلَيْهَا مَسْحَةٌ مِنَ الْجَمَالِ.	براق: لَامِعٌ.	- این رفتار موجب اینهمه بدبینی نمیشود: إِنَّ هَذَا التَّصَرُّفَ لَا يَعْنِي كُلَّ هَذَا التَّشَاوُمِ.
برخورداری از حقوق سیاسی: مُمَارَسَةُ الْحُقُوقِ السِّيَاسِيَّةِ.	- کَفَشِ بَرَاق: جِذَاءُ لَامِعٍ.	بدترین وضع، پست ترین شکل: أَحْطَ صُورَةٍ، أَخْسَرُ مَوْقِفٍ.
برخورد دارد: لَهُ مَسَاسٌ.	برانداختن رژیم: الْإِطَاحَةُ بِالْحُكْمِ، بِالنِّظَامِ الْحَاكِمِ.	بدرقه کردن: تَوْدِيعٌ.
برخورد شدید میان دو طرف: اضْطِدَامٌ غَنِيْفٌ بَيْنَ الطَّرَفَيْنِ.	برانکار: نَقَالَةٌ، نَقَالَةُ الْإِشْعَافِ.	بدریافت جایزه نوبل نائل گردید: فَازَ بِجَائِزَةِ نُوبِلٍ.
برخورد کردم باو در اتومبیل: صَادَقْتُهُ فِي السَّيَّارَةِ.	بر او ترحم می کنم: أَشْفَقَ عَلَيْهِ.	بدست آوردن: اِفْتِنَاءٌ، اِكْتِسَابٌ.
برخورد مسلحانه: اضْطِدَامٌ مُسَلَّحٌ.	بر او سلام کرد: سَلَّمَ عَلَيْهِ. حَيَّاهُ.	بدست فراموشی سپرده شد: طَوَاهُ النَّسِيَانِ، وَازَاهُ النَّشِيَانِ، عَفَى عَلَيْهِ الزَّمَانُ.
برخورد منافع: تَضَارُبُ الْمَصَالِحِ.	برای استراحت بسویس رفت: سَافَرَ إِلَى سُوَيْسِرَا لِلِاسْتِجْمَامِ.	بدشانس است: هُوَ سَيِّئُ الْحَظِّ (حَظَّةٌ وَحْشٍ) (عامیانه).
برخورد کردن: اضْطِدَامٌ.	برای این رفتار مجوزی وجود ندارد: لَا مُبَرَّرَ لِهَذَا التَّصَرُّفِ.	بدشمن درسی آموخت که هرگز فراموش نخواهد کرد: لَقَنَّ الْعَدُوَّ دَرَمًا لَنْ يَنْسَاهُ.
	برای اینکه در امتحان موفق شوی باید که با جدیت کار کنی: لِيَكُنِي تَنْجَحَ فِي الْإِمْتِحَانِ يَلْزُمُكَ أَنْ تَشْتَغَلَ بِجَدٍّ.	بدگمان شدم به تو: أَسَأْتُ الظَّنَّ بِكَ.
		بدنام: سَيِّئُ السُّمْعَةِ.
		بدنامی برایت بیارمیاورد: يَجْلُبُ لَكَ سُوءُ السُّمْعَةِ.
		بد نبینی: لَا يَطْرَأُ عَلَيْكَ الْبَأْسُ. (عامیانه)،

بردگی و استثمار کردن: اشتغال، اشتغال.	الخميس، الخطبة الخمسية.	على الظروف، حسب الظروف.
بررسی اوضاع: اشتغاض الموقف، مناقشة الموقف، دراسة الموقف.	برنامه خوار بارمشتك سازمان ملل با مؤسسه خواربار و کشاورزی جهانی: البرنامج الغذائي العالمي المشترك بين الأمم المتحدة ومنظمة الأغذية والزراعة.	بسته بیل خودت است: أنت حر، كما تشاء.
بررسیهای اجتماعی: الدراسات الاجتماعية.	برنامه مرزهای دانش: برنامج آفاق العلم.	بسته پست سفارشی: طرذ البريد البريدي المسجل.
برش لباس: تفصيل البدلة.	برنج خیس شده: أرز منقوع.	بسته پست عادی: طرذ البريد العادي.
برش پارچه: تفصيل القماش.	برو بالا: اضعذ (اطلغ فوق. عاميانه).	بسته سیگار: علبة الشجاير.
برفراز اعصار: عبر القرون.	برو به امید خدا: اذهب على بركة الله.	بسته شدن بینی: انسداد الأنف.
برف: جليد (الثلج المتوف).	بریدن: قطع، قص، قطع.	بسکویت غذای مورد علاقه کودکان است: البسكويت اكلة مفضلة لدى الأطفال.
برف می بارد: يسقط الثلج.	بریدن کاغذ: قص الورق.	بسلامت، خدا نگهدار: مع السلامة، مصحوبت بالسلامة، في أمان الله.
برق آسا آدم: جئت كالبرق.	بریدن، خریدن بلیط سینما: قطع تذكرة السينما.	بسیار خوب: جيد جدا.
برق اتصالی پیدا کرده: حدث تماس كهربائي.	بریده های کاغذ: قصاصات الورق، جذافات الورق.	بسیار خوشوقتم از اینکه اطلاع یافتم که نتیجه امتحانات نهائی شما افتخار آمیز بوده است، این موفقیت را بشما تبریک میگویم: إنني مشرور جدا لمعرفتي أن نتيجتك في الامتحان النهائي كانت مشرفة جدا، فأهنئك بهذا النجاح.
برکنار شدن از خدمت: الفصل من العمل.	بزور متوسل میشود (درمورد بکار بردن قدرت نظامی): فلان يلجأ إلى استخدام القوة.	بسیار زجر کشید، رنج برد: ذاق مرًا، ذاق الأمرين.
از پست خود برکنار شد: أُقصي عن منصبه، أُغفي من منصبه، عُزل من منصبه.	بزه کاری خرد سالان: جرائم الأحداث.	بسیار زیادترازان، خیلی زیادتر از آن، خیلی بیش از آن: أكثر بكثير من ذلك.
از مقام خود کناره گیری کرد: تخلى عن منصبه.	بسبب قلب از جلسه امتحان اخراج شد: طرد من جلسة الامتحان بسبب الغش.	بسیار عالی: ممتاز جدا.
برگ توتون: ورق التبغ.	بستری شد: لزم الفراش.	بسیج عمومی: التعبئة العامة.
برگشت به نقطه آغاز: عود على بدء.	بستن مرز: إغلاق الحدود.	بشقاب: طبق، صحن، (مشقاب، عاميانه).
برگ شناسائی: بطاقة الهوية.	بستی: جيلاتي، مثلجة، (دندرمه، بوظة. واژه اخير از متداول اهل عراق است و در مصر بيك نوع مخمر آبجوی محلی شبیه به فقاغ اطلاق می شود).	بشقاب پرنده: الطبق الطائر.
برگ گواهی عدم سوء پیشینه: شهادة قلم الشوايق.	بسته اسکناس: رزمة من أوراق النقد.	بشقاب توگود: طبق غويط (در مصر).
برگ معافیت و ترخیص کالا: شهادة معاملة البضائع، ترخيص البضائع.	بسته به اوضاع واحوال است: يتوقف	بشقاب لب تخت: صحن مسطح.
برگه اتهام: وثيقة الاتهام.		بشكه آب: يرميل الماء.
برلبه پرتگاه: على حافة الهاوية، على سفير الهاوية.		بشكه باروت: يرميل البارود.
برمشكلات ودشواريتها فائق آمد: تغلب على المشاكل، دلل الصعوبات.		
برنامه پنجساله: مشروع السنوات		

این بشکه سوراخ است: هَذَا الْبِرْمِيلُ
مَخْرُومٌ، مَثْقُوبٌ.
بشما قول میدهم و تأکید میکنم: أَؤَكِّدُ
لَكُمْ.
بصورتش سیلی نواخت: صَفَعَهُ عَلَى
وَجْهِهِ، لَطَمَهُ عَلَى خَدِّهِ.
بطور اتوماتیک خاموش میشود: يَنْطَفِئُ
أُوتوماتيكًا.
بطور کلی، عموماً: بِصِفَةِ عَامَّةٍ، بِوَجْهِ
عَامٍّ، عَلَى الْإِطْلَاقِ.
بعبارت دیگر: بِتَغْيِيرِ آخَرٍ، بِعِبَارَةِ
أُخْرَى.
بعده گرفتن: تَوَلَّى.
- مسئولیت را بعده گرفت: تَوَلَّى
الْمِهْمَةَ، الْمَسْئُولِيَّةَ.
بفرمائید: تَفَضَّلْ (در مصر و عراق).
شرف (در سوریه و لبنان).
بفرمائید اینجا: تَفَضَّلُوا، شَرَفُوا هُنَا.
بقای عمر شما باشد: الْبَقِيَّةُ فِي حَيَاتِكُمْ
(هنگام تسلیت).
بقدری خسته شدیم که تمام شب
بخوابی عمیق فرو رفتیم: تَعَبْنَا لِدَرَجَةٍ
نَمْنَا مَعَهَا طَوْلَ اللَّيْلِ نَوْمًا عَمِيقًا.
بقیه دارد (نا تمام): لَهُ تَابِعٌ، لَهُ بَقِيَّةٌ،
يُتَبَعُ.
بکاربردن نیروی اتم در راه صلح
جهانی: اسْتِخْدَامُ الطَّاقَةِ الذَّوِّيَّةِ لِأَجْلِ
السَّلَامِ الْعَالَمِيِّ، فِي الْمَجَالَاتِ السَّلَامِيَّةِ،
فِي الْأَغْرَاضِ السَّلَامِيَّةِ.
بگفتارش آب و تاب میدهد: يُرْصَعُ
حَدِيثُهُ.
بلا دور است، خدا بد ندهد: بَعْدَ
الشَّرِّ. (دروقت عیادت از بیمار) لَا تَأْسَ
عَلَيْكَ.
بلندگو: مُكَبِّرُ الصَّوْتِ.

بلندگوهای استعمار: أَتِوَأُ الْاسْتِعْمَارِ.
بلوار کنار رودخانه: كُرْنِيشُ النَّهْرِ.
بلوف میزند: يَفْشُرُ (در مصر).
بلوک دولتهای آفریقائی: كُتْلَةُ الدُّوَلِ
الْإِفْرِيقِيَّةِ.
بلوک شرق: الْكُتْلَةُ الشَّرْقِيَّةُ، الْمُعَشَكَّرُ
الشَّرْقِيّ.
بلوک غرب: الْكُتْلَةُ الْغَرْبِيَّةُ، الْمُعَشَكَّرُ
الْغَرْبِيّ.
بلوکه کردن سرمایه ها: تَخْيِيدُ رُؤُوسِ
الْأَمْوَالِ.
بلیط ایاب و ذهاب، رفت و آمد،
دوسره: تَذَكِيرَةٌ بِالْإِيَابِ، تَذَكِيرَةٌ
بِالْعُودَةِ. تَذَكِيرَةُ ذَهَابٍ وَعُودَةٍ.
بلیطهای بخت آزمائی: أَوْراقُ يَنْصِيبِ.
بمب آتش زا: الْقُنْبُلَةُ الْحَارِقَةُ.
بمب اتم: الْقُنْبُلَةُ الذَّوِّيَّةُ.
بمب افکن: قَاذِفَةُ الْقَنَابِلِ ج قَاذِفَاتُ
الْقَنَابِلِ.
بمباران هوائی (حملة هوائی): الْقَصْفُ
الْجَوِّيّ، الْغَارَاتُ الْجَوِّيَّةُ.
بمباران کردن: الْقَصْفُ بِالْقَنَابِلِ.
بمب ساعتی: الْقُنْبُلَةُ الزَّمَنِيَّةُ.
بمبهای حامل میکروب: الْقَنَابِلُ السَّائِةُ
(الْجُرْثُومِيَّةُ).
بمبهای ناپالم: قَنَابِلُ النَّبَالْمِ.
بمب هیدروژنی: الْقُنْبُلَةُ الذَّوِّيَّةُ.
بمجرد اینکه بر روی پلکان هواپیما
ظاهر شدند فریاد زنده باد رهبر ملت
در فضای آسمان طنین انداز شد: مَا
إِنْ ظَهَرَ عَلَى سُلَّمِ الطَّائِرَةِ حَتَّى عَلَتْ
الهُتَافَاتُ بِحَيَاةِ زَعِيمِ الشَّعْبِ وَهِيَ
تَشُقُّ غَنَانَ السَّمَاءِ.
بمجرد اینکه میهمان عالیقدر روی
پلکان هواپیما ظاهر شدند شعار -

های جاوید باد در رهبر در فضا
پیچید: مَا إِنْ ظَهَرَ الضَّيْفُ الْكَبِيرُ عَلَى
سُلَّمِ الطَّائِرَةِ حَتَّى عَلَتْ الْهُتَافَاتُ
بِحَيَاةِ الزَّعِيمِ...
بمجلس جشن حضور یافت: حَضَرَ
الْحَقْلَ، الْإِحْتِفَالَ (واژه اخیر برای
جشنهای رسمی، ملی و مذهبی بکار
می رود).
بمناسبت شهادت امام حسین بن علی
(ع) روز عاشورا در سراسر کشور
سوگواری عمومی اعلام شد: أُعْلِنَ
فِي أَرْجَاءِ الْبِلَادِ جِدَادٌ عَامٌّ بِمُنَاسَبَةِ
ذِكْرِ يَوْمِ عَاشُورَاءَ الَّذِي اسْتُشْهِدَ فِيهِ
الْإِمَامُ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ.
بمن بی احترامی کرد: أَسَاءَ إِلَيَّ، أَهَانَنِي.
بمن چه! انا ما لي! لَا يَخُصُّنِي.
بمن دست داد: صَافَحَنِي، شَدَّ عَلَى
يَدَيَّ.
وحشتی به من دست داد: أَصْبَحْتُ
مَذْعُورًا.
بمنظور...: بُغْيَةً...، لِأَجْلِ...
بمنظور سوگواری و احترام به روان
شهدا پرچمها نیم افراشته شد:
نُكِّسَتِ الْأَعْلَامُ جِدَادًا عَلَى أَرْوَاحِ
الشُّهَدَاءِ.
بمجازات آن: إِلَى جَانِبِ ذَلِكَ.
بنا بخواهش شما: نَزُولًا عِنْدَ رَغْبَتِكُمْ،
بِنَاءً عَلَى طَلِبِكُمْ، تَلِيَّةً لِطَلِبِكُمْ.
بنا براین: فَعَلَى هَذَا، فَبِنَاءٍ عَلَى ذَلِكَ.
بناگوش: صِمَاحٌ.
بنای عظیم و مجلل: بِنَاءٌ عَظِيمٌ شَامِعٌ
رَائِعٌ.
بندو: مِينَاءُ (ج مَوَانِي).
بند ساعت: رِبَاطُ السَّاعَةِ.
بندگش: رِبَاطُ الْحِذَاءِ.

بُنگاه بازرگانی: مُؤَسَّسَةُ تِجَارِيَّة.

بِنفع تو است: لِصَالِحِكَ.

بنمایندگی از طرف...: بِالنِّيَابَةِ عَنْ...

بورشت افتاد: دُعِرَ.

بورس، کمک هزینه تحصیلی: مُكَافَاةٌ

دِرَاسِيَّة، مِشْحَةُ دِرَاسِيَّة.

— محمد سنگ (حجر الاسود) را

بوسید: اسْتَلَمَ (قَبَّلَ) مُحَمَّدُ الْحَجَرِ.

بوفه، آبدارخانه: بُوْفِيَّة، مَقْصِفٌ.

بوق زدن: تَضْفِيرٌ، تَرْمِيمٌ.

بوق زدن ممنوع است: مَمْنُوعٌ اسْتِعْمَالُ

آلَةِ التَّنْبِيهِ، مَمْنُوعٌ التَّرْمِيمِ.

بوق ماشین: آلَةُ التَّنْبِيهِ لِلسَّيَّارَةِ، زَمَّارَةُ

السَّيَّارَةِ.

بولینگ (بازی): الْبُولِينِج.

بوی خوش: نَكْهَةٌ نَقِيَّةٌ، رَائِحَةٌ نَقِيَّةٌ.

بویره، خصوصاً: بِصِفَةِ خَاصَّةٍ، بُوْجِيَّةٌ

خَاصَّةٌ، خَاصَّةٌ.

به: سَفَرَجَل.

به به: يَا سَلَام!

به آموزش زبان روی آورد و همت

گماشت: اَنْكَبَ عَلَى تَعَلُّمِ اللُّغَةِ.

بها و نرخ مواد خوراکی گران شد

(بالارفت): ارْتَفَعَتْ أَسْعَاؤُ الْمَوَادِّ

التَّغْذِيَّةِ.

بهانه جوئی میکند: تَذَرُّعٌ.

به او تسلیت گفت: نَعَاةٌ.

به این امر اهمیت فوق العاده میدهد:

يُبْدِي اَهْتِمَامًا كَبِيرًا بِهَذَا الْأَمْرِ.

به بردکی کشیدن و استثمار کردن:

الاسْتِغْبَاد.

بهبود بخشیدن به اوضاع: تَحْسِينُ

الأوضاع.

بهبودی روابط بین دو کشور: تَحْسِينُ

العَلَاqَاتِ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ.

بهبود روابط بین دو کشور برادررا مورد

تحسین قرارداد: نَوْةٌ، أَشَادَةُ يَتَخَسَّنِ

العَلَاqَاتِ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ الشَّقِيقَيْنِ.

به بیانات نما ینده دولت... اعتراض

شدید اللحنی نمود: اَحْتَجَّ عَلَى

تَصْرِیحاتِ مَنذُوبِ حُكُومَةٍ...

اَحْتِجَاجًا شَدِيدًا لِلْهَجَةِ.

بهترین سرگرمی و علاقه شما در

زندگی چیست؟: مَا هِيَ هَوَايُكَ

الْمُفَضَّلَةُ فِي الْحَيَاةِ؟

به پیش، قدم رو (در اصطلاح نظام):

إِلَى الْأَمَامِ يَمْشِي.

به تابعیت ایران درآمدہ است: تَجَنَّسَ

بِالْجَنَسِيَّةِ الْإِيرَانِيَّةِ.

بهت زده شد، هوش از سرش رفت:

طَارَ الْعَقْلُ مِنْ رَأْسِهِ، ذَهَلَ عَقْلُهُ.

به خانواده اش سخت گیری میکرد

و از اتفاق بآنها امساک مینمود: كَانَ

يُقَتِّرُ عَلَى أَسْرَتِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ.

بهداشت زنان باردار: رِعَايَةُ الْحَوَائِلِ

(الْحُبَالَى).

بهداشت کودک: الصُّحَّةُ لِلْأَحْدَاثِ.

به دادگاه جلب شد: جُلِبَ إِلَى

الْمَحْكَمَةِ، أُقْبِدَ إِلَى الْمَحْكَمَةِ.

به دادگاه ارجاع شد: أُحِيلَ إِلَى

الْمَحْكَمَةِ.

بهرحال، بهرجهت: بِالْجُمْلَةِ، مَهْمَا

كَانَ، عَلَى أَيِّ حَالٍ.

بهره برداری: الْإِسْتِثْمَار.

بهره برداری از انسان از طریق

نامشروع و سوء استفاده کردن از

او: اسْتِغْلَالُ الْإِنْسَانِ.

بهره برداری از سرمایه: اسْتِثْمَارُ رَأْسِ

الْمَالِ.

بهره برداری از سرمایه های خارجی:

اسْتِغْلَالُ رُؤُوسِ الْأَمْوَالِ الْأَجْنَبِيَّةِ.

بهره برداری از کار خانه قند شروع

شد: بَدَأَ الْاسْتِثْمَارُ مِنْ مَصْنَعِ الشُّكْرِ،

بَدَأَتْ عَمَلِيَّةُ الْإِنْتَاجِ مِنْ مَصْنَعِ

الشُّكْرِ.

به شهرت خود لطمه میزند، به حیثیت

خود لطمه میزند: يُسِيءُ إِلَى شُمُعَتِهِ.

به شهر مهاجرت کرده است: نَزَحَ إِلَى

الْمَدِينَةِ.

به صندلی تکیه بزن: اسْتَنَدَ إِلَى

الْكُرْسِيِّ.

به غذا چاشنی و ادویه زد: تَبَلَّ الطَّعَامَ.

به مخالفت برخاستن و حالت عصیان

پیدا کردن (در ارتش): التَّدَثُّرُ.

بمن حواله ای بیا که ملی داد: أَعْطَانِي

تَحْوِيلًا عَلَى الْبَنْكِ الْأَهْلِيِّ.

به منزل فلانی رفت و آمد دارد: يَتَرَدَّدُ

عَلَى مَنْزِلِ فُلَانٍ.

بهمن (برف): لِهَذَا السَّبَبِ.

بهمین جهت: لِذَلِكَ، لِأَجْلِ ذَلِكَ.

به نوبه خود اظهار تشکر میکنم:

يَدَوِّرِي أَغْرِبُ عَنْ شُكْرِي...

بهیچ وجه ممکن نیست: بِأَيِّ حَالٍ مِنَ

الأحوالِ غَيْرِ مُمَكِّنٍ، لَا يُمَكِّنُ أَبَدًا.

بی اندازه زیبا است: جَمِيلٌ لِلغَايَةِ.

بیا به گردش و تفریح برویم: هَيَّا بِنَا إِلَى

الْتِّزَمَةِ.

بیابان بی آب و علف: صَخْرَاءُ قَاحِلَةٍ.

صَخْرَاءُ مُجْدِبَةٍ، صَخْرَاءُ مُقْفِرَةٍ.

بیانات مهمی پیرامون اوضاع کنونی

اظهار داشت: أَدْلَى بِتَصْرِیحاتِ هَامَّةٍ

حَوْلَ الْمَوْقِفِ الرَّاهِنِ.

از اظهار هرگونه بیانی درباره آن

خودداری کرد: اِمْتَنَعَ عَنِ الْإِذْلَاءِ بِأَيِّ

تَصْرِیحٍ عَلَى ذَلِكَ.

بین المللی کردن منطقه...: تَدْوِيلُ
الْمِنْطَقَةِ.

بین سفیر کبیر... و جناب آقای وزیر
امور خارجه ملاقات صورت گرفت:
تَعَمَّتِ الْمُقَابَلَةُ بَيْنَ السَّيِّدِ سَفِيرِ...
وَمَعَالِي السَّيِّدِ وَزِيرِ الْخَارِجِيَّةِ.

- ملاقاتهایی بین آن دو صورت -
گرفت: جَرَتْ مُقَابَلَاتٌ بَيْنَهُمَا.

بین دو دسته جنگ برپا شد، در -
گرفت: نَثَبَتِ الْحَرْبُ بَيْنَ الْقَرِيْقَيْنِ،
قَامَتِ الْحَرْبُ بَيْنَ الْقَرِيْقَيْنِ.

بین دو کشور روابط سیاسی در سطح
سفارت برقرار شد: أُقِيْمَتْ عِلَاقَاتُ
سِيَاسِيَّةٍ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ عَلَى مُسْتَوَى
السَّفَارَةِ.

بینندگان، تماشاچیان از این نمایشنامه
استقبال بی نظیری نمودند: أَقْبَلَ
الْمُتَفَرِّجُونَ عَلَى هَذِهِ الْمَسْرَحِيَّةِ، التَّمْثِيلِيَّةِ
إِقْبَالًا مُنْقَطِعَ النُّظِيرِ.

بینندگان، تماشاچیان نمایش: نَظَارَةُ
الْمَسْرَحِيَّةِ، الْمُتَفَرِّجُونَ عَلَى الْمَشْرِحِ.

بینوایان: الْبُؤْسَاءُ.

بی نیاز شدن از غیر: الْاسْتِغْنَاءُ عَنِ
الْغَيْرِ، الْكِفَايَةُ الدَّائِيَّةُ.

بینی باریک و کشیده: الْأَنْفُ الدَّقِيقُ.

بینی پهن: الْأَنْفُ الْمَنْفُوشُ، أَنْفٌ أَقْطَسُ.

بیوه زن: (امراة) أَرْمَلَةٌ.

بیهوشی پزشکی: التَّخْدِيرُ الْكِيْمِيَايِ
(الْبَنْجُ الطَّبِي).

بیکاری: بِطَالَةٌ.

بیگاری، عمل بدون مزد: شُخْرَةٌ.

بیگانگان: أَجَانِبٌ.

بیل: الْمِعْزَقُ، الرَّفْشُ، الْمِسْحَاةُ، الْكُرْتُكُ.

بیم: خَوْفٌ، وَخْشَةٌ.

از او بیم دارم، از او می ترسم، از او
می هراسم: أَخَافُ مِنْهُ، أَشْفِقُ مِنْهُ،
أَخْشَاهُ.

بیمارستان روانی: مُسْتَشْفَى الْأَمْرَاضِ
الْعَقْلِيَّةِ.

بیمارستان چشمپزشکی: مُسْتَشْفَى
الرَّمَدِ.

بیمارستان مسلولین: مُسْتَشْفَى الْأَمْرَاضِ
الضَّرِيَّةِ.

بیان کار: حَصِيلَةُ الْعَمَلِ.

بیماری: مَرَضٌ.

بیماری خطرناک: مَرَضٌ خَطِيرٌ.

بیماری برآمدگی لب (ورم): مَرَضُ
الضَّبِّ.

بیماری واگیر: الْمَرَضُ الْمُعْدِي.

بیماریهای بومی: الْأَمْرَاضُ الْمُسْتَوِطَنَةُ.

بیماریهای جهاز هاضمه: أَمْرَاضُ
مُعْدِيَّة.

بیماریهای روانی: الْأَمْرَاضُ النَّفْسِيَّةُ.

بیماریهای عفونی: الْأَمْرَاضُ الْعَفْنَةُ.

بیماریهای غیر بومی: أَمْرَاضُ وَافِدَةٍ.

بیمه بهداشت: التَّأْمِينُ الصَّحِّي.

بیمه کار: التَّأْمِينُ عَلَى الْعَمَلِ.

بین المللی کردن: التَّدْوِيلُ.

بی بند و باری: اسْتِهْتَارٌ.

- سخن بی پرده: كَلَامٌ مَفْضُوحٌ،
مَكْشُوفٌ.

بی پروا: مُجَازِفٌ، مُغَامِرٌ، صَرِيحٌ.

بی پروائی میکند: يُجَازِفُ، يُغَامِرُ.

بی پروا سخن میگوید: يَقُولُ دُونَ
مُوَازِيَةٍ.

بی تربیت: عَدِيمُ التَّرْبِيَةِ، (قَلِيلُ الْأَدَبِ -
عامیانه).

بیجامه: بِيْجَامَا.

بیچاره: مِسْكِينٌ.

بیچاره شدم: غُلِبْتُ عَلَى أَمْرِي.

بیدار خوابی ب سرم زد: أَرَقْتُ طَوْلَ اللَّيْلِ
(تَصَحَّصْتُ - عامیانه).

- من بیدارم: أَنَا صَاحٍ، أَنَا يَقِظٌ
(هوشیارم).

بیست و یک گلوله توپ بافتخار

میهمان عالیقدر شلیک شد: أَطْلَقَتْ
الْمِدْفَعَةُ إِحْدَى وَعِشْرِينَ طَلْقَةً تَكْرِيمًا
لِلضَّيْفِ الْكَبِيرِ.

بی سیم: الْإِسْلُكِي.

- باسیم: السُّلْكِي.

بیش از هر چیز: فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ.

بیشتر از هر چیز دیگر: فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ
آخَرِ.

بی طرفی: الْحَيَاضُ، عَدَمُ الْإِنْجِيَاثِ.

بی طرفی مثبت: الْحَيَاضُ الْإِيجَابِي.

بیعانه: غُرْبُون (أَرْبُون).

بیکار: عَاطِلٌ، مُعْطَلٌ.

«پ»

پائین آمدن از اتومبیل: التزول من السَّيَّارَةِ.

پائین آمدن درجه حرارت: مُبَوِّطُ دَرَجَةِ الْحَرَارَةِ.

پائین آمدن قیمت‌ها: مُبَوِّطُ الْأَشْعَارِ.

پا بفرار گذاشت: لاذَ بِالْفِرَارِ.

پاچه (کله پاچه): كَارِج - السَّاقِ مِنَ الرِّكْبَةِ إِلَى الْقَدَمِ.

پاداش: مُكَافَأَةٌ.

پاداش کارمندان پرداخت میشود: تُضَرَّفُ مُكَافَأَةُ الْمُوظَّفِينَ.

پادگان نظامی: الْحَامِيَةُ الْعَشَكْرِيَّةُ.

پارازیت: شَوْشَرَةٌ، تَشْوِيشٌ.

پاراشوت: مِهْبَطَةٌ، مِظْلَةٌ.

پارچ آب: كُوزُ الْمَاءِ، شَفَشَقُ الْمَاءِ (عامیانه در مصر).

پارچه راه راه: قُمَاشٌ مَقْلَمٌ.

- این پارچه آب نمی رود: هَذَا الْقُمَاشُ لَا يَكِشُ.

پارچه لطیف (نرم): قُمَاشٌ نَاعِمٌ.

پارچه ضخیم: قُمَاشٌ سَمِيكٌ (تخین).

پارچه های رنگی: أَقْمِشَةٌ مُلَوَّنَةٌ زَاهِيَةٌ اللَّوْنِ.

پارچه های نخی: أَقْمِشَةٌ قُطْنِيَّةٌ.

پارك شهر: حَدِيقَةُ عَائِمَةٍ، الْمُتَنَزُّةُ الْعَامَّةُ.

پارلمان به دولت رأی اعتماد داد: مَنَحَ الْمَجْلِسُ الْتَيَّابِي الثِّقَّةَ لِلْحُكُومَةِ.

پارلمان منحل شد: اِنْحَلَّ مَجْلِسُ التَّوَّابِ.

پارو زدن: تَجْدِيفٌ.

- باشگاه قایقرانی: نَادِي التَّجْدِيفِ.

پاره های کاغذ: قُصَاصَاتُ الْوَرَقِ.

پاسبان: مُحَافِظُ الْأَمْنِ (در تونس)،

عَشَكْرِي (در مصر)، شُرْطِي (در عراق).

پاستوریزه: مُعَقَّمٌ.

- لبنیات پاستوریزه: الْأَلْبَانُ الْمُعَقَّمَةُ.

پاسگاه: مَخْفَرٌ.

پاسگاه پلیس: مَخْفَرُ الشَّرْطَةِ.

پاسگاه ژاندارمری: مَخْفَرُ الدَّرَكِ.

پاسگاه مرزی: مَخْفَرُ الْحُدُودِ.

پاسی از شب: مَخَجَّةٌ مِنَ اللَّيْلِ. جزءٌ مِنَ اللَّيْلِ.

پاشنه کش: لَبَاسَةٌ، لَبِيسَةٌ.

پافشاری: إِيْحَاجٌ، إِصْرَازٌ.

پاکت: مُغْلَفٌ، پاكيت (عامیانه).

پاکت «نامه»: ظَرْفٌ.

پاکت (برای میوه و غیره): كَيْسٌ.

پاك کردن بذر: تَنْقِيَةُ الثَّقَاوِي.

پاکتویس کردن: تَبْيِيضٌ.

پاگون و سردوشی نظامی: نَوَظٌ

عَشَكْرِي، شَارَةُ عَشَكْرِيَّةُ.

پالایشگاه نفت: مِضْفَاةُ الْبِثْرُولِ، مَعْمَلُ تَكْرِيرِ الْبِثْرُولِ.

پالتو: مِعْطَفٌ، مِلْحَقَةٌ، بِالْطَوِ.

- این پالتو قابل استفاده نیست: هَذَا

الْمِعْطَفُ غَيْرُ صَالِحٍ لِلِاسْتِعْمَالِ.

پایان نامه تحصیلی: أُطْرُوحَةٌ، رِسَالَةٌ.

پایگاه استعمار، تکیه گاه استعمار:

قَاعِدَةٌ، رَكِيزَةُ الْاسْتِعْمَارِ.

پایگاه دریایی: قَاعِدَةُ بَحْرِيَّةٌ.

پایگاه موشک انداز: قَاعِدَةُ إِطْلَاقِ

الصُّوَارِيخِ.

پایگاه نظامی: الْقَاعِدَةُ الْعَشَكْرِيَّةُ.

پایگاه هوایی: الْقَاعِدَةُ الْجَوِّيَّةُ.

پایه بتون آرمه: قَاعِدَةُ خَرَسَانِيَّةٍ مُسَلَّحَةٍ.

پایه دمکراسی: دِعَامَةُ الدِّيْمُقْرَاطِيَّةِ.

پایه گذاری، نهادن نخستین سنگ

ساختمان: إِرْسَاءُ حَجَرِ الْأَسَاسِ، وَضْعُ حَجَرِ الْأَسَاسِ.

پایمال کرد: اِكْتَسَحَ، سَحَقَ.

پایه های حکومت متزلزل شد: اِهْتَزَّتْ،

تَقَوَّضَتْ أَرْكَانُ الدَّوْلَةِ.

پتك: مِطْرَقَةٌ.

پتو: بَطَّانِيَّةٌ. (بلانکت، عامیانه).

پتو رویت بینداز: غَطَّ نَفْسَكَ

بِالْبَطَّانِيَّةِ.

پخته: مَطْبُوخٌ، مُسْتَوٍ، نَاضِجٌ (در

رسیده).

- این گوشت پخته نیست: هَذَا اللَّحْمُ

غَيْرُ مُسْتَوٍ، غَيْرُ مَطْبُوخٍ.

پخش اخبار (در رادیو): نَشْرَةُ الْأَخْبَارِ.
پخمه، ساده لوح: مُعَقِّل.

پدرم تلگراف تسلیت بحضور استادم
بمناسبت فوت پدرشان مخابره کرد
و طی آن از مصیبت وارده ابراز
تأسف عمیق نمود و برای خانواده آن
فقید آرزوی صبر و شکیبایی نمود:
بَعَثَ وَالِدِي بَرْقِيَّةَ تَعْرِيفَةً إِلَى أَسْتَاذِي
لِوَفَاةِ وَالِدِهِ أَعْرَبَ فِيهَا عَنْ حُزْنِهِ
الْعَمِيقِ لِهَذِهِ الْمُصِيبَةِ كَمَا تَمَنَّى لِأُسْرَةِ
الْفَقِيدِ الصَّبْرَ وَالثَّلْوَانَ.

پدیده: ظَاهِرَةٌ.

پدیده های جامعه مترقی: مَظَاهِرُ
الْمُجْتَمَعِ الرَّاقِي.

پذیرایی: احْتِفَاءٌ، حَفَاوَةٌ ...

- من ازین پذیرایی گرم که هنگام
بازدید از کشور شما با آن روبرو
شدم متشکرم: أَشْكُرُكُمْ عَلَى هَذِهِ
الْحَفَاوَةِ الْبَالِغَةِ الَّتِي قُبِلْتُ بِهَا عِنْدَ
زِيَارَتِي لِبَلَدِكُمْ.

پذیرفته: مَقْبُولٌ.

- در دانشگاه پذیرفته شد: قُبِلَ فِي
الْجَامِعَةِ.

پرتاب موشک: إِطْلَاقُ الصَّارُوخِ.

- سکوی پرتاب موشک: قَاعِدَةُ إِطْلَاقِ
الصَّارُوخِ.

پرتو: ضَوْءٌ (على ضوء... براساس،
بر مبنای...).

پرتو خورشید: شُعَاعُ الشَّمْسِ.

پرتو خیره کننده: شُعَاعٌ خَاطِفٌ.

پرچانه: ثَرْتَارٌ.

پرچم: عَلَمٌ، رَايَةٌ.

پرچم ایران بر فراز خاک عزیز باهتزاز
در آمد: رَفَرَفَ عَلَمُ إِيْرَانٍ عَلَى رُبُوعِ
الْأَرْضِ الْحَبِيبَةِ.

پرچم باهتزاز درآمد: رَفَرَفَ الْعَلَمُ،
خَفَقَ الْعَلَمُ.

پرچم بر روی میله افراشته شد: رَفَعَ
الْعَلَمَ عَلَى الشَّارِبَةِ.

پرچم یدادگری سرنگون گردید: أُنْزِلَ
عَلَمُ الظُّلَمِ، نُكِّسَ عَلَمُ الطُّغْيَانِ.

پرچمداران: حَمَلَةُ الْأَعْلَامِ.

پرچمها نیمه افراشته شد: نُكِّسَتِ
الْأَعْلَامُ.

پرچمها برای سو کواری بر... نیم
افراشته شد: نُكِّسَتِ الْأَعْلَامُ جِدَادًا
عَلَى...

پر خاش: شَخَطَ (عامیانه).

- بمن پر خاش کرد: شَخَطَ فِيَّ، صَاحَ
بِي (در تداول عامه).

پرداختن بشغل تدریس: مُزَاوَلَةُ مِهْنَةِ
التَّدْرِيسِ.

پرداختن بشغل وکالت: مُمَارَسَةُ
الْمُحَامَاةِ، مُزَاوَلَةُ مِهْنَةِ الْمُحَامَاةِ.

پرداختن بکار: الْقِيَامُ بِالْعَمَلِ.

پرداخت غرامت: تَشْدِيدُ التَّعْوِضَاتِ،
دَفْعُ التَّعْوِضَاتِ.

پرداخت مخارج و هزینه ساختمان: دَفْعُ
نَفَقَاتِ وَتَكَالِيفِ الْبِنَاءِ.

پرداخت وام و تصفیة آن: تَشْدِيدُ
الدُّيُونِ، الْقُرُوضِ.

پرده آهنین: الشَّتَارُ الْحَدِيدِي.

پرده افتاد: أُسْدِلَ الشَّتَارُ.

- انداختن پرده: إِسْدَالُ الشَّتَارِ.

پرده اول (سینما، تئاتر): الْمَنْظَرُ الْأَوَّلُ
الْفَضْلُ الْأَوَّلُ (للسَّيْنِمَا، لِلْمَشْرِحِ).

پرده بالا رفت: رَفَعَ الشَّتَارُ.

پرده برداری: إِزَاحَةُ الشَّتَارِ.

پرده برداری شد: أُزِيحَ الشَّتَارُ.

- پرده برداری کرد: أَزَاحَ الشَّتَارَ.

- پرده تلویزیون: شَاشَةُ التَّلِيفِزْيُونِ.

پرده رابینداز: اِرْخِ الشَّتَارَ، اُنْزِلِ الشَّتَارَ،
أَسْدِلِ الشَّتَارَ.

پرده سینما: شَاشَةُ السَّيْنِمَا.

پرس آهن (دستگاه فشار): كِتَابَةُ
الْحَدِيدِ.

پرستار: مُمَرِّضٌ، مُمَرِّضَةٌ.

پرستاری: تَمْرِیضٌ.

- فن پرستاری: فَنُّ التَّمْرِیضِ.

پرسه زدن: تَسَكُّعٌ.

- در خیابانها پرسه می زد: يَتَسَكَّعُ
فِي الشُّوَارِعِ.

پرسیدن: سُؤَالٌ.

- از او پرسید: سَأَلَ، سَأَلَتْهُ.

- از حال شما پرسید، جویای حال
شما شد: سَأَلَ عَنْكَ.

ازمن درباره برنامه امتحان پرسید:
سَأَلَنِي عَنْ بَرْنَامِجِ الْإِمْتِحَانِ.

پُر کردن دندان: حَشَوُ الْأَسْنَانِ.

پُر کردن شکاف سیاسی: مَلَأَ الْفَرَاغَ
السِّيَاسِيَّ، سَدَّ الْفَرَاغَ السِّيَاسِيَّ.

پُر کردن گاز در کپسول: تَعْبِئَةُ الْغَازِ
فِي الْأَنْبُوبَةِ.

پُر کردن وقت بیکاری (سرگرمی برای
خود فراهم کردن): قَتْلُ الْفَرَاغِ.

پرما، مَشَقَّةٌ، حَرَامَةٌ.

پرندگان درنده: الْجَوَارِحُ مِنَ الطَّيْرِ،
General Organization of the Alex.

الطَّيْرِ الضَّارَّةِ، كَوَاسِرُ مَجْنَحَةٍ.

پرنسپ و دیسیلین: بَرُوتُوكُولٌ.

پرواز اکتشافی: رِخْلَةُ التَّجَسُّسِ، رِخْلَةٌ
اِسْتِطْلَاعِيَّةٌ.

پروازهای اکتشافی: رِخْلَاتُ التَّجَسُّسِ،
الرِّخْلَاتُ الْاِسْتِطْلَاعِيَّةُ.

پروازهای اکتشافی: رِخْلَاتُ التَّجَسُّسِ،
الرِّخْلَاتُ الْاِسْتِطْلَاعِيَّةُ.

پروانه خروج، رواید خروج: تأشیره الخروج، خروجیه.

- رواید خروجی گرفتیم: أَخَذْتُ تَأْشِيرَةَ الْخُرُوجِ.

پروانه ورود بخاک کشور: تأشیره الدخول، التَّصْرِیحُ بِالْدُخُولِ إِلَى الْبِلَادِ.

پروانه عبور: تَرْخِیصُ الْعُبُورِ، تَصْرِیحُ الْعُبُورِ.

پروانه کالاهای وارداتی: تَرْخِیصُ الْبَضَائِعِ الْمُسْتَوْرَدَةِ.

پروانه ورود به محوطه...: بِطَاقَةِ التَّصْرِیحِ بِالْدُخُولِ فِي فِنَاءٍ...

پروانه ورود کالا: تَرْخِیصُ اسْتِیْرَادِ الْبَضَائِعِ.

پر وبال سوخته، شکسته دل: مَهِيضُ الْجَنَاحِ، كَاسِفُ الْبَالِ.

پروتئینها: البروتينات.

پرورشگاه کودکان: دَارُ الْأَخْدَاتِ.

پرورشگاه کودکان بی سرپرست: بُيُوتُ الْقَطَاءِ.

پرورش یافت: تَرَعَّرَعَ، شَبَّ.

پر وزن: وَزَنُ الرِّيشَةِ.

پروژه های عمرانی: الْمَشْرُوعَاتُ الْعِمْرَانِيَّةُ، مَخْطَطَاتُ التَّعْمِيرِ.

پرونده: مِلَفٌ، مِلْفَةٌ، فَايِل.

پریدن، جهیدن: قَفَزَ. (نَطَ، در تداول مصریان).

- سخن از زیانش پرید: أَقْلَتِ الْكَلَامَ مِنْ لِسَانِهِ.

- پرنده پرید: طَارَ الطَّائِرُ.

پریده رنگ: شَاحِبُ اللَّوْنِ، بَاهِتُ اللَّوْنِ.

پریروز: أَوَّلُ الْأَمْسِ، يَوْمُ الْأَمْسِ الْأَوَّلِ، أَوَّلُ الْبَارِحَةِ.

پزشک اورا معالجه نمود بدون در یافت

ویزیت: كَشَفَ عَلَيْهِ الطَّبِيبُ (فَحْصَةً الطَّبِيبِ) بِدُونِ مُقَابِلِ.

پزشک این دارور ابرای من تجویز کرد: وَصَفَ لِي الطَّبِيبُ هَذَا الدَّوَاءَ.

پزشک روانی: طَبِيبُ نَفْسَانِي.

پزشک قانونی: الطَّبِيبُ الشَّرْعِي.

پزشک متخصص: طَبِيبُ إِخْصَائِي.

پزشک متخصص در بیماری قلب:

الطَّبِيبُ الْإِخْصَائِي فِي أَمْرَاضِ الْقَلْبِ.

پس از پایان جلسه: عَقِبَ الْجُلُوسَةِ، عَقِبَ اجْتِمَاعِ.

پس انداز: تَوْفِيرٌ (تَحْوِيشَةٌ).

- صندوق پس انداز: صُنْدُوقُ التَّوْفِيرِ.

پس انداز يك عمر: تَحْوِيشَةُ الْعُمُرِ.

- پس پریروز: أَوَّلُ أَوَّلِ الْأَمْسِ.

پستانک: مِرْضَعَةٌ، مَصَّاصَةٌ.

پُست سفارشی: بَرِيدٌ مُسَجَّلٌ.

پُسته شامی: الْقَوْلُ الشُّودَانِي، فُسْتُقُ الْعَبِيدِ.

پسندیدی اورا؟ از او خوست آمد؟:

أَعْجَبَكَ؟

پسندید تو را؟ از تو خوشش آمد؟:

أَعْجَبَتْهُ؟

پشتوانه طلا: رَصِيدُ الذَّهَبِ.

پشتوانه اسکناس: غِطَاءُ الْأَوْرَاقِ الثَّقَدِيَّةِ

مِنَ الذَّهَبِ، رَصِيدُ الْأَوْرَاقِ الثَّقَدِيَّةِ،

رَصِيدُ الْعَمَلَةِ.

پشتی: وَسَادَةٌ، مُتَّكَأٌ.

پشم حلاجی شده: صُوفٌ مَنفُوشٌ،

مَتَوَفٌ.

پشمک: شَعْرُ الْبَنَاتِ، غَزْلُ الْبَنَاتِ.

پشه: بَعُوضَةٌ. (نَامُوسَةٌ. در تداول

مصریان).

پشه بنده: نَامُوسِيَّةٌ، (نُموْسِيَّةٌ).

پشیزی، يك غاز، يك پول: يَكْلَةٌ (در

تداول مصریان).

- این کار پشیزی ارزش ندارد، صنار نمی ارزد: هَذَا الْعَمَلُ لَا يُسَاوِي يَكْلَةً، (شَيْئًا).

- اورا پشیزی بحساب نمی آورند: أَصْبَحَ صِفْرًا عَلَى الشَّمَالِ.

پل: جِسْرٌ، قَنْطَرَةٌ، کوبری، ج. جُشُورٌ، قَنَاطِرٌ، کَبَارِ.

پلاکارد: لَافِتَةٌ (پارچه یا تابلویی است که بر روی آن شعار می نویسند).

پلک چشم: جَفْنُ الْعَيْنِ.

پلو - برنج مخلوط با حبوبات

وبقولات. چلو - برنج ساده بدون

مخلفات -: اولى را در مصر «كُشْرِي»

گویند، ودومی را در مصر «رُز، طَبِیخ»

ودر عراق «رُز، يَمْن» نامند.

پلکان: دَرَجٌ، سُلَّمٌ.

پلیس امدادی: بُولِيسُ التَّجْدَةِ، شُرْطَةُ التَّجْدَةِ.

پلیس بخانه هجوم بردو وارد آن

گردید: اقْتَحَمَتِ الشُّرْطَةُ الْمَنْزِلَ.

پلیس بین المللی تابع سازمان ملل

متحد: الْقَوَاتُ الدَّوْلِيَّةُ التَّائِبَةُ لِلْأُمَمِ

الْمُتَّحِدَةِ.

پلیس سوار: شُرْطَةُ الْحَيَالَةِ.

پمپ بنزین: مَخْطَطَةُ الْبِتْرُولِ، الْبَنْزِينَ.

پناه بردن: اللُّجُوءُ، الْإِتِّجَاءُ، إِسْتِعَانَةٌ.

- بخواب پناه بردم: اسْتَعْنْتُ بِالنَّوْمِ.

- پناه بردم به او: اِلْتَجَأْتُ إِلَيْهِ،

اسْتَعْنْتُ بِهِ.

- پناه می برم بخدا: أَعُوذُ بِاللَّهِ: اسْتَجِيرُ

بِاللَّهِ.

پناهگاه: مَلْجَأٌ، مَخْبَأٌ.

پناهگاه زیرزمینی: مَخْبَأٌ.

پناهنده سیاسی: لَاجِئٌ سِيَاسِيٌّ.

پنبه زده شده: قُطُنْ مَخْلُوج، قُطُنْ
مَنْتُوف، الْقُطُنُ الْمَحْلُج.
پنجاه سال دارد: يَبْلُغُ مِنَ الْعُمُرِ
خَمْسِينَ عَامًا.
پنجره اتاق: نَافِذَةُ الْغُرْفَةِ، شُبَّاكُ الْغُرْفَةِ.
پنج سال واندی: خَمْسُ سَنَوَاتٍ
وَنَيْف.
پند دادن: إِسْدَاءُ النَّصَائِحِ.
پندپذیر نیست: لَا يَتَنَصَّحُ.
پنیر: حُبْن.
قطعه پنیر: حُبْنَةٌ.
پوتین نظامی: حِذَاءٌ عَسْكَرِيّ (بَسْطَاوَرَة،
بُوت).
بودر رختشویی: مَسْحُوقُ الْغَسِيلِ.
پوست بدن: جِلْدُ الْجِسْمِ.
پوست درخت: لِحَاءُ الشَّجَرِ.
پوست گندم: قَشْرُ الْقَمْحِ.
پوست لطیف: جِلْدٌ نَاعِمٌ.
پومته پوسته شده است: مُتَقَشَّرٌ.
پوستین: فَرَوَة، فِرَاء.
پوسیده است: بِالْيَةِ، بِالٍ.
پوشاک: مَلَابِسٌ.
- فروشگاه پوشاک: مَغْرَضُ الْمَلَابِسِ.
مَحَلَّاتٌ بَيْعِ الْمَلَابِسِ، أَلْبِسَةٌ.
پول خرد: فَكَّة (در مصر). مُفْرَدَات (در
سوریه و لبنان) حُرْدَة.
پول رایج در کشور: الْعُمْلَةُ الْوَطَنِيَّةُ.
پول رسمی ورائج: التَّقْدُّ الْقَانُونِيّ، عُمْلَةٌ
قَانُونِيَّةٌ، الْعُمْلَةُ الرَّائِجَةُ.
پولهای قلبی و مغشوش: نُقُودٌ مُزَيَّفَةٌ،
عُمْلَةٌ مُزَيَّفَةٌ.
پهناور: مُتْرَامِيَّةُ الْأَطْرَافِ.
پیاده رو: رَصِيفٌ، مَمْشِي.
پیاده کردن قانون: تَطْبِيقُ الْقَانُونِ.
پياز خوراکی: بَصَلُ الطَّعَامِ.

پیازه های مو: بُصَيَلَاتُ الشَّعْرِ.
پیکار: قِتَالٌ، مَعْرَكَةٌ، اشْتِبَاكٌ مُسَلَّحٌ.
پیکار بایسوادى: مُكَافَحَةُ الْأُمِّيَّةِ.
پیاله، جام: كَأْسٌ.
پیاله های می را پی در پی بر می کرد
ومی نوشید: كَانَ يَمَلَأُ كُؤُوسَ الْخَمْرِ
وَيَشْرِبُهَا.
پیام: نِدَاءٌ، رِسَالَةٌ.
پیامی به... فرستاد: وَجَّهَ نِدَاءً إِلَى...
پیچیدگی موضوع: تَعْقِيدُ الْأَمْرِ.
- به خیابان پیچید: انْعَطَفَ إِلَى
الشَّارِعِ.
- مسأله پیچیده و مشکل: قَضِيَّةٌ
مُعَقَّدَةٌ، غَرِيضَةٌ، مُعْضِلَةٌ.
- سخن پیچیده و مشکل: كَلَامٌ مُعَقَّدٌ
وَمُعْضِلٌ.
پیچیده ترین مشکلات: أَعْقَدُ الْمَشَاكِلِ،
الْمُعْضِلَاتِ.
پیدا کرد اورا، بدان دست یافت:
وَجَدَهُ، لَقِيَهُ، عَثَرَ عَلَيْهِ، ظَفَرَ بِهِ.
پی در پی: الْمَرَّةُ تِلَو الْمَرَّةِ. (وَرَاءَ بَعْضِ
عَامِيَانِه).
پیراهن: قَمِيصٌ، ثَوْبٌ.
پیراهن بازرق و برق: ثَوْبٌ قَشِيبٌ.
پیراهن دوخته: قَمِيصٌ جَاهِزٌ.
پیراهن زنانه: فُسْتَانٌ.
پیراهن ژنده: ثَوْبٌ رَثٌ، قَمِيصٌ رَثٌ.
پیراهن یالباس آستر دار: ثَوْبٌ مُبْطَنٌ.
پیر ساخورده: شَيْخٌ عَجُوزٌ، شَيْخٌ هَرِمٌ،
شَيْخٌ طَاعِنٌ فِي السَّنِ.
پیرو آگهی شماره... دانشکده باطلاع
می رساند که: تَعْقِيًا لِلْإِعْلَانِ رَقْم...
تَفِيدُ الْكَلِمَةُ بِأَنَّ...
پیروزی بردشمن: الْإِثْتِصَارُ عَلَى الْعَدُوِّ.
پیروزی بر مشکلات: التَّغْلُبُ عَلَى

الْمَشَاكِلِ، عَلَى الْمَتَاعِبِ.
پیروی کرد از...: اِتَّقَدَى بِ...، اخْتَدَى
حَذْوً...، اِتَّقَفَى أَثَرُ...
پیش بند: مِرْزِلَةٌ.
پیش بینی: التَّنَبُّؤُ، التَّيْبُوءَةُ، التَّكَهُنُ.
- در بودجه پیش بینی شده است: دُبِّرَ
فِي الْمِيزَانِيَّةِ.
پیشرفت جهانگردی: انْتِعَاشُ السِّيَاحَةِ.
پیشرفت ورزش: انْطِلَاقَةُ الرِّيَاضَةِ.
پیشروان ادب: رُوَادُ الْأَدَبِ.
پیش فنک: سَلَامُ السَّلَاحِ.
پیش فروشی: الْبَيْعُ بِالْمَقْلَمِ.
پیشگیری از تمام حشرات: الْوَقَايَةُ مِنْ
كَافَةِ الْحَشَرَاتِ.
پیش نویس قرارداد (پاراف)... بین
نمایندگان دو کشور: وفاقٌ مُعْلَمٌ بَيْنَ
مُمَثِّلِي، مُفَوَّضِي الْحُكُومَتَيْنِ.
پیش نویس قرارداد بین دو کشور تهیه
و تنظیم شد: وُقِّعَتِ الْاِتِّفَاقِيَّةُ بِالْأَحْرَافِ
الْأُولَى بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ.
پیشنهاد: اقْتِرَاحٌ.
پیشنهاد را با احتیاط بررسی می -
کند: يَنْدُرُسُ الْاِقْتِرَاحَ مَعَ التَّحْفِظِ
وَالْتَرْتِيبِ.
پیشنهاد دارد کرد: رَفَضَ الْاِقْتِرَاحَ.
پیشوایان: الْقَادَةُ (جمع قائد)، الرُّعَمَاءُ
(جمع زعيم).
پیمان دسته جمعی: الْمِيثَاقُ الْجَمَاعِيّ.
پیمان تدافعی دسته جمعی: مُعَاهَدَةُ
عَضَمَانٍ جَمَاعِيّ.
پیمان تدافعی دو جانبه: الْمُعَاهَدَةُ
الشَّنَائِيَّةُ.
پیمان دفاعی مشترک: مُعَاهَدَةُ الْأَمْنِ
الْمُتَبَادَلِ.
پیمانکار: مُقَاوِلٌ.

<p>الخطاب، رفقًا بهذا الخطاب، مُزَقًّا بهذا الخطاب. پیوند کردن درخت: تَطْعِيمُ الشَّجَرَةِ. پرسشنامه: اسْتِمَارَةٌ.</p>	<p>پینه بستن دست یا پِشانی: نَفِثَةٌ. پیوره: البَيُّورَةُ. من أمراض اللُّثَّةِ الناجمة عن تَأْكُلِ الأسنان يَنْتُج عنها نَزِيفًا ورائحة نَفِثَةٍ. پیوست این نامه...: فِي طَيِّ هَذَا</p>	<p>پیمانکاری (مقاطعه کاری): مُقَاوَلَةٌ. پیمان مرکزی مستو: الحِلْفُ المَرْكَزِيُّ. پیمان نظامی: الحِلْفُ العَشْكَرِيُّ. پیمان نظامی آتلانتیک: الحِلْفُ الأَطْلَسِيُّ.</p>
---	--	---

«ت»

تا اینکه: ریشما آن، حتی، إلى أن...

تا برای من ورود بدانشکده میسر شود: حتی یَتَسَنَّیَ لِي الْإِتِّحَاقُ بِالْكُلِّيَّةِ.

تابر نامه آینه شبی خوش و خواب نوشینی را برای شما آرزو می کنیم. خدا حافظ شما: حَتَّى نَلْتَقِيَ بِكُمْ فِي بَرْنَامَجِنَا الْقَادِمِ نَتَمَنَّى لَكُمْ لَيْلَةً سَعِيدَةً وَنَوْمًا هَنِيئًا وَالسَّلَامَ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ.

تاب: (بازی کودکان) أَوْجُوحَةٌ.

تابعیت: جَنَسِيَّةٌ.

تابعیت او لغو شد: أُلْغِيَتْ جِنْسِيَّتُهُ.

تابلوی اعلانات: لَوْحَةُ الْإِعْلَانَاتِ.

تابلوی مغازه: لَافِتَةُ الْمَحَلِّ «حانوت».

تابلوی مغازه کفاشی: لَافِتَةُ مَحَلَّاتِ الْأَخْدِيَّةِ.

تابوت: نَعَشٌ.

تاییدن ریسمان: قَتْلُ الْحَبْلِ.

تا پایان پروزی به جنگ ادامه می دهیم: نُواصِلُ الْقِتَالَ حَتَّى النَّصْرِ الْنَهَائِيِّ.

تاج گل: إِكْلِيلٌ مِنَ الزُّهُورِ.

تاج گلی تثار آرامگاه کرد: وَضَعَ إِكْلِيلًا مِنَ الزُّهُورِ عَلَى الضَّرِيحِ.

تاجگذاری: تَتْوِيَجٌ.

— جشن تاجگذاری برپا شد: أُقِيمَ حَفْلٌ

التَّوْجِجُ.

تارویود: السَّدَى وَاللُّحْمَةُ.

تارویود فرش: سَدَى الشَّجَاجِيدِ.

تاریخ تولد: تَارِيخُ الْوِلَادَةِ.

تاریخچه: لَمْحَةٌ تَارِيخِيَّةٌ، نُبْذَةٌ تَارِيخِيَّةٌ، فَذَلِكَةُ تَارِيخِيَّةٌ.

تاریخ کشورما، ما لا مال از عظمت و افتخارات است: إِنَّ تَارِيخَ بَلَدِنَا حَافِلٌ بِالْمَفَاجِرِ وَالْأَمْجَادِ.

تاریخ کهن ما: تَارِيخُنَا التَّلِيدُ، الْعَرِيقُ.

تاریکی زدوده شد: تَبَدَّدَ الظُّلَامُ. انقَشَعَ الظُّلَامُ.

تازه: طَارِجٌ.

تازه ای نیست (خبر جدیدی نیست): لَا جَدِيدَ تَحْتَ الشَّمْسِ، لَا جَدِيدَ عِنْدِي.

تاس کباب: الطَّاجِنُ (در مصر).

تاس نرد: زَهْرُ النَّرْدِ.

تاکتیک: التُّكْتِيكُ.

تالار اجتماعات: قَاعَةُ الْاِخْتِيفَالَاتِ.

تالار تشریح: قَاعَةُ التَّشْرِيحِ.

تالار تشریفات در وزارت خارجه: قَاعَةُ الْاِخْتِيفَالَاتِ، قَاعَةُ الْاِسْتِيفَالِ فِي وَزَارَةِ الْخَارِجِيَّةِ.

تالار دانشکده: مُدْرَجُ الْكُلِّيَّةِ.

تالار سخنرانی، آمفی تاتر دانشکده: مُدْرَجُ الْكُلِّيَّةِ.

تالوگ: خط القمر: خَطُّ الْقَمَرِ.

تانکر آب: صِهْرِيخُ الْمَاءِ.

تانکر نفت: سِيَّارَةُ صِهْرِيخِ، شَاحِنَةٌ لِلْبَيْتْرُولِ.

تاول: فَقَاقِيخُ مَائِيَّةٌ، بُشُورٌ مَائِيَّةٌ.

تأسف: أَسَفٌ.

— جای تأسف است: مِمَّا يُؤْسَفُ لَهُ، وَلِلْأَسَفِ.

تأسیسات نظامی: الْمُنْشَأَاتُ الْعَسْكَرِيَّةُ.

تأمین اعتبار بودجه: اِعْتِمَادُ الْمِيزَانِيَّةِ.

— من امور مالی این مؤسسه را تأمین میکنم: أَنَا أُمَوِّلُ هَذِهِ الْمَوْسَسَةَ.

تأیید می کنم شمارا: أُوَيِّدُكُمْ.

— به تأیید مقام مسئول رسیده است: أُشِّرُ مِنَ الْجِهَةِ الْمُخْتَصَّةِ، صُدِّقَ عَلَيْهِ مِنَ الْجِهَةِ الْمُخْتَصَّةِ.

تأییدی: شَهَادَةُ مُصَدِّقَةٍ (تُوَيِّدُ صِحَّةَ الْمُؤَهَّلِ الْعِلْمِيِّ الَّذِي مُنِحَ لِلْمُتَخَرِّجِ وَتُرْسَلُ مَبَاشَرَةً إِلَى الْجِهَاتِ الْمُعْنِيَةِ بِطَرِيقَةِ سِرِّيَّةٍ).

تب: حُمَى، سُخُونَةٌ.

— من تب دارم: عِنْدِي حُمَى، عِنْدِي سُخُونَةٌ، إِنِّي مُصَابٌ بِالْحُمَى.

تباه شد: ضَاعَ.

تبرئه: بَرَاءَةٌ.

تبریک محبت آمیز شمارا به مناسبت عید نوروز دریافت داشتیم: تَلَقَّيْتُ

تَهْنِئَتُكُمْ الرَّقِيقَةَ مُنَاسِبَةٌ عِيدِ النَّيْرُوزِ.
 تبعه ایران شدم، تابعیت ایران را پذیرفتم: تَجَسَّسْتُ بِالْجِنْسِيَّةِ الْإِيرَانِيَّةِ، أَخَذْتُ الْجِنْسِيَّةَ الْإِيرَانِيَّةَ، (أَصْبَحْتُ مَوَاطِنًا إِيرَانِيًّا).
 تبعید گردن: نَفَى.
 تبعید گاه: مَنَفَى.
 تبعيض نزادی: التَّفْرِيقَةُ الْعُنْصُرِيَّةُ، التَّمْيِيزُ الْعُنْصُرِي.
 تبلیغ آشکار: دِعايَةُ مَكْشُوفَةٍ.
 تبه، بلندی: رَابِئَةٌ، تَلٌّ.
 تجاوز: إِعْتِدَاءٌ، عُذْوَانٌ.
 تجاوز بیرحمانه: عُذْوَانٌ غَاشِمٌ، إِعْتِدَاءٌ غَادِرٌ.
 تجاوز علی: عُذْوَانٌ سَافِرٌ.
 تجدید (نو آوری): تَجْدِيدٌ.
 تجدید روابط بین دو کشور: إِعَادَةُ الْعِلَاقَاتِ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ.
 تجدید (درمذاکره): إِسْتِثْنَاءٌ.
 تجدید مذاکرات: إِسْتِثْنَاءُ الْمُحَادَثَاتِ.
 تجدید مذاکرات بین دو کشور: إِسْتِثْنَاءُ الْمُحَادَثَاتِ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ.
 تجدید نظر در انتخابات: إِعَادَةُ النَّظَرِ فِي الْإِنْتِخَابَاتِ.
 تجدید نظر شد: أُعِيدَ فِيهِ النَّظَرُ.
 تجدید و اعاده استقلال: إِسْتِعَادَةُ الْإِسْتِقْلَالِ.
 تجدیدی: إِكْمَالٌ، تَخَلُّفٌ.
 تجزیه: اِنْفِصَالٌ.
 تجزیه طلب: الْإِنْفِصَالِي.
 تجزیه و تحلیل روانی: التَّحْلِيلُ النَّفْسِي.
 تجهیز و آماده کردن کلیه منابع: حَشْدُ كُلِّ الطَّاقَاتِ.
 تحت اوامر شما هستم: أَنَا زَهْنُ أَمْرِكُمْ، أَنَا تَحْتَ نَصْرِكُمْ.

تحت بازجویی است: هُوَ زَهْنُ التَّحْقِيقِ.
 تحت تعقیب مقامات امنیتی است: هُوَ مُطَارَدٌ مِنْ قِبَلِ سُلْطَاتِ الْأَمْنِ.
 تحت نظر قرار گرفت (سیاسی): حُدِّثَتْ إِقَامَتُهُ، فُرِضَتْ عَلَيْهِ إِقَامَةٌ جَبْرِيَّةٌ.
 تحت نظر پزشك قرار گرفته است: هُوَ تَحْتَ إِشْرَافِ الطَّبِيبِ.
 تحریکات دشمن: اسْتِغْزَازَاتُ الْعَدُوِّ.
 تحریک کردن: تَحْرِیضٌ.
 تحریم داد و ستد بازرگانی با دولت...: مَقْاطَعَةُ الْحُكُومَةِ...
 تحریم معاملات بازرگانی (بایکوت): الْمَقْاطَعَةُ التَّجَارِيَّةُ.
 تحسین کرد: أَشَادَ بِ...، نَوَّهَ بِ...
 - از او تحسین و تقدیر کرد: أَشَادَ بِهِ، نَوَّهَ بِهِ.
 تحسین همگی را برانگیخت: أَثَارَ إِعْجَابِ الْجَمِيعِ.
 تحصیلات دانشگاهی: الدِّرَاسَةُ الْجَامِعِيَّةُ.
 تحصیلات عالی، فوق لیسانس و دکتری: الدِّرَاسَاتُ الْعُلْيَا.
 تحقیق کردن، کاوش کردن: تَحْقِيقٌ، بَحْثٌ، تَحَرُّ، تَوَحُّ.
 تحکیم روابط دوستی و محبت و برادری: تَدْعِيمٌ (تَغْزِيٌّ، تَوْثِيقٌ، تَوْطِيطٌ) الْعِلَاقَاتِ الْوُدِّيَّةِ، صِلَاتِ الْمَحَبَّةِ، رَوَابِطُ الصُّدَاقَةِ، وَمَشَاجِجُ الْأُخُوَّةِ.
 تحمل: اِخْتِمَالٌ، تَحْمُلٌ.
 - من این سخن را تحمل نمی کنم: أَنَا لَا أُحْتَمِلُ، (لَا أَطِيقُ) هَذَا الْكَلَامَ.
 - من تحمل دوست را ندارم، با او نمی توانم مجالست کنم: أَنَا لَا أَطِيقُ صَدِيقَكَ.

تحميل کرده است خود را بر...: قَدْ فَرَضَ نَفْسَهُ عَلَى...
 تحول روشهای جنایت: تَطَوُّرُ أَسَالِيبِ الْإِجْرَامِ.
 تخت: تَحْتٌ، سَرِيرٌ (الْجَمْعُ أَسِرَّةٌ).
 تخته پاک کن: مِمْسَحَةٌ، مَشَاحَةٌ، كَلَّاسَةٌ.
 تخته سیاه: سَبُورَةٌ.
 تخته گوشت: الْوَضْمُ.
 تخطئه: تَفْنِيدٌ.
 تخطئه کرد، تکذیب کرد: قَنَدَ.
 تخفیف بحران: تَخْفِيفُ حَالَةِ التَّوَثُّرِ.
 تخفیف شدت بحران: تَخْفِيفُ جِدَّةِ التَّوَثُّرِ.
 تخفیف قیمت: تَخْفِيفُ الثَّمَنِ (الْحَضْمُ، در تداول مصریان).
 تخفیف کلی در بهای کالاها: التَّخْفِيفُ الْهَائِلُ فِي أَشْعَارِ الْبَضَائِعِ.
 تخلیه کشور از قوای بیگانه: جَلَاءُ قُوَّاتِ الْإِخْتِلَالِ مِنَ الْبِلَادِ، اِنْسِحَابُ قُوَّاتِ الْإِخْتِلَالِ مِنَ الْبِلَادِ.
 تخلیه بار: تَفْرِیغُ الشُّحْنَةِ، الْحِمْلِ.
 تخلیه دکان یا منزل: إِخْلَاءُ الْمَحَلِّ أَوْ الْبَيْتِ.
 تخم مرغ آب پز: بَيْضٌ مَسْلُوقٌ.
 تخم مرغ نیمرو: بَيْضٌ مَقْلِيٌّ.
 تخم مرغ باز شد (جوجه از آن بیرون آمد): أَفْرَحَتِ الْبَيْضَةُ.
 تخمه می شکند: يُقَرِّقُ اللَّبُّ (در تداول مصریان).
 ترافیک پایتخت: حَرَكَةُ الْمُرُورِ فِي الْعَاصِمَةِ.
 تراکتور: جَرَّازٌ، جَرَّارَةٌ.
 تراموای برقی: قَاطِرَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ، تَرَامَوای، حَافِلَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ.

تربچه: فُجِّلَ أَحْمَرُ	تربون استاد در کلاس: مضطبة	تصفیه خانه آب: مَعْمَلُ تَكْرِيرِ الْمِيَاهِ.
تربیت غلط و راهنمائی بد: سُوءُ التَّوْجِيهِ التَّربَوِيِّ.	الأستاذ في الفضل، مِنْصَةُ الأُستاذ في الصف.	تصفیه دامنه داری در دستگاه دولت
تربیت زنبور عسل: تَرْبِيَةُ النُّحْلِ.	تزریق آمپول در رگ: الحقن في الوريد.	آغاز گردید: بَدَأَ تَطْهِيْرُ وَاسِعِ النُّطَاقِ في جهازِ الحكومة.
ترجمه آزاد: التَّرْجَمَةُ الحُرَّة.	تزریق واکسن: تَطْعِيمُ المَصْل.	تصفیه هوا: تَنْقِيَةُ الهَوَاءِ.
ترجمه تحت اللفظی: التَّرْجَمَةُ الحَرْفِيَّة.	تسخیر فضا: عَزَوُ القَضَاءِ.	تصمیمات جدی اتخاذ گردید:
ترجمان احساسات من است: يُعَبِّرُ عَنْ أَحَاسِيْسِي.	تسلط بیگانه: السَّيْطَرَةُ الأَجْنِبِيَّة.	اُتِّخِذَتْ قَرَارَاتٌ حَاسِمَةٌ.
ترسناک: مُخَوِّفٌ، مُزِعِبٌ.	تسلیم شدن: اسْتِسْلَامٌ.	تصمیم قاطعی اتخاذ گردید: اُتِّخِذَ القَرَارُ الحَاسِمُ.
ترسو: جَبَانٌ.	- حمید خود را تسلیم کرد: سَلَّمَ حَمِيْدٌ نَفْسَهُ.	تصمیم شورای دانشکده: قَرَارُ مَجْلِسِ الكُلِيَّةِ.
ترسید: خَافَ، خَشِيَ.	تشر زد به من: شَخَطَ فِي (عاميانه).	تصمیم قاطع: قَرَارٌ حَاسِمٌ.
ترشح بینی: رَشْحُ الأنْفِ، رُغَالٌ.	تشریفات اداری: الرُّوْتِيْنُ الإداري.	تصمیم گرفتن در این کار: البتُّ في هذا الأمرِ.
ترك، شكاف: شَرَخٌ.	تشریفات رسمی: المَراسيمُ الرسميَّة.	تصمیم مقتضی در این مورد اتخاذ گردید: اُتِّخِذَ اللَّازِمُ في هذا الشَّأْنِ.
ترك شیشه: شَرَخَ في الزُّجَاجِ.	تشریفات و پروتکل: بروتوكل.	تصنيف و تراته محلي: مَوْالٌ (در مصر).
ترك کردن جلسه کفرانس (به عنوان اعتراض): الانْسِحَابُ مِنْ جَلْسَةِ المَوْتَمَرِ.	تشريك مساعي: المُسَاعِمَةُ.	تصور می رود: يَبْدُو.
- جلسه کفرانس را ترك کرد (بطور عادی): غَادَرَ قَاعَةَ المَوْتَمَرِ.	تشعشع اقمی، راديو آکتيو: الإشعاع الذُّرِّي.	تصور می کند (گمان طبیعی): يَتَصَوَّرُ، يَظُنُّ.
ترك ميهن کرد: نَزَحَ مِنَ الوَطَنِ، هَاجَرَ الوَطَنَ.	تشكيل كابينه: تَأْلِيْفُ الحكومة.	تصور می کند (گمان باطل): يَزْعُمُ (الاستعمارُ يَزْعُمُ...)
ترم اول، نیمه اول سال تحصیلی: الفضلُ الأوَّلُ مِنَ العامِ الدِّرَاسِيِّ.	تشنگی بسیار، عطش: الظَّمَا.	تصويب شد، به تصويب رسيد، مورد تصويب قرار گرفت: تَمَّ التَّصْدِيقُ عَلَيْهِ، تَمَّ التَّصْوِيبُ عَلَيْهِ.
ترمز ماشین: فَرْمَلَةٌ، مَكْبَحُ السَّيَّارَةِ.	تشویش افکار، افکار عمومی: بَلْبَلَةٌ الأفكارِ، بَلْبَلَةُ الرَّأْيِ العامِ.	تصويب کرد آنرا: وافَقَ عَلَيْهِ، قَرَّرَهُ، صادَقَ عَلَيْهِ.
ترميم كابينه: تَعْدِيلُ الوِزَارَةِ، تَعْدِيلُ الحكومة.	تشويق: تَشْجِيعٌ.	تصويب لايحه: التَّصْدِيقُ عَلَى اللَّائِحَةِ، تَقْرِيرُ اللَّائِحَةِ، المُصَادَقَةُ عَلَى اللَّائِحَةِ، المُوافَقَةُ عَلَى اللَّائِحَةِ.
ترميم لايحه: تَعْدِيلُ اللَّائِحَةِ.	تصادفات: تَصَادُمَاتٌ، حَوَادِثٌ.	تصوينامه: القَرَارُ.
ترور شد: أُغْتِيلَ.	تصادفات رانندگی: حَوَادِثُ المُرُورِ.	تصوينامه شورای امنیت: قَرَارُ مَجْلِسِ الأَمْنِ.
ترور کردن: الاغتيالُ.	تصادف شد (در رانندگی): وَقَعَ حَدِثٌ (در تداول مصريان).	تصوينامه هیأت دولت: قَرَارُ مَجْلِسِ الوُزَرَاءِ.
ترور و کشتارها: اغتیالات و مذابح.	- از تصادف جلو گیری کرد: تَفَادَى الحَادِثِ.	
تروریست: إرهابيٌّ، العُنْصُرُ الإرهابيُّ.	تصادف شد (درامور): تَصَادَفَ.	
ترویج مذهب مسیحی: تَبْشِيرٌ.	تصادف کردن اتومبیل: تَصَادُمُ السَّيَّارَةِ، وَقُوعُ الحَادِثِ لِلْسَّيَّارَةِ.	
تره: كُرَاتٌ.	تصاویر رنگی: الصُّوْرُ المَلَوْنَةُ، التَّزَاوِيقُ المَلَوْنَةُ.	
تره بار: حَضْرَاوَاتٌ.		
تریون: مِنْصَةُ الخطابة.		

تصویری گویا: صُورَةُ نَاطِقَةٍ، مُعَبَّرَةٌ.

تظاهرات: الْمَسِيرَةُ، المَظَاهِرَات.

تظاهر کنندگان باخود بلانکت

وشعارهائی حمل می کردند: كَانَ

الْمُتَظَاهِرُونَ يَحْمِلُونَ اللَّافِتَات.

تعبیراتی که در مراسم اعیاد ملی

ومذهبی به عنوان تهنیت بیان می

شود: مصطلحاتُ التَّهْنِئَةِ الَّتِي تُسْتَعْمَلُ

فِي الْأَعْيَادِ الْقَوْمِيَّةِ وَالْدِينِيَّةِ. كُلُّ عَامٍ

وَأَنْتَ طَيِّبٌ، كُلُّ عَامٍ وَأَنْتَ يَخِيرُ،

مَبْرُوك.

تعداد کتابهای این کتابخانه در حدود

۱۰۰۰ نسخه است: يُقَدَّرُ عَدَدُ

الْكُتُبِ فِي هَذِهِ الْمَكْتَبَةِ بِأَلْفِ نَسْخَةٍ.

تعرض: الْمُنَاوَشَةُ، الْإِعْتِدَاءُ.

تعرض به ناموس، به حیثیت: الْإِعْتِدَاءُ

عَلَى الْعِرْضِ، عَلَى الشَّرَفِ.

- عملیات تعرض آمیز دشمن:

مُنَاوَشَاتُ الْعَدُوِّ.

تعرفه گمرکی: تَعْرِفَةُ جُمُرَكِيَّةٍ.

تعرفه های بازرگانی: التَّعْرِيفَاتُ

الْجُمُرَكِيَّةِ وَالتَّجَارِيَّةِ.

تعصبات نژادی: التَّعَرَّاتُ الْقَوْمِيَّةِ،

الْعَصَبِيَّةُ الْقَوْمِيَّةِ، التَّزَعَّاتُ الْقَوْمِيَّةِ.

تعطیل: عَطْلَةٌ.

تعطیلات تابستانی: الْعَطْلَةُ الصَّيْفِيَّةِ.

- سازمانهای (ادارات) دولتی روز

جمعه تعطیل است: تُعْطَلُ الدَّوَائِرُ

الْحُكُومِيَّةِ، دَوْرُ الْحُكُومَةِ، الْمَصَالِحُ

الْحُكُومِيَّةِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ.

تعقیب دزدان: مُطَارَدَةُ اللُّصُوصِ.

تعقیب کردن جانی: مُطَارَدَةُ الْمُجْرِمِ.

تعمیر گاه اتومبیل: وَرْشَةُ تَصْلِيحِ

السَّيَّارَات.

تعیین سرنوشت: تَقْرِيرُ الْمَصِيرِ.

تعیین موارد مخارج در بودجه کل:

تَدْبِيرُ الصَّرْفِ الْمَالِيِّ فِي الْمِيزَانِيَةِ الْعَامَّةِ.

تعیین موضوع: تَحْدِيدُ الْمَوْضُوعِ.

تغییر اوضاع: تَطَوُّرُ الْمَوْقِفِ.

تغییر واژه از شکل اصلی خود:

تَحْرِيفُ الْكَلِمَةِ، تَحْوِيزُ الْكَلِمَةِ،

تَضْحِيفُ الْكَلِمَةِ.

تفاله، وازده جامعه: خُثَالَةُ الْمُجْتَمَعِ.

تفاهم مشترك برمحیط روابط حکومت

می کند: يَسُوذُ جَوُّ الْعِلَاقَاتِ التَّفَاهُْمِ

الْمُشْتَرَكِ.

تفريح وگردش: نَزْهَةٌ، فُسْحَةٌ.

تفنگ: الْبُنْدُوقِيَّةُ.

تفنگداران نیروی دریایی: جُنُودُ السَّلَاحِ

الْبَحْرِيِّ.

تفنگداران نیروی دریایی وارد نبرد

شدند ودر سراسر ساحل موضع

گیری نمودند تاخود را برای حمله

آماده کنند: اِشْتَرَكَ فِي الْمَعْرَكَةِ جُنُودُ

السَّلَاحِ الْبَحْرِيِّ وَأَخَذُوا مَوَاقِعَهُمْ عَلَى

طُولِ الشَّاطِئِ اِشْتِعَادًا لِلْهَجُومِ.

تقاضا داد: قَدَّمَ طَلَبًا.

تقاضا دارم مزاحم نشو ونازاحتم مکن:

أَرْجُو أَنْ لَا تُزْعَجَنِي.

تقاضا دارم نظریات خود را بدون

ملاحظه اظهار دارید: أَرْجُو أَنْ تُبْدُوا

مُلاحَظَاتِكُمْ دُونَ تَحْفِظِ وَبَصْرَاةٍ.

تقاضای خود را بدینو سبیل تقدیم می

دارم: أَتَقَدَّمُ بِالطَّلَبِ الْآتِي، أَتَقَدَّمُ بِمَا

يَلِي.

تقاضای رأی اعتماد از پارلمان: طَلَبُ

الثَّقَةِ مِنَ الْمَجْلِسِ.

تقاضای شما تقدیم شورای دانشکده

شد: رُفِعَ طَلَبُكُمْ إِلَى مَجْلِسِ الْكُلِّيَّةِ.

تقاضای شما در شورای دانشکده

مطرح شد تا در باره آن تصمیم

گرفته شود: عُرِضَ طَلَبُكُمْ عَلَى

مَجْلِسِ الْكُلِّيَّةِ لِيُبَيَّنَ فِيهِ.

تقاضای شمارا آقای رئیس دانشکده

بررسی کردند: دَرَسَ طَلَبُكُمْ السَّيِّدُ

الْعَمِيدُ.

تقاضای شما رد شد: رُفِضَ طَلَبُكُمْ.

تقلب در مواد غذایی: الْغِشُّ فِي الْمَوَادِّ

التَّغْوِيْبِيَّةِ.

تقلید، معارضه: التَّقْلِيدُ، الْمُحَاكَاةُ.

تقویت بنیه اقتصادی: التَّنْمِيَّةُ

الْاِقْتِصَادِيَّةِ.

تقویت روابط: تَوْثِيقُ الْعِلَاقَاتِ، تَعْزِيزُ

الرَّوَابِطِ.

تقویت روابط بین دوکشور: تَوْطِيدُ

الْعِلَاقَاتِ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ، تَوْثِيقُ الصَّلَاحِ

بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ، تَدْعِيمُ الرَّوَابِطِ بَيْنَ

الْبِلَدَيْنِ، تَوْثِيقُ عُزَى الصَّدَاقَةِ بَيْنَ

الْبِلَدَيْنِ.

تقویت نیروهای مسلح: تَعْزِيزُ الْقَوَاتِ

الْمُسَلَّحَةِ.

تقویم، سالنامه: التَّنْجِیَّةُ، التَّقْوِیمُ.

تکالیف درسی خودرا انجام دادم:

أَنْجَزْتُ وَاجِبَاتِي الدِّرَاسِيَّةَ.

تکان دادن: التَّقْضُ، التَّخْرِيكُ، التَّلْوِیْحُ.

- فرش تکانی: نَقَضُ السَّجَاجِیدِ.

- دست را تکان بده: حَرَّكَ يَدَكَ.

- کت را بتکان: اَنْقَضَ سُرْتَكُ

(نَقَضَ...).

- دست خودرا برای مستقبلین تکان

می داد: وَكَانَ يُلَوِّحُ بِیَدِهِ

لِلْمُسْتَقْبِلِینِ.

تکذیب کردن: تَفْنِیدُ.

تک روی: الْفَرْدِيَّةُ.

تکلف: تَكْلِيفٌ.

- بدون تکلف سخن می گوید: يُزِيلُ
الكَلَامَ عَلَى سَجِيَّتِهِ.
تکنیک نظامی: التَّقْنِيَةُ الْعَسْكَرِيَّةُ.
تکه پاره های کاغذ: قُصَاصَاتُ الْوَرَقِ.
تکه تکه شد: تَفَقَّتْ.
تکیه بده به صندلی: اُسْتَدَ إِلَى الْكُرْسِيِّ.
تکیه زد بدیوار: اُسْتَدَ إِلَى الْجِدَارِ.
تکیه گاه استعمار: زَكِيَّةُ الْاِسْتِعْمَارِ.
تلاش کردن: بَذَلَ الْجُهْدَ.
تلاش مذبحخانه می کند: يُحَاوِلُ
مُحَاوَلَةً يَائِسَةً، يَبْذُلُ جُهُودًا يَائِسَةً.
تلفات سنگینی بدشمن وارد شد: تَكَبَّدَ
الْعَدُوُّ خَسَائِرَ فَادِحَةً فِي الْأَزْوَاجِ.
تلفن: هَاتِفٌ، مِسْرَّةٌ، تَلِيفُونٌ.
تلفن اتصالی دارد: التَّلِيفُونُ يُعَلِّقُ.
تلفن اشغال است (حرف می زند):
التَّلِيفُونُ مَشْغُولٌ.
تلفن زنگ می زند: التَّلِيفُونُ يَرِنُ.
تلقین: الْإِيْحَاءُ.
تلگراف بی سیم: بَرْقِيَّةٌ لَامِئِكِيَّةٌ.
تلگراف تسلیت آمیز: بَرْقِيَّةٌ الْعَزَاءِ.
تلگراف تهنیت آمیز: بَرْقِيَّةٌ التَّهْنِيتِ.
تلگراف کرد، زد: أَبْرَقَ = بَعَثَ بِبَرْقِيَّةٍ،
أَرْسَلَ بَرْقِيَّةً.
تلگرافی به این شرح از دوستم
دریافت داشتم: تَلَقَّيْتُ بَرْقِيَّةً مِنْ
صَدِيقِي هَذَا نَصْهَاً.
تلگرافی به این شرح مخابره کرد:
بَعَثَ بِبَرْقِيَّةٍ هَذَا نَصْهَاً.
تلمبه آب: مِضْخَةُ الْمِيَاهِ.
تلمبه نفت: مِضْخَةُ الْبِثْرُولِ.
- چون مست تلو تلو می خورد: يَتَرَنَّجُ
كَالشُّكْرَانِ.
تماس گرفتم با او: اتَّصَلْتُ بِهِ.
تماسهایی بین دو کشور صورت گرفته

است: تَمَّتْ اتِّصَالَاتٌ، جَرَّتْ
اتِّصَالَاتٌ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ.
تماشاچی: الْمُتَفَرِّجُ.
تمام آن شب: طُولَ ذَلِكَ اللَّيْلِ.
تمام شب بیدار خوابی کشیدم: أَرَقْتُ
طُولَ اللَّيْلِ، طَوَالَ اللَّيْلِ.
تمایلات سیاسی: الْمَيُولُ السِّيَاسِيَّةُ.
تمایلات دست چپی افراطی: الْمَيُولُ
السِّيَاسِيَّةُ الْمُتَطَرِّفَةُ، الْأَتْجَاهَاتُ...
تمبر پستی: طَابِعُ الْبَرِيدِ.
تمبر ویژه دولتی: ذَمْعَةٌ (در تداول
مصریان که براسناد و مدارک رسمی زده
می شود).
تمدن: الْمَدَنِيَّةُ، الْحَضَارَةُ.
تمدن ملتها: حَضَارَاتُ الشُّعُوبِ.
تمرکز واحدهای نظامی درمرز: حُشُودُ
وَحَدَاتٍ مِنَ الْقُوَّاتِ الْمُسَلَّحَةِ عَلَى
الْحُدُودِ.
تمرین نظامی: التَّدْرِيبُ الْعَسْكَرِيُّ.
تبلی پا یانش ناکامی است: الْكَسَلُ
يُفْضِي إِلَى الْخَبْثَةِ.
تنبيه کردم اورا حسابی: أَدَبْتُهُ تَمَامًا.
تنبيه کردن: التَّأْدِيبُ، الْعُقُوبَةُ.
تندبنویس: اُكْتُبْ بِسُرْعَةٍ.
تن دردادن به چیزی: الرِّضْوَخُ ل...
تندنویسی: الْاِخْتِرَالُ.
تنزل قیمتها: انْخِفَاضُ الْأَسْعَارِ.
تنظیم برنامه: إِعْدَادُ الْمُنْهَجِ، الْبَرْنَامَجِ.
تنفيذ واجرای قرارداد بازرگانی: إِبرَامُ
اتِّفَاقِيَّةٍ تِجَارِيَّةٍ.
تنقيه: حَقْنَةُ شَرِجِيَّةٍ (در مصر).
- از تنگدستی رنج می برد و بافقر
دست به گریبان است: يُعَانِي مِنَ
الْفَقْرِ.
تنگه هرمز، جبل الطارق، داردانل:

مَضِيقُ هَرَمَز، مَضِيقُ جَبَلِ طَارِقِ،
مَضِيقُ الدُّزْدَنِيلِ.
توازن قوا درمنطقه: مُوَازَنَةُ الْقُوَى فِي
الْمِنْطَقَةِ.
- تو استاد فعالی هستی: أَنْتَ أَسْتَاذٌ
نَشِيطٌ.
توالت (آرایش): تَجْمِيلٌ.
توالت، مستراح: ثَوَالِيتُ، دَوْرَةُ الْمِيَاهِ،
مِرْحَاضٌ.
- توایستاده ای تماشا می کنی!: أَنْتَ
وَاقِفٌ وَتَتَفَرَّجُ!
- توایمن برسر پست ریاست دانشکده
رقابت می کنی: أَنْتَ تُنَافِسُنِي عَلَى
مَنْصِبِ عِمَادَةِ الْكُلِّيَّةِ.
- تو بدینی: أَنْتَ مُتَشَائِمٌ.
- تو به من بدگمانی: أَنْتَ تُسِيءُ الظَّنَّ
بِي.
تویخ کرد او را: أَوَيْخُهُ.
تو بی شعوری: أَنْتَ غَيْبِي.
توپ: مِذْقَعٌ.
توپخانه: الْمِذْقَعِيَّةُ.
توپخانه صحرایی: مِذْقَعِيَّةُ الْمَيْدَانِ.
توپ ضد هوایی: الْمِذْقَعُ الْمُضَادُّ
لِلطَّائِرَاتِ.
توجه او را جلب کرد: لَفَتْ نَظْرَهُ.
توجه کردن: الْعِيَانَةُ.
- بدون توجه از من سرزد: صَدَرَ عَنِّي
عَفْوٌ.
توجیه می کند روش خود را
براینکه...: يُبْرِزُ مَوْقِفَهُ بِأَنَّ...
توده خاک: كَوْمَةُ الثَّرَابِ، زُكَّامٌ مِنَ
الثَّرَابِ.
توده های مردم: جَمَاهِيرُ الشُّعْبِ.
توربین: التَّوَلْدُ الْكَهْرِبَائِي.
تورم مالی: تَضَخُّمٌ مَالِي.

ته دیگ پلو: حَكَاكَ الطَّبِيخ (در عراق)، الأرز المَحْرُوق (در مصر). تهور، بی باکی، ماجراجویی: المَغَامَرَةُ. تهیه کردن: إِغْدَاةٌ، تَخْضِيرٌ. تیراندازی از دوطرف: تَبَادُلُ إِطْلَاقِ النَّارِ. تیر کمانه کرد؛ تیر به هدف نخورد، تیر بخطا رفت: طَاشَ الرِّصَاصُ. تیرگی روابط: تَغْكِيرُ جَوْ العَلاقاتِ. تیرگی روابط بین دو کشور: تَدَهُوْرُ العَلاقاتِ بَيْنَ البَلَدَيْنِ. تیرهای تلفون: الأَعْمِدَةُ الهَاتِفِيَّةُ. تیشه: قَدُومٌ. تیغ ژیلت: شَفْرَةُ جِيلِيَّتِ. تیمارستان: مُسْتَشْفَى المَجَازِيْبِ. تیول: الإِقْطَاعُ.	المُؤَامَرَةُ، فَشِلَتِ المُؤَامَرَةُ. - با توطئه قبلی: مُؤَامَرَةٌ مُدَبَّرَةٌ، مُؤَامَرَةٌ مُبَيَّنَةٌ. - زمینه توطئه قیلاچیده شده بود: كَانَتِ المُؤَامَرَةُ مُدَبَّرَةً. توطئه گر: المَتَّامِرُ. توقف کردن: مُكِّثٌ، قَضَاءٌ، إِقَامَةٌ. - سه روز در اصفهان توقف کردم: قَضَيْتُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فِي إِصْفَهَانَ. توقیف کرد: اِحْتَجَزَ. - کشتی در بندر از طرف مأموران امنیتی توقیف شد: اِحْتَجَزَتِ السَّفِينَةُ فِي المِينَاءِ مِنْ قِبَلِ رِجَالِ الأَمْنِ. تونل: نَقٌّ. تونل خط آهن: نَقٌّ سِكَّةِ الحَدِيدِ. تهدید کردن، التیماتوم دادن: الإِثْدَارُ. ته دریا: قَاغُ البَحْرِ.	توزیع آب: تَوْصِيلُ المِيَاهِ. تو سرمشق دیگرانی: أَنْتَ قُدُورَةٌ لِلْآخَرِينَ. توسعه اقتصادی: التَّنْمِيَةُ الاِقْتِصَادِيَّةُ. توسل به زور: إِسْتِخْدَامُ القُوَّةِ. - توسنگ اورا به سینه می زنی: أَنْتَ تَتَحَمَّسُ لَهُ. ازهر گونه توضیحی پیرامون این حادثه خودداری کرد: رَفَضَ الإِذْلَاءَ بِأَيِّ بَيَانٍ حَوْلَ هَذَا الحَادِثِ. توطئه چینی، توطئه کردن: التَّامُرُ، المُؤَامَرَةُ. توطئه خائنانه: مُؤَامَرَةٌ دَنِيَّةٌ. توطئه در نطفه خفه گردید: قُضِيَ عَلَى المُؤَامَرَةِ فِي مَهْدِهَا. توطئه سر کوب شد، باشکست مواجه شد: قُضِيَ عَلَى المُؤَامَرَةِ، أُحِيطَتْ
---	---	---

«ث»

ثابت قدم: ثابت الجأش.	ثبوت: ثُبُوت.	- از ثری قابه ثریا: مِنْ تُخُومِ الْأَرْضِ إِلَى عَنَانِ السَّمَاءِ.
ثامن الاثمه (حضرت امام رضا عليه السلام): الإمام الثَّامِنُ لِلشَّيْعَةِ الإمامية (عليّ بن موسى الملقَّب بِالرُّضَا).	- به ثبوت رسید: ثَبَّتَ.	ثمره کوشش: ثَمَرَةُ الْجُهْدِ.
- بلاثنی است، دوم ندارد: فَرِيدٌ، وَحِيدٌ.	ثروت دریائی، منابع دریائی: الثَّرْوَةُ المائيّة.	ثمین: ثَمِينٌ.
ثبت نام کردن: تَسْجِيلُ الْأَسْمِ.	ثروت حیوانی: الثَّرْوَةُ الحَيَوَانِيّة.	- گوهر ثمین، گوهر گرانبها: جَوْهَرٌ ثَمِينٌ.
	ثروتمند هستی: أَنْتَ ثَرِيٌّ.	ثناگوئی، ثنا خوانی: الْمَذْحُ.
	مرد ثروتمند: رَجُلٌ مُوسِرٌ، رَجُلٌ ثَرِيٌّ.	

ج

جا برای نشستن هست: المكان فاض
للجلوس، المقعد خال.
جاده خطرناك است: الطريق خطير.
جاده شن زار: طريق زمني.
جاده شوسه: طريق مقعد.
جاروجنجال: ضوضاء (دوشه، هبسه).
جاسيگاري: منقصة (طقطوقة، طفاية
سجاي).
جاشو: عامل السفينة.
جالب آنكه...: ومن الطريف أن...
جالباسي: مشجب، شماغه.
جام جهاني مسابقه قهرماني فوتبال:
مباريات بطولة كأس العالم في كرة
القدم.
جامعه ملل: عضبة الأمم.
جامعه مترقي: المجتمع الرأقي.
جامه چروك خورده: ثوب مكسر.
جامه سوکوارى: ثياب الحداد.
جامه های زیرین (زیرپوش): الملابس
الداخلية.
جانبازی: تضحية.
جانبدارى مى کند از او: يتحيز له،
يتحسس له، يدافع عنه.
جان خود را از دست داد: ضحى
بنفسه.
جان كلام ومنظور گوینده: بيت
المصید.
جاه طلبی: طموح، حب الرئاسة.
جای بسی خوشوقتی است كه...: من
دواعي إغتيابنا وشرورنا أن...، وما

یسرنا أن...، وما يُثْلج صدورنا أن...
جایت خالی بود، سبز بود: مكانك
كان يذكرك بالخير، (تفقداك فلم
نجدك، أوحشت غيوتنا).
جایگاه خود را ترك كرد: ترك مكانه،
برج مكانه، غادر مكانه.
جایگاه مخصوص: مقصورة الشرف،
منصة الشرف، المنصة الرئيسية.
جبران محبت كسى را نمودن: رد
الجميل.
جبران می كند از...: يعوض عن...
جبهه آزادیبخش: جبهة التحرير.
جبهه اقلیت: الجبهة المعارضة.
جبهه اكثريت: الجبهة الموالية.
جت (میگ): طائرة نفثة (ميج).
جدول بندی پروژه، (برنامه ریزی):
برمجة المخططات والمشاريع.
جدولها (حوی): الروافد.
جدید العهد: حديث العهد.
جدید ترین اختراعات: أحدث
المبتكرات، المخترعات.
جرتقیل: جزاء رفع الأثقال، رافعات
الأثقال.
جریانات سیاسی: التيارات السياسية.
جریان برق: تيار الكهرباء.
جریان برق قطع شد: انقطع التيار
الكهربائي.
جریان هوا: تيار الهواء.
جزء لا ینفك: جزء لا يتجزأ.
- این منطقه جزء لا ینفك خاك میهن

است: هذه المنطقة جزء لا يتجزأ من
أرض الوطن.
جز اینكه، مگر اینكه: بيد أن، إلا أن،
غير أن.
جزیره مصنوعی شناور: جزيرة صناعية
عائمة.
جسد: جثة.
- اجساد کشتگان: جثث القتلى.
جسد مرده راوی زمین کشیدن:
سحل الجسد.
جشن، مجلس جشن: حفل، حفلة.
- جشن ها، شادمانیها: الأفراح.
- جشن پنجاهمین سال: اليوبيل
الذهبي.
- جشن بیست و پنجمین سال: اليوبيل
الفضي.
- جشن تاجگذاری: الاحتفال بالتتويج،
حفل التتويج.
جشن گرفتن: الاحتفال.
جشن ملی، عید ملی: الاحتفال القومي،
العید القومي.
جشنواره، جشن هزاره...: المهرجان،
المهرجان الألفي.
جعبه کبریت: حقة الوقود، غلبة
كبريت، غلبة الثقاب.
جعبه های مقوائی: غلب الكرتون.
جعفری (سبزی): مقدونس.
جعفری (مذهب): معتنق مذهب
الإمامية.
جك: الكريك.

جلب توجه می کند: یَسْتَلْفِتُ التَّظَرَّ،
يَلْفِتُ التَّظَرَّ، يَشْتَرَعِي الانْتِبَاهَ.
جلسه امروز مجلس متشنج شد:
اِخْتَدَمَ التَّقَاشُ فِي جَلْسَةِ الْيَوْمِ بَيْنَ
الثَّوَابِ.
جلسه برای تنفس تعطیل شد: رُفِعَتِ
الْجَلْسَةُ لِلِاسْتِرَاحَةِ.
جلسه پارلمان متشنج شد: اِخْتَدَمَ
التَّقَاشُ فِي الْبِرْلَمَانِ.
جلسه پایان یافت: رُفِعَتِ الْجَلْسَةُ،
انْقَضَ الْاجْتِمَاعُ، اِنْتَهَتِ الْجَلْسَةُ.
جلسه پایان یافت و جلسه آینده به وقت
دیگر موکول شد: رُفِعَتِ الْجَلْسَةُ
وَأُجْلِلَتِ الْجَلْسَةُ الْقَادِمَةُ إِلَى وَقْتٍ آخَرَ.
جلسه دفاع از پایان نامه: جَلْسَةُ مُنَاقَشَةِ
الرِّسَالَةِ.
جلسه دفاع به تأخیر افتاد: أُرْجِئَتْ
جَلْسَةُ الْمُنَاقَشَةِ.
جلسه راگشود، افتتاح کرد: اِفْتَتَحَ
الْجَلْسَةَ.
جلسه سری، محرمانه: جَلْسَةُ مَقْفُولَةٍ،
سِرِّيَّةٌ، مُغْلَقَةٌ.
جلسه علنی: جَلْسَةُ مَفْتُوحَةٍ.
جلگه (دشت): سَهْلٌ.
جلو گیری از تجاوز به خاک میهن: صَدُّ
الْعُدُوَانِ عَلَى أَرْضِ الْوَطَنِ.
جلو گیری از جنبش آزاد یخواهی: صَدُّ
الْحَرَكَاتِ التَّحَرُّرِيَّةِ.
جلیقه: صُدَيْرِي (در مصر)، زُحْمَةٌ (در
عراق).
جمع شدن پوست: تَقْلُصُ الْجِلْدِ.
- از سرما خود را جمع کرده است
(کز کرده): اِنْكَمَشَ مِنَ الْبَرْدِ.
جمعیت پایتخت ایران به سه میلیون
نفر بالغ می گردد: يَبْلُغُ عَدْدُ سُكَّانِ

عاصِمَةِ إِيرَانَ ثَلَاثَةَ مِلَايِينَ نَسَمَةٍ
(شخص).
جناب آقای نخست وزیر بیاناتی
پیرامون روابط دو کشور ایراد
کردند: أَذْلَى مَعَالِي السَّيِّدِ رَئِيسِ
الْوُزَرَاءِ بِتَضْرِيحَاتٍ حَوْلَ الْعِلَاقَاتِ
بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ.
جناب آقای نخست وزیر کابینه را
ترمیم کرد: أَجْرَى مَعَالِي السَّيِّدِ رَئِيسِ
الْوُزَرَاءِ تَعْدِيلًا فِي الْوِزَارَةِ.
جناب آقای نخست وزیر کنفرانس را
افتتاح نمودند: اِفْتَتَحَ مَعَالِي السَّيِّدِ
رَئِيسِ الْوُزَرَاءِ الْمُؤْتَمَرَ.
جناب آقای نخست وزیر در برابر
نمایندگان مراسم سوگند یاد نمود:
أَذَى مَعَالِي السَّيِّدِ رَئِيسِ الْوُزَرَاءِ الْيَمِينَ
الدُّسْتُورِيَّةَ أَمَامَ أَعْضَاءِ مَجْلِسِ الثَّوَابِ.
جناب آقای... به موجب فرمان
ملوکانه که شرف صدور یافت
مأمور تشکیل کابینه شد: صَدَرَ أَمْرٌ
مَلَكِيٍّ سَامٍ يُكَلِّفُ مَعَالِي السَّيِّدِ...
بِتَأْلِيفِ الْوِزَارَةِ.
جناب آقای وزیر جدید وزارت کشور
امروز در وزارتخانه حضور یافت و به
کارهای جاری پرداخت: حَضَرَ
السَّيِّدُ وَزِيرُ الدَّخْلِيَّةِ الْجَدِيدُ إِلَى مَقَرِّ
الْوِزَارَةِ وَتَسَلَّمَ مَهَامَ مَنْصِبِهِ مِنَ الْيَوْمِ.
جناب آقای وزیر سوگند (قانون
اساسی) یاد کرد: أَذَى السَّيِّدُ الْوَزِيرُ
الْيَمِينَ الدُّسْتُورِيَّةَ.
جنایتی مرتکب شد: اِزْتَكَبَ جَرِيمَةً.
جنبش و حرکت مستمر: الْحَرَكَةُ
الدَّائِمَةُ.
جنبش و نهضت ملت: اِثْنِفَاضَةُ الشُّعْبِ.
جنگ (بضم جیم): الْمُؤَشُوعَةُ.

جنگ تبلیغاتی، جنگ سرد: حَرْبُ
الدَّعَايَةِ.
جنگجو: مُحَارِبٌ، مُقَاتِلٌ.
جنگ رخ داد، جنگ در گرفت: شَبَّتِ
الْحَرْبُ.
جنگ فرساینده با دشمن: حَرْبُ
اسْتِثْرَافِ قُوَى الْعَدُوِّ.
جنگل انبوه: غَابَةُ كَثِيفَةٌ.
جنگل مصنوعی: الْغَابَةُ الصَّنَاعِيَّةُ.
جنگ و گریز دشمن: مُنَاوَشَاتُ الْعَدُوِّ.
جنگهای چریکی و پارتیزانی: حَرْبُ
الْعِصَابَاتِ، حَرْبُ الْفِدَائِيِّينَ.
جوابگوی خواسته های ما است: يُلَبِّي
طَلِبَاتِنَا.
جوابگوی نیازمندیهای اجتماعی
است: يَفِي بِالْحَاجَاتِ الْاجْتِمَاعِيَّةِ،
يُلَبِّي الْمَتَطَلِّبَاتِ الْاجْتِمَاعِيَّةِ.
جواز عبور: تَصْرِيحُ الْمُرُورِ، بَطَاقَةُ الْمُرُورِ.
جوانمردی: الْمُرُوَّةُ، الْقُتُوَّةُ.
جوان نمونه: فَتَى مِثَالِي.
جواهرات سلطنتی: مُجَوَاهِرَاتُ مَلِكِيَّةٍ.
جوخه، گروه: خَصِيرَةٌ.
جوش می زند و عصبانی می شود:
يَثُورُ، يُشْتَفَرُّ، يَثْقَعُلُ.
جوشهای زرد یا سیاه یا قهوه ای که
بر روی صورت بیرون آید: التَّمَشُّ.
جوی آب: نَهْرٌ.
جویای حال تو بود: كَانَ يَسْأَلُ عَنْكَ.
چویدن: مَضَغٌ، عِلْكٌ.
جهان پهناور: الْعَالَمُ الْفَسِيحُ، الْعَالَمُ
الْمُتْرَافِي الْأَطْرَافِ.
جهشهای عظیم: وَثَبَاتٌ جَبَّارَةٌ.
جیب بُر: نَشَالٌ.

«چ»

چاپلوس: مَلِيقُ.
 - مرد چاپلوسی است: رَجُلٌ مَلِيقٌ.
 چاخان وحقه (در تداول عامه): بَكَاش
 (در تداول مصریان).
 چارشاخ: شِجَارٌ.
 چاره جوئی، چاره اندیشی: تَذْوِیرُ
 الحيلة، تَذْوِیرُ الْأَمْرِ.
 چاقو: مِطْوَاةٌ، سِکِّينٌ.
 چاقوی جراح: مِبْضَعُ الْجِرَاحِ.
 چانه زدن در معامله: مُسَاوَمَةٌ فِي الْبَيْعِ
 وَالشِّرَاءِ.
 چانه زدن ممنوع است: الْفِصَالُ مَمْنُوعٌ
 (در مصر).
 چای آماده است: حَضَرَ الشَّاي، الشَّاي
 جَاهِزٌ.
 چای پررنگ: شَايٌ ثَقِيلٌ.
 چای دم کشید: اِسْتَوَى الشَّاي، تَخَدَّرَ
 الشَّاي.
 چای راهرت کشید: رَشَفَ الشَّاي.
 چای کمرنگ: شَايٌ خَفِيفٌ.
 چپاولگری: الْقَرْصَنَةُ.
 چتر: مِظْلَةٌ، شَمْسِيَّةٌ.
 چتر باز نیروی هوائی: الْهَابِطُ الْجَوِّي،
 مُجَنَّدِي الْمِظَلَّاتِ.
 چدن: حَدِيدُ الصَّبِّ.
 چراغ خاموش است: النَّوْرُ مُطْفَأٌ.
 چراغ راهنمایی: إِشَارَةُ الْمُرُورِ.

چراغ روشن است: النَّوْرُ مُضَاءٌ،
 الْمِضْبَاحُ مُضِيٌّ.
 چراغ قوه: الْقِنْدِيلُ الْكَهْرِبَائِيٌّ.
 چراغ کم نور: النَّوْرُ الْخَافِتُ.
 چرب زبانی و تملق گوئی: مُدَاهَنَةٌ،
 تَحَذُّلٌ.
 چربی خون: دَسَمُ الدَّمِ.
 چربی گوشت (پیه): شَحْمُ اللَّحْمِ.
 چرتش زد: أَخَذَتْهُ الْغَفْوَةُ، نَعَسَ.
 چرت می زند: يَنْعَسُ، يَغْفُو.
 چرخ اتومبیل: عَجَلَةُ السَّيَّارَةِ.
 چرخ خرمن کوب: نَوْرَجٌ.
 چرخ خیاطی: مَكْنَةُ الْخِيَاطَةِ.
 چرخ گوشت: مِفْرَمَةٌ، قَرَامَةٌ.
 چرخ های آبادی و عمران در ایران به
 سرعت سرسام آوری در حرکت
 است: عَجَلَةُ الْبِنَاءِ تَسِيرُ فِي إِيرَانَ
 بِسُرْعَةٍ مُذْهِلَةٍ.
 چرم سازی: صِنَاعَةُ الْجُلُودِ.
 چسباندن اعلان: إِصَاقُ الْإِعْلَانِ.
 چسبانیدن کاغذ: لَصَقَ الْوَرَقَ.
 چشمان خواب آلود: الْعَيْنَانِ الْمُسَهَّدَتَانِ.
 چشمت درد نکند (در پاسخ به
 چشم): سَلِمَتْ عَيْنَاكَ.
 چشم چرانی: بَضْبَصَةٌ (در تداول
 مصریان) و «بَضْبُوصَه» نوعی شیرینی
 معروف محلی است.

چشم چرانی کرد: بَضْبَصَ، غَارَلَ.
 چشم دوختن (به موضعی خیره شدن):
 التَّحْدِيقُ.
 - به آن تابلو چشم دوخته است (خیره
 شده): حَدَّقَ إِلَى تِلْكَ اللَّوْحَةِ.
 ملت به آینده درخشانی چشم - دوخته
 است: الشَّعْبُ يَرْنُو إِلَى مُسْتَقْبَلِ زَاهِرٍ،
 الشَّعْبُ يَتَطَلَّعُ إِلَى مُسْتَقْبَلِ بَاهِرٍ،
 يَصُوبُو إِلَى مُسْتَقْبَلِ مُشْرِقٍ.
 - به مال من چشم دوخته است: طَمِعَ
 فِي ثَرَوَتِي.
 چشم دوخته به آینده درخشان: تَطَلَّعَ
 إِلَى مُسْتَقْبَلِ زَاهِرٍ.
 چشم گیر است: يَمْلَأُ الْعَيْنَ، يَأْخُذُ
 بِالْعَيْنِ، يَخْلُبُ الْبَصَرَ، يَبْهَرُ الْعَيْنَ.
 چشمه آب معدنی: الْعَيْنُ الشَّحْنَةُ، الْمِيَاهُ
 الْمَعْدِنِيَّةُ.
 چغندر: شَمْتَدَرٌ، بَنْجَرٌ.
 چکش: شَاكُوشٌ، الْمِطْرَقَةُ الصَّغِيرَةُ.
 چلو کباب: الرُّزُّ بِالْكَبَابِ، كَبَابٌ عَلَى
 رُزٍّ.
 چلیک، پست نفت: صَفِيحَةُ التَّفْطِطِ،
 صَفِيحَةُ الْغَازِ.
 چمدان سیاسی: الْحَقِيْبَةُ الدِّبْلُومَاسِيَّةُ.
 چمدان لباس: شَنْطَةُ الْمَلَابِسِ، حَقِيْبَةُ
 الْمَلَابِسِ.
 چمن: مَرْجٌ (جُنَيْتَه)، خَشِيشٌ در تداول

چندین بار: عِدَّة مَرَّاتٍ، مِنْ غَيْرِ مَرَّةٍ.
 چنگال حیوان: المِخْلَبُ.
 چنگال غذاخوری: شَوْكَةُ الْأَكْلِ.
 چنگک ماهیگیری: صِنَّارَةٌ.
 چنین گفت: هَكَذَا قَالَ.
 چوب اسکی: الزَّلاَجَةُ. الزَّلَاقَةُ.
 چوب پرچم: سَارِيَةُ الْعَلَمِ.
 چوب سیگار: مِبْسَم، قَمُ السَّيْجَارَةِ.
 چوب کبریت: عُودُ الثَّقَابِ.

فَضْلِكَ كَمْ السَّاعَةُ الْآنَ؟
 - این کتاب چنداست: بِكُمْ هَذَا الْكِتَابِ.
 چند عدد کتاب خریدم: اشْتَرَيْتُ عَدَدًا مِنَ الْكُتُبِ.
 چند عدد کتاب داری؟: كَمْ عِنْدَ الْكُتُبِ الَّتِي تَمْلِكُهَا.
 چندی قبل، مدتی پیش: مُنْذُ حِينَ، قَبْلَ مُدَّةٍ.

مصريان).
 چمن زار عشق: خَمِيلَةُ الْحُبِّ.
 چنانچه: إِذَا.
 چنانچه وقت به شما اجازه می دهد،
 چنانچه وقت دارید: إِذَا سَمَحْتَ لَكُمْ الظُّرُوفُ، إِذَا أُتِيحَ لَكُمْ الْوَقْتُ.
 چند: كَمْ، بِكُمْ.
 - این ساعت چنداست؟: بِكُمْ السَّاعَةُ.
 - لطفاً، ساعت چنداست؟: مِنْ

«ح»

حادثه جو: مُغامِر.	حدس زد: ظَنُّ، زَعَمَ.	حريم فضائي: المَجَالُ الجَوِّي.
حادثه شوم، زيانبخش: نَكْسَةٌ، نَكْبَةٌ، كَارِثَةٌ.	حدسيات وموهومات استعمار را بازگو وتكرار می کند: يُرَدِّدُ مَزَاعِمَ الإِشْتِغَارِ.	حزب حاكم: الحِزْبُ الحَاكِم.
حادثه وحشتناك، هولناك: حَدِثٌ مُرَوِّع.	حد متوسط تصادفات: مُعَدَّلُ الحَوَادِثِ، مُعَدَّلُ الإِصَابَاتِ.	حزب دست چپی: الحِزْبُ الیَسَارِي.
حافظه خطا کرد: خَانَتِ الذَّاكِرَة.	حد متوسط درآمد: مُتَوَسِّطُ الدَّخْلِ.	حزب دست راستی: الحِزْبُ الیَمِینِي.
- برای حمله به مخالفین حاضر جواب است (برای حمله به مخالفین کارد در موزه دارد): لَهُ سِلَاحٌ مُبَاشِرٌ لِمُهَاجِمَةِ الخَصْمِ.	حد متوسط درآمد ملی: مُعَدَّلُ الدَّخْلِ القَوِّمِي.	حزب قانونی: الحِزْبُ الشَّرْعِي.
- به کلاس حاضر نشد: تَغَيَّبَ عَنِ الحُضُورِ فِي الصَّف.	حد متوسط عمر: مُتَوَسِّطُ الأَعْمَارِ، نِسْبَةُ الأَعْمَارِ.	حزب کارگر: حِزْبُ العَمَالِ.
حالات روانی: الحَالَاتُ النَّفْسِيَّة.	حراج کردن: التَّبِيعُ بِالمَزَادِ العَلَنِيِّ، مَزَادٌ.	حزب محافظه کار: حِزْبُ المُحَافِظِيْنَ.
حالت بیهوشی: حَالَةٌ غَیْبَوِيَّة، حَالَةٌ إِغمَاءٍ.	- بازار حراج: سُوقُ المَزَادِ (در تداول مصر) سُوقُ الحَرَجِ (در تداول عراق).	حزب ملی: الحِزْبُ الوَطَنِي.
حالت تهوع دارم: عِنْدِي حَالَةٌ غَثْيَانٍ.	- نسبت به میهنش حرارت به خرج می دهد: إِنَّهُ یَتَحَمَّسُ لِوَطَنِه.	حزب... پنجاه کرسی نمایندگی رادر مجلس بدست آورد: حَصَلَ حِزْبٌ... عَلَى خَمْسِينَ مَقْعَدًا فِي البُرْلَمَانِ.
حالت غیر عادی بر منطقه حکمفرما است: تَسُودُ المِنطَقَةَ حَالَةٌ التَّوَتُّرِ.	حرص می ورزد: عِنْدَهُ جَشَعٌ.	حساب کردن: المُحَاسَبَةُ.
حالت غیر عادی اعلام شد: أُعْلِنَتْ حَالَةُ الطَّوَارِي.	حرف مفت، پوچ: کَلَامٌ فَارِغٌ.	- از او خیلی حساب می برد: یَتَحَسَّبُ لَهُ أَلْفَ حِسَابٍ.
حالت نعشه: حَالَةٌ نَشْوَةٍ.	يك كلمه حرف نزد، لب از لب برنداشت: لَمْ یَنبِسْ بِحَرْفٍ، لَمْ یَبْیَحْ بِكَلِمَةٍ.	- من به حساب نمی آیم (دربوته فراموشی قرار گرفته ام): أَنَا صِفْرٌ عَلَى الشَّمَالِ.
حالش روزبه روز بهتر می شود: تَتَحَسَّنُ حَالَتُهُ الصُّحْحِيَّةُ یَوْمًا عَنْ یَوْمٍ.	حرکت ناخودآگاه و طبیعی: حَرَكَةُ تَلْقَائِيَّةٍ وَطَبِيعِيَّةٍ.	حسابهای سپرده بانکی: حِسَابُ الودائع فِي البَنْكِ.
حامل پیام است: یَحْمِلُ رِسَالَةً شَقَوِيَّةً.	حریف رابر کنار کردن ودستش را کوتاه کردن: إِقْصَاءُ الرَّقِیبِ وَطَرْدُهُ.	حسن تفاهم بین دو کشور: التَّفَاهُؤُ المَشْتَرَكُ بَیْنِ البَلَدَیْنِ.
حتی المقدور: مَهْمَا أَتَمَكَّنَ.	حریف را به مبارزه خواستن: تَحَدِّي الخَصْمِ.	حسن ظن: حُسْنُ الظَّنِّ.
حرکت عبور و مرور فلج شد: شَلَّتْ حَرَكَةُ المُرُورِ.		- ما از حسن نظری که جنا بعالی به ما دارید سپاسگزاریم: نَشْكُرُکُمْ عَلَى شُعُورِکُمُ الجَمِیلِ نَحْوَنَا.

- اوخیلی حساس و نازک بین است: إِنَّهُ مُرْمَفُ الْحِيسِ.
 حفاری: نَقَبْ، تَنْقِيبْ.
 - بخش حفاظت: قِسْمُ الصِّيَانَةِ.
 حق الزحمة، کارمزد: الْقُمُولَةُ.
 حق الوكالة: أَتْعَابُ الْمُحَامَاةِ.
 حق اویایمال شده است: حَقُّهُ مَهْضُومٌ.
 حق باتوامست، توصیح می گوئی: أَنْتَ مُصِيبٌ، الْحَقُّ مَعَكَ.
 حق حاکمیت: السِّيَادَةُ.
 - کشورما ازحق حاکمیت خود دفاع می کند: إِنَّ بِلَادَنَا تُدَافِعُ عَنْ سِيَادَةِ أَرْضِهَا.
 حق دلالی گرفت: أَخَذَ الْقُمُولَةَ.
 حق رأی دادن: حَقُّ التَّصْوِيتِ.
 حق سرویس: الْحِدْمَةُ.
 حق شناس است: عَارِفٌ بِالْجَمِيلِ.
 حقم را پایمال کرد: ضَيَّعَ حَقِّي.
 حقوق ماهانه: مَاهِيَّةٌ، رَاتِبٌ.
 - من حقوقم را گرفتم: أَنَا قَبَضْتُ رَاتِبِي.
 حقوق بازنشستگی: الْمَعَاشُ.
 حقوق مشروع: الْحُقُوقُ الشَّرْعِيَّةُ.
 حق وتو: حَقُّ الْفَيْتُو.
 حکم اعدام به مورد اجراگذارده شد:

تَمْ تَنْفِذُ حُكْمَ الْإِعْدَامِ.
 حکم و ابلاغ وزارتت: بِلَاغٌ وَزَارِي.
 حکم دادگاه صادر شد: أَصْدَرَتْ الْمَحْكَمَةُ حُكْمَهَا بِ...، صَدَرَ قَرَارُ الْمَحْكَمَةِ بِالْحُكْمِ...
 - نگرانی برجهان حکمفرما است: يَسُوذُ الْعَالَمَ الْقَلَقُ.
 حکومت اشرافی: حُكُومَةُ أَرِسْتَقْرَاطِيَّةٍ.
 حکومت اقلیت یگانه: تَخَكُّيمُ الْأَقْلِيَّةِ الدَّخِيلَةِ.
 حکومت ملی: الْحُكُومَةُ الْوَطَنِيَّةُ.
 حکومت خود مختاری: حُكُومَةُ ذَاتِ اسْتِقْلَالٍ دَاخِلِيٍّ.
 حکومت را سرنگون کرد: أَطَاخَ بِالْحُكُومَةِ.
 حکومت سرنیزه: حُكُومَةُ النَّارِ وَالْحَدِيدِ.
 حکومت نظامی: الْأَحْكَامُ الْعُرْفِيَّةُ.
 حلب: صَفِيحَةٌ (تَنَكَّهُ، درتداول عراق).
 حلبی ساز، جوشکار: سَمَكْرِيٍّ.
 حلقه نامزدی: دِبْلَةُ الْخُطُوبَةِ (فَتْحَةُ دَرْزَبَانِ فَصِيحٍ).
 حل مسالت آمیز: حَلٌّ سَلْمِيٍّ.
 حماسه سرائی: مَلْحَمَةٌ.
 حمایل: وَشَاحٌ، قِلَادَةٌ...
 حمال، باربر: شَيْئَالٌ، حَمَّالٌ.

حملة شديدي كرد: شَرُّ هُجُومًا عَنيفًا.
 حملة غش: نَوْبَةُ الصَّرْعِ.
 حملة هوائي، حملات هوائي: الْغَارَاتُ الْجَوِّيَّةُ.
 حوادث تاريخي: الْأَحْدَاثُ التَّارِيخِيَّةُ.
 حوادث منطقة را باهتمام دنبال می کند: يُتَابَعُ أَحْدَاثُ الْمِنْطَقَةِ عَنْ كَتَبٍ.
 حواست را جمع کن: اِتَّبِعْ، كُنْ وَاعِيًا (اُخْذْ بِالْكَ، عاميانه).
 حوزه انتخاباتی: الدَّائِرَةُ الْاِنْتِخَابِيَّةُ.
 حوصله ام به سرآمد: ضِيقْتُ دَرْعًا، ضَاقَ صَدْرِي.
 حوصله کن: طَوَّلْ بِالْكَ، اِصْطَبِرْ.
 حوله دست: مِشْقَفَةٌ، قُوطَةٌ، بَشَكِيرْ.
 حومه شهر: مَشَارَفُ الْمَدِينَةِ، ضَوَاجِي الْمَدِينَةِ.
 حیث (آبرو): الشَّرَفُ.
 حیف و میل اموال دولتی: التَّبَذِيرُ فِي أَمْوَالِ الدَّوْلَةِ، اِئْتِزَاؤُ أَمْوَالِ الْحُكُومَةِ.
 حیوان اهلی: الْحَيَوَانَاتُ الْأَلِيفَةُ.
 حیوان درنده و وحشی: حَيَوَانٌ مُفْتَرَسٌ، حَيَوَانٌ ضَارٍ، حَيَوَانٌ كَاسِرٌ، حَيَوَانٌ شَرِسٌ.
 حریت (آزادی): الْحُرِّيَّةُ.

«خ»

خاتم کاری: تَطْعِيمُ الخَشَبِ.	خالی: خالی، خاو، فاض (در تداول مصریان).	نمایندگان خبر گزاریها: مندوبو وکالات الأنباء.
خاراندن پوست: حَكُّ الجِلْدِ.	خامه و قلم زیا: بَرَاعَةُ رَشِيقَةٍ.	خبر گزاری خاورمیانه: وکالة أنباء الشرق الأوسط.
خارج شو (برویرون): أَخْرَجَ (إِطْلَعَ بَرَّه، در تداول مصریان. إِطْلَعُ، در تداول عراقیان).	خانم، بانو: سَيِّدَةٌ.	خبر نگار خبر گزاری خاورمیانه گزارش داد: نَقَلَ مُرَاسِلُ وکالة أنباء الشرق الأوسط.
خارج کشور: خَارِجُ البِلَادِ، خَارِجُ القَطْرِ.	خانواده اشراقی: عَائِلَةُ أَرَشْتَقَرِاطِيَّةٍ.	خبر نگار خبر گزاری یونایتد پرس: وکالة یونایتد پرس.
خارسراه است: هُوَ حَجَرٌ عَثْرَةٌ.	خانواده متدین: أُسْرَةٌ مُتَدَيِّنَةٌ، أُسْرَةٌ مُحَافِظَةٌ.	خبر نگار: مُرَاسِلٌ صَحْفِيٌّ، مُخْبِرُ الجَرِيدَةِ.
خاصیت کار: طَبِيعَةُ العَمَلِ.	خانه ات آباد: عَمَّرَ اللهُ بَيْتَكَ. (کَثُرَ خَيْرُكَ: در تداول مصر).	خبر نگاران جرائد و مطبوعات: مُرَاسِلُو الصُّحُفِ.
خاطرت آسوده باشد: اِطْمَئِنَّ بِالْأَ.	خانه ات خراب: اللهُ يَخْرِبُ بَيْتَكَ (در تداول مصر).	خجالت بکش: اِسْتَحْ (اِخْتَشِ در تداول مصریان).
خاطرات شما از بازدیدی که از کشور مانمودید چیست؟: مَا هِيَ اِنْطِبَاعَاتُكُمْ عَنِ الزَّيَارَةِ الَّتِي قُمْتُمْ بِهَا لِبِلَدِنَا؟	خانه ترك برداشته است: تَصَدَّعَ البَيْتُ.	— من خجلم و شرمنده ام: أَنَا خَجِلٌ، أَنَا خَجْلَانُ. (أَنَا مَكْسُوفٌ، در مصر).
خاطراتی جاویدان که با خود به — میهن می برم: ذِكْرِيَّاتُ خَالِدَةٍ أَحْمِلُهَا مَعِيَ إِلَى وَطَنِي.	خانه داری: تَدْيِيرُ المَنْزِلِ.	خدا بدنهد (خطاب به شخص بیمار): لَا تَأْسَ عَلَيَّكَ.
خاطر شمارا مستحضر می دارم: أَحِيطُكُمْ عَلَمًا بِأَنَّ...، أَفِيدُكُمْ بِأَنَّ... حَاطَرُهُ: ذِكْرِي.	خانه نشین شد: لَزِمَ البَيْتُ.	خدا حافظ شما: فِي أَمَانِ اللهُ، مَعَ السَّلَامَةِ، مَصْحُوبٌ بِالسَّلَامَةِ.
خاك آره: نُشَارَةُ الخَشَبِ.	خانه های ارزان قیمت: المَنَازِلُ الشَّعْبِيَّةُ، المَسَاكِينُ الشَّعْبِيَّةُ.	خدا رحم کرد. خدا حفظ کرد: رُبَّنَا سَتَر.
خاك بر سرش می ریزد: يَخْشُو عَلَى رَأْسِهِ التُّرَابَ.	خاور دور: الشَّرْقُ الأَقْصَى.	خداوند گامهای شما را استوار سازد: نَسْأَلُ اللهُ تَعَالَى أَنْ يُسَدِّدَ خُطَاكُمْ.
خاك نرم: تُرَابٌ نَاعِمٌ.	خاور میانه: الشَّرْقُ الأَوْسَطُ.	خدعه و نیرنگ: مُرَاوَعَةٌ، خِدَاعٌ.
خاكروب: قُمَامَةٌ، رُبَالَةٌ.	خاور نزدیک: الشَّرْقُ الأَدْنَى.	خدمات عمومی: الخِدْمَاتُ المَصْرِفِيَّةُ،
خاكشیز: خُوبَةٌ (در عراق).	خبر روز: خَبَرُ الشَّاعَةِ.	
خال: الوَشْمُ.	خبردار، آزاد (در اصطلاح نظامی): اِنْتِبَاةٌ، رَاخَةٌ.	
خالکوبی: الوَشْمُ.	خبر گزاری: وکالة الأنباء (الجمع: وکالات الأنباء).	

الحِذْمَاتُ العامَّة.	خش خش می کند: يُشْخِشُ، يُخْشِشُ.	الكَلِمَةُ مَشْطُوبَةٌ، مَشْطُوبٌ عَلَيْهَا.
خدمت سربازی، خدمت زیورچم، خدمت وظیفه: التَّجْنِيدُ، خِدْمَةُ الْعَلَمِ.	خشك: الجاف، التَّاشِفُ.	خط كش: مِسْطَرَّة.
خدمتکار قالی را تکان داد: نَفَضَ (نَفَضَتْ) الخادِمُ (الخادِمة) السَّجْدَةَ.	- در مذهب خشك است: مُتَزَمَّتٌ فِي الدِّينِ.	خط کشید: سَطَرَ.
خراشید، چنگال زد: خَرَبَشَ، خَمَشَ.	اخلاقش خشك است، با انسان نمی جوشد: ثَقِيلُ الدَّمِ.	خط مشی دولت را در برابر حوادث بین المللی ستود و از آن تمجید و تحسین کرد: أَشَادَ بِمَوْقِفِ الْحُكُومَةِ مِنَ الْأَحْدَاثِ الْعَالَمِيَّةِ.
- دستم را خراشید: خَرَبَشَ يَدِي (در تداول مصریان) خَمَشَ يَدِي (در تداول عراقیان).	خشك شویی: غَسِيلٌ بِالتَّاشِفِ.	خط منها: (-) سَطَرَةٌ.
- دستم خراش برداشت: تَخَرَّبَشْتُ يَدِي.	خشك كن: نَشَافَةٌ، مِشْشَفَةٌ.	خطوط ارتباطی: وَسَائِلُ الْمَوَاضِلَاتِ.
خرامان خرامان راه می رود: يَتَخَايَلُ، يَتَبَخْتَرُ فِي مَشْيِهِ.	خشك كن راروی میزنهاد: وَضَعَ الْمِشْشَفَةَ عَلَى الْمِئْضِدَةِ.	خطوط راه آهن ایران: سِكَكُ الْحَدِيدِ الْإِيرَانِيَّةِ.
خربزه: شَمَام، خَرَبُوز (بطیخ، در تداول عراقیان و در مصر به هندوانه بطیخ گویند و در عراق رَكِّي - رَقِي -)	خشم او را برانگیخت: أَثَارَ غَضَبُهُ.	- اینك خلاصه اخبار (هنگام پخش از رادیو): إِلَيْكُمْ مُوجَزُ النَّشْرَةِ، إِلَيْكُمْ مُوجَزُ الْأَنْبَاءِ.
خرخر: شَخِيرَةٌ.	خشونت در رفتار: التَّشَدُّدُ فِي التَّصَرُّفِ، فِي الْمَعَامَلَةِ (الاضْطِهَادِ).	خلاصه گفتار: خُلَاصَةُ الْقَوْلِ، صَفْوَةُ الْقَوْلِ، مُجَمَّلُ الْقَوْلِ.
خرخر می کند، خرناس می کشد: يَشْخُرُ.	خط آتش بس: خُطُوطُ الْهُدْنَةِ.	خلبان: طَيَّار.
خرد، ناچیز، بی مقدار: تَافَةٌ، ضَعِيلٌ.	خط اول جبهه: خَطُّ الثَّارِ، الْخُطُوطُ الْأَمَامِيَّةُ لِلْجَبْهَةِ.	خلبان و کمک خلبان و میهما نداران و سایر کارکنان هواپیما (سر نشینان هواپیما): طاقم الطَّائِرَةِ.
خرده ریزه و باقی مانده خوراك درسفره: فُتَاتُ الْمَائِدَةِ.	خطر اعتیاد: مُخَاطَرَةُ الْإِدْمَانِ.	خلبانان به دریافت نشان افتخار نایل آمدند: نَالِ الطَّيَّارُونَ وَسَامَ الشَّرَفِ.
خرده فروشی: الْبَيْعُ بِالْقِطْعَةِ.	خطر را ناچیز نباید گرفت: الْخَطَرُ لَا يُسْتَهَانُ بِهِ.	خلع سلاح: نَزْعُ السِّلَاحِ.
خرسند شدم: فَرِحْتُ، شَرِزْتُ.	خطرناك: خُطُورَةٌ، خَطِيرٌ.	خلع يد: اِثْتِزَاعُ الْمَسْئُولِيَّةِ (وَهَذَا مُضْطَلَعٌ حَدِيثٌ أُطْلِقَ عَلَى وَضْعِ الْحُكُومَةِ الْإِيرَانِيَّةِ يَدَهَا عَلَى مُمْتَلَكَاتِ شَرِكَةِ الْبِتْرُولِ بَعْدَ تَأْمِيمِهَا)، وَجَنَانِجِهِ مَلَى كَرْدَنِ هِمْرَاهِ بَاخْرُوجِ نِيروهای مسلح بیگانه باشد آنرا درعربی «جلاء» گویند.
خرما: الْبَلَخُ، التَّمْرُ.	خطرناك بودن اوضاع: قَدَاحَةُ الْمَوْقِفِ، خُطُورَةُ الْمَوْقِفِ، الْمَوْقِفُ الْخَطِيرُ.	خلق: الشَّعْبُ.
خرما در عراق و مصر فراوان است: التَّمْرُ، الْبَلَخُ مُتَوَفَّرٌ فِي الْعِرَاقِ وَمِصْرَ.	- بسیار خطرناك: بِالْغِ الْخُطُورَةِ.	- فشار زندگی پشتم راخم کرده است: عِبءُ الْحَيَاةِ أَثْقَلَ كَاهِلِي.
خروس وزن (در هارتل بلند - کردن): وَزَنُ الدَّيْكَ.	خطرهائی را که کشور پشت سر گذاشت: الْمَخَاطِرُ الَّتِي إِجْتَازَتْهَا الْبِلَادُ.	
خریدار، مشتری: شَارٍ، زَبُون (مُشْتَرٍ).	خط زدن، قلم گرفتن: الشَّطْبُ (در مصر جمع کردن بساط فروش را نیز الشَّطْبُ گویند).	
خریدن بلیط هواپیما: قَطَعَ تَذَكِرَةَ الطَّائِرَةِ.	خط زدروی کاغذ: شَطَبَ عَلَى الْوَرَقِ.	
خسارات هنگفت: خَسَائِرُ فَادِحَةٍ، خَسَائِرُ جَسِيمَةٍ.	- این کلمه خط خورده است: هِذِهِ	
خشاب تفنگ: شَاخُورُ الْبِنْدُوقِيَّةِ.		

خمپاره: مَدْفَعُ هَاوِن.

خمره: الحُب، الدَّن.

خمپازه کشیدن: التَّأَوُّب.

خمیر دندان: مَعْجُونُ الْأَسْنَانِ.

خمیر ریش تراشی: مَعْجُونُ الْحِلَاقَةِ.

خشی کردن توطئه: إِخْبَاطُ الْمُؤَامَرَةِ.

خواب از سرم پرید: طَارَ النَّوْمُ مِنْ دِمَاقِي.

خوابگاه دانشجویان خارجی: عَنَبِرُ نَوْمِ طُلَّابِ الْبُعُوثِ.

خوابگاه شماره یک: عَنَبِرُ النَّوْمِ رَقْمِ وَاحِدٍ.

خواربار، مواد غذایی: التَّمَوِينُ، الْمَوَادُّ الْغِذَائِيَّةُ.

خواسته های زندگی: مُتَطَلِّبَاتُ الْحَيَاةِ.

خواسته های مردم: مُتَطَلِّبَاتُ الْأَهَالِي، الشُّعْبِ.

خواهشمند است ما را از تصمیمی کله در این زمینه اتخاذ خواهد شد مطلع فرمایند: الرَّجَاءُ مُوَفَّاتُنَا بِمَا سَيَبُتُ فِي هَذَا الشَّأْنِ. الرَّجَاءُ مُوَفَّاتُنَا بِمَا سَيَقَرَّرُ فِي هَذَا الشَّأْنِ.

خواهشمند است با ما تماس بگیرید: يُرْجَى الْاِتِّصَالُ بِنَا.

خواهشمند است تاریخ سفر و شماره پرواز هواپیما را که با آن حرکت می کنید به ما اطلاع دهید: الرَّجَاءُ إِفَادَتُنَا بِمَوْعِدِ السَّفَرِ وَرَقْمِ الطَّائِرَةِ الَّتِي تَسْتَقِلُّونَهَا.

خواهشمند است يك برگ برنامه تحصیلی دانشکده خود را برای ما بفرستید: نَرْجُو مُوَفَّاتُنَا بِمَنْهَجِ دِرَاسِي لِكُلِّيَّتِكُمْ.

خواهشمند است شناسنامه خود را یا کارت معرفی خود را ارائه دهید:

الرجاء إبراز الهوية، بطاقة الهوية.

خواهشمند است ما را از جریان درس

در گروه آگاه نمائید: نَرْجُو إِفَادَتُنَا

بَسِيرِ الدَّرَاسَةِ فِي الْقِسْمِ (در دانشگاه).

خواهشمند است اقدام مقتضی در این

مورد به عمل آورید: الرَّجَاءُ اتِّخَاذُ

اللازِمِ فِي هَذَا الشَّأْنِ.

خواهشمند است مرا از نتیجه اقدامی

که در این مورد به عمل آمده

مستحضر نمائید: الرَّجَاءُ مُوَفَّاتِي بِمَا

أَتَّخِذُ مِنَ الْإِجْرَاءَاتِ فِي هَذَا الشَّأْنِ،

حِيَالِ هَذَا الشَّأْنِ.

خواهشمندم نظریات خود را بدون

ملاحظه و باصراحت اظهار دارید:

أَرْجُو أَنْ تُبْدُوا مِلَاحَظَاتِكُمْ دُونَ أَيِّ

تَحَفُّظٍ.

خوب کاری کردی، بَارَكَ اللَّهُ، آفرین:

تَصَرَّفْتَ بَحَيَّةً، أَحْسَنْتَ، بَارَكَ اللَّهُ

فِيكَ (عَمَلْتَ كَوَيْسٍ دَرْتَدَاوِلِ

مَصْرِيَّانِ، عَمَلْتَ زَيْنَ دَرْتَدَاوِلِ

عِرَاقِيَّانِ).

خودپسند و متکبر: مُتَعَطِّرٌ، مُتَكَبِّرٌ.

خودپسندی او را در خود فرو گرفته

است: أَحَاطَتْهُ هَالَةٌ مِنَ الْإِعْجَابِ

(مِنَ الْعُجْبِ) بِالنَّفْسِ.

از دادن رأی خود داری کرد: اِمْتَنَعَ

عَنِ التَّصْوِيتِ، اِمْتَنَعَ عَنِ الْإِذْلَاءِ

بِصَوْتِهِ.

خود داری از درگیری و اجتناب نمودن

از آن: التَّجَنُّبُ مِنَ الْاضْطِدَامِ.

خود را آماده کرد: أَعَدَّ نَفْسَهُ.

خود را به درد سرمینداز و آلوده مکن:

لَا تُؤَرِّطْ نَفْسَكَ.

خود را تسلیم کرد: سَلَّمَ نَفْسَهُ.

خود را در معرض کوران هوا قرار مده:

لَا تُعَرِّضْ نَفْسَكَ لِتَغَارِ الْهَوَاءِ.

خود را فدا کرد، خود را قربانی کرد:

ضَحَّى بِنَفْسِهِ.

خودرو (اتومبیل): نَقْلِيَّةٌ، آليَّةٌ.

خودش است، خود اوست: هُوَ نَفْسُهُ.

خودنمائی و خودستائی: حُبُّ الظُّهُورِ،

عُشْجَهِيَّةٌ.

خودنویس: قَلَمُ الْحَيْرِ.

خوراك، (غذا) گرم است: الْأَكْلُ

سَاخِنٌ.

خوراك باقی مانده: الْفَاضِلُ مِنَ الْأَكْلِ.

خورشت: مَرَقٌ.

به او خوش آمد گفت، خیر مقدم

گفت: رَحَّبَ بِهِ، رَحَّبَ بِقُدُومِهِ.

خوش آمدید، قدم روی چشم،

خدا حافظ: شَرَّفْتُمْ، فِي أَمَانِ اللَّهِ، مَعَ

السَّلَامَةِ، حَصَلَتِ الْبَرَكَةُ (هنگام بدرقه

کردن).

خوش آمدید، قدم روی چشم نهادید

(هنگام استقبال): أَمَلًا وَسَهْلًا، مَرْحَبًا

بِكُمْ، يَا مَرْحَبًا.

من از تو خوشم می آید: أَنْتَ تُعْجِبُنِي.

از من خوش می آید؟: هَلْ أُعْجِبُكَ؟

خوش آیند نیست: لَيْسَ طَرِيقًا.

خوش اخلاق است: دِمْتُ الْخُلُقِ.

خوش اندام: رَشِيقٌ.

خوشبختانه: مِنْ حُسْنِ الْحَظِّ.

خوش بین است: مُتَفَائِلٌ، مُتَعَشِّمٌ.

خوشحالی در گفتار (شنگولی): فَرْفَشَةٌ

(عامیانه).

خوش گذرانی: التَّرَفُّ، الْبَذْخُ.

خوش گذشت بما، لذت بردیم: تَمَتَّعْنَا،

تَلَذَّذْنَا.

خوش نام: حُسْنُ السَّمْعَةِ.

خوشوقتم که....: يَسُرُّنِي، يُسْعِدُنِي

خیره کرد او را: بَهَرَهُ.	خویشتن را به مخاطره میفکن: لا تُغَامِر بِنَفْسِكَ.	آن... خوشوقتم که تبریکات صمیمانه خود را به جنا بعالی تقدیم دارم: يُسَعِدُنِي أَنْ أَقْدَمَ لَكُمْ، أَتَبَعْتُ إِلَيْكُمْ بِأَخْلَصِ التَّهْنِائِي.
خیره کننده و جالب است: يَبْهَرُ الْعَيْنَ.	خوی گرفتن: أَلْفَهُ.	خوشه انگور: غُنْمُودُ الْعِنَبِ.
خیس کرد برنج را در آب: نَقَعَ الْأَرْزَ فِي الْمَاءِ.	- با او خوی گرفتم: أَلْفَيْتُهُ.	خوشه گندم: سَنَابِلُ الْقَمْحِ.
خیس کرد لباسم را: بَلَّلَ ثِيَابِي.	خیابان اسفالت است: الشَّارِعُ مُسْفَلَت.	خونریزی: إِرَاقَةُ الدَّمَاءِ، سَفْكُ الدَّمَاءِ.
خیلی زجر کشید: ذَاقَ مُرًا.	خیابان سنگ فرش است: الشَّارِعُ مُبَلَّط.	خونریزی مغزی: نَزِيفٌ فِي الْمَخِ (فَيْضَانٌ دَمَوِيٌّ فِي الْمَخِ).
خیلی مشتاق تو بودم: كُنْتُ فِي غَايَةِ الشَّوْقِ إِلَيْكَ.	خیابانها با پرچمهای ایران مزین شده بود، آزین یافته بود: كَانَتِ الشُّوَارِعُ قَدْ أَزْدَانَتْ بِأَعْلَامِ إِيْرَانِ.	- مبتلا به خونریزی شده: أُصِيبَ بِنَزِيفِ الدَّمِ.
خیلی مشتاق دیدار تو بودم: كَمْ كُنْتُ مُشْتَاقًا لِرُؤْيَاكَ، كُنْتُ مُتَلَهِّفًا لِلِقَائِكَ.	کم اوحشني غيائبك، قَدْ مَلَأَتْ مَكَانًا طَالَمَا أَرْعَجْنَا فِرَاقَكَ.	خون گرم است: خَفِيفُ الدَّمِ.
خیمه شب بازی: خَيَالُ الظَّلِّ (قره گوز در تداول مصریان).	خیال کردم تو با من حرف می زنی: طَنَنْتُ أَنَّكَ تَتَكَلَّمُ مَعِي، تَهَيَّأْ لِي أَنَّكَ تَتَكَلَّمُ مَعِي.	خونین: دَامَ.
خوب: جَيِّدٌ، حَسَنٌ (زین در تداول عراقیان، کَوَيْسٌ در تداول مصریان).	- من خیالم ناراحت و نگران است: أَنَا مَشْغُولُ الْبَالِ، قَلِقٌ.	معركة خونین: مَعْرَكَةٌ دَامِيَّةٌ.
خوب (به عنوان تکیه کلام): طَيِّبٌ.	خیر مقدم عرض می کنم: مَرْحَبًا بِكُمْ، أَرْحَبُ بِكُمْ.	خویشتن را برای خدمت به دانش مجهز نموده است: جَنَّدَ نَفْسَهُ لِخِدْمَةِ الْعِلْمِ.

دائم: دائماً.	المَحْكَمَةُ العَشْكَرِيَّةُ عَلَى الخَائِنِ	دام: شَرَك، مِضْبَدَةٌ، فَنَحْ.
دائم الخمر: مُذْمِنُ الخَمْرِ.	مُحْكَمًا بِالْإِعْدَامِ رَمِيًا بِالرَّضَاصِ.	داماد: صِهْرٌ، نَسِيبٌ.
داخل شو: أُدْخِلَ (نُحِشَ، طُبِّ، دَرْتَدَاوِلْ عامه)	دادگاه ویژه نظامی: المَحْكَمَةُ الخَاصَّةُ العَشْكَرِيَّةُ.	داماد و عروس: العَرِيسُ والعَرُوسَةُ.
داخل كشور: دَاخِلُ البِلَادِ، دَاخِلُ القَطْرِ.	دادن وام: مَنَحُ القَرْضِ، السَّلْفَةُ، إِقْرَاضٌ.	دامان مادر: حِضْنُ الأم.
داخل هواپیما: جَوْفُ الطَّائِرَةِ.	دادو ستدبازر گانی: الصَّفَقَاتُ التَّجَارِيَّةُ، المَعَامَلَاتُ التَّجَارِيَّةُ.	دامن زدن تعصبات مذهبی: إثارة التَّعَرَاتِ الدِّينِيَّةِ (الطَّائِفِيَّةِ).
دادزد: صَاخ.	داد و فریاد: ضَجَّةٌ، ضَوْضَاءٌ، ضُرَاحٌ، ضَجِيجٌ، جَلْبَةٌ.	دامنه جنگ گسترش یافت: اتَّسَعَ نِطاقُ الحَرْبِ.
بروی او داد زد: صَاخَ فِي وَجْهِهِ.	دار التریة: إِصْلَاحِيَّةُ الْأَحْدَاثِ، دَارُ التَّأْدِيبِ.	دامنه جنگ محدود شد: تَخَدَّدَ نِطاقُ الحَرْبِ.
دادستان اداری: النِّيَابَةُ الإِدَارِيَّةُ.	دار المجانین: دَارُ المَجَازِيبِ.	دامنه دار: وَاسِعُ النُّطَاقِ، وَاسِعَةُ المَدَى.
دادستان کل: المُدَّعِي العام.	دارای انگیزه انسانی: ذَاتُ نَزْعَةٍ إِنْسَانِيَّةٍ.	دانشجوی اعزامی: الطَّالِبُ المَبْعُوثُ، طَالِبُ البَعْثَةِ.
دادستان نظامی: النِّيَابَةُ العَشْكَرِيَّةُ.	دارای شهرت جهانی: ذَاتُ شَمْعَةٍ عَالَمِيَّةٍ.	دانشجویان خارجی: الطُّلَّابُ المُعْتَرِبُونَ، طُلَّابُ البُعْثِ.
دادگاه: المَحْكَمَةُ.	داربست: سِقَالَةُ البِنَاءِ.	دانشجوی پیش آهنگ: الطَّالِبُ الكَشَّافُ، الجَوَّالُ.
دادگاه استیناف: مَحْكَمَةُ التَّنْقِضِ.	داروخانه: صَيْدَلِيَّةٌ، أَجْزَاخَانَةٌ.	دانشجوی رسمی: الطَّالِبُ النُّظَامِي.
دادگاه بین المللی لاهه: مَحْكَمَةُ العَدْلِ الدَّوْلِيَّةِ.	داروها ومسكنات: عَقَاقِيرُ وَمُنَبِّهَاتُ.	دانشجوی داو طلب (برای تحصیل): الطَّالِبُ المُسْتَجِدُّ.
دادگاه جانی راجعاً به اعدام کرد (به چوبه دار آو یخته شود): حَكَمَتِ المَحْكَمَةُ عَلَى المُجْرِمِ بِالْإِعْدَامِ شَنْقًا.	داروی جدید: مُسْتَخَصَّرٌ طِبِّي جَدِيدٌ.	دانشجوی غیر تمام وقت: طَالِبٌ انْتِسَائِيٌّ، طَالِبٌ مُنْتَسِبٌ.
دادگاه حکم برائت را صادر نمود: أَضْدَرَّتِ المَحْكَمَةُ حُكْمَهَا بِالْبَرَاءَةِ.	داس وچکش: مِثْجَلٌ وَمِطْرَقَةٌ.	دانشجوی مستمع آزاد: الطَّالِبُ المُسْتَمِيعُ الحُرُّ.
دادگاه حکم محکومیت را صادر کرد: أَضْدَرَّتِ المَحْكَمَةُ حُكْمَهَا بِالْإِدَانَةِ.	داعی، انگیزه: حَافِزٌ، دَافِعٌ، بَاعِثٌ.	دانشجوی ممتاز: الطَّالِبُ المُمْتَازُ، الطَّالِبُ المَتَّفِقُ.
دادگاه نظامی خائن را محکوم به اعدام کرد (تیرباران): أَضْدَرَّتِ	داعی براین کارچه بود؟: مَا هُوَ الدَّافِعُ لِهَذَا العَمَلِ؟	دانشکده افسری: الكُلِّيَّةُ العَشْكَرِيَّةُ،
	دافع انسانی: وَازِعٌ إِنْسَانِيٌّ.	
	دالان هوایی: المَرُءُ الجَوِّيُّ.	

<p>د کُلَّيَّة الحَرَبِيَّة.</p> <p>دانشگاه ملی: الجامعة الأهلية.</p> <p>دانشنامه دکتری: شهادة الدكتوراه.</p> <p>دانشنامه دکتری دانشگاه الازهر: الشهادة العالمية.</p> <p>دانشنامه لیسانس: شهادة الليسانس، شهادة بكالوريا، شهادة الإجازة.</p> <p>دایره تشخیص هویت: دائرة تحقیق الشخصية (الهوية).</p> <p>دایره ثبت نام: مکتب التنسيق، إدارة التسجيل.</p> <p>دایره دانشنامه ها: قسم الشهادات والمؤهلات العلمية.</p> <p>دایره قراردادها: إدارة العقود.</p> <p>دیر اول سفارت: السكرتير الأول، الكاتب الأول للسفارة.</p> <p>دیرخانه: السكرتارية، الأمانة العامة.</p> <p>دیرخانه دائمی کنفرانس سران...: المكتب الدائم لسكرتارية مؤتمر القمة...</p> <p>دیردیرستان: مدرّس الثانوي.</p> <p>دیردوم سفارت: السكرتير الثاني للسفارة.</p> <p>دیرکل اتحادیه کشورهای عربی: الأمين العام لجامعة الدول العربية.</p> <p>دیر کل سازمان ملل متحد: السكرتير العام للأمم المتحدة، الأمين العام للأمم المتحدة.</p> <p>دیر کل سازمان ملل متحد سیاست تبیض نژادی را به شدت تقبیح کرد: ندد السكرتير العام للأمم المتحدة بسياسة التفرقة العنصرية.</p> <p>دیر کل سازمان ملل متحد خط مشی سیاسی دولت ایران را درخاور میانه ستود: نوة، أشاد السكرتير العام للأمم</p>	<p>المُتَحَلَّة بِمَوْقِف الحُكُومَةِ الإِیرَانِيَّة مِنْ الوَضْعِ الرَّاهِنِ فِي الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ.</p> <p>دپارتمان: قسم، فرغ.</p> <p>دپارتمان زبان وادبیات عرب: قسم اللغة العربية وآدابها.</p> <p>دپارتمان فرهنگ وتمدن اسلامی: فرغ الثقافة والحضارة الإسلامية.</p> <p>دچار آنفاکتوس شد: أُصِيبَ بِثَوْبَةِ قَلْبِيَّة، أُصِيبَ بِجُلْطَةِ دَمَوِيَّة.</p> <p>دچار سرگیجه شد: أَصَابَهُ دُورًا.</p> <p>دختر نمونه: فتاة مثالية.</p> <p>در: باب.</p> <p>درخانه: باب الدار.</p> <p>در: في، حول.</p> <p>دراش جنگ گلهای جوانی پژمرده وپریمی شود: فِي أَثْنِ الحَرْبِ تَذَلَّ زَهْرَةُ الشَّبَابِ.</p> <p>در آن هنگام: عِنْدَ ذَاكَ، حِينَ ذَاكَ، وَقَدْ ذَاكَ، إِذْ ذَاكَ، آنذاك.</p> <p>دراسلوب نگارش ابن مقفع پارسی نژاد نثر مسجع جزبه صورت طبعی وناخودآگاه یافت نمی شود: يَخْلُو أَسْلُوبُ ابْنِ الْمُقَفَّعِ مِنَ التَّجْعِ إِلَّا مَا جَاءَ بِهِ عَفْوُ الْخَطِّاطِ.</p> <p>دراطراف این موضوع بررسی به عمل آمد: تَمَّ التَّحْرِي، أُجْرِيتِ الدَّرَاسَةُ حَوْلَ هَذَا الْمَوْضُوعِ.</p> <p>دراين باره تصميم گرفت: بُتَّ فِي هَذَا الْمَوْضُوعِ.</p> <p>دراين باره حالت توقف بدوست داد: تَقَاعَسَ عَنِ الْأَمْرِ.</p> <p>دراين زمينه: فِي هَذَا الْمَجَالِ، فِي هَذَا الْمَضْمَارِ، فِي هَذَا الْمَيْدَانِ.</p> <p>دراين شرايط واوضاع واحوال بد: فِي هَذِهِ الظُّرُوفِ الشَّيْئَةِ.</p>	<p>دراين كلام مردد شد: تَرَدَّدَ فِي الْكَلَامِ.</p> <p>دراين فاصله از تاريخ: فِي هَذِهِ الْحَقْبَةِ مِنَ التَّارِيخِ.</p> <p>دراين ماه مصرف نیروی برق زیاد شد: زَادَ اسْتِهْلَاكُ الطَّاقَةِ الْكَهْرَبَائِيَّةِ فِي هَذَا الشَّهْرِ.</p> <p>دراين هنگام: عِنْدَئِذٍ، حِينَئِذٍ، وَقْتِئِذٍ.</p> <p>دربجوجه حوادثی كه برمامی گذرد بايد كاملاً بيدار و هوشيار باشيم: فِي رَحْمَةِ الْأَحْدَاثِ الَّتِي تَمُرُّ بِنَا يَجِبُ أَنْ نَكُونَ عَلَى يَقْظَةٍ تَامَّةٍ.</p> <p>درتمام زمينه ها: فِي جَمِيعِ الْمَجَالَاتِ، فِي جَمِيعِ الْمِيَادِينِ.</p> <p>درچار چوب اين مطلب: فِي إِطَارِ هَذَا الْمَوْضُوعِ.</p> <p>درچار چوب سازمان ملل متحد: فِي نِطَاقِ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ، فِي إِطَارِ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.</p> <p>درچار چوب مصالح ملی: فِي نِطَاقِ الْمَصَالِحِ الْوَطَنِيَّةِ.</p> <p>درخلال چندروز آینده: فِي غُضُونِ الْأَيَّامِ الْمُقْبِلَةِ، الْقَادِمَةِ.</p> <p>درخلال هفته آینده: فِي خِلَالِ الْأُسْبُوعِ الْقَادِمِ، فِي بَحْرِ الْأُسْبُوعِ الْقَادِمِ، فِي غُضُونِ الْأُسْبُوعِ الْقَادِمِ.</p> <p>درخلال يك هفته: فِي بَحْرِ الْأُسْبُوعِ، فِي غُضُونِ الْأُسْبُوعِ، فِي خِلَالِ الْأُسْبُوعِ.</p> <p>دردایره خدمات عمومی: فِي إِطَارِ الْخِدْمَاتِ الْعَامَّةِ.</p> <p>دردستگاه دولت... تصفيه دامنه داری صورت گرفت: جَرِيَ تَطْهِيْرٌ وَاسِعٌ النُّطَاقِ فِي جِهَازِ الْحُكُومَةِ...</p> <p>دردستور جلسه قرار گرفت: أُذْرِجُ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ.</p>
---	--	--

درروز روشن مالم را بردند: في وَصَحِ
الثَّهَارِ سُرِقَ مالي.

درزمینه صنایع: في حَقْلِ الصَّنَاعَاتِ.
درسبك خودظرافت بکار می برد:
يَتَأَنَّقُ فِي أَشْلَوِيهِ.

درسن شصت سالگی بدورد زندگی
گفت: مَاتَ عَنْ عُمَرِ يُنَاهِزُ سِتِّينَ
عَامًا.

درسن هفتاد سالگی درگذشت: مَاتَ
عَنْ عُمَرِ يُنَاهِزُ سَبْعِينَ عَامًا.

درعین حال: فِي نَفْسِ الْوَقْتِ.

درکشاکش زندگی: فِي مُغْتَرَكِ الْحَيَاةِ.

درنزدیکترین فرصت: فِي أَشْرَعِ وَقْتٍ
مُمْكِنٍ، فِي أَقْرَبِ وَقْتٍ مُمْكِنٍ.

در (درباره): حَوْلَ.

درباره تونگران بودم: كُنْتُ مَشْغُولًا
عَلَيْكَ.

درباره عواملی که موجب بروزاین
سانحه گردید توضیحی نداد: لَمْ
يُفَصِّحْ عَنِ الْأَسْبَابِ الَّتِي أَدَّتْ إِلَى
وُقُوعِ هَذِهِ الْكَارِثَةِ.

درباره وضع خاور نزدیک: حَوْلَ
الْمَوْقِفِ فِي الشَّرْقِ الْأَدْنَى.

دربیرامون این موضوع: حَوْلَ هَذَا
الْمَوْضُوعِ.

درآغوش کشید او را: اخْتَضَنَهُ.

درآمد ماهیانه: الْإِيرَادُ الشَّهْرِيّ.

دربازکن: فَتَّاحَةٌ.

دربه در وآواره شد: تَشَرَّدَ.

درپاسخ نامه: رَدًّا عَلَى خِطَابٍ...

درپاسخ نامه شما دانشکده به اطلاع
می رساند که: رَدًّا عَلَى خِطَابِكُمْ
تُفِيدُ الْكُلِّيَّةُ بِأَنَّ...

درپشت کریدورها: وَرَاءَ الْكَوَالِيْسِ.

درپایه روی خود را به زحمت مینداز

وسوار ماشین شو: وَفَّرَ عَلَى نَفْسِكَ
عَنَاءَ الْمَشْيِ وَازْكَبَ السَّيَّارَةَ.

درپی فرصت می گردد تا ضربت خود
را وارد کند: يَنْتَهِزُ الْفُرْصَةَ لِيَضْرِبَ
صَرَبَتَهُ.

درجات پایان نامه دوره عالی: دَرَجَاتُ
الْأَطْرُوحَةِ فِي قِسْمِ الدِّرَاسَاتِ الْعُلْيَا.
(پذیرفته: مَقْبُول - خوب: جَيِّد -

بسیارخوب: جَيِّد جَدًّا - بسیار عالی:
مُمْتَنَان).

درجای خود قرار گرفت: اخَذَ مَكَانَهُ.

درجه سه (قطار): دَرَجَةُ عَادِيَّةٍ (قطار).

درجه یک (قطار): دَرَجَةُ مُنْتَازَةٍ (قطار).

درحدود یکسال: زُهَاءَ عَامٍ وَاحِدٍ، مَا
يَقْرُبُ مِنْ عَامٍ وَاحِدٍ، مَا يَزِيدُ عَلَى عَامٍ
وَاحِدٍ.

درحدود یک قرن: زُهَاءَ قَرْنٍ وَاحِدٍ.

درحدیث آمده است: وَزَدَ فِي الْحَدِيثِ،
جَاءَ فِي الْحَدِيثِ.

درختکاری شهر: تَشْجِيرُ الْمَدِينَةِ.

درخشان: السَّاطِعُ، اللَّامِعُ.

نور درخشان: التَّوَرُّ السَّاطِعُ.

درخشش: اللَّمَعَانُ.

درخواستهای فوری: الطَّلَبَاتُ
الْمُسْتَعِجَلَةُ.

درخودفرورفته است: مُنْطَوٍ عَلَى
نَفْسِهِ.

درخور تونیست: لَيْسَ مِنْ شَأْنِكَ.

درد: الْمَغْصُ، الْأَلَمُ.

دردی را علاج نمی کند (بیفایده

است): لَا يُشْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ.

دردسر ایجاد کرده است، دردسر

تولید کرده است: خَلَقَ الْمَتَاعِبَ.

دردکلیه: الْمَغْصُ الْكُلَوِيّ.

دردورنج: الْمِخْنَةُ.

دردهای زایمان: آلامُ الْمَخَاضِ، آلامُ
الْوِلَادَةِ.

دردسترس است: فِي مَتَنَاقُلِ الْيَدِ.

دردوران جنگ بین المللی دوم موجی از
تفروانز جار علیه اشغال بیگانگان

وتجاوزبه حق حاکمیت خاک میهن

سراسر کشور را فرا گرفت: مَوْجَةٌ

مِنَ الْاِسْتِيَاءِ وَالْاِسْتِثْكَارِ اجْتَاخَتْ اَنْحَاءَ

الْبِلَادِ ضِدَّ الْاِخْتِلَالِ الْاُجْنَبِيِّ

وَالْاِعْتِدَاءِ عَلَى سِيَادَةِ اَرْضَيْنَا فِي

الْحَرْبِ الْعَالَمِيَّةِ الثَّانِيَةِ.

در رافشار دهید: اِدْفَعِ الْبَابَ.

دررا کوبید: خَبَطَ عَلَى الْبَابِ، قَرَعَ
الْبَابَ.

در را لطفاً بکشید: اِسْحَبِ الْبَابَ مِنْ
قَضَلِكَ.

در راه پیشرفت مذاکرات موانع ایجاد

می کند و سنگ می اندازد: يُعْزِقُلُ
سَبِيْرَ الْمُحَادَثَاتِ.

درسراسر کشور حکومت نظامی

اعلام شد: أُعْلِنَتْ الْأَحْكَامُ الْعُرْفِيَّةُ

فِي أَنْحَاءِ الْبِلَادِ.

درسطح بین المللی: عَلَى الْمُسْتَوَى

الدَّوْلِيّ، عَلَى الصَّعِيدِ الدَّوْلِيّ.

درسطح عالی مذاکرات آغاز شد:

بَدَأَتْ الْمُحَادَثَاتُ عَلَى مُسْتَوَى عَالٍ.

درس راز حفظ خواند: قَرَأَ الدَّرْسَ عَنْ

ظَهَرِ الْقَلْبِ.

درسراسر تابستان: طَوَلَ الصَّيْفُ، طِيلَةَ

الصَّيْفِ.

درسهاروبه راه است: الدَّرُوسُ عَلَى مَا

يُرَامُ.

درشان شما نیست: هُوَ دُونَ شَأْنِكُمْ.

درشت پیکراست: جِسْمُهُ ضَخْمٌ، هُوَ

عَظِيمُ الْجُنَّةِ.

الانضباط.	سَفَاح.	درشرف پایان است: على وشك
دست: يد.	درنظر دارم: أنوي.	التهامة.
دست از کار کشید: أَضْرَبَ عَنِ الْعَمَلِ.	درنهایت سادگی: في مُنْتَهَى البساطة.	درشرف مرگ است، جان می دهد:
دست از من بر نمی دارد: لا يَثْرُكُنِي.	دروازه شهر: مَدْخَلُ الْمَدِينَةِ.	يُخْتَضِرُ.
دست به دست کردن و ماطله نمودن،	دره، پرتگاه: هُوَّة، هَاوِيَّة.	درشکه: عَرَبَةٌ خَنْطُور (درمصر) عَرَبَانَةٌ
پشت گوش انداختن: تَسْوِيفُ.	درهم شکستن و خنثی کردن کودتا:	(درعراق).
دست بند: قَيْد.	إِخْبَاطُ الثَّوْرَةِ.	درصدد برآمد که...: حَاوَلَ أَنْ...
دست بند نامزدی: شَبَكَةٌ.	درهم فرور یختن پایه های حکومت	درفش: المِخْرَزُ.
دست بردزدن: سَطَو، سَرَقَة، نَشَل.	استعماری: تَقْوِیْضُ أَزْكَانِ الْحُكْمِ	درکریدور های وزارتخانه...: في
دستپاچه شد: اِرْتَبَكَ.	الاستعماريّ.	كُوَالِيسِ الْوِزَارَةِ.
دست پرورده استعمار: رَبِيبُ	دریادار: أَمِيرَالٌ بَحْرِيّ.	درکشاکش زندگی: في مُغْتَرَكِ الْحَيَاةِ.
الاستعمار.	دریافت کرد: تَسَلَّمَ.	درگذشت: لَقِيَ حَقَّهُ، مَاتَ.
دست چپی میانه رو: الِيسَارِيُّ الْوَسْطِ.	- نامه رادریافت داشت: تَسَلَّمَ	درگیرودار حوادث: في زَحْمَةٍ
دست دردنکند: سَلِمْتَ يَدُكَ.	الْحِطَابُ، تَلَقَّى الْحِطَابَ.	الْحَوَادِثُ، في مَعْمَعَةِ الْحَوَادِثِ.
دست درازی: الاغْتِدَاءُ، التَّطَاوُلُ.	دریای مدیترانه: الْبَحْرُ الْمُتَوَسِّطُ.	درگیرودار و محبوبه انتخابات: في
دست راستی افراطی: الِیْمِینِيُّ	دریاهای آزاد: الْبَحَارُ الْمَكْشُوفَةُ.	مَعْمَعَةِ الْاِنْخِبَاتِ.
الْمُتَطَرِّفُ.	در يك گفتار مطبوعاتی دعاوی	درگیری مسلحانه در منطقه: اضْطِدامٌ
دسترسی به این کتاب دارم: هَذَا	استعمار را تخطئه کرد: أَذْلَى	مُسَلَّحٌ فِي الْمِنْطَقَةِ.
الکتابُ فِي مُتَنَاوَلِ يَدِي.	بِحَدِيثِ صَحْفِيٍّ قَدْ فِيهِ مَزَايِمُ	در نتیجه درگیری: مِنْ جَزَاءِ الْاِشْتِيَاكِ.
دسترسی ندارم: لَيْسَ فِي مُتَنَاوَلِ يَدِي.	الاستعمار.	درمان دسته جمعی: الْعِلَاجُ الْجَمَاعِيّ.
دست زیر بغل یکدیگر گرفته به راه -	دریک مصاحبه مطبوعاتی به خبر نگار	درمان روانی: الْعِلَاجُ النَّفْسِيّ.
خود ادامه دادند: وَاصِلًا الشَّيْرَ	روزنامه... اظهار داشت: أَذْلَى	درمان کردن: مُعَالَجَةٌ.
مُتَشَابِكِي الذَّرَاعَيْنِ.	بِحَدِيثِ صَحْفِيٍّ لِإِسْرَائِيلَ جَرِيلَةَ...	درمانگاه: الْمُسْتَوْصَف، عِيَادَةُ صِحِّيَّة.
دستشویی: مَغْسَلَةٌ.	وَقَالَ...	درمبارزه انتخابات پیروز شد: كَسَبَ
دستش را دوطرف دهان نهاد: كَوَّرَ	دریوزی: تَسْؤُلُ، تَكَدُّ.	الْمُعْرَكَةَ الْاِنْخِبَائِيَّةَ.
يَدَيْهِ أَمَامَ فَمِهِ. (این کار را معمولاً جو	دزانتری: الدَّوسْتَارِيَا.	درمحظور اخلاقی قرار مده: لا
پانان و روستائیان در مزارع و کوهستانها	دزد: سَارِقٌ (لِصٍّ، خَرَامِيّ).	تُخْرِجْنِي.
برای باخبر کردن یکدیگر انجام می	دزدان دریایی: الْقَرَاصِنَةُ.	درمذاکره چیزی را وجه المصالحه
دهند).	دزد به دادگاه جلب شد: أُحِيلَ اللَّصُّ	کردن: الْمُسَاوَمَةُ.
دستفروش: الْبَائِعُ الْمُتَجَوِّلُ.	إِلَى الْمَحْكَمَةِ.	در معرض سرما قرار گرفتن: التَّعَرُّضُ
دستکش: الْقَفَازُ.	دزد به زندان برده شد، گسیل شد:	لِلْبَرْدِ.
دستگاه اعصاب: الْجِهَازُ الْعَصْبِيّ.	اِقْتِيدَ اللَّصِّ إِلَى السَّجْنِ.	درمورد تقاضای شما: بِخُصُوصِ
دستگاه بمب شناسی: الْأَجْهَزَةُ الْكَاشِفَةُ	دزد حرفه ای: اللَّصُّ الْمُخْتَرِفُ.	طَلَبِكَ، بِشَأْنِ طَلَبِكَ.
عَنِ الْقَنَابِلِ.	دژ: مَغْقِلٌ، حِصْنٌ.	درندگی: الْبَطْشُ، الْاِفْتِرَاسُ. الشَّرَاسَةُ.
دستگاههای تبلیغاتی: أَجْهَزَةُ الدَّعَايَةِ.	دژبان: الْبُولِيسُ الْحَرْبِيّ، جُنْدِيّ	- خوی درندگی دارد: لَهُ طَبْعُ شَرَسٍ،

دستگاههای تبلیغاتی یگانگان: أجهزة الدعاية للأجانب.

دستگاه پوس: مكتب، كتابس.

دستگاه تهویه هوا: جهاز تكييف الهواء، شوفاج.

دستگاه حفاری: جهاز الحفر أو التنقيب.

دستگاه دولت: الجهاز الحكومي.

دستگاه رادیو: المذياع، راديو.

دستگاه ضبط صوت: جهاز التسجيل.

دستگاه ضبط مزاحمین تلفن: جهاز ضبط الماكسات بالثليقون.

دستگاه فرستنده: جهاز الإرسال.

دستگاه فرستنده نقص فنی پیدا - کرد: أصيب جهاز الإرسال بعطب فني.

دستگاه گیرنده: جهاز الاستقبال.

دستگیره در: مقبض الباب (أكرة الباب).

دستمال: المنديل.

دستمال سر: شبكة الرأس.

دستمال سفره: فوطة المائدة.

دست نشاندۀ استعمار: ريب، ربيّة الاستعمار.

دست نوازش بردوشش کشید: ربّت على كتفه.

دستهای بیکار: الأيدي العاطلة.

دستهایش را از شدت سرما به هم می مالید: كان يفرك يديه من شدة البرد.

دستهای کارگری: الأيدي العاملة.

دست یکدیگر را به گرمی فشردند: صافح بحرارة.

دستورات جدید از دولت متبوع خود دریافت داشت: تلقى من حكومته تعليمات جديدة.

- این دستورتا اطلاع ثانوی قابل اجرا است: القرار نافذ المفعول حتى إشعار آخر، القرار نافذ المفعول لإشعار آخر.

دستور جلو گیری از اجرای حکم راصادر نمود: أمر بإيقاف تنفيذ الحكم.

دستور صادر شد: صدر الأمر.

دستورکار، دستور جلسه: جدول الأعمال.

دسته: باقة، طائفة، زمرة، فرقة.

دسته ای از گردان توپخانه: سرية من كتيبة المدفعية.

دسته گلی به من داد: أعطاني باقة من الورد.

دسته ای از مردم: طائفة من الناس، زمرة من الناس.

دسته اسکناس: رزمة من أوراق العملة.

دسته پرچمداران: حملة الأعلام.

دسته پیش آهنگان: الفرقة الكشافة أو الجوّالة.

دستجات مختلف مردم: مختلف فئات الشعب.

دسته موزیک: فرقة الموسيقى، جوقة الموسيقى.

دسته موزیک سرود شاهنشاهی را نواخت: عزفت فرقة الموسيقى السلام الشاهنشاهي.

دسته موزیک سرود ملی رانواخت: عزفت (صدحت) فرقة الموسيقى النشيد الوطني، (السلام الوطني).

دسته نامه ها: رزمة الخطابات.

دسته بندی سیاسی: التواطؤ السياسي.

دسته بندی علیه کسی کردن: التواطؤ ضد شخص.

دسته شمشیر: مقبض السيف.

دسته هاون: بدقة الهاون.

دستیار دانشگاه: معيد الجامعة.

دسر بعد از غذا: خلاوة بعد الأكل.

دشت کردن، دستلاف کردن: استفتح في البيع.

دشمن: العدو، الخصم.

دشمنان را (مخالفین را) نابود - می کند: يبطش بأعدائه، يقتك بأعدائه.

دشمن باید به تحریکات پی در پی خود پایان دهد: على العدو أن يضع حدا لاستفزازاته المتكررة.

دشمن در نزدیکی مرز موضع گیری کرد: اتخذ العدو مواقعه قرب الحدود.

دشمن در مرز به مانور دست زده است: قام العدو بالمتاورّة على الحدود.

دشمن به مرز حمله شدید نمود: شنّ العدو هجوماً عنيفاً على الحدود.

دشمن به مرز تجاوز کرد: تحرّش العدو على الحدود.

دشمن به يك دهكده واقع در نزدیکی مرز حمله هوائی کرد: أغار العدو على قرية قرب الحدود.

دشمن نیروهای خود را در نزدیکی مرز متمرکز ساخت: حشد العدو قوّاته قرب الحدود أو على الحدود.

دشنام: شتم، شتيمة، سب.

به یکدیگر دشنام دادند: تبادلّا الشتائم.

دشوار: صعب، عويص.

این مشکلی بس دشوار است که با آن دست به گریانیم: لهذه مشكلة عويصة نعانيها.

دعوا، مرافعه: عركة، خناق.

دعوت کردن: توجية الدعوة.

از او دعوت کرد: وَجَّهَ إِلَيْهِ الدَّعْوَةَ.	دكانها باز است: المَحَلَّاتُ مَفْتُوحَةٌ.	دُنْبَال چیزی: ذَنْبُ الشَّيْءِ، خَلْفُ الشَّيْءِ.
دعوت می کنیم شمارا برای تدریس دردانشکده: نَتَدْرِبُكُمْ لِلتَّحْرِيسِ فِي الْكَلِيَّةِ.	دكانها بسته است: المَحَلَّاتُ مُقْفَلَةٌ (الدَّكَاكِينُ مُسَكَّرَةٌ).	دُنْبَالش به راه افتاد: سَارَ خَلْفَهُ.
دفاع از میهن: الدَّوْدُ عَنِ الْوَطَنِ.	دکترای افتخاری: الدكتوراه الفَخْرِيَّة.	دُنْبَالش گشتم پیدا نکردم: بَحَثْتُ عَنْهُ
دفتر: دَفْتَر، كَشْكُول، كُرَّاسَةٌ.	دکل کشتی: صاري السفينة، صاري الباخرة.	قَلَمُ أَجَدُهُ، لَمْ أَعْثُرْ عَلَيْهِ (دَوْرَتْ عَلَيْهِ مَا وَجَدْتُهُ، در تداول مصریان).
دفتر یادداشت دروس: مَفَكَّرَةٌ، نُوتَةُ الْمُحَاضَرَاتِ، كُرَّاسَةُ الْمُحَاضَرَاتِ.	دکمه: زَرَّ (ج) زَرَار.	دُنْبَال می کند: يُتَابِع.
دفتر حساب: كُرَّاسَةُ الْحِسَابِ، دَفْتَرُ الْحِسَابِ.	دگمه های پیراهن: زِرَارُ الْقَمِيصِ.	دنباله دار (ستاره): ذُو ذَنْبِ.
دفتر ضبط صورت جلسات مجلس شورای ملی: مَضْبُطَةُ مَجْلِسِ الْأُمَّةِ.	دل: قَلْب.	دنباله دار است (داستان): لَهُ حِكَايَةٌ طَوِيلَةٌ، حِكَايَةٌ طَوِيلَةٌ.
دفتر مشق: كُرَّاسَةُ مَدْرَسِيَّةٍ، كَشْكُولُ مَدْرَسِيٍّ.	دلیم برای تنگ شده است: أَنْتَ وَاجِشْنِي.	دنباله دارد (مقاله): لَهُ تَابِعٌ، لَهُ بَقِيَّةٌ، يُتْبَع.
دفتر مدرسه (اطاق کار): مَكْتَبُ التَّسْجِيلِ لِلْمَدْرَسَةِ.	دلجویی کرد از او: اسْتَعَطَفَهُ، طَلَبَ خَاطِرَهُ.	دنبك: الطَّبْلَةُ.
دفتر: مَكْتَبٌ، إِدَارَةٌ.	دلش بهم خورد، استفراغ کرد: تَارَتْ نَفْسُهُ لِلْقَيْءِ، تَهَوَّعَ.	دندان: الضُّرُسُ، الشُّنَّ.
دفتر اداره راهنمایی: قَلَمُ الْمُرُورِ.	دل شکسته: كَسِيرُ الْقَلْبِ.	دندانپزشك: طَبِيبُ الْأَسْنَانِ.
دفتر ازدواج و طلاق: مَكْتَبُ الْمَأْذُونِ (درمصر گفته می شود).	دلباخته به معشوقه: مُتَيِّمٌ.	دندانهای شیری: أَشْنَانُ لَبَنِيَّةٍ.
دفتر اطلاعات: مَكْتَبُ الاسْتِعْلَامَاتِ.	دلیم درد می کند و بیچش دارد: عِنْدِي مَغْصٌ.	دندانهای مصنوعی: الْأَصْطِنَاعِيَّةُ.
دفتر کار: الْمَكْتَبُ.	دلیم را بهم زد: قَرَفَنِي (درتداول مصریان).	دوات: مِخْبَرَةٌ، دَوَاةٌ.
دفتر وزیر: مَكْتَبُ الْوَزِيرِ.	دل واپس تو شدم: اِنْتَشَعَلْتُ عَلَيْكَ.	دودل: مُتَرَدِّدٌ.
دفتر محرمانه: الْقَلَمُ السَّرِّيُّ.	دلها را اندوهگین و جریحه دار می سازد: يَحْزُرُ فِي الثُّقُوسِ.	دوران پوسیده: الْعَهْدُ الْبَائِدُ.
دفتر مخصوص (دفتری که از طرف میهمانان عالیقدر دربار پادشاهی و یاکاخ ریاست جمهوری هنگام بازدید از آن کشور امضای شود: دَفْتَرُ الزِّيَارَاتِ).	دلالت، کاریاب: سِمْسَار.	دوران طغیان جوانی: طَيْشُ الشَّبَابِ.
دفع آفات کشاورزی: مُكَافَحَةُ الْآفَاتِ الزَّرَاعِيَّةِ.	دلالتك: الْمَهْرَجُ.	دوران قیمومت: عَهْدُ الْوَصَايَةِ، عَهْدُ الْإِثْتِدَابِ.
دفع الوقت می کند: يَكْسِبُ الْوَقْتَ.	دله: مَخْشِي.	دوربین عکاسی: آلَةُ التَّصْوِيرِ (الكاميرة).
دفع حمله: صَدَّ الْهَجُومَ.	دله بادمجان: مَخْشِي بَادْمِجَان.	دوربین (تلكسوب): الْمِنْظَارُ الْمَكْبُرُ.
دفع هرگونه تجاوز: صَدَّ أَيَّ عُذْوَانٍ.	دلیل روشن: دَلِيلٌ نَاصِعٌ، وَاضِحٌ.	دوست: صَدِيقٌ، صَاحِبٌ، زَمِيلٌ.
دكان: مَحَلٌ، حَائِثٌ، دُكَّانٌ.	دماغه امید: رَأْسُ الرَّجَاءِ الصَّالِحِ.	دوستان وحدت نظر نداشتند: لَمْ يَكُنِ الْإِخْوَانُ عَلَى وِفَاقٍ تَامٍ.
	دماغش را به خاك مالید: أَذَبَهُ، مَرَّعَهُ.	دوستم مرا به صرف ناهار دعوت کرد: عَزَمَنِي زَمِيلِي عَلَى الْغَدَاءِ.
	دمکراسی: دِيمُقْرَاطِي.	دوستم را گفتم: قُلْتُ لِصَاحِبِي.
	دنب: ذَنْب.	دوستم خالد تلگرام تبریک به استادام به مناسبت ازدواجش بادوشیزه سمراء مخاברה نمودان شاء الله
	دنبال: ذَيْلٌ، خَلْفٌ، عَقِبٌ، وَرَاءَ.	
	دنبال من بیا: تَعَالَ وَرَائِي.	

باخوشبختی و میمنت: اَرْسَل زَمِيلِي
خَالِدٌ بَرْقِيَّةً تَهْنِئَةً إِلَى أَسَاطِدِي بِمُنَاسَبَةِ
عَقْدِ قِرَانِهِ عَلَى الْآيَسَةِ سَمَرَاءَ
قِيَالِافْرَاجٍ وَالْبَيْنِينَ.
- به دوستی تو افتخار می کنم: اَعْتَزُّ
بِصَدَاقَتِكَ.
دوشادوش: تَكَائُفٌ، تَعَاوُدٌ.
دوشك: مَرْتَبَةٌ (درمصر) ثَوْشَك
(درعراق).
دوشیزه: آيَسَةٌ.
دو طرف به يكديگر شليك کردند:
تَبَادُلَ الطَّرْفَانِ إِطْلَاقَ التَّارِ.
دوغ: الشَّيْنَةُ، المَخِيضُ.
دوقلو: تَوَّامَانُ.
دوك نخ ريسى: مِغْزَلَةٌ، مِغْزَلُ.
دولابچه: التَّمْلِيَّةُ.
دولت: الحُكُومَةُ، الدَّوْلَةُ.
دولت تجزيه طلب: الحُكُومَةُ الْإِنْفِصَالِيَّةُ.
دولت جوان: الحُكُومَةُ الْفَتِيَّةُ.
دولت برنامه های عمرانی را اجرا می
کند: تُنَفِّذُ الحُكُومَةُ مَشَارِيعَ الْعِمْرَانِ.
دولت... حافظ منافع دولت...
دركشور... می باشد: الحُكُومَةُ...
تَرْغَى مَصَالِحَ الحُكُومَةِ... فِي...
دولت... سفير خود را از کشور...
فراخواند: اِسْتَدْعَتِ الحُكُومَةُ...
سَفِيرَهَا... مِنْ...
دولت... عليه... به شورای امنیت
شكايت كرد: قَدِّمَتِ الحُكُومَةُ...
الشَّكْوَى إِلَى مَجْلِسِ الْأَمْنِ ضِدَّ
الحُكُومَةِ...
دولت... يادداشت اعتراض آمیزی
عليه دولت... به شورای امنیت
تسليم نمود: سَلَّمَتِ الحُكُومَةُ...
مَذْكُرَةً إِخْتِجَاجٍ إِلَى مَجْلِسِ الْأَمْنِ

ضِدَّ الحُكُومَةِ...
دولت استعفاداد: قَدِّمَتِ الحُكُومَةُ
الاسْتِقَالَةَ، اِسْتَقَالَتِ الحُكُومَةُ.
دولت ايران دولت جديد... رابه
رسميت شناخت: اِعْتَرَفَتِ الحُكُومَةُ
الْإِيرَانِيَّةُ بِالحُكُومَةِ الْجَدِيدَةِ...
دولت بااهتمام فوق العاده اوضاع
خاورميانه را دنبال می کند و در
جريان است: الحُكُومَةُ تُتَابِعُ الْمَوْقِفَ
فِي الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ بِاهْتِمَامٍ بِالْبَیْغِ.
دولت باتمام نیرو وامكانات خود:
الحُكُومَةُ بِكُلِّ طَاقَاتِهَا وَإِمْكَانَاتِهَا.
دولت بادقت كامل مراقب حوادث
خاورميانه است: الحُكُومَةُ تُتَابِعُ
الْأَحْدَاثَ فِي الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ عَنْ
كَتَبٍ.
دولت برای جلو گیری ازورود -
كالاهاى لو كس تصوينامه اى
صادر كرد: أَصْدَرَتِ الحُكُومَةُ قَرَارًا
بِمَنْعِ اسْتِيرادِ السِّلَعِ الْكَمَالِيَّةِ.
دولت دراین باره تصميم جدی اتخاذ
خواهد كرد: سَتَتَّخِذُ الحُكُومَةُ قَرَارًا
حَاسِمًا فِي هَذَا الصَّدَدِ، حِيَالَ هَذَا
الْأَمْرِ.
دولت دعاوى و اظهارات موهوم
استعمار را تخطئه وتكذيب كرد:
قَنَدَتِ الحُكُومَةُ مَزَايِمَ الاسْتِعمارِ.
دولت روش خود را در برابر حوادث
بين المللی اعلام نمود: اَعْلَنَتِ الحُكُومَةُ
مَوْقِفَهَا مِنْ الْأَحْدَاثِ الْعَالَمِيَّةِ.
دولت سقوط كرد: اِنْخَلَّتِ الحُكُومَةُ،
أُقِيلَتِ الحُكُومَةُ.
دولت فردا درمجلس از نمايندگان
تقاضای رأى اعتماد می کند: تَطْرَحُ
الحُكُومَةُ غَدًا الثَّقَّةَ عَلَى الْبَرْلَمَانِ

(المَجْلِسِ).
دولت گامهای وسیعی درراه صنعتی
کردن کشور برمی دارد: الحُكُومَةُ
تَخْطُو خُطُوبَاتِ جَبَّارَةٍ نَحْوَ تَصْنِيعِ
الْبِلَادِ.
دولت ميزبان، میهماندار: الحُكُومَةُ
الْمُضِيفَةُ.
دولتهای بی طرف: الدَّوْلُ الْمُحَادِدَةُ.
دولتهای درحال توسعه (رشد): الدَّوْلُ
النَّامِيَّةُ.
دولتهای سوسیالیستی: الدَّوْلُ
الاشْتِرَاكِيَّةُ.
دولتهای کمونیستی: الدَّوْلُ الشَّيْوَعيَّةُ،
الحُكُومَاتُ الشَّيْوَعيَّةُ.
دولتهای عقب افتاده (مانده): الدَّوْلُ
الْمُتَخَلِّفَةُ.
دولتهای عضو بازار مشترك اروپا:
الدَّوْلُ الْأَعْضَاءُ فِي السُّوقِ الْمُشْتَرَكَةِ
الْأُورُوبِيَّةِ.
دولتهای غیر متعهد: الدَّوْلُ غَيْرُ
الْمُتَحَاذِرَةِ.
دولتهای مترقی و پیشرفته: الدَّوْلُ الرَّاقِيَّةُ.
دولتهای متعهد: الدَّوْلُ الْمُتَحَاذِرَةُ.
دولتهای متمایل به یکی ازدو بلوك:
الدَّوْلُ الْمُتَحَاذِرَةُ إِلَى إِحْدَى الْكُتْلَتَيْنِ.
دولت هیاتهای اعزامی ورزشی
وبازرگانی وعلمی تنظیم
می نماید: تُنظِّمُ الدَّوْلَةُ بَعَثَاتٍ رِیَاضِيَّةً
و طَبِیْعَةً وَتِجَارِيَّةً وَعِلْمِيَّةً.
دهان: قَم، ثَغْرُ.
دهانش را گرفت، دستش را روی
دهانش گذاشت: كَتَمَ قَمَهُ.
دهانه آتش نشان: قُوَّةُ الْبُرْكَانِ.
دهنه اسب: شَكِيمَةُ الْفَرَسِ، لِحْجَامُ
الْفَرَسِ.

<p>لَمْ يَغْذُ يَنْفَعُ هَذَا الْكِتَابُ. - بارديگر به نزد او رفتم: دَهَبْتُ إِلَيْهِ مَرَّةً أُخْرَى.</p>	<p>ديس: طَبَقَ كَبِيرٌ، صَحْنٌ كَبِيرٌ. ديگ: حَلَّةٌ، قِدْرٌ. ديگر: ...</p>	<p>ديلم متفرقه: شَهَادَةُ التَّوْجِيهِيَّةِ الْعَامَّةِ. ديدار غير رسمي: الزَّيَارَةُ غَيْرُ الرُّسْمِيَّةِ. ديدگانش خيره شد: زَاغَ بَصَرُهُ. ديدن: الرَّؤْيَةُ.</p>
<p>ديوار: حَائِطٌ، جِدَارٌ. ديوار آهنين: السِّتَارُ الْحَدِيدِي.</p>	<p>ديگر اتومبيل قابل استفاده نيست: لَمْ تَغْذِ السَّيَّارَةُ تَضَلُّحًا لِلرُّكُوبِ.</p>	<p>- اين پارچه را بده بينم: أَعْطِنِي هَذَا الْقَمَاشَ لِأَتَفَرِّجَ عَلَيْهِ (لَأَشُوفَهُ).</p>
<p>ديوار ساختمان درشرف انهدام است، درحال ريزش است: حَائِطُ الْمَبْنَى عَلَى وَشْلِكَ الْإِنْهِيَارِ، عَلَى وَشْلِكَ الْإِنْهَادِ، آيِلٌ لِلشَّقْوِطِ.</p>	<p>ديگر دركشورش آرامش واستقرار ندارد: لَمْ يَغْذِ يَسْتَقِرُّ فِي بَلَدِهِ. ديگر تورانمي بينم: لَنْ أَرَاكَ بَعْدَ. تورا ديگر نمي بينم كجائي؟: أَيْنَ أَنْتَ؟ لا أَرَاكَ.</p>	<p>- تورا درخيابان ديدم: رَأَيْتُكَ فِي الشَّارِعِ. - فيلم ديدني است: فِيلْمٌ هَائِلٌ. ديروز: الْأَمْسَ، الْبَارِحَةَ.</p>
<p>ديوارصوتي راشكست (هواپيما): إِخْتَرَقَتِ الطَّائِرَةُ الْجِدَارَ الصَّوْتِيَّ. ديوان عالي كشور: مَجْلِسُ الدَّوْلَةِ. ديوان لاهه: مَحْكَمَةُ الْعَدْلِ الدَّوْلِيَّةِ فِي لَاهَاي.</p>	<p>ديگر صلاحيت ندارد: لَمْ يَغْذِ لَهُ الصَّلَاحِيَّةُ. ديگر مفيد نيست: لَمْ يَغْذِ يَنْفَعُ. ديگري گفتم نه من: قَالَ غَيْرِي مَا قُلْتُ أَنَا.</p>	<p>ديروز ذكر خيرشما رامي كرديم: بِالْأَمْسِ كُنَّا فِي سَيْرَتِكَ، كُنَّا نَذْكُرُكَ بِالْخَيْرِ (بِالْبَارِحَةِ) قَطَعْنَا فَرَوْتِكَ).</p>
<p>دينام: دِينَامُو. ديناميت: دِينَامِيَت.</p>	<p>- اين كتاب ديگر سودبخش نيست:</p>	<p>ديري نپاييده كه...: مَا لَيْتَ أَنْ... سَرَعَانَ مَا...</p>

«ذ»

ذات: السَّرِيرَة، الْفِطْرَة.	قَدَر شَعْرَة.	ذو جنبین: ذُو طَائِعین، ذُو طَرَفین.
- بد ذات: سَبَّی السَّرِيرَة، شَرَّیر.	ذره ای نان بیار، کمی نان بیار: هَاتِ ذَرَه	ذو حیاتین: الْبِزْمَانِیَّة (مخفف: الْبِزْی، المائی).
- خوش ذات: سَلِیم الضَّمِیر.	قِطْعَة صَغِيرَة مِنْ الْخُبْزِ، هَاتِ قَلِيلًا مِنْ الْخُبْزِ.	ذیصلاحیت: ذُو الصَّلَاحِیَّة.
ذرات غبار: ذَرَاتُ الْغُبَارِ (عَفْرَة: گرد و خاك، در تداول مصریان).	ذریه پیغمبر: ذُرْیَةُ الرَّسُولِ (ﷺ).	- شخص ذیصلاحیت وشایسته:
ذرات پراکنده: الذَّرَاتُ الْمُبْعَثَرَة.	ذكاوت وهوش: الذَّكَاء.	شَخْصٌ لَائِقٌ وَجَدِیر.
ذرت: ذَرَّة.	ذلیل وخوار: ذَلِيلٌ، حَقِیر.	- مقامات ذیصلاحیت: السُّلْطَاتُ
ذره ای جوامردی ندارد: لَا مُرْوَة لَهُ	ذوب فلزات: صَهَرُ الْفِلِزَّاتِ.	المُخْتَصَّة.

طهران.	وَقَرَعَ الحَادِثَ.	راحت باشید، آزاد باشید (هنگام
رايزن سفارت: مُسْتَشَارُ السَّفَارَةِ.	راه پیمائی: المَشْيُ عَلَى الأَقْدَامِ، الشَّيْرُ عَلَى الأَقْدَامِ.	مجامله بامیهمان): خُذْ راحَتَكَ، خُذْ حُرِّيَّتَكَ (درتداول مصریان).
رأى: الرَّأْيُ، العَقِيْدَةُ.	راه حلهای مسالمت آمیز: الحُلُولُ السَّلْمِيَّةُ.	رادار: الرّادار.
رأى خود را در انتخابات به اوداد:	راه حلهای مناسب: الحُلُولُ المُنَاسِبَةُ.	رادمرد دلیر: رَجُلٌ شَهْمٌ، شُجاع.
أَعْطَاهُ صَوْتَهُ فِي الانتخابَاتِ.	راه راهموارکرد: مَهَّدَ الطَّرِيقَ.	رادیو با برق: رادِیُو عَلَى الثَّيَّارِ الكَهْرَبَائِيَّ.
رأى دادن: التَّصْوِيتُ.	راه سرپائینی است: السُّكَّةُ مُنْحَدِرَةٌ، الطَّرِيقُ مُنْحَدِرٌ.	رادیو باباطری: رادِیُو عَلَى البَطَّارِيَّةِ.
رأى دهنده: التَّاجِبُ.	راه شوسه: الطَّرِيقُ المَعْبُدُ.	راز ازپرده بیرون افتاد: ذَاغَ السُّرُ.
رأى شماری: قَرَزُ الأصَوَاتِ.	راهرو، دالان: رَذَّةٌ، دِهْلِيز.	راز ترقی وپیشرفت: رَمَزُ التَّفَوُّقِ.
رأى گیرى: عَمَلِيَّةُ التَّصْوِيتِ، الاقتِرَاعُ.	راه وزینه آماده است: الطَّرِيقُ مُمَهَّدٌ.	راز را فاش کرد، افشاکرد: أَفْشَى السُّرَّ، بَاخَ بِالسُّرِّ.
رأى من این است كه...: عَقِيْدَتِي أَن... -	راههای دریائی: طُرُقُ المِلاَحَةِ.	راز شکوفا شدن...: سِرُّ ازْدِهَار... -
از رأی خود بازگشت: تَرَجَعَ عَنْ رَأْيِهِ.	راههای مسالمت آمیز: الطَّرِيقُ السَّلْمِيَّةُ.	راز مهارت وکاردانی: رَمَزُ المَهَارَةِ الفَائِقَةِ.
رئیس: رَئِيسٌ، عَمِيدٌ، أَمِينٌ، نَقِيبٌ.	راههای هوائی: الطَّرِيقُ الجَوِّيَّةُ.	راست گفت: صَدَقَ.
رئیس آموزش ناحیه: مُدِيرُ المِنْطَقَةِ التَّعْلِيمِيَّةِ.	المُواصلاتُ الجَوِّيَّةُ.	راست می گوئید، شما حق دارید -
رئیس اداره تشریفات در وزارت خارجه: مُدِيرُ المَراسِمِ بوزارَةِ الخَارِجِيَّةِ.	- آرام راه می رد: يَمْشِي بِطَیْئًا أَوْ حَثِيئًا.	(درمقام گله): حَقُّكَ عَلَيَّ.
رئیس انجمن محلی، معتمد محل:	راهنما (شخص): دَلِيلٌ، مُرْشِدٌ، مُشْرِفٌ.	راست می گوئید، شما حق دارید -
مُخْتَار (درعراق)، شَيْخُ الحَاذَةِ (درمصر).	راهنما (چراغ): إشارَةُ المُرُورِ.	(درمقام تأیید): لَكَ الحَقُّ، الحَقُّ مَعَكَ.
رئیس بایگانی: أَمِينُ المَحْفُوظَاتِ.	راهنمای غلط، توجیه غلط: التَّوْجِيهُ الخَاطِئُ، الشَّيْئُ.	راستی: الصُّدُقُ، عَلَى فِكْرَةٍ (درتداول
رئیس تشریفات کاخ ریاست جمهوری: أَمِينُ رِثَاسَةِ الجُمهُورِيَّةِ.	راهنمای رساله: المُشْرِفُ عَلَى الرِّسَالَةِ أَوْ عَلَى الأطْرُوحَةِ.	مصریان که درتکیه کلام به کار می
رئیس دانشکده: عَمِيدُ الكُلِّيَّةِ.	راهنمای حجاج: دَلِيلُ الحُجَّاجِ.	رود مثلاً راستی فردا امتحان است: عَلَى فِكْرَةٍ غَدًا يَبْدَأُ الامْتِحَانُ).
رئیس دانشگاه: مُدِيرُ الجامِعَةِ، رَئِيسُ	راهنمای شهر تهران: دَلِيلُ مَدِينَةِ	راننده از خطر بروز تصادف جلو
		گیری کرد: تَفَادَى الشَّائِقُ خَطَرَ

الاستفتاء العام.	رژیم جمهوری: النظام الجمهوري.	الجامعة.
رفری وداور مسابقه: حَكَمُ المَبَارَةِ.	رژیم دست چپی: الحكم اليساري.	رئیس دیر خانه دانشکده: مُسَجِّلُ الكُتَّابَةِ.
رفع اختلاف: حَلُّ الخِلَافِ.	رژیم دست راستی: الحكم اليميني.	رئیس دفتر محرماته: مُدِيرُ قَلَمِ السِّرِّ.
رفع اختلاف از راه مذاکره: مُفَاوَضَةٌ.	رژیم دمو کراسی: النظام الديمقراطي.	رئیس دفتر مخصوص شاهنشاهی:
- اورابه مذاکره برای رفع اختلاف دعوت کرد: دَعَاهُ إِلَى إجراءِ المُفَاوَضَاتِ.	رژیم سرمایه داری: النظام الرأسمالي.	رئیس الديوان الشاهنشاهي.
رفع بحران: حَلُّ الأَزمَةِ.	رژیم سلطنتی: النظام الملكي.	رئیس فامیل: عَمِيدُ الأُسْرَةِ.
رفع خستگی: الترويح عَنِ النَّفْسِ.	رژیم کمونیستی: النظام الشيوعي.	رئیس کانون وکلای دادگستری:
رفیق، رفقا: زَمِيلٌ، زُمَلَاءٌ، صَاحِبٌ أَصْحَابٌ.	رژیم متمایل به راست: الحكم الموالي لِلْعَرَبِ.	نَقِيبُ المُحَامِلِينَ.
رقابت کردن: مُنَافَسَةٌ.	رژیم وحشت و ترور: حُكْمُ الإِزْهَابِ وَالاضْطِهَادِ.	رئیس کتابخانه: أَمِينُ المَكْتَبَةِ.
من رقیب توهستم: أَنَا مُنَافِسٌ لَكَ، أَنُفِيسُكَ.	رژیم راسرنگون ساخت: أَطَاحَ بِالحُكْمِ رِسْتَهُ وَگروه نظامی: رَتَلٌ مِنَ الجَيْشِ.	رؤسای هیاتهای نما یندگی سیاسی
رکوردراشکست: ضَرَبَ رَقْمًا قِیَاسِيًّا.	رسوائی به بارمی آورد: يُؤَدِّي إِلَى القَضِيحَةِ.	مقیم تهران (سفر) ووزرای -
رکوردقیمتها: الرُّقْمُ القِیَاسِي لِلْأَشْعَارِ.	رسید (قبض): إِيصَالٌ.	مختار: رُؤَسَاءُ البَعَثَاتِ الدَّبْلُومَاسِيَّةِ
رل، فرمان اتومبیل: بِمَقْوَدِ السَّيَّارَةِ (ضَمَانُ السَّيَّارَةِ، دِرَوِيلُ السَّيَّارَةِ).	رسید به خانه: وَصَلَ إِلَى البَيْتِ.	المُقيِمَةِ فِي طَهْرَانِ.
رمز (درمخابرات): شَفْرَةٌ.	رسیدن به خیر (هنگام فرارسیدن - مسافر): الحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى السَّلَامَةِ.	ربودن: الاِخْتِطَافُ.
رمز استقلال: مَطَهَرُ الاستِقلالِ.	رشته روزنامه نگاری: قِسْمُ الصَّحَافَةِ، مِهْنَةُ الصَّحَافَةِ.	رتبه: دَرَجَةٌ.
رنده تجاری: مِشْحَجٌ.	رشته برشته: كُنَافَةٌ.	- اعطای رتبه: مَنَحُ الدَّرَجَةِ.
رنگ: لَوْنٌ، صَبْغٌ.	رفتار: التَّصَرُّفُ، المُعَامَلَةُ.	رُخْت ازاین جهان بربست: إِرْتَحَلَ مِنْ هَذَا العَالَمِ (مَاتَ).
رنگ آبی: اللَّوْنُ الأزرقِ.	رفتار تو سرمشق ماست: صَنِيعُكَ قُدْوَةٌ لَنَا.	رُخ داد، زوی داد: وَقَعَ.
رنگ از صورتش پرید: شَحَبَ وَجْهُهُ، امْتَشَقَّ لَوْنُ وَجْهِهِ، كَلَحَ وَجْهُهُ، بَهَتْ وَجْهُهُ.	رفتار خشونت آمیز، اعمال خشونت آمیز: الاِضْطِهَادُ.	رزو کردن: الحَجَزُ.
رنگ بازروشن: اللَّوْنُ الفاتِحِ.	رفتار زشت و بداست: تَصَرُّفَاتُهُ مُشِينَةٌ، سُلُوكُهُ مُشِينٌ.	- اتاق را رزو کرد: حَجَزَ العُرْفَةَ.
رنگ پرتقالی: اللَّوْنُ البرتقالي.	رفتار زشت و بداست: تَصَرُّفَاتُهُ مُشِينَةٌ، سُلُوكُهُ مُشِينٌ.	- يك قسمت از هتل را رزو کرد: حَجَزَ جَنَاحًا خَاصًّا فِي الفُنْدُقِ.
رنگ پسته ای: اللَّوْنُ المُسْتَقِي.	رفتار زشت و بداست: تَصَرُّفَاتُهُ مُشِينَةٌ، سُلُوكُهُ مُشِينٌ.	- قِسمت رزو بلیط: دَائِرَةُ الحَجَزِ لِقَطْعِ التَّذَاكِرِ.
رنگ تیره پررنگ و سیر: اللَّوْنُ القَایِمِ، الغامِقِ.	رفتار زشت و بداست: تَصَرُّفَاتُهُ مُشِينَةٌ، سُلُوكُهُ مُشِينٌ.	- این صندلی رزو شده است: هَذَا المَقْعَدُ مَحْجُوزٌ (هَذَا المَطَرَحُ مَحْجُوزٌ، درتداول مصریان).
رنگ جگری، سرخ تیره: أَحْمَرُ بُنِّي، أَحْمَرُ دَاكِنِ.	رفتار زشت و بداست: تَصَرُّفَاتُهُ مُشِينَةٌ، سُلُوكُهُ مُشِينٌ.	رزمنار: طَرَاذَةٌ.
رنگ خاکستری: اللَّوْنُ الرمادي.	رفتار زشت و بداست: تَصَرُّفَاتُهُ مُشِينَةٌ، سُلُوكُهُ مُشِينٌ.	رژیم: النظام، الحكم.
رنگ زرد: اللَّوْنُ الأصْفَرُ.	رفتار زشت و بداست: تَصَرُّفَاتُهُ مُشِينَةٌ، سُلُوكُهُ مُشِينٌ.	رژیم ارباب ورعیتی، فردالی: نظام الإقطاع.
	رفتار زشت و بداست: تَصَرُّفَاتُهُ مُشِينَةٌ، سُلُوكُهُ مُشِينٌ.	رژیم پارلمانی: الحیاة النيابية، النظام الدستوري.

رنگ سبز: اللون الأخضر.

رنگ سرمه اى: اللون الكحلي.

رنگ سفيد: اللون الأبيض.

رنگ قرمز: اللون الأحمر.

رنگ قهوه اى: اللون البني.

رنگ لاجوردى: اللون اللازوردى.

در را رنگ كن: اصْبِغِ الباب.

رنگى نشويد: احْتَرِسْ مِنَ الْبُوءَةِ.

روابط: صِلَات، عِلَاقَات، الرِّوَابِط.

روابط بين دو کشور بهبود یافته است:

تَحَسَّنَتْ الْعِلَاقَاتُ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ.

روابط بين دو کشور ييش از ييش

تقويت یافته است: قَدْ تَوَطَّدَتْ

الْعِلَاقَاتُ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ أَكْثَرَ مِنْ أَيْ

وَقْتُ مَضَى.

روابط بين دو کشور تيره و بحراني شد:

تَوَثَّرَتْ الْعِلَاقَاتُ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ،

تَذَهَوَّرَتْ الْعِلَاقَاتُ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ،

تَأَزَّمَتْ الْعِلَاقَاتُ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ، تَفَاقَمَ

جَوُّ الْعِلَاقَاتِ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ، تَكَهَّرَبَ

جَوُّ الْعِلَاقَاتِ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ، تَعَكَّرَ جَوُّ

الْعِلَاقَاتِ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ.

روابط خصوصى: الصَّلَاتُ الشَّخْصِيَّة.

روابط بين دو کشور روز بروز توسعه

مى يابد: إِنَّ الْعِلَاقَاتِ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ

تَسْتُمِرُّ يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ.

روابط بين دو کشور روبه تيرگى نهاد،

تيره شد: سَاءَتْ الْعِلَاقَاتُ بَيْنَ

الْبِلَدَيْنِ، تَوَثَّرَتْ الْعِلَاقَاتُ...

روابط حسنه: حُسْنُ الرِّوَابِط.

روابط دوستى: الصَّلَاتُ الْوُدِّيَّة.

روابط سياسى برقرار شد: أُقِيمَتِ

الْعِلَاقَاتُ السِّيَاسِيَّة.

روابط سياسى بين دو کشور قطع شد:

قُطِعَتِ الْعِلَاقَاتُ السِّيَاسِيَّةُ بَيْنَ الْبِلَدَيْنِ.

روابط فرهنگى و بازرگانى مجدداً بين

دو کشور برقرار شد: اسْتُؤْنِفَتِ

الْعِلَاقَاتُ الثَّقَافِيَّةُ وَالتَّجَارِيَّةُ بَيْنَ

الْبِلَدَيْنِ.

روابط همسايگى داريم: بَيْنَنَا عِلَاقَاتُ

الْجِوَارِ، حُسْنُ الْجِوَارِ.

- بهبود روابط: تَحْسِينُ الْعِلَاقَاتِ.

روايد و رودى و خروجى: تَأْشِيرَةُ

الدُّخُولِ وَالْخُرُوجِ.

روانداز: الْغِطَاء.

روبروشدن: مُوَاجَهَةٌ، مُجَابَهَةٌ.

روبروشدن بادشمن: مُجَابَهَةُ الْعَدُوِّ.

روبرو شدم بالو: وَاجَهْتُهُ.

روبه و خامت نهاده است: يَزْدَادُ

خُطُورَةً.

روحانيون: رِجَالُ الدِّينِ.

روحى سربازان بسيار عالى است:

مَعْنَوِيَّاتُ الْجُنُودِ عَالِيَةٌ جَدًّا.

روده بزرگ: الْمَعْنَى الْغَلِيظُ، الْمَصِيرُ

الْغَلِيظُ.

روده كوچك: الْمَعْنَى الدَّقِيقُ، الْمَصِيرُ

الدَّقِيقُ.

روز تخليه خاك کشور از نيروى

بيگانه: يَوْمُ الْجَلَاءِ.

روز درختكارى: يَوْمُ الشَّجَرَةِ، عِيدُ

الشَّجَرَةِ.

روزنامه: جَرِيدَةٌ، صَحِيفَةٌ.

روزنامه فوق العاده اطلاعات: مُلْحَقُ

جَرِيدَةِ الْإِطْلَاعَاتِ، الْمُلْحَقُ.

روزنامه نگار: الصَّحْفِيُّ.

روزنامه نيمه رسمى: الْجَرِيدَةُ شِبْهُ

الرَّسْمِيَّةِ.

روستا: قَرْيَةٌ، رِيف.

روستائى: قَلَّاحٌ، رِيفِي.

روش: مَنَهَجٌ، طَرِيقَةٌ، مَوْقِفٌ، نَزْعَةٌ.

روش انعطاف ناپذير: مَوْقِفٌ صُلْبٌ.

روش بيوند زدن به درختها: عَمَلِيَّةُ

التَّطْعِيمِ فِي الْأَشْجَارِ.

روش تحقيق: مَنَهَجُ الْبَحْثِ.

روش خود را درباره... توجيه كردو

گفت....: بَرَّرَ مَوْقِفَهُ مِنْ... قَائِلًا...

روش خود را در شعر توضيح داد: بَيَّنَّ

نَزْعَتَهُ فِي الشَّعْرِ.

روش دولت در باره بحران خاورميانه:

مَوْقِفُ الْحُكُومَةِ مِنْ أَرْمَةِ الشَّرْقِ

الْأَوْسَطِ.

روش دولت دربرابر سياست جهاني:

مَوْقِفُ الْحُكُومَةِ مِنَ السِّيَاسَةِ الْعَالَمِيَّةِ.

روشهاى سياسى: التَّزَعُّاتُ السِّيَاسِيَّة.

روش عقل و دين نسبت به اين مسئله:

مَوْقِفُ الْعَقْلِ وَالَّذِينَ مِنْ هَذِهِ الْقَضِيَّةِ.

روش معمولى و سنتى: الطَّرِيقَةُ

التَّقْلِيدِيَّة.

روشى قاطع و جدى در برابر توطئه

هاى استعمار اتخاذ نمود: اتَّخَذَ

مَوْقِفًا حَاسِمًا حِيَالِ مُمَامَرَاتِ

الاستعمارِ.

روشنائى ضعيف: التَّوَرُّ الْبَاهِتُ، الضُّوءُ

الْخَافِتُ.

روشنائى مهتاب: الضُّوءُ الْخَافِتُ.

- سيگار راروشن كرد: أَشْعَلَ

السِّيْجَارَةَ.

- ماشين راروشن كن: أَشْعَلَ السِّيَّارَةَ،

شَعَلَ السِّيَّارَةَ.

روزبه روز: يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ.

روزمادر: عِيدُ الْأُمِّ.

روسرى: شَبْكَةُ الرَّأْسِ، إِشَارِب.

روميزى (ناهار خورى): غِطَاءُ الْمَائِدَةِ،

مِفْرَشُ الطَّائِلَةِ.

روى: الرَّثْكُ، الثَّوْبِيَا.

روى: الوجه، فوق.	رها کن مرا: دَغْنِي، اَثْرَكْنِي (سَيِّئِي، درتداول مصریان).	ريش باران در سراسر کشور آغاز شد: بَدَأَ سُقُوطُ الْأَمْطَارِ فِي أَتْحَاءِ الْبِلَادِ.
رويت را برگردان: أَدِرْ وَجْهَكَ (دور وجهك درتداول مصریان).	رهبران انقلاب، رهبران کودتا: زُعَمَاءُ الثَّوْرَةِ.	ريش: لَحْيَةٌ (ذَقْن).
روی گردانیدن: الْإِنْصِرَافُ.	رهبری جناح چپ رابه عهده دارد: يَتَرَعَّعُ جَنَاحُ الْيَسَارِ.	چنان التماس می کرد که دل انسان ریش می شد، (دل انسان می سوخت): كَانَ يَسْتَرْجِمُ بِالْفَاظِ تُمَزُّقُ نِيَّاطِ الْقُلُوبِ.
- از این کار روی گردان شدم: إِنْصَرَفْتُ عَنْ هَذَا الْعَمَلِ، عَزَفْتُ عَنْ هَذَا الْعَمَلِ.	رهسپار سفارتخانه شد: تَوَجَّهَ إِلَى دَارِ السَّفَارَةِ.	ريگهای روان، شنهای روان: الرَّمَالُ الْمُتَحَرِّكَةُ.
رویداد تاریخی: حَدَثٌ تَارِيخِي.	رهسپار وزارتخانه شد: تَوَجَّهَ إِلَى مَقَرِّ الْوِزَارَةِ.	
رویدادهای سیاسی: الْأَحْدَاثُ السِّيَاسِيَّةُ.	ریخته گر: سَبَّاح.	
روی صندلی لم داد: اِنْجَعَصَ (اضْطَجَعَ) عَلَى الْكُرْسِيِّ.	ريزش باران شد: هُطِئَ الْأَمْطَارُ.	

«ز»

زا (زاغ): شَبَّه. المرأة حديثاً الولادة.

زاغه، کهر، آلونک: کُوح، عُش.

زاغه نشینان: سُکَّانُ الْعُشَشِ.

زانوزد: جَثَمَ عَلَى رُكْبَتَيْهِ.

زایشگاه: مُسْتَشْفَى الْوِلَادَةِ، دَارُ الْوِلَادَةِ.

زبان فارسی را به خوبی می داند:

يُجِيدُ أَوْ يُتْقِنُ أَوْ يَحْدِثُ اللُّغَةَ الْفَارْسِيَّةَ.

زبان مادری: اللُّغَةُ الْأُمُّ.

زبان متداول: اللُّغَةُ الدَّارِجَةُ.

زبردست: حَاقِق.

- جراح زبردست: جَرَّاحٌ حَاقِقٌ.

- در سرودن شعر زبردست است: لَهُ

بَاعٌ طَوِيلٌ فِي قَرْضِ الشَّعْرِ.

زبون، بی دست و پا: مَغْلُوبٌ عَلَى أَمْرِهِ.

زجر می کشد: يَتَعَذَّبُ.

زحمت دادیم بیخشید: كَلَّفْنَاكُمْ، نَرَجُو

الْمَغْدَرَةَ.

زحمتکش: مُكَافِح.

- مردم زحمتکش: الشُّعْبُ الْمُكَافِح.

زحمتی نیست بهرمانید: لَا كُفَّةَ

تَفَضَّلُوا (ما في تكليف تَفَضَّلُوا،

شَرَّفُوا. عاميانه).

زخم معده: قَرْحَةُ الْمَعِدَةِ.

زدن عکس به دیوار: تَغْلِيقُ الصُّورَةِ

عَلَى الْحَائِطِ أَوْ الْجِدَارِ.

زدو خورد خونین: اِسْتَبَاكَ دَام.

زدو خورد مسلحانه: اِسْتَبَاكَ مُسَلَّحٌ.

زردآلو: مِشْمِش.

زرده تخم مرغ: صَفَاؤُ الْبَيْضِ.

زرد چوبه: كُرْكُم.

زردک، هویج: بَجَر.

زرنک: ذَكِي (شاطر).

زره پوش: الْعَرَبَةُ الْمُدْرَعَةُ، الْعَرَبَةُ

الْمُصَفَّحَةُ، عَرَبَةٌ نِصْفٌ مُجَنَزَرَةٌ

(معرب زنجیر).

زردوزی، ملیله دوزی، گلدوزی:

التَّطْرِيز.

زشت: قَبِيح (وحش).

زگیل دست و پا: التَّوَلُّول.

زلزله: زَلْزَال.

زلزله زدگان: مَنكُوبُ الزَّلْزَالِ.

زلزله ویران کرد: دَمَّرَ الزَّلْزَالُ.

زلف: طَرَّة (خُصْلَةُ الشَّعْرِ: گیسو).

زام امور: دَفَّةُ الْحُكْمِ، مَقَالِيدُ الْحُكْمِ.

زام امر از دستش بدر رفت: قَلَّتْ

عِنانُ الْأَمْرِ مِنْ يَدِهِ.

زام امور را بدست گرفت: تَسَلَّمَ

مَقَالِيدَ الْحُكْمِ، قَبَضَ عَلَى دَفَّةِ الْحُكْمِ.

زام امور بدست رهبری عادل است:

دَفَّةُ الْحُكْمِ بِيَدِ رَعِيمٍ عَادِلٍ.

زمین: أَرْضٌ.

زمین بازی، میدان ورزش: مَلْعَبٌ،

ساحَةُ الرِّيَاضَةِ.

زمین لرزه: الْهَزَاتُ الْأَرْضِيَّةُ، الزَّلَازِلُ.

زمینهای بایر: أَرْضٌ بُور.

زمینهای پهناور: أَرْضٌ مُتْرَامِيَّةُ

الْأَطْرَافِ.

زمینهای قابل کشت: أَرْضٌ صَالِحَةٌ

لِلزَّرْعِ أَوْ لِلزَّرْعِ.

زمینه توطئه قبلاً چیده شده بود: كَانَتْ

الْمُؤَامَرَةُ مُبَيَّنَةً، قَدْ دُبِّرَتِ الْمُؤَامَرَةُ مِنْ

قَبْلُ.

زمینه سرخ رنگ: أَرْضِيَّةٌ حُمْرَاءُ.

زنانه: نِسَائِي.

- جوراب زنانه: جَوْرَبٌ نِسَائِي

(شُورَابِ نِسَائِي).

- کفش زنانه: حِذَاءٌ نِسَائِي، أَحْذِيَّةٌ

نِسَائِيَّةٌ.

- لباس زنانه: مَلَابِيسُ نِسَائِيَّةٌ.

- کیف زنانه: حَقِيَّةٌ نِسَائِيَّةٌ.

زنان فاحشه: النِّسَاءُ الْعَاهِرَاتُ أَوْ

السَّاقِطَاتُ.

زن ایرانی از حقوق اجتماعی و سیاسی

برخوردار است: الْمَرْأَةُ الْإِيرَانِيَّةُ تُمَارِسُ

حَقُوقَهَا الْأَجْتِمَاعِيَّةَ وَالسِّيَاسِيَّةَ.

زندگی، زندگانی: الْحَيَاةُ.

زندگی آزاد و شرفمندانه: الْحَيَاةُ الْحُرَّةُ

الْكَرِيمَةُ.

زندگانی بدوی: عِيشَةُ الْبَدَاوَةِ، حَيَاةُ

الْبَدَاوَةِ.

زندگی خود را بروری اجساد -

دیگران بنامی کند: یثنی حیاته علی أشلاء الآخرين.	زنگ مدرسه زده شد: دُقْ جَرَسُ المدرسة.	زیبایی معصومانه: جمال بَریء.
زندگانی متعدن: حیاة الحضارة، الحیاة المدنیة.	زنگ (اکسید): الصدأ.	زیاترین مجموعه (کلکسیون): أروغ تشکیلة.
زندگی مرفه (خوشگذرانی): حیاة التذخ والترف، رَعْدُ العیش.	زورگوئی: تَحَكُّم.	زیر: تَحْتَ.
زندگی مرفهی دارد: یَعِیشُ عِیشَةً رَعْدَةً، یَعِیشُ فی بَرَخٍ وَتَرَفٍ.	- به من زورمی گوید: یَتَحَكَّمُ فِیَّ.	زیر آوارمرد: مَا تَحْتَ الْأَنْقَاضِ.
زندگی یکنواخت: الحیاة الرتیبة.	زیاده روی در...: الإكثار من...، الإسراف فی...	زیر پتو: تَحْتَ البَطَانِیَّة.
زنده: حی	- در خوردن غذای چرب زیاده روی مکن: لا تُكثِر من الأكل الدسم.	- لباس زیر: مَلَابِش داخلِیة.
زنده باد آزادی: تحیا الحریة، نَعِیش الحریة، عاشت الحریة.	زیان: ضَرَر، خسارة.	زیر پیراهنی: ثوبٌ داخلِی (فانلة).
زنده بادرهبر بزرگ ما: یَحِیا زَعِیمُنَا الکبیر، عاش قائدُنَا العظیم.	- به دشمن زیانهای سنگین وارد نمود: أَلْحَقَ بِالْعَدُوِّ خَسَائِرَ جَسِیمَةً، کَبَدَ العَدُوِّ خَسَائِرَ فادِحةً.	زیر شلوازی: کالسون (درتداول مصر)، لباس (درتداول عراق)، شُورَت.
زنده باد عدالت: فَلْیَحِیا العَدْل.	- به دشمن زیانهای فراوان وارد شد: تَكَبَّدَ الْعَدُوُّ خَسَائِرَ جَسِیمَةً، مُنِی العَدُوُّ بِخَسَائِرَ جَسِیمَةٍ.	زیر چشمی نگاه کردن: بَضْبَصَة، (عامیانه)، یُرْسِلُ نَظْرَاتٍ مَحْفِیَّةً.
زنده باشی: طَوَّلَ اللهُ عُمَرَک.	زیائی اندام (در ورزش): کمالُ الجِسم، کمالُ الأجسام.	زیر دریائی: الغَوَاصَة.
زنگ: جَرَس.		زیرزمینی: قَبو (بذُرُن) سِرْدَاب.
زنگ اول (درس) عربی داریم: عِنْدَنَا عَرَبِی فی الحِصَّة الأولى.		زیر سیگاری: مِثْقَصَة (طَقْطُوقَة، مِکثَفَة).
زنگ تفریح: فُرَصَة الرّاحة، الفُرَصَة.		زیرکی ودانائی دیپلوماسی: الحِصَانَة الدِّبْلُوماسِیَّة.
		زیرلب زمزمه می کرد: کَانَ یُتَمَتِّمُ.

«ژ»

ژنرال آجودان شاه: كَبِيرُ ياورانِ المَلِك.
 ژورى: جَلَسَةُ الامْتِحانِ.
 ژولیده: رَتْ الهَيْعَة.

ژرف: عَمِيق.
 ژرف بین: دَقِيقُ النُّظَرِ.
 ژنده پوش: رَتْ الثَّوبِ أَوْ الثِّيَابِ.
 ژنرال: جِنِرال.

ژاژ (سخن یاوه): كَلَامٌ سَخِيفٌ.
 ژاكت: جَاكِتَه.
 ژاله (شبنم): نَدَى.
 ژاندارم: جُنْدِي الدَّرَكِ.

«س»

سازمان بین المللی پرورش کودک:	سالانه: سنوئیا.	کانت قاعه سینما مُزدَجَمَة.
صندوق الأمم المتحدة لرعاية الطفولة.	سال تهیه، مقدماتی: السنة التَّخْصِیْریَّة،	سالن مسافران: قاعه المسافِریْن.
- نیروی سازنده: الطَّاقَةُ البَنَاءَة.	السَّنة التَّمْهیدِیَّة.	سالن مد: بَیْتُ الأَزیاء = (مِزَوْن).
ساز و برگ جنگ: المَعْدَّات الحَرْبِیَّة،	- دوره تهیه رانام کردم: أَكْمَلْتُ	سالن ناهار خوری: صالَة المَطْعَم، قاعه
مَعْدَّات القتال.	السَّنة التَّخْصِیْریَّة، أَنهَیْتُ السَّنة	المَطْعَم.
ساز و برگ و تجهیزات و مهمات	التَّمْهیدِیَّة.	سانحه: کَارِئَة.
نظامی: العتاد، المَعْدَّات العسْکَرِیَّة.	سال جاری: العام الحَالِی.	سانحه وحشتاک: کَارِئَة مُرَوَّعَة.
ساس: حشرة البق.	سالروز، سالگرد: الذِّکْرى السَّنَوِیَّة،	سانحه هوائی وحشتاک: کَارِئَة جَوِیَّة
ساعت: ساعة.	ذِکْرى.	مُرَوَّعَة.
ساعت بیکاری: وَقْتُ الفَراغ.	- امروز مصادف با سالروز تولد رهبر	سانحه هوائی دلخراشی اتفاق افتاد:
ساعت خود رابا ساعت شماته دار	ما است: الیوم یُصادِف، یُوافِقُ ذِکْرى	وَقَعَتْ کَارِئَة جَوِیَّة مُرَوَّعَة.
میزان کن: اضْبُطْ سَاعَتُک مَعَ السَّاعَةِ	مَوْلِد زَعیمنا.	سان دیدن گارد: اِسْتِعْراض الحَرَس،
النَّاطِقَة.	سالروز نجات آذربایجان: ذِکْرى تَحْرِیر	تَفْتِیش الحَرَس.
ساعت دیواری: سَاعَة الحائط.	آذَرِیْجان.	- از گار داحترام سان دید: اِسْتَعْرَضَ
ساعت رومیزی: سَاعَة الطاولة، سَاعَة	سالنامه: تَقْوِیم (نَیْجَة).	(فَتَش) حَرَس الشَّرِیف.
مِنْضِدِیَّة.	سالیان دراز: أَعوام مُتَمَدَّة، سَنَوَات	سانسور: الرِّقَابَة.
ساعت کار: وَقْتُ العَمَل.	طَوِیْلَة.	ساندویچ: سَنَدِوِیْش (الشُّطِیرَة).
ساعت مچی: سَاعَة یَد.	سالن: صالون، قاعه، صالَة.	سازش کردن بادشمن: المِساوَمَة مَعَ
سالاد: سَلَطَة.	سالن آرایش: صالونُ الحِلَاقَة، صالَة	العَدُو.
سال: سَنَة، عام، حَوْل.	جِلَاقَة.	سبب مستقیم مرگ: سَبَب الوَفَاة
سال آینده: العام القادِم، المَقْبِل، السَّنة	سالن آرایش بانوان: صالونُ تَسْرِیخَة	المُبَاشِر، السَّبَب المُبَاشِر لِلوَفَاة.
المَقْبِلَة.	الشَّعْر. صالونُ حِلَاقَة السَّیِّدَات.	سبد آشغال: سَلَة المُهْمَلات.
سال تحصیلی: العام الدَّرَاسِی، السَّنة	سالن انتظار: قاعه الانتِظار.	سبزه زار: مَرْج.
الدَّرَاسِیَّة.	سالن پذیرائی: عُرْفَة الاستِقبال، قاعه	سبزه زار عشق: خَمِیلَة الحُب.
سال تحصیلی در شرف اتمام است: العام	الاستِقبال.	سبزی: خُضْرَة.
الدَّرَاسِیُّ عَلی وَشِکِ الانْتِهاء.	سالن سینما: صالَة السَّیْما.	سبزی خوردنی: خُضار.
- آغاز سال تحصیلی: بِدَایَة العام	سالن سینما پراز تماشاجی بود: کانت	سبزیجات وتره بار (همه نوع):
الدَّرَاسِی.	صالَة السَّیْما مُکْتَظَة بِالمُتَقَرِّجِین،	خَضراوات.

سبزیجات و میوه های تازه: الخَضْرَاوَاتُ
والفَوَاكِه الطَّازِجَةُ.
- اسفناج (سبزی): سَبَانِج.
- شوید (سبزی): شَبْت.
- تره (سبزی): كُرَات.
گشنیز (سبزی): كُزْبَرَةٌ.
سبک کلاسیکی: الْأُسْلُوبُ التَّقْلِيدِي.
سیل: مَنَب، شَارِب.
سیاسگزاری می کنم، سیاسگزارم:
أَتَقَدِّمُ بِالشُّكْرِ، أَنَا شَاكِرٌ.
سپاه: جَيْش.
سپاه، لشکر: فِرْقَةٌ، فِلَقٌ.
سپاه بهداشت: كَتَائِبُ الصُّحَّةِ.
سپاه ترویج و آبادانی: كَتَائِبُ الْإِعْمَارِ.
سپاه دانش: كَتَائِبُ التَّعْلِيمِ.
سپاه دین: كَتَائِبُ الدِّينِ.
سپر: تُرْس.
سپروموانع جنگی: مَتَارِيس.
سپیده بامداد: تَبَاشِيرُ الْفَجْرِ، بَشَائِرُ
الصُّبْحِ، تَبَاشِيرُ الصُّبْحِ.
ستاد کل: الْقِيَادَةُ الْعَامَّةُ، الْأَرْكَانُ الْعَامَّةُ
لِلجَيْشِ.
ستاد مرکزی: قِيَادَةُ مَرْكَزِيَّةٌ.
ستاره اش درخشان است: نَجْمُهُ
مُتَأَلِّقٌ.
ستاره های سینما: نُجُومُ السِّينِمَا،
كَوَاكِبُ السِّينِمَا.
ستودن، تمجید کردن: الْإِشَادَةُ، الثَّنَوِيَّةُ،
الثناء، الْمَدِيح.
- اوراستود: أَشَادَ بِهِ، نَوَّهَ بِهِ، أَثْنَى
عَلَيْهِ، مَدَحَهُ.
سیاست دولت رامورد ستایش قرار
داد (ستود): أَشَادَ بِسِيَّاسَةِ الْحُكُومَةِ.
- پیشرفت کشور رامورد تمجید
قرار داد: نَوَّهَ، أَشَادَ بِتَقَدُّمِ الْبِلَادِ.

ستون: عَمُودٌ، أُسْطُوَانَةٌ.
- يك ستون ازبیر وهای انتظامی: فِرْقَةٌ
مِنْ قُوَاتِ الْأَمْنِ.
ستون برق: عَمُودُ الْكَهْرَبَاءِ.
ستون پنجم: الطَّابُورُ الْخَامِسُ، الرَّتْلُ
الْخَامِسُ.
ستون یاد بود: التُّصَبُّ التَّذْكَارِي.
ستون یاد بود شهدا: تُصَبُّ تَذْكَارِي
لِلشَّهْدَاءِ.
ستیزگی (جروبحث): تَشَاخُنْ.
سخت به دست آمدن: صَعُبُ الْمَنَالِ.
سخت گیری می کند: يُعَامِلُ بِالْعُنْفِ،
يَتَصَعَّبُ.
سخن: كَلَامٌ، حَدِيثٌ.
سخن ازدهانش پرید: فَلَتَ الْكَلَامُ مِنْ
لِسَانِهِ.
سخن اورنگ سیاسی دارد: كَلَامُهُ لَهُ
طَائِعٌ سِيَاسِيٌّ، لَهُ صِبْغَةٌ سِيَاسِيَّةٌ.
سخن او مرا پکر می کند: كَلَامُهُ
يَجْعَلُنِي فِي دَوَّامَةٍ، كَلَامُهُ يُزْعِجُنِي.
سخن او نامفهوم است: كَلَامُهُ مُعَقَّدٌ
أَوْ مُغْضِلٌ، حَدِيثُهُ غَيْرُ مَفْهُومٍ.
سخن به اینجا کشید: تَطَرَّقَ الْحَدِيثُ
إِلَى هُنَا، بَلَغَ الْحَدِيثُ إِلَى هَذَا الْحَدِّ.
سخن شما به این مطلب ربطی ندارد:
كَلَامُكَ لَا يَمُتُّ إِلَى الْمَوْضُوعِ بِصِلَةٍ.
سخن به نام خدا آغاز کرد: اِفْتَتَحَ
الْكَلَامَ بِذِكْرِ اللَّهِ، اِسْتَهْلَ الْحَدِيثَ بِاسْمِ
اللَّهِ.
سخن بی پرده: كَلَامٌ سَافِرٌ، حَدِيثٌ
صَرِيحٌ لَا مُوَازَبَةَ فِيهِ.
سخن یهوده: كَلَامٌ فَارِغٌ، كَلَامٌ تَافَةٍ.
سخن بوج، بی اساس و ساختگی:
كَلَامٌ مُفْتَقَلٌ، مُخْتَلَقٌ، مُضْطَلَعٌ، كَلَامٌ
وَاهٍ حَيْثُ لَا أَسَاسَ لَهُ.

سخن تند و زننده: كَلَامٌ لَازِغٌ، أَلْفَاطٌ
نَابِيَّةٌ.
سخن چینی: وَشَايَةٌ، نَمِيْمَةٌ.
سخن دلاویز، دلنشین: كَلَامٌ يَأْخُذُ
بِمَجَامِيعِ الْقُلُوبِ، حَدِيثٌ طَلِيٌّ، كَلَامٌ
رَائِعٌ.
سخن ازبیش خود می گوید: يَقُولُ
الْكَلَامَ مِنْ تَلَقَّاءِ نَفْسِهِ، يُرْسِلُ الْكَلَامَ
عَلَى عِلَّاتِهِ.
سخن راجندین بار تکرار نمود: رَدَّدَ
الْكَلَامَ، كَرَّرَ الْكَلَامَ.
سخن رادریست مبدیر: لَا تَقْبَلِ الْكَلَامَ
عَلَى غَوَاهِيهِ.
سخنرانی فلانی باکف زدن ممتد
روبرو شد: قُرِبَ خِطَابُ فُلَانٍ
بِتَضْفِيقٍ حَادٍ.
سخن روز: حَدِيثُ السَّاعَةِ.
سخن زشت و بی پروا: كَلَامٌ
مُسْتَهْجَنٌ.
سخن سرسری: كَلَامٌ اِعْتِبَاطِيٌّ.
سخن شما برای من ناگوار و گران
آمد: كَلَامُكَ يَضْعُبُ عَلَيَّ، كَلَامُكَ
لَا أَطِيقُهُ. ثَقُلَ عَلَيَّ قَوْلُكَ، كَثُرَتْ
عَلَيَّ كَلِمَتُكَ.
سخنگوی رسمی دولت: الْمُتَحَدِّثُ
الرَّسْمِيُّ بِاسْمِ الْحُكُومَةِ، النَّاطِقُ
الرَّسْمِيُّ بِلسَانِ الْحُكُومَةِ.
سخنگوی رسمی دولت از بیان نتیجه
مذاکراتی که بین دو کشور صورت
گرفته خود داری کرد: رَفَضَ
الْمُتَحَدِّثُ الرَّسْمِيُّ بِاسْمِ الْحُكُومَةِ
الْإِنْفِصَاحَ عَنِ نَتِيجَةِ الْمُحَادَثَاتِ الَّتِي
جَرَتْ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ، اِمْتَنَعَ عَنِ الْإِذْلَاءِ
بِنَتَائِجِ الْمُحَادَثَاتِ بَيْنَ الدَّوْلَتَيْنِ.
سخنگوی نظامی: النَّاطِقُ الْعَسْكَرِيُّ،

مُتَحَدِّثٌ عَشْكَرِيٌّ.

سخنگوی نظامی ارتش ازهر گونه
اظهاری پیرامون زد و خوردی که
درمرز روی داده است خوداری
نمود: رَفَضَ التَّاطِقُ الْعَشْكَرِيَّ لِلْجَيْشِ
الْإِدْلَاءِ بِأَيِّ تَضَرُّعٍ حَوْلَ الْاِشْتِيَاكِ
الَّذِي وَقَعَ عَلَى الْحُدُودِ.

سخن مراد درست نفهمید (سوء تعبیر
کرد): أَسَاءَ فَهَمِي، لَمْ يَفْهَمْ كَلَامِي
بِالضُّبُطِ، لَمْ يُحْسِنْ فَهَمَ قَوْلِي.

سخن منافی اخلاق: الْخِلَاعَةُ فِي
الْحَدِيثِ.

– سخنانی ایراد کرد، بیاناتی – ایراد
کرد: أَلْقَى كَلِمَةً، أَلْقَى بَيَانًا، أَدْلَى
بَيَانٍ.

سخن موهوم: كَلَامٌ مَزْعُومٌ، كَلَامٌ وَاهٍ.
سخن ناموزون و بی مورد و بی ربط
گفت: لَخَبَطَ فِي الْحَدِيثِ (درتداول
عامه).

این سخن نزدیکتر است به افسانه تا به
حقیقت: هَذَا الْكَلَامُ أَقْرَبُ إِلَى
الْأَسْطُورَةِ مِنْهُ إِلَى الْحَقِيقَةِ.

– به این سخن توجهی نداشته باش،
اهمیت مده: لَا تَأْخُذِ الْكَلَامَ بِعَيْنِ
الاعتبارِ، لَا يَهْمُكَ هَذَا الْكَلَامُ.

سرسخن را باز کرد، ابتدا به سخن
نمود: اِفْتَتَحَ الْحَدِيثَ، فَاتَّحَ بِالْحَدِيثِ.
سر: رَأْسٌ.

سرافکنده ام، شرمنده ام: أَنَا مُنْكَشٌّ
الرَّأْسِ، أَنَا خَجْلَانٌ (أَنَا مَكْشُوفٌ).

سران کشورهای اسلامی: رُعَمَاءُ الْبِلَادِ
الْإِسْلَامِيَّةِ، رُؤَسَاءُ الْبِلَادِ الْإِسْلَامِيَّةِ.

سربه سر گذاشتن: مُشَاكَسَةٌ،
مُعَاكَسَةٌ.

سربه سر می گذارد، اذیتش می کند:

يُشَاكِسُهُ، يُعَاكِسُهُ.

سربلنداست، مفتخر است: مَرْفُوعُ
الرَّأْسِ، فَخُورٌ.

سربوست خانواده: رَبُّ الْأُسْرَةِ.

سربوست کل: الْمُرَاقِبُ الْعَامُّ، الْمُشْرِفُ
الْعَامُّ.

سربوست ورزش: مُشْرِفُ الرِّيَاضَةِ،
الْمُشْرِفُ عَلَى الرِّيَاضَةِ.

سریج خیابان: عَطْفَةُ الشَّارِعِ، مُنْعَطَفُ
الشَّارِعِ.

سر درد: ضِدَاعٌ (دردسر: مُتَاعِبٌ).

سر درد دارم، سرم درد می کند:
عِنْدِي ضِدَاعٌ (دماغی بوجمنی).

سرش له شده: تَهَشَّمَ رَأْسُهُ.

سر دیر روزنامه: رَئِيسُ التَّخْرِيرِ.

سردر ساختمان: وَاجِهَةُ الْعِمَارَةِ.

سردفتر ازدواج و طلاق: الْمَأْذُونُ
(درتداول مصریان).

سردوشی، پاگون نظامی: شَارَةُ
عَشْكَرِيَّةٌ، نَوْتَةُ عَشْكَرِيَّةٌ.

سرش رابه زیر انداخت: نَكَسَ رَأْسَهُ.

سر شما سلامت باشد: الْبَقِيَّةُ فِي
حَيَاتِكُمْ، الْبَقَاءُ فِي حَيَاتِكُمْ.

سر شماری کردن: عَمَلِيَّةُ الْإِخْصَاءِ.

سر شماری همگانی: الْإِخْصَاءُ الْعَامُّ
لِلشُّكَّانِ.

سرقفلی: خُلُوُّ الرَّجُلِ (درمصر)
سَرَقْفِلِيَّةٌ، (درعراق).

سرکشی جوانی، سرمستی جوانی:
طَيْشُ الشَّبَابِ.

سر کنسول: الْقَنْصُلُ الْعَامُّ.

سر گردان شد: اِخْتَارَ، تَخَيَّرَ، حَازَ فِي
أَمْرِهِ.

سر گرمی: التَّشْلِيَّةُ، هَوَايَةُ.

سر گرمی مورد علاقه شما چیست: مَا

هِيَ هَوَايُكَ الْمُفْضَلَةُ.

سر گرم شدم: تَسَلَّيْتُ بِ....

سخن او مراسر گرم کرد: حَدِيثُهُ
سَلَانِي.

سر مقاله: مَقَالٌ اِفْتِتَاحِيٌّ، الْمَقَالُ
الرَّئِيسِيُّ.

سرنشینان سفینه فضائی (فضا
نوردان): مَلَا حَوْ سَفِينَةِ الْفَضَاءِ.

سرنشینان هواپیما (خلبان و کارکنان):
طَائِمُ الطَّائِرَةِ.

سرنشینان هواپیما (مسافران): رُكَّابُ
الطَّائِرَةِ.

سرنیزه: حَزْبَةُ الْبُنْدُقِيَّةِ (سُنْجَةُ،
سُونْجِي)

سرو صدا، داد و فریاد: ضَجَّةٌ،
ضَوْضَاءٌ.

– من بین دوستانم سر بلندم: أَنَا مَرْفُوعُ
الرَّأْسِ بَيْنَ رِفَاقِي.

سراجچه هستی: رِحَابُ الْوُجُودِ.

سراسر کشور: أَقْطَارُ الْبِلَادِ، أَنْحَاءُ

الْبِلَادِ، أَرْجَاءُ الْبِلَادِ، زُبُوعُ الْبِلَادِ،
نَوَاجِي الْبِلَادِ، أَنْحَاءُ الْقَطْرِ.

سرایت: الْعَدْوَى.

– آب سرایت کرد: نَضَحَ الْمَاءُ، تَسَرَّبَ
الْمَاءُ.

سرایدار گاراژ: سَائِسُ الْجَرَّاجِ (درتداول
مصریان).

سرایدار، دربان: بَوَّابٌ (درتداول
مصریان).

سُرب: الرِّصَاصُ.

سرباز: الْجُنْدِيُّ، الْحَرَسُ.

سرباز اونیفورم جنگی به تن نمود:
اِرْتَدَى الْجُنْدِيُّ مَلَابِسَ الْمِيدَانِ.

سرباز به سینه روی زمین خوابید

(درازکش کرد): اِنْبَطَعَ الْجُنْدِيُّ.

سربازخانه های ارتش، پادگانهای نظامی: تُکُنَاتُ الحَیْشِ.	سرمای شدید: البَرْدُ القَارِسُ.	السَّاعَةُ الثَّامِنَةُ صَبَاحًا حَتَّى الثَّانِيَةِ بَعْدَ الظُّهْرِ.
سرباز داوطلب: الجُنْدِيُّ الْمُتَطَوِّعُ.	سرمایه: رَأْسُ الْمَالِ، ج رُعُوسُ الْأَمْوَالِ.	سرویس صبحانه: وَجْبَةُ الْفِطَارِ، وَجْبَةُ الْإِفْطَارِ.
سربازان مزدور: الجُنُودُ الْمُرتَزَقَةُ.	سرمایه داران دوران جنگ: أَغْنِيَاءُ الْحَرْبِ، أَثْرِيَاءُ الْحَرْبِ.	سرویس (حق پیشخدمت): خِدْمَةٌ.
سرباز وظیفه: الجُنْدِيُّ الْمُكَلَّفُ.	سرمایه گذاری: تَشْغِيلُ رُعُوسِ الْأَمْوَالِ، اسْتِثْمَارُ رُعُوسِ الْأَمْوَالِ.	سرویس ظرف چینی: طَقْمُ الْأَطْبَاقِ، الْأَطْبَاقُ الصَّيْنِيَّةُ.
سربازی: جُنْدِيَّةٌ.	سرمایه گذاری در طرحهای عمرانی: تَمْوِيلُ الْمَشَارِيعِ الْعُمْرَانِيَّةِ، مَدُّ الْمَشَارِيعِ الْعُمْرَانِيَّةِ بِالرَّسَائِلِ.	سزارین کردن: عَمَلِيَّةٌ قَيْصَرِيَّةٌ.
- خدمت سربازی: تَنْجِيْدٌ، خِدْمَةُ الْعَلَمِ، الْخِدْمَةُ الْعَشْكَرِيَّةُ.	سرمایه گذار بیهای خارجی: اسْتِثْمَارُ رُعُوسِ الْأَمْوَالِ الْأَجْنَبِيَّةِ.	سزاواروشایسته است: يَلِيْقُ، لَا يَلِيْقُ.
سُرخ پوستان: الْهَعُودُ الْحُمْرُ.	سرمایه گذاری بیهای خارجی: اسْتِثْمَارُ رُعُوسِ الْأَمْوَالِ الْأَجْنَبِيَّةِ.	سزاوارین پست است: يَسْتَأْهِلُ هَذَا الْمَنْصِبَ، هُوَ أَهْلٌ لِهَذَا الْمَنْصِبِ.
سُرخک: الْحُمَّى الْقَرْمِزِيَّةُ.	سرمایه های جاری: رُعُوسُ الْأَمْوَالِ الْمُتَدَاوِلَةُ.	سزاوارین تشویق است: هُوَ يَسْتَأْهِلُ هَذَا التَّشْجِيعَ، هُوَ يَسْتَحِقُّ هَذَا التَّشْجِيعَ.
سردو گرم روزگار را چشیده است، تلخی و شیرینی روزگار را چشیده است: ذَاقَ مُرَّ الْحَيَاةِ وَخُلُوعَهَا.	سرمشق دیگران است: هُوَ قُدُوَّةٌ لِلآخَرِينَ، هُوَ مِثَالٌ يُخْتَدَى بِهِ.	سست شدن عضلات: اسْتِثْنَاءُ الْعَضَلَاتِ.
سرزمین پهناور: الْأَرْضُ الْمُتْرَامِيَّةُ الْأَطْرَافِ، الْوَاسِعَةُ الْأَرْجَاءِ.	سرنگون کردن حکومت، رژیم: قَلْبُ الْحُكُومَةِ، الْإِطَاعَةُ بِالْحُكْمِ، الْإِطَاعَةُ بِالنِّظَامِ، إِسْقَاطُ الْحُكْمِ.	سطح: مُسْتَوًى، سَطْحٌ.
سوزنش کرد، تویخ کرد: عَاتَبَ، وَتَخَّ، أَتَبَ.	سرنگون شدن هواپیما: شَقُوطُ الطَّائِرَةِ.	سطح زندگی: مُسْتَوًى الْمَعِيشَةِ.
سوزنش دادن وجدان: تَأْنِيْبُ الضَّمِيرِ.	سرنوشت: مَصِيرٌ.	سطح آب بالا آمده است: اِرْتَفَعَ مَنَسُوبُ الْمِيَاهِ.
- وجدانم مرا سوزنش می کند: يُؤْتِنِنِي ضَمِيرِي.	سرنوشت ملتها: مَصِيرُ الشُّعُوبِ، مَصِيرُ الْأُمَمِ.	سطح زندگی بالا است: مُسْتَوًى الْحَيَاةِ مُرْتَفِعٌ.
سرسرا: الْبَهْرُ.	سرنوشت ملتها به دست خود آنها است: إِنَّ مَصِيرَ الشُّعُوبِ بِأَيْدِي الشُّعُوبِ، أَوْ تُحَدِّدُهُ الشُّعُوبُ، أَوْ تُعَيِّنُهُ الشُّعُوبُ، أَوْ تُقَرِّرُهُ الشُّعُوبُ.	سطح زندگی پائین است: مُسْتَوًى الْحَيَاةِ مُنْخَفِضٌ.
سرسام گرفتن: الْإِصَابَةُ بِالدَّوْخَةِ، بِالْإِصَابَةِ.	- این آزمایش سرنوشت ماراتعین می کند: هَذِهِ التَّجَرِبَةُ تُقَرِّرُ مَصِيرَنَا.	سطح فرهنگ او بالا است: هُوَ عَلَى مُسْتَوًى رَفِيعٍ مِنَ الثَّقَافَةِ.
سرعت سرسام آور، سرعت فوق العاده: سُرْعَةٌ مُذْهِلَّةٌ، سُرْعَةٌ هَائِلَةٌ.	سرود آزادی: نَشِيدُ الْحُرِّيَّةِ.	سطح قیمتها: مُسْتَوًى الْأَشْعَارِ.
- قیمتها سرسام آور است: الْأَشْعَارُ بِاهْظَةٍ.	سرود ملی: النِّشِيدُ الْوَطَنِيُّ، السَّلَامُ الْوَطَنِيُّ.	- در سطح عالی: عَلَى مُسْتَوًى عَالٍ.
سُرفه: كُحَّةٌ، سُعَالٌ.	سرویس اداری: دَوَامُ الْمَصْلَحَةِ، الدَّوَامُ الْإِدَارِي.	سطح معلومات او: مُسْتَوًى مَعْلُومَاتِهِ.
سُرفه می کند: يَكُحُّ، يَسْعُلُ.	سرویس اداره ما از ساعت ۸ بامداد تا ۲ بعد از ظهر است: دَوَامُ دَائِرَتِنَا مِنْ	- در سطح بین المللی: عَلَى الصُّعِيدِ الدَّوْلِيِّ.
سرکار بانو علیه: خَضْرَةُ السَّيِّدَةِ الْجَلِيلَةِ.		- در سطح رسمی: عَلَى الْمُسْتَوًى الرَّسْمِيِّ.
سَرْمَا: الْبَرْدُ.		سطل آب: الدَّلْوُ، صَفِيحَةُ الْمَاءِ، جَزْدُلُ الْمَاءِ، سَطْلُ الْمَاءِ.
سرما خورده است: أَصَابَهُ الْبَرْدُ، أَصِيبَ بِالْبَرْدِ، أَخَذَ الْبَرْدَ، أَصَابَتْهُ التَّشَلُّةُ، زُكِمَ، إِنْتَابَتْهُ وَغَكَّةٌ بَرْدٌ.		

سفارتخانه: دَارُ السَّفَارَةِ.

سفارش کرد: أَوْصَى بِـ...

– درباره او سفارش کرد: وَصَّى بِهِ، أَوْصَى بِهِ.

سفال: حَزَفٌ، فَخَّازٌ.

سفت و سخت: مُخَكَّمٌ، صُلْبٌ (جامد، قوی در تداول مصریان).

– زمین سفت: أَرْضٌ صُلْبَةٌ.

سفت و سخت ایستادگی کرد: وَقَفَ مَوْقِفًا صُلْبًا.

سفته: سُفْتَجَةٌ (کمیال).

سفر به خیر: مَصْحُوبٌ بِالسَّلَامَةِ.

سفره پُرنان باد (در مقام سیاسگزاری میهمان از میزبان): سَفَرَةٌ دَائِمَةٌ، سَفَرَةٌ عَامِرَةٌ.

سفیر سیار: السَّفِيرُ الْمُتَجَوِّلُ.

سفیر فوق العاده: مَبْعُوثٌ خَاصٌّ.

– او سفیر کبیر ایالات متحده امریکا در دربار شاهنشاهی ایران است: هُوَ سَفِيرٌ لِلْوِلَايَاتِ الْمُتَّحِدَةِ الْأَمْرِيكِيَّةِ لَدَى

الْبَلَاطِ الشَّاهِنْشَاهِيِّ الْإِيرَانِيِّ.

سفینه فضائی: سَفِينَةُ الْفَضَاءِ.

سقط جنین کردن: الْإِجْهَاضُ.

سقوط دولت: إِقَالَةُ الْحُكُومَةِ.

سقوط شهر (اشغال شهر): تَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ (اِخْتِلَالُ الْمَدِينَةِ).

سقوط هواپیما، سرنگون شدن هواپیما: سُقُوطُ الطَّائِرَةِ.

سکان کشتی: دَفَّةُ السَّفِينَةِ، سُكَّانُ السَّفِينَةِ.

سکته: فَجَاءَةٌ، سَكْتَةٌ.

سکته کرد: أُصِيبَ بِنَوْبَةٍ قَلْبِيَّةٍ.

سکسکه: فَهْقَةٌ، (زُعْطَةٌ در تداول مصریان).

سکوی بندر: رَصِيفُ الْمِينَاءِ.

سکوی پرتاب موشک: قَاعِدَةٌ إِطْلَاقِ الصَّارُوخِ.

سکوی قطار راه آهن: إِفْرِيزُ مَحْطَةِ الْقِطَارِ، رَصِيفُ مَحْطَةِ الْقِطَارِ.

سگ هار: كَلْبٌ مَشْغُورٌ.

سل: الدَّرَنُ، الشَّلُّ الرَّثْوِيُّ.

سلاحهای شیمیایی: الْأَسْلِحَةُ الْكِيمَائِيَّةُ.

سلاحهای کلاسیک (معمولی): الْأَسْلِحَةُ الثَّقَلِيدِيَّةُ.

سلاحهای مرگبار: الْأَسْلِحَةُ الْفَتَّاكَةُ.

سلاحهای هسته ای: الْأَسْلِحَةُ النَّوَوِيَّةُ، الذَّرَوِيَّةُ.

سلاحهای هیدرژنی: الْأَسْلِحَةُ الْهَيْدْرُوجِينِيَّةُ.

سلب آزادی، ایجاد خفقان: كَبَثُ الْحُرِّيَّةِ، خَنْقُ الْحُرِّيَّاتِ.

سلب مصونیت سیاسی: رَفْعُ الْحَصَانَةِ الدِّبْلُومَاسِيَّةِ.

سلول بدن: خَلَايَا الْجِشْمِ.

سلول زندان: زَنْزَرَانَةٌ.

سم پاش: الْمِرْذَاذُ، رِذَاذٌ.

سم پاشی درخت: تَغْفِيرُ الْأَشْجَارِ.

سم ستوران: سَنَابِكُ الْخَيْلِ.

سن تاتر: خَشَبَةُ الْمَشْرِحِ.

سنباق ته دار: دَبُوشٌ، مِفْرَزٌ.

سنباق سر: دَبُوشُ الشَّعْرِ.

سند مالکیت: صَكُّ الْعَقَارِ.

سندیکای اصناف، پیشه وران: نِقَابَةُ الْمِهْنِيِّينَ.

سندیکای کارگران: نِقَابَةُ الْعُمَالِ.

سنگ قلاب: الْمِقْلَاعُ، الْمِخْدَقَةُ.

سنگ اندازی می کند، اشکال می تراشد، مانع ایجاد می کند: يُعَرِّقِلُ.

سنگ تراشی: التَّحْتُ.

سنگ (حجر الاسود) رابوسید: اِسْتَلَمَ الْحَجَرَ، قَبَّلَ الْحَجَرَ.

سنگر: خَنْدَقٌ.

سربازان درسنگر های خود موضع گیری کردند: اِتَّخَذَ الْجُنُودُ مَوَاقِعَهُمْ فِي الْخَنَادِقِ، اَتَّخَذَ الْجُنُودُ مَوَاضِعَهُمْ فِي الْخَنَادِقِ.

سنگ زیر بنا: حَجَرُ الْأَسَاسِ، حَجَرُ الزَّائِيَةِ.

سنگ فندک: حَجَرُ الْقَدَاحَةِ.

سنگهای قیمتی: الْأَحْجَارُ الْكَرِيمَةُ.

سنن و آداب پوسیده: الثَّقَالِيدُ الْبَالِيَّةُ.

سوء استفاده کردن: اِِسْتِغْلَالٌ.

– از موقعیت خود سوء استفاده می کند: يَسْتَغِلُّ مَوْكِزَهُ.

– کلام مراسوء تعبیر کرد: أَسَاءَ فَهْمِي. سوء قصد به جان: مُحَاوَلَةُ الْاِغْتِيَالِ.

سوء قصد دارد: يَضْمُرُ السُّوءَ.

سوار هواپیما شد: رَكِبَ الطَّائِرَةَ، اِمْتَنَطَى الطَّائِرَةَ.

سوار قاب شد: رَكِبَ الْمُرْجِيحَةَ أَوِ الْأُرْجُوخَةَ.

سوار چرخ و فلک شد: رَكِبَ دَوْلَابَ الْهَوَاءِ.

سؤال کردن (توضیح خواستن) از دولت: اِسْتِيضَاحُ الْحُكُومَةِ.

سوانح: نَوَائِبٌ، كَوَارِثٌ.

سوپ: شُرْبَةٌ، الْحَسَاءُ، شُوبٌ.

سوپ می خورد: يَحْتَسِي شُرْبَةً، يَشْرَبُ الْحَسَاءَ.

سوت: صَفَّارَةٌ.

سوت خطر: صَفَّارَةُ الْإِنْذَارِ.

سوت رفع خطر: صَفَّارَةُ الْأَمْنِ.

سوت زدن: تَضْفِيرٌ.

سوختگیری کرد: تَزَوَّدَ بِالْوَقُودِ، اَتَّخَذَ

الْوَقْدَ.

سود: فائِدَةٌ.

سودبخش: مُثْمِرٌ.

سودجو: وُصُولِيّ، مَضْلَجِيّ، انْتِهَازِيّ.

سودمند: نَافِعٌ.

سوراخ دیوار: ثَقْبُ الحَائِطِ (خُرْمٌ الحَائِطِ در تداول مصریان).

سوسیالیست: الاشتِرَاقِيّ.

سو کواری: جِدَادٌ.

سو کواری عمومی: جِدَادٌ عَامٌ.

سوگند: يَمِينٌ، حَلْفٌ، قَسَمٌ.

— به خداسو گندخورد: حَلَفَ بِاللّٰهِ،

أَقْسَمَ بِاللّٰهِ.

سوگند یاد کرد: أَدَّى اليمينَ.

— وزرای جدید سوگند یاد کردند: أَدَّى

الْوُزَرَاءُ الْجَدِّدُ اليمينَ الدُّستوريَّةَ.

سهل انگاری: التَّلَكُّو، المُطَاطَلَةُ،

التَّسَاهُلُ.

سهل انگاری می کند: يَتَلَكَّأ، يُطَاطِلُ،

يَتَسَاهَلُ.

سهم: حِصَّةٌ، سَهْمٌ، نَصِيبٌ، حَظٌّ.

— من به سهم خود از شما متشکرم: أَنَا

بِنَوْرِي أَشْكُرُكُمْ.

سهمیه من: حِصَّتِي.

سهم کردن کارگران در سهام —

شرکتها: إِشْرَاكُ الْعَمَالِ فِي أَسْهُمِ

الشَّرَكَاتِ.

سیاست: السِّيَاسَةُ.

سیاست افراطی: السِّيَاسَةُ الْمُتَطَرِّفَةُ.

سیاست برقری نژادی: سِيَّاسَةُ التَّفْرِيقَةِ

الْعُنْصُرِيَّةِ، التَّمْيِيزُ الْعُنْصُرِيّ.

سیاست بی طرفی: سِيَّاسَةُ الْحَيَادِ،

سِيَّاسَةُ عَدَمِ الْانْحِيَاظِ.

سیاست بی طرفی مثبت: سِيَّاسَةُ الْحَيَادِ

الإيجابيَّةِ.

سیاست تجاوز کارانه صلح جهانی را

به خطر تهدید می کند: سِيَّاسَةُ

الْعُدْوَانِ تُهَدِّدُ السَّلَامَ الْعَالَمِيَّ، سِيَّاسَةُ

الْعُدْوَانِ تُشَكِّلُ خَطَرًا عَلَى السَّلَامِ

الْعَالَمِيّ.

سیاست تفرقه اندازی: سِيَّاسَةُ فَرْقِ

تَشَدُّ.

سیاست توسعه طلبی: سِيَّاسَةُ التَّوَشُّعِ.

سیاست جلب افکار: سِيَّاسَةُ كَسْبِ

الْأَنْصَارِ.

سیاست جهانی رامورد تفسیر قرار

داد: عَلَّقَ عَلَى السِّيَاسَةِ الدُّوْلِيَّةِ.

سیاست حکیمانه، مدبرانه: السِّيَاسَةُ

الرَّشِيدَةُ.

سیاست حکیمانه ای که دولت ایران

از آن پیروی می کند: السِّيَاسَةُ الرَّشِيدَةُ

الَّتِي تَنْتَهِجُهَا الْحُكُومَةُ الْإِيرَانِيَّةُ

(تَتَّبِعُهَا...)

سیاست خصمانه: السِّيَاسَةُ الْمُعَادِيَّةُ.

سیاست دوستانه: السِّيَاسَةُ الْوُدِّيَّةُ،

سِيَّاسَةُ الصَّدَاقَةِ.

سیاست زورگوئی رابه شدت محکوم

کرد: نَدَدَ بِسِيَّاسَةِ التَّحْكُمِ.

سیاست صرفه جوئی: سِيَّاسَةُ التَّقَشُّفِ.

سیاست ضد استعماری: سِيَّاسَةُ

الْمُنَافِضَةِ (الْمُنَاوَةِ) لِلْإِسْتِعْمَارِ.

سیاست عدم بی طرفی: سِيَّاسَةُ

الانْحِيَاظِ.

سیاست لیدرهای افراطی... شکاف

رایین احزاب عمیق تر کرده است: إِنَّ

السِّيَاسَةَ الَّتِي يَنْتَهِجُهَا الرُّعَمَاءُ

الْمُتَطَرِّفُونَ قَدْ وَسَّعَتْ شُقَّةَ الْخِلَافِ

بَيْنَ الْأَحْزَابِ. إِنَّ السِّيَاسَةَ الَّتِي يَتَّبِعُهَا

الْقَادَةُ الْمُتَطَرِّفُونَ قَدْ وَسَّعَتْ الْخِلَافَ

بَيْنَ الْأَحْزَابِ.

سیاست متمایل: السِّيَاسَةُ الْمُوَالِيَّةُ.

— این سیاست صلح جهانی رابه خطر

می افکند، دچار مخاطره می سازد:

هَذِهِ السِّيَاسَةُ تُشَكِّلُ خَطَرًا عَلَى

السَّلَامِ الْعَالَمِيّ، تُهَدِّدُ السَّلَامَ الْعَالَمِيّ.

سیاهپوستان: الْمَلُونُونَ.

سیاهپوستان امریکایی: الْمَلُونُونَ

الأميركيون.

سیب زمینی: بَطَاطُسٌ، بَطَاطَةٌ.

سیب زمینی که با شیر مخلوط شود:

البَطَاطُسُ الْمَشْهُوكُ بِاللَّبَنِ.

سیر: ثَوْمٌ.

سیر، سیری: سَبَّحَ.

— من سیرم: أَنَا سَبَّحَان.

سیستم اجتماعی: النِّظَامُ الْاجْتِمَاعِيّ.

سیستم سرمایه داری: النِّظَامُ الرِّأَسَالِيّ.

سیستم فتودالی: النِّظَامُ الْإِقْطَاعِيّ.

سیگارش راآتش زد: أَشْعَلَ سِيْجَارَتَهُ،

وَلَعَّ سِيْجَارَتَهُ (عاميانه).

سیگار تند: سِيْجَارَةٌ حَادَّةٌ.

سیگار ملایم: سِيْجَارَةٌ خَفِيفَةٌ.

سیگار می کشد: يُدَخِّنُ: يَشْرَبُ

السِيْجَارَةَ.

سیلوی گندم: صَوْمَعَةُ الْقَمْحِ.

سیم: سِيْلَكٌ.

سیم برق: سِيْلَكُ الْكَهْرَبَاءِ.

سیمهای خاردار: الْأَسْلَاكُ الشَّائِكَةُ.

سیمای صورت: مَلَامِيْحُ الْوَجْهِ،

قَسِمَاتُ الْوَجْهِ، لَمَحَاتُ الْوَجْهِ (چین

خوردگی های صورت: تَجَاعِيْدُ

الْوَجْهِ).

سیمای جامعه را تغییر داد: غَيَّرَ

مَلَامِيْحَ الْمُجْتَمَعِ.

«ش»

شاخ گاو: قَرْنُ الْبَقَرَةِ أَوْ الثَّوْرِ.

شاخه درخت: غُصْنُ الشَّجَرَةِ.

شادابی، طراوت: النَّضْرَةُ.

شادروان: الْمُغْفُورُ لَهُ، الْفَقِيْدُ السَّعِيْدُ.

شادمدم: سُرُورٌ، فَرَحٌ.

شادمانی: فَرَحٌ، سُورُورٌ.

— باشادمانی وخرمی: بِالْفَرَحِ وَالْمَسْرَاتِ.

شاشدان: مَبْنُوْلَةٌ.

شاغول بنائی: خَيْطُ الْبِنَاءِ (مَطْمَس).

شاگردی استادکردن: التَّلْمُذُ عَلَى الْأُسْتَاذِ.

شاگرد مدرسه: تَلْمِذُ الْمَدْرَسَةِ.

شاگرد شوفر: مُسَاعِدُ السَّائِقِ.

شاگرد نانوا: صَانِعُ الْخُبْزِ، الْخَبَّاز.

شال گردن: لِفَاعٌ، مِلْفَعَةٌ.

شام: عِشَاءٌ.

شام خوردن: تَعَشُّيْتُ، تَنَاوَلْتُ الْعِشَاءَ.

— آیا شام خورده ای؟: هَلْ تَعَشَّيْتُ،

هَلْ تَنَاوَلْتُ الْعِشَاءَ؟

شامگاه: اللَّيْلُ.

شامگاه (دراصطلاح نظامی): طَابُورُ

الْمَسَاءِ لِتَحِيَّةِ الْعَلَمِ.

شانس ندارم: لَيْسَ عِنْدِي حَظٌّ.

شانسی: عَلَى نَصِيبٍ.

شانه: كَيْفٌ، كَاهِلٌ.

— سرش را شانه کرد: سَرَّخَ (مَشَّطَ)

شغره.

— این کار شانه ام را خم کرد: هَذَا

الْعَمَلُ أَثْقَلَ كَاهِلِي.

شانه تفنگ: خِزَانَةُ الْبِنْدُقِيَّةِ.

شاهنامه: سِيَرُ الْمُلُوكِ.

شاهنامه فردوسی از شاهکارهای

ادبیات ایران است: شَاهَنَامَةُ

الْفَرْدَوَسِيِّ مِنْ رَوَائِعِ الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ.

شاه، پادشاه: مَلِكٌ.

شاهین: الصَّقْرُ.

شایان بسی اهمیت آنکه... شایان

توجه آنکه: وَمِنْ الْأَهَمِّيَّةِ بِمَكَانٍ أَنْ...

وَجَدِيْ بِالذَّكْرِ أَنْ... وَخَرِيْ بِالذَّكْرِ

أَنْ...، وَمِمَّا يَجْدُرُ بِالذَّكْرِ أَنْ...

شایان توجه است، قابل توجه است:

جَدِيْرٌ بِالْعِنَايَةِ.

شاید او، باشد که او...: لَعَلَّهُ، عَلَّه...

رُبَّمَا، عَسَى أَنَّهُ.

شایستگی: اللَّيَاقَةُ، الْجِدَارَةُ.

شایعات مغرضانه: الْإِشَاعَاتُ الْمَزْعُومَةُ،

الْإِشَاعَاتُ الْمَحْمُومَةُ.

شایعات بی اساس: الْإِشَاعَاتُ الْكَاذِبَةُ،

إِشَاعَاتٌ لَا أَسَاسَ لَهَا.

شبانہ: لَيْلِيّ، مَسَائِيّ.

مدرسه شبانه: مَدْرَسَةُ لَيْلِيَّةٌ، مَدْرَسَةُ

مَسَائِيَّةٌ.

شب به خیر: تُصْبِحُونَ عَلَى خَيْرٍ،

أَشْعَدَ اللَّهُ مَسَاءَكُمْ، لَيْلَتُكُمْ سَعِيدَةً،

طَابَ مَسَاؤُكُمْ، سَعِيدَا (تعبیر اخیر در

بین مسیحیان مصری - اقباط - متداول

است).

شبهه جاسوسی: عِصَابَةُ جَاسُوسِيَّةٍ،

شَبَكَةُ تَجَسُّسٍ.

شبهه قاچاقچیان: عِصَابَةُ الْمُهْرَبِينَ.

شب نشینی مجلل: حَفْلَةُ سَاهِرَةٍ،

الشَّهْرَةُ الرَّائِعَةُ.

شیخون زدن: الْإِغَارَةُ فِي اللَّيْلِ.

شتاب زدگی مکن: لَا تَسْرَعْ.

شتاب کرد: أَسْرَعَ، هُرِعَ.

شخص: إِنْسَانٌ، شَخْصٌ، فَرْدٌ.

شخص احساساتی: رَجُلٌ مُنْدَفِعٌ،

حَسَّاسٌ، عَاطِفِيّ.

شخص انگل: الْمَتَطَفِّلُ، الطُّفَيْلِيّ.

شخص بیکار: الْعَطِلُ، الْعَاطِلُ.

شخص افتاده ای است: هُوَ رَجُلٌ

مُتَوَاضِعٌ.

شخص بی نظری است: شَخْصٌ لَا

مَثِيلَ (نَظِيرَ) لَهُ.

شخص کوتاه قد (کوتوله): رَجُلٌ قَزَمٌ.

ج؛ أَقْرَامٌ (در زبان عربی معاصرین تعبیر

به عنوان اهانت و تحقیر به کار می رود

ضد عِثْلَاقِ).

شخص گمنام و غیر مشهور: رَجُلٌ

خَامِلُ الذِّكْرِ، رَجُلٌ مَغْمُورٌ.

شخص معتاد: رَجُلٌ مُذِمٌّ.	فارس: شَرِكَةُ الْمِلَاحَةِ الْإِيرَانِيَّةِ فِي الْخَلِيجِ.	يَسُدُّ الثُّغْرَةَ.
شخص مظنون دستگیر شد: قُبِضَ عَلَى الشَّخْصِ الْمَشْهُورِ.	شرکت مسافر بری: شَرِكَةُ نَقْلِ الرُّكَّابِ.	شکاف سیاسی: فَجْوَةٌ سِيَّاسِيَّةٌ، فَرَاغٌ سِيَّاسِيٌّ.
شخص نامطلوب (اصطلاح سیاسی): شَخْصٌ غَيْرُ مَرْغُوبٍ فِيهِ.	شرکت واحد اتوبوسرانی: شَرِكَةُ الثَّقَلِ الْعَامِّ لِلْمَوَاصِلَاتِ.	شکاف سیاسی بین دو کشور به وجود آمده است: وَقَعَ فَرَاغٌ سِيَّاسِيٌّ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ، حَدَّثَتْ فَجْوَةٌ سِيَّاسِيَّةٌ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ.
شخص مجهول الهوية: رَجُلٌ مَجْهُولٌ. شخصیت‌های برجسته: الشَّخْصِيَّاتُ الْمَزْمُوقَةُ، الشَّخْصِيَّاتُ الْبَارِزَةُ.	شرکت هواپیمایی ملی ایران: شَرِكَةُ الطَّيْرَانِ الْوَطَنِيَّةِ الْإِيرَانِيَّةِ.	شکایت، بی مورد است: لَا مُبَرَّرَ لِلشُّكْوَى، شُكْوَى لَا مُبَرَّرَ لَهَا.
- اشخاص مرموز: عَنَاصِرُ مُرِيَّةٍ، شَخْصِيَّاتٌ مُرِيَّةٌ.	شعار دادن: الْهَتَافُ.	شکستن: الْكَسْرُ.
- این شخص عیناً خودش است: هَذَا الشَّخْصُ هُوَ نَفْسُهُ.	شعارهای جاوید باد پادشاه معظم گوش تارك فلك راكر می كرد: وَكَانَتْ الْهَتَافَاتُ بِحَيَاةِ الْمَلِكِ الْمُعْظَمِ تَشْتَقُّ عَنَانَ السَّمَاءِ.	شکستگی استخوان: رُضُوضٌ فِي الْعَظْمِ، كَسْرُ الْعَظْمِ.
شخصی (اتومبیل): مَلَاكِي (در مصر) تُحْصَوِي (در عراق و سعودی و کویت) شدت بحران بین المللی: حِدَّةُ التَّوَثُّرِ الدَّوْلِيِّ.	شعارهای خصمانه و مغرضانه: الْهَتَافَاتُ الْمُعَادِيَّةُ.	شکستن محاصره اقتصادی: تَخْطِيمُ الْحِصَارِ الْاِقْتِصَادِيِّ.
شدت کشمکش: حِدَّةُ الصَّرَاحِ. شدید اللحن: شَدِيدُ اللَّهْجَةِ.	شعارهای زنده بادرهبر عالیقدر درفضای آسمان طنین انداز بود: وَكَانَتْ الْهَتَافَاتُ بِحَيَاةِ الرَّعِيمِ الْكَبِيرِ تُدَوِّي فِي السَّمَاءِ.	شکستن محاصره نظامی: فَكُّ الْحِصَارِ.
شدود اخلاقی: رُضُوضٌ فِي الْأَخْلَاقِ، انْجِرَافٌ خُلُقِيٌّ.	شعبده: شَعْوَذَةٌ.	- کوشش او باشکست روبرو شد، در کوشش خود شکست خورد: بَاءَ سَعْيُهُ بِالْفَشَلِ، فَشِلَ فِي مَشْعَاةٍ، خَابَ فِي سَعْيِهِ.
شراب: نَبِيذٌ، شَرَابٌ.	شعر از آقای... و آهنگ از آقای... (ترانه): مِنْ كَلِمَاتِ السَّيِّدِ... وَالْحَانِ السَّيِّدِ...	شکمه: الْكَرْشُ.
شراره آتش: شَرَارَةُ النَّارِ.	شعله آتش: لَهَيْبُ النَّارِ.	شکنجه دادن: التَّغْذِيبُ.
شراره عشق، سوز عشق: شَرَارَةُ الْحُبِّ، لَوْعَةُ الْحُبِّ.	شعله های آتش زبانه کشید: اِنْدَلَعَتْ أَلْسِنَةُ النَّارِ.	شکوفه، شکوفان: اِزْدِهَارٌ، الْمُزْدِهَرُ.
شربت (آشامیدنی و خنکی): شَرِبَاتٌ، مَرْبَّةٌ.	شعله و ساختن آتش جنگ: اِشْعَالُ نَارِ الْحَرْبِ، اِضْرَامُ نِيرَانِ الْحَرْبِ.	شکوفه شد: اِزْدَهَرَ، نَوَّرَ.
شربت (دارو): الدَّوَاءُ السَّائِلُ، الْمَذِيقُ.	شغل معلمی: مِهْنَةُ التَّدْرِيسِ، التَّعْلِيمِ.	- اقتصاد شکوفان: اِقْتِصَادٌ مُزْدِهَرٌ.
شرکت: الشَّرِكَةُ.	شکار: صَيْدٌ.	- صورتش چون گل شکفته شد: تَفَتَّحَ وَجْهُهُ كَالْوَرْدَةِ، تَوَرَّدَ خَدُّهُ.
شرکت باربری: شَرِكَةُ الثَّقَلِ وَالشُّحْنِ.	شکارچی: صَيَّادٌ.	شکوفه: زَهْرَةٌ، نَوَّرَ (جوانه: بُرْعَمٌ).
شرکت بیمه: شَرِكَةُ التَّأْمِينِ.	شکاف در: فَشْحَةُ الْبَابِ.	- راستی، شکوفه درخت در فصل بهار چقدر زیبا است: عَلَى فِكْرَةٍ، مَا أَجْمَلَ النَّوْرَ فِي مَوْسِمِ الرَّيِّعِ.
شرکت بیمه اجتماعی: شَرِكَةُ التَّأْمِينِ الْاجْتِمَاعِيِّ.	شکاف دیوار: تَصَدُّعُ الْجِدَارِ.	شکیائی در مصائب: الصُّبْرُ وَالشَّلْوَى فِي الْمَصَائِبِ، الْجَلْدُ عَلَى الشَّدَائِدِ.
شرکت سهامی: شَرِكَةُ مُسَاهَمَةٍ.	شکاف را پر می کند، خلأ را پر می کند: يَسُدُّ الْفَرَاغَ، يَرْأُبُ الصَّدْعَ،	شلاق: سَوْطٌ (کُزْبَاجِ در تداول مصریان).

شلاور: بَنطَلون (سِرْوال).	شناور: سابِج، عَائِم.	لِلکَشَافَةِ (لِلجَوَالَةِ).
شلوغ است: زِحَام.	شناسائی رژیِم جدید: الاعْتِرافُ بِالْحُکْمِ	شورا یعالی دانشگاهها: المَجْلِسُ
شلوغی وآشوب: اِضطرابات.	الجَدیدُ أَوْ بِالنَّظَامِ الجَدیدِ أَوْ بِنِظَامِ	الأَعْلَى لِلجَامِعَاتِ.
شلوغ کرد: عَمِلَ دَوْشَةً (عامیانه).	الحُکْمِ الجَدیدِ.	شورای مرکزی دانشگاه: مَجْلِسُ
شلیک، با مسلسل شروع شد: بَدَأَ	- برِگِ شناسائی: بِطَاقَةُ الهَوِیَّةِ.	الجامِعة.
التَّرَاشُقُ بِالرَّشَاشِ، الرَّمِّيُّ بِالرَّشَاشِ.	شناسنامه: البِطَاقَةُ الشَّخْصِیَّةُ، وَرَقَّةُ	شورشهای نژادی خونین: الاِضطِراباتُ
شلیک توپ: قَذَفَ المِذْفَع.	الهَوِیَّةِ، بِطَاقَةُ العائِلَةِ.	العُنْصُرِیَّةُ الدَّائِمَةُ.
شلیک گلوله: اِطلاقُ الرِّصاصِ.	شنل سفید: بُرُتُس (درتداول کشورهای	شومس کردن جاده: رَضَفُ الطَّرِيقِ،
- بیست و یک گلوله توپ شلیک شد:	غرب جهان عرب - لیبی، مغرب،	تَغْییدُ الطَّرِيقِ، تَسْوِیَةُ الطَّرِيقِ.
أُطْلِقَتِ المِذْفَعِیَّةُ وَاحِدَةً وَعِشْرینَ	تونس، الجزائر).	شهرتش جهانگیر شد: ذاعَ صِیْتُهُ فِي
طَلْقَةً.	شنندگان عزیز توجه فرمائید: نُوجِّهُ	العالم، مَلَأَ صِیْتُهُ الآفاقَ.
شما: أَنْتَ، أَنْتُمْ.	عِنايَةَ المُسْتَمِیعِینَ الِکرامِ؛ مُسْتَمِیعِینَا	شهرت خوبی دارد: لَهُ سُمْعَةٌ حَسَنَةٌ.
شما دانشجویان: أَنْتُمْ الطُّلَّابُ.	الِکرام، نُوجِّهُ عِنايَتَکُمْ.	شهرت فراوان دارد: لَهُ صِیْتٌ ذائعٌ.
شماره تلفن: رَقْمُ التَّلِفونِ، (الهاتف).	شن های ریز: دِقَاقُ الحَصی.	شهر: مَدِیْنَةُ، بَلَدَةٌ.
شماره کرد مدادها را: عَدَّ أَقْلَامَ	شوخی کردن: هِزَاز، مُزَاح.	شهر را تسخیر کرد، اشغال کرد:
الرِّصاصِ.	- با من شوخی کرد: مَزَحَ مَعِی (هَزَرَ	اسْتَوْلَى عَلَى المَدِیْنَةِ، اخْتَلَّ المَدِیْنَةُ.
شماره مخصوص: العَدَدُ الخاصُّ، العَدَدُ	مَعِی درتداول مصریان).	شهر سازی: تَخْطِیطُ المَدِینِ.
المُتَنَزِّلِ.	شورای امنیت: مَجْلِسُ الأَمْنِ.	شهرستان: قَضَاءُ (در عراق) مُدِیرِیَّةُ (در
شما مورد توجه ما هستید: أَنْتَ	شورای امنیت برای بررسی اوضاع	مصر) مَدِیْنَةُ.
مَشْمُولٌ نَظَرِنَا، أَنْتَ فِي نَظَرِنَا، أَنْتَ	بحرانی خاورمیانه جلسه فوق العاده	شهر صنعتی: مَدِیْنَةُ صِناعِیَّةُ.
تَخْطِی بِعِنايَتِنَا.	تشکیل داد: عَقَدَ مَجْلِسُ الأَمْنِ	شهر طهران در دامنه کوه دماوند قرار
شما واجد شرایط اعزام محصل به	جَلَسَةً طارِئَةً (اجْتِمَاعًا طارِئًا)	گرفته است: مَدِیْنَةُ طَهْرانَ واقِعَةً عَلَى
خارج هستید: تَتَوَقَّعُ لَدَیْکَ شُرُوطُ	لِلدِّرَاسَةِ المَوْقِفِ المُتَوَثِّرِ فِي الشَّرْقِ	سَفْحِ (على هَضْبَةٍ) جَبَلِ دِماوند.
عُضُویَّةِ البَعْثَةِ الدِّرَاسِیَّةِ إِلَى خَارجِ	الأوسَطِ.	شهرهای ایران: مُدُنُ ایرانَ، بُلدانُ ایرانَ.
البِلادِ.	شورای انقلاب: مَجْلِسُ قِیادَةِ الثَّوْرَةِ.	شهریه تحصیلی: رُسُومُ الدِّرَاسَةِ، أَجورُ
شما واجد شرایط پذیرش در این گروه	شورای دانشکده: مَجْلِسُ الكُلِیَّةِ.	الدِّرَاسَةِ.
نیستید بنابراین با تقاضای شما	شورای دانشکده به بررسی مدارک	شهریه دانشگاهی: الرُّسُومُ الجامِعیَّةُ،
موافقت نشد: لَا تَتَوَقَّعُ لَدَیْکُمْ	علمی شما پایان داد ولی من نمی	الأجورُ الجامِعیَّةُ.
شُرُوطُ الِاتِّحاقِ بِهَذَا القِسمِ لِذَلیکَ	دانم که شورا با پذیرش شما دردا	شیاد: بَکاش (درتداول مصریان)،
فَقَدْ رُفِضَ طَلَبُکُمْ.	نشکده موافقت نموده است یا خیر؟:	مُخْتالٌ.
شمشیر: سَیْفٌ.	أَنْتَهِی مَجْلِسُ الكُلِیَّةِ دِرَاسَةً مُؤَهِّلَیْکُمْ	شیور آماده باش زده شد: نُفِخَ نَفِیرُ
شمشیر بازی: أَلعابُ الشِّیشِ، لُعْبَةُ	الْعِلْمِیَّةِ وَلِکِنِّی لَا أَذْرِی ما إِذا کانَ	الاسْتِغْدادِ.
الشِّیشِ.	المَجْلِسُ قَدْ وافَقَ عَلَى قَبُولِکُمْ فِي	شیر آب: حَنْفِیَّةُ المائِ، صِمامٌ، صُنْبُورٌ.
شمشیر کشید: سَلَّ السَّیْفِ.	الکُلِیَّةِ أَمْ لَا.	شیر پاستوریزه شده: الحَلِیبُ المُبَشَّرُ،
شنا: سِباحَةٌ، عَوْمٌ.	شورا یعالی پشاهنگی: المَجْلِسُ الأَعْلَى	اللَّبَنُ المَعْقُمُ.

شیر خوارگاه: دار الحضانة.

شیرینی فروش: بائع الحلويات (حلواني).

شیشه: زجاج (ازاز در تداول مصریان).

شیشه ترک برداشت: شَرَح الزجاج، انْفَطَرَت الزجاجَةُ.

شیشه را هنگام استعمال شربت تکان

دهید: رُجِّ الدَّواء السَّائِلَ (المَذِيق) عِنْدَ

الشُّرْبِ، رُجِّ الْقَيْئَنَةَ عِنْدَ شُرْبِ الدَّواءِ.

شیفته تو هستم: أَنَا مُغْرَمٌ بِكَ، أَنَا مَوْلَعٌ

بِكَ.

شیک: شِياكَةُ، أَناقَةُ، أَنِيقٌ.

شیلنگ آب: خُرطومُ الماءِ.

– این کفش شیک است: هَذَا الْحِذَاءُ

جَمِيلٌ أَوْ أَنِيقٌ (هَذِهِ الْجَزْمَةُ جَمِيلَةٌ در

تداول مصریان. هَذِهِ الْقُثْرَةُ جَمِيلَةٌ در

تداول عراقیان).

«ص»

صاحب امتیاز روزنامه: صاحب
الجريدة.

صادرات و واردات کشور: التصديرات
والمستوردات للبلاد، صادرات البلاد
و وارداتها.

صادر کردن، وارد کردن: تصدير،
استيراد.

صافی (چلو صافی): مصفاة.

صبحانه: فطار، ريق، افطار.

صبحانه خوردن: فطرت، اكلت
الفطار، تريقت. (تعبير اول و دوم
در مصر و تعبیر سوم در عراق، سوریه
و لبنان متداول است).

صبحانه خوردن: تناول الفطار.

— آیا صبحانه خورده اید؟ میل فرموده
اید؟ هل تناولتم طعام الفطار؟ هل
فطرتم؟ هل تريقتم؟ هل تناولتم
طعام الصباح؟

صبح به خیر: صباح الخير، صباحكم
الله بالخير.

صبح بخیر: درياخ صباح الخير.

صبح زود: الصباح المبكر.

صبح زود از خواب برمی خیزد:
يستيقظ مبكرا في الصباح، يستيقظ
مبكرا من النوم صباحا.

صبحگاه (در اصطلاح نظامی): طابور
الصباح لتجربة العلم.

صبر: صبر، انتظار.

— کمی صبر کن، آندهی درنگ کن:
انتظر قليلا، امكث قليلا.

صحرا: واحه، صحراء.

صحرای بی آب و علف: صحراء
قاحلة.

صحنه تأثر: مشهد المسرحية.

صحنه جنگ: مسرح القتال.

صحنه نبرد خونین: مسرح الاشتباك
الدائم، مسرح القتال الدائم، ميدان
القتال، مشهد الصراع الدائم.
صدا: صوت.

صداها را در گلو خفه کرده اند: لقد
كمت الأقوا.

صدایش با اندوه در آمیخته است:
صوته ممتلئ بالحزن، يخالط صوته
الشجن.

صدای طنین انداز: الصوت المذوي.

صدای کف زدن در تالار کنفرانس
طنین انداز شد: جرى دوي هائل من
التصفيق الحاد في قاعة المؤتمر، دوت
قاعة المؤتمر بالتصفيق.

صدراعظم آلمان: مستشار ألمانيا.

صدر مجلس: منة الحفل، (الدست).

صدر هیئت رئیسه شورای اتحاد
جماهير شوروی: رئيس المجلس
الأعلى للاتحاد السوفيتي.

صرفه جویی: التقيف.

صریحاً می گویم: أقول بصراحة.

صف: طابور، صف.

صف بلند: طابور طويل، صف طويل.

صف آرائی: مصاف، عرض الصفوف.

صف آرائی در برابر دشمن: المصاف
أمام العدو.

صفحه تلویزیون: شاشة التليفزيون.

صفحه کتاب: صفحة الكتاب.

صفحه درخشان در تاریخ ملتها
گشود: أضاف إلى تاريخ الشعوب
صفحة ناصعة.

صفحه گرامافون: أسطوانة غرامافون،
أسطوانة الحاكي.

صلاحیت دادگاه: اختصاص المحكمة،
صلاحية المحكمة.

— به صلاحیت دادگاه اعتراض نمود
و دادگاه اعتراض را رد کرد: طعن في
اختصاص المحكمة، ورفضت
المحكمة الطعن.

صلح: السلام.

صلح بین المللی: السلام الدولي.

صلح جهانی: السلام العالمي.

صلح کردند باهم: تصالحا، تصالخوا.

صلح، بین دو کشور برقرار شد: استقر
السلام بين البلدين، حل السلام بين
البلدين.

(پارلمان): مَضْبَطَةُ الْجَلْسَةِ الْمَاضِيَةِ لِلْمَجْلِسِ، مَخْضَرُ الْجَلْسَةِ السَّابِقَةِ لِلْمَجْلِسِ.	(در تداول عراقیان) ودر زبان فصیح: لا يُسَاوِي شَرْوَى نَقِيرِ (هوست روی دانه خرما).	صلح و آرامش در سراسر کشور برقرار گردید: اسْتَتَبَ السَّلَامُ وَالْأَمْنُ فِي أَنْحَاءِ الْبِلَادِ.
صورت درهم کشیده: وَجْهٌ عَابِسٌ، وَجْهٌ مُكْفَهَرٌ (وَجْهٌ مُكْشَرٌ عامیانه).	صنایع روستائی: الصُّنَاعَاتُ الرِّيْفِيَّةُ، الصُّنَاعَاتُ الْقَرْوِيَّةُ.	صليب شکسته (شعار نازی): الصَّلِيبُ الْمَقْقُوفُ.
صورتش را از من برگردانید: أَشَاحَ بِوَجْهِهِ عَنِّي، أَدَارَ وَجْهَهُ عَنِّي.	صنایع سبک: الصُّنَاعَاتُ الْخَفِيفَةُ. صنایع سنگین: الصُّنَاعَاتُ الثَّقِيلَةُ.	صمیمانه ترین تبریکات و آرزوهای خود را به جنابعالی تقدیم می دارم:
صورت مجلس: الْمَخْضَرُ. صورت گرفت: جَرَى، تَمَّ.	صندوق انتخابات: صُنْدُوقُ الْاِئْتِرَاعِ، صُنْدُوقُ الْاِئْتِخَابِ.	أَبْعَثْ إِلَيْكُمْ بِأَحْرَ الثَّهَانِي وَأَخْلَصِ الْأَمَالِ وَأَعْمَقِ الْأَمَانِي.
- رأی گیری صورت گرفت: تَمَّ (جَرَى) الْاِئْتِرَاعُ.	صندوق بین المللی پول: صُنْدُوقُ التَّقْدِ الدَّوْلِي.	صمیم دل: صَمِيمُ الْقَلْبِ. صمیم موضوع: صُلُبُ الْمَوْضُوعِ.
- مذاکرات صورت گرفت: تَمَّتْ (جَرَّتْ) الْمُبَاحَثَاتُ، الْمَحَادَثَاتُ.	صندوقهای رأی: صُنَادِيقُ الْأَرَاءِ. صنعتی کردن کشور: تَصْنِيعُ الْبِلَادِ. صورت جلسه گذشته مجلس	صنار، يك شاهي، يك پول سياه، يك پاپاسی ارزش ندارد: لا يُسَاوِي نِكَلَةً (در تداول مصريان) لا يُسَاوِي قُلْسًا

«ض»

برپاشد: أُقِيمَتْ حَفْلَةٌ عِشَاءٍ تَكْرِيمًا
لأبطالِ فريقِ كُرَةِ الْقَدَمِ فِي فُنْدُقِ
هَيْلتونِ فِي العاصِمَةِ.
ضيافتِ ناهاری به افتخار میهمان
عالیقدربر پا کردند، ترتیب دادند:
أَقَامَ مَأْدُبَةً غَدَاءٍ تَكْرِيمًا لِلضُّيُوفِ الْكَبِيرِ،
عَلَى شَرَفِ الضُّيُوفِ الْكَبِيرِ.

— با من ضدیت دارد: هُوَ مُعَارِضٌ لِي،
يُعَادِيَنِي.
ضرابخانه: دَارُ ضَرْبِ الثُّقُودِ.
ضمیمه، پیوست...: مُزَفَّقٌ...
ضمیمه کن به آن: أَرْفَقُهُ بِهِ.
ضيافتِ شامی به افتخار قهرمانان تیم
فوتبال در هتل هیلتون در پایتخت

ضایعه دردناک، اسف انگیز: مُصِيبَةٌ
فَادِحَةٌ، فِقْدَانٌ مُؤَلِمٌ.
ضایعات و عوارض بیماری: مُضَاعَفَاتُ
الْمَرَضِ.
ضد اطلاعات: الْمُخَابِرَاتُ الْمَوْكِزِيَّةُ.
ضد عفونی کردن، استرلیزه کردن
لبنیات: تَغْقِيمُ الْأَلْبَانِ.

«ط»

طایفه کولی: عَجَر.	طبقه بازرگانان: رجال الأعمال،	طرح و نقشه ساختمان: تَصْمِيمُ الْبِنَاءِ،
طاس نرد: زَهْرُ النَّرْدِ.	أَصْحَابُ التَّجَارَةِ.	تَصْمِيمُ الْعِمَارَةِ، التَّصْمِيمُ الْهَنْدَسِيّ
طاق نصرت: قَوْسُ النَّصْرِ.	طبقه پشه و ران: رجال المِهْنِ، أَصْحَابُ	لِلْعِمَارَةِ، خَرِيطَةُ الْبِنَايَةِ.
طبق عادت، طبق معمول: كَالْعَادَةِ،	المِهْنِ.	طرفدار: نَاصِرٌ، مُؤَيَّدٌ، نَصِيرٌ.
كَالْمُعْتَادِ.	طبقه جوانان: جَيْلُ الشَّبَابِ.	- من از طرفداران بازی فوتبال هستم:
طبق معمول به منزل برمی گردم: أَعُودُ	طبقه زحمتکش: الطَّبَقَةُ الْكَادِحَةُ.	أَنَا مِنْ أَنْصَارِ لَعِبِ كُرَةِ الْقَدَمِ.
إِلَى الْبَيْتِ كَالْمُعْتَادِ.	طبقه فرهنگی: الْجَيْلُ الْمُثَقَّفُ.	طعمه: فَرِيَسَةٌ، طُعْمَةٌ.
طبق معمول هر روز صبح به دفترش	طبیعت درندگی: نَزْعَةُ وَحْشِيَّةٍ، الطَّبِيعَةُ	طعمه حیوان درنده: فَرِيَسَةُ الْحَيَوَانَاتِ
می آید: يَحْضُرُ كَالْمُعْتَادِ إِلَى مَكْتَبِهِ	الشَّرِيسَةُ.	المُقْتَرَسَةِ.
صباح كُلِّ يَوْمٍ.	طبیعت و خوی انسانی: نَزْعَةُ إِنْسَانِيَّةٍ.	طلای پشته‌انه اسکناس: غِطَاءُ الْعُمْلَةِ
طبقه: طَبَقَةٌ، فِئَةٌ.	طراح مد: مُصَمِّمُ الْأَزْيَاءِ.	مِنَ الذَّهَبِ، رَصِيدُ الذَّهَبِ.
طبقات مردم: فِئَاتُ الشُّعْبِ.	طرح، پروژه: مَشْرُوعٌ.	طلوع آفتاب: بُزُوعُ الشَّمْسِ.
طبقه اول ساختمان: الدَّوْرُ الْأَوَّلُ،	طرح ریزی، برنامه ریزی: التَّخْطِيطُ.	طوفان: عَاصِفَةٌ، إِعْصَارٌ.
الطَّبَاقُ الْأَوَّلُ لِلْعِمَارَةِ.	طرح تحقیق و پژوهش: خُطَّةُ الْبَحْثِ.	طومار را درنوردید: طَوَى الطُّومَارَ.

«ظ»

ظاهرًا چنین است: یَبْدُو هَكَذَا.	ظرف، ظروف: إِنَاءٌ، أَوَانٌ، صَخْرٌ،	الْعَدْدُ كَامِلٌ (این تعبیر معمولاً روی
ظاهر امر چنین است: هَكَذَا یَبْدُو	صُحُونٌ (ماعون در تداول عراقیان).	گیشه سینما وامثال آن دیده می شود).
الأمر.	ظرفیت این کشتی هزارتن است:	ظرفیت خالص: حُمُولَةٌ صَافِيَةٌ.
ظاهر کردن فیلم عکس: تَخْمِيضُ	حُمُولَةٌ هَذِهِ الْبَاخِرَةِ أَلْفٌ طَرٌّ.	ظرفیت ندارد: لَيْسَ لَدَيْهِ قَابِلِيَّةٌ.
الصَّوْرَةِ، الْقَلَمُ.	ظرفیت تکمیل است: كَامِلُ الْعَدَدِ،	

عادت کرد: تَعَوَّدَ، إعتادَ.

عادات و سنن کهن: الثَّقَالِيدُ الثَّلِيدَةُ، الثَّقَالِيدُ الْعَرِيقَةُ.

- به این کار عادت کرده است: تَعَوَّدَ عَلَى هَذَا الْعَمَلِ.

- به این کار عادت دارد: مُتَعَوِّدٌ عَلَى هَذَا الْعَمَلِ، مُعْتَادٌ عَلَى هَذَا الْعَمَلِ.

عافیت باشد (پس از اصلاح و حمام کردن): نَعِيمًا. (در پاسخ گویند: أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْكَ).

عبور و مرور در شهر به کندی صورت گرفت: سُلْتُ حَرَكَةَ الْمُرُورِ فِي الْمَدِينَةِ.

- وضع عبور و مرور فلج شد: سُلْتُ حَرَكَةَ الْمُرُورِ.

- از مرز عبور کرد: إجتازَ الْحُدُودَ، عَبَرَ الْحُدُودَ.

عدد سرسام آور: رَقَمَ خَيَالِي.

عده ای از دوستان و همکاران: ثَلَّةٌ مِنَ الْأَصْدِقَاءِ، زُمْرَةٌ مِنَ الزُّمَلَاءِ، جَمَاعَةٌ مِنَ الزُّمَلَاءِ، لَفِيفٌ مِنَ الزُّمَلَاءِ، ثَلَّةٌ مِنَ الْأَخْبَابِ.

عده زیادی از مردم آنجا آمده بودند: كَانَ قَدْ حَضَرَ هُنَاكَ جَمْعٌ غَفِيرٌ مِنَ النَّاسِ، عَدَدٌ كَبِيرٌ مِنَ النَّاسِ.

عذر خواستن: اعتذار.

- از آمدن عذر خواست: اعتذَرَ عَنِ عَدَمِ الْحُضُورِ.

عرشه کشتی: ظَهْرُ السَّفِينَةِ.

عرصه بین المللی: الصَّعِيدُ الدُّوَلِيّ.

عرق سوز: الطَّفْحُ الْحَرَارِيّ.

عروس: عَرُوسَةٌ، عَرُوسٌ.

عروسک: دُمِّيَّةٌ، ج: دُمِيّ.

عشق: غَرَامٌ، حُبٌّ، هَيَامٌ.

عشق من به میهن انگیزه این فدا -

کاری بود: كَانَ الْحَافِزُ (الدَّافِعُ) لِهَذِهِ التَّضَحِّيَةِ حُبِّي لِلْوَطَنِ.

عصبانی: عَصَبِيّ.

- مرد عصبانی، تند: رَجُلٌ عَصَبِيّ.

عصر، بعد از ظهر: مَسَاءٌ.

عصرها به گردش می رود: يَخْرُجُ لِلْمُشْحَةِ فِي الْمَسَاءِ، يَخْرُجُ لِلتَّنَزُّهِ مَسَاءً.

عصر طلایی: الْعَصْرُ الذَّهَبِيّ.

عضلات پیچیده بدنش را نشان می دهد: يُبْرِزُ مَلَامِحَ جَسَدِهِ الْمَقْتُولِ. عضو: الْعَضْوُ.

- من عضو تیم باسکتبال هستم: أَنَا عُضْوُ فَرِيقِ كُرَةِ السَّلَةِ.

- من عضو هیئت اعزامی ایرانم: أَنَا عُضْوُ الْبَعْثَةِ الْإِيرَانِيَّةِ، أَنَا عُضْوُ الْوَفْدِ الْإِيرَانِيِّ.

عطسه کردن: الْعَطَسُ.

عطش، تشنگی: عَطَشٌ، ظَمَأٌ.

عطش او را فرونشاند، سیرابش کرد:

رَوَى غُلَّتَهُ.

- من عطش دارم: أَنَا ظَمَأَنٌ، عَطِشٌ، عَطَشٌ.

عطف به نامه... پیرو نامه... در تعقیب نامه...: إلْحَاقًا بِخِطَابٍ...

عقب افتادگی: التَّأَخُّرُ، التَّخَلُّفُ.

- ملتهای عقب افتاده: الشُّعُوبُ الْمُتَخَلِّفَةُ.

عقب چه می گردی؟: تَبَحُّثٌ عَنْ أَيْ شَيْءٍ (تَدَوُّرٌ عَلَى أَيْ شَيْءٍ) در تداول عامه.

عقربک زمان به عقب بر نمی گردد: إِنَّ عَجَلَةَ التَّارِيخِ لَنْ تَعُودَ إِلَى الْوَرَاءِ.

عقده حقارت: مُرْكَبُ النُّقْصِ.

عقده عظمت و خود خواهی: مُرْكَبُ الْعَظَمَةِ.

عقیده: الْعَقِيدَةُ.

عقیده و نظر دولت: وَجْهَةٌ نَظَرِ الْحُكُومَةِ.

عکس: صُورَةٌ.

عکاس: مُصَوِّرٌ، مُصَوِّرَاتِي (عَكَّاسٌ).

- شیشه عکس تکان خورده است (نگاتیف): الصُّورَةُ مَهْزُوزَةٌ.

عکس العمل: رَدُّ الْفِعْلِ، رُدُودُ الْفِعْلِ.

عکس گرفت، برداشت: اِلْتَقَطَ الصُّورَةَ، أَخَذَ الصُّورَةَ.

علاوه بر این: فَضْلًا عَنْ ذَلِكَ، بِالإِضَافَةِ

إِلَى ذَلِكَ، مُضَافًا إِلَى ذَلِكَ، عِلَاوَةً عَلَى ذَلِكَ، إِلَى جَانِبِ ذَلِكَ.
 علاقَه، علاقَمندی: الرَّغْبَةُ، الْمَيْلُ.
 علاقَه من به تو انگیزه وعلت این سفر بود: كَانَ الدَّافِعُ لِهَذَا السَّفَرِ شَغْفِي بِكَ، حُبِّي لَكَ.
 علاقَه و سرگرمی من اسب سواری است: هَوَايَتِي الْفُرُوسِيَّةُ.
 - از علاقَمندان به ورزش: مِنْ هَوَاةِ الرِّيَاضَةِ.
 - من علاقَمند به جمع کردن قبر هستم: هَوَايَتِي جَمْعُ الطُّوَابِعِ، أَنَا هَاوِ جَمْعِ الطُّوَابِعِ (أَنَا غَاوِ جَمْعِ الطُّوَابِعِ، عَامِيَانَهُ).
 علامت ثبت شده (درامور بازرگانی): مَارَكَةٌ مُسَجَّلَةٌ (فِي الْأَعْمَالِ التِّجَارِيَّةِ).
 علت اساسی: الْعَامِلُ الرَّئِيسِي.
 علنی: مَكشُوفٌ، وَاضِحٌ، صَرِيحٌ.
 - بطور علنی: بِصُورَةٍ مَفْضُوحَةٍ، بِضَرَاخَةٍ.
 علیه اوقیام کرد: ثَارَ ضِدُّهُ.
 عمال بیکانه: عُمَلَاءُ الْاِسْتِعْمَارِ، ج: (عَمِيلٌ: مَزْدُورٌ).
 عمدَه فروشی: الْبَيْعُ بِالْجُمْلَةِ.

عمر: الْعُمُرُ.
 عمرش از پنجاه سال متجاوز است: أَوْفَى عَلَى خَمْسِينَ عَامًا، تَجَاوَزَ عُمُرُهُ خَمْسِينَ عَامًا.
 عمرش را وقف... نمود: كَرَّسَ حَيَاتَهُ لـ...
 - نزدیک به پنجاه سال عمر دارد: يُنَاهِزُ الْخَمْسِينَ مِنَ الْعُمُرِ.
 عمق فرورفتگی کشتی درآب: غَاطِسُ السَّفِينَةِ.
 عمق کانال: غَاطِسُ الْقَنَاالِ.
 عمل جراحی: عَمَلِيَّةٌ جِرَاحِيَّةٌ.
 عملیات جنگی: عَمَلِيَّاتٌ عَشَكْرِيَّةٌ.
 عملیات نجات دادن: عَمَلِيَّاتُ الْإِنْقَاضِ.
 عناصر آشوبگر: الْمُشَاغِبُونَ، الْعَنَاصِرُ الْفَوْضُويَّةُ.
 عناصر اخلاکگر، خرابکار (آشوبگران): الْعَنَاصِرُ الْهَدَامَةُ (الْمُشَاغِبُونَ، الْمُخْلُونَ بِالْأَمْنِ).
 عوارض بیماری، ضایعات بیماری: مُضَاعَفَاتُ الْمَرَضِ.
 عوارض دولتی: ضَرِيَّةٌ (إِتَاوَةٌ، جَبَايَةٌ).
 عوارض و حقوق گمرکی: الضَّرَائِبُ الْجُمُرُكِيَّةُ، الرُّسُومُ الْجُمُرُكِيَّةُ.

عواقب خطرناک: الْعَوَاقِبُ الْوَحِيْمَةُ.
 عوامل، علل: بَوَاعِثُ، أَسْبَابٌ.
 عوامل این امر: بَوَاعِثُ هَذَا الْأَمْرِ، أَشْبَابُ هَذَا الْأَمْرِ.
 عوامل آشوب: عِلَلُ الاضطراباتِ.
 عوامل برادری: وَشَائِجُ الْأُخُوَّةِ.
 عوامل دوستی: غُرَى الصَّدَاقَةِ.
 عوامل محبت: أَوَاصِرُ الْمَحَبَّةِ.
 عوض این: بَدَلُ هَذَا.
 عوض کردن روغن اتومبیل: تَغْيِيرُ زَيْتِ السَّيَّارَةِ.
 عهدنامه ملی: الْمِيثَاقُ الْوَطَنِي.
 - به عهده گرفتن: التَّقَبُّلُ.
 - این مسئولیت رابه عهده گرفتیم: حَمَلْتُ هَذِهِ الْمَسْئُولِيَّةَ عَلَى عَاتِقِي، عَلَى كَاهِلِي.
 - به عهده من واگذارشد: عُهِدَ إِلَيَّ، وَكُلَّ إِلَيَّ، أُنِيطَ بِي.
 عیبی ندارد: لَا بَأْسَ بِهِ.
 عیبی در او نیست، بی عیب است: سَلِيمٌ، لَا نَقْصَ فِيهِ.
 عینک: النُّظَّارَةُ.
 عینک زنانه: نَظَّارَةُ نِسَائِيَّةٍ.
 عینک مردانه: نَظَّارَةُ رِجَالِيَّةٍ.

«غ»

غافلگیری: مُبَاغَتَةٌ.	الْبَايْتُ، الطَّعَامُ الْمُنْتَبَقِي مِنَ الْقَدَاءِ أَوْ الْعِشَاءِ.	التَّغْلُبُ عَلَى الْخَصْمِ.
غافلگیری دشمن: مُبَاغَتَةُ الْأَعْدَاءِ، مُوَاجَهَةُ الْعَدُوِّ عَلَى حِينِ غِرَّةٍ.	غذای مورد علاقه: الْأَكْلَةُ الْمَفْضَلَةُ.	غلبه بردشوراییها: التَّغْلُبُ عَلَى الْمَشَاكِلِ، تَذْلِيلُ الصُّعُوبَاتِ.
غافلگیر شدم: فُوجِئْتُ.	غذای مطبوع: طَعَامٌ لَذِيذٌ، الْأَكْلُ الْمَشْهِيُّ.	غمگین و اندوهگین: مَهْمُومٌ، حَزِينٌ الْقَلْبِ، كَثِيبُ النَّفْسِ.
غده بزاق: الْغُدَّةُ اللَّعَابِيَّةُ.	غرامت پرداختن، خسارت دادن: دَفْعُ الثَّغْوِيضَاتِ، دَفْعُ الْغَرَامَةِ.	غنچه شکفته شد: تَفَتَّحَتِ الزَّهْرَةُ.
غذا: الْأَكْلُ، الطَّعَامُ.	غرش هواپیما: هَدِيرُ الطَّائِرَةِ، أَرْبُزُ الطَّائِرَةِ، صَفِيرُ الطَّائِرَةِ، زَقَزَقَةُ الطَّائِرَةِ.	غنچه گل: زَهْرَةُ الْوَرْدِ.
غذا آماده است: الْأَكْلُ جَاهِزٌ، حَاضِرٌ.	غرضهای گوناگون: أَغْرَاضٌ مُتَنِيَةٌ.	- راستی، غنچه گل چقدر زیبا است: عَلَى فِكْرَةٍ، مَا أَجْمَلَ زَهْرَةَ الْوَرْدِ، ج (أَزْهَأَ).
غذا پختن: الطَّهْيُ.	غرفه ایران در نمایشگاه کشورهای آسیائی: جَنَاحُ إِيْرَانٍ فِي مَعْرِضِ الدَّوَلِ الْأَسْيَوِيَّةِ.	غوغا: ضَوْضَاءٌ، حَيْضَةٌ.
غذا پخته شده است: اسْتَوَى الْأَكْلُ.	غرور جوانی: طَيْشُ الشَّبَابِ.	غول آسا، غول پیکر: الضُّخْمُ.
غذا چرب است: الْأَكْلُ دَسِمٌ.	غلاف شمشیر: قِرَابٌ، غِمْدٌ.	- هواپیمای غول پیکر: الطَّائِرَةُ الضُّخْمَةُ.
غذا را می بلعد: يَلْتَهُمُ الْأَكْلَ.	غلبه بر بی خوابی: التَّغْلُبُ عَلَى الْأَرْقِ.	غیر نظامی، کشوری: مَدَنِيٌّ.
غذا مطبوع و لذیذ است: الْأَكْلُ (الطَّعَامُ) شَهِيٌّ، لَذِيذٌ.	غلبه بردشمن: الْاِثْتِصَارُ عَلَى الْعَدُوِّ،	
غذای سرد: الْأَكْلُ الْجَافُ، (طَعَامٌ بَارِدٌ).		
غذا سرد است: الْأَكْلُ بَارِدٌ.		
غذای گرم: الْأَكْلُ السَّاخِنُ.		
غذای مانده از نهار یا شام: الْأَكْلُ		

«ف»

الکَمَالِيَّاتُ مُتَوَفَّرَةٌ فِي السُّوقِ.	المُخْلُونَ بِالْأَمْنِ.	فتودال، مالک بزرگ: اقطاعی.
فرايض مذهبی: الطُّقُوسُ الدِّينِيَّةُ،	فته انگیزی: إثارة الفتن.	فتود الیسم: الإقطاعی.
الواجبات الدِّينِيَّةُ.	فجیعترین وضع: أَبْشَعُ صُورَةٍ.	فابریک: فَبْرِيكَةٌ.
فربه (چاق): سَمِينٌ (تَخِينٌ در تداول	فر (اجاق): فُرْنٌ، ج: أَفْرَانٌ.	فاجعه خونین: المأساة الدَّامِيَّةُ.
مصريان).	فراخ: واسع.	فارغ التحصيل دانشکده هرهای زیبا:
فرچه لباس: فُرْشَةُ الْمَلَابِسِ.	فراخی معیشت: رَغَدُ الْعَيْشِ.	خَرِيجُ كُلِّیَّةِ الْفُنُونِ الْجَمِیلَةِ، الْمُتَخَرِّجُ
فردا: عَدَا.	فرار از روبر وشدن بازندگی مدرن:	مِنْ كُلِّیَّةٍ...
- پس فردا: بَعْدَ عَدَدٍ.	الهروب مِنْ مُوَاجَهَةِ الْحَیَاةِ الْحَدِیْقَةِ.	فاسد: فاسِدٌ (بایز درتداول مصریان).
فرزندى آورد: أَنْجَبَ وَلَدًا.	فرار از حقیقت: الهروب مِنْ الْوَاقِعِ،	تخم مرغ فاسد است: الْبَيْضُ فاسِدٌ.
فرزندان نامشروع: مَوَالِدُ غَیْرِ شُرْعَیْنِ،	التَّهَرُّبُ مِنَ الْحَقِیْقَةِ.	فاضل آب: مَجَارِی الْمِیَاهِ.
ولادات السُّفَاحِ.	فرا خواندن سفیر: اسْتِدْعَاءُ السَّفِیرِ.	فاقد شرافت و انسانیت است: عَدِیمُ
فرستاد، اعزام کرد: أَرْسَلَ، بَعَثَ،	فرار کرد: شَرَدَ، طَفَشَ، هَرَبَ.	الشَّرَفِ وَالْإِنْسَانِیَّةِ.
(أَشْخَصَ، أَنْفَذَ، أَوْفَدَ).	فر آورده ها، تولیدات: الْمُنْتُجَاتُ،	فاکتور، کاغذ خرید: فاتورة.
فرستادن نامه: إِزْسَالُ الْخِطَابِ.	الْمُنْتُجَاتُ.	فال بینی: ضَرْبُ الْوَدَعِ.
فرستاده مخصوص: مَنْدُوبٌ خَاصٌّ،	فر آورده های بهداشتی: مُسْتَحْضَرَاتُ	فال قهوه: فَالُ الْفِتْجَانِ.
مَبْعُوثٌ خَاصٌّ.	طَبِیْعَةِ الْمُنْتُجَاتِ الصُّحَّیَّةِ.	فامیل: قَرِیبٌ (فامیلیا).
فرسایش خاک: تَأْكُلُ التُّرْبَةِ.	فر آورده داخلی: الْإِثْتَاغُ الْمَحَلِّی (إِثْتَاغُ	- از فامیل محترم است: مِنْ أُسْرَةٍ
فرسوده: مُسْتَهْلَكٌ (به معنای مصرف	الصَّنَاعَةِ الْوَطَنِیَّةِ).	شَرِیفَةٍ.
نیز می آید مانند مصرف برق: اسْتِهْلَاكُ	فر آورده های کشاورزی: الْمُنْتُجَاتُ	- از فامیل و نزدیکان من است: مِنْ
الْكَهْرُبَاءِ).	الزَّرَاعِیَّةِ، الْمَحَاصِلُ الزَّرَاعِیَّةِ.	قَرَابِی، مِنْ أَقَارِبِی.
- موتور اتومبیل فرسوده شده است:	فروش فر آورده های کارخانجات:	- آیا او باتو فامیل است: هَلْ هُوَ
أُسْتَهْلَكُ مُحَرَّكُ السَّیَّارَةِ.	تَصْرِیْفُ إِثْتَاغِ الْمَصَانِعِ.	قَرِیْبَكَ.
فرشته: مَلَكٌ، مَلَاكٌ.	فراز و نشیب زندگی: إِقْبَالُ الْحَیَاةِ	فانسقه (کمر بند فشنگ): مِشْلَجٌ
فرصت به اودست داد: أُتِيحَتْ لَهُ	وإِذْبَارُهَا.	(عامیانه).
الْفُرْصَةُ، سَنَحَتْ لَهُ الْفُرْصَةُ، وَاتَتْهُ	فراوان: مُتَوَفَّرٌ، كَثِیرٌ، وَافِرٌ.	فانوس دریائی: فَنَارُ الْبَحْرِ.
الْفُرْصَةُ.	- میوه فراوان است: الْفَاكِهَةُ مُتَوَفَّرَةٌ.	فته جو، مفتن: الْمُشَاغِبُ.
فرصت دادن وراه را بازکردن: إِفْسَاحُ	- کالای لوکس در بازار فراوان است:	فته جویان، آشوبگران: الْمُشَاغِبُونَ،

المَجَال، إعطاء الفُرْصَة.

فرصت به من داده شد: انْفَسَحَ المَجَالُ
أمامي.

فرصت را غنیمت شمرد: انْتَهَزَ الفُرْصَة،
اِغْتَنَمَ الفُرْصَة.

فرصت طلب: اِنْتَهَازِي.

فرصت (موقع) مناسب است: الفُرْصَة
مُواتِيَة.

فرماندار: قَائِمٌ مَقَام (در عراق) حَكَمْدَارُ
المُدِيرِيَّة (در مصر).

فرماندار پایتخت: حَكَمْدَارُ العاصِمَة
(در مصر)، أَمْرُ لِيَاةِ العاصِمَة (در عراق).

فرماندار نظامی: الحَاكِمُ العَسْكَرِي.

فرماندار کل: الحَاكِمُ العام.

فرمانداری: مُدِيرِيَّة (در مصر) وِلَايَة
(در سوریه) قَائِمٌ مَقَامِيَّة (در عراق).

فرمان جمهوری صادر شد: صَدَرَ
مَرْسُومٌ جُمْهُورِي.

فرمان ریاست جمهوری: مَرْسُومٌ رِئَاسَة
الجُمْهُورِيَّة.

فرمان ریاست جمهوری دربارهٔ آیین -

نامهٔ بیمه های اجتماعی صادر شد،

به موجب این فرمان...: صَدَرَ

المَرْسُومُ الجُمْهُورِي بِشَأْنِ نِظَامِ التَّأْمِينِ

الاجتماعي (الضمان الاجتماعي)

يَقْضِي بـ...

فرمانده ارتش تاج گلی نثار آرامگاه...

کرد: وَضَعَ قَائِدُ الجَيْشِ اِكْلِيلًا مِنْ

الزُّهْرِ عَلَى ضَرْحِ...

فرمانده رژه ورشته عملیات: قَائِدُ

الطَّابُورِ.

فرمان اتومبیل: عَجَلَة القِيَادَة، مِقْوَدُ

السَّيَّارَة.

فرمان ملوكانه: المَرْسُومُ المَلَكِي.

فرمان ملوكانه برای پیاده کردن قانون

انقلاب آموزشی شرف صدور یافت:

صَدَرَ الأَمْرُ المَلَكِي السَّامِي بِتَطْبِيقِ

قانونِ الثَّوْرَة التَّعْلِيمِيَّة.

فرمان ملوكانه دربارهٔ قانون نظام وظیفه

شرف صدور یافت، به موجب این

فرمان...: صَدَرَ المَرْسُومُ المَلَكِي

السَّامِي بِشَأْنِ قانونِ التَّجْنِيدِ يَقْضِي

بـ...

فرمالیته: أَمْرٌ شَكْلِي.

فرم چاپی از کتاب: مَلَزَمَة.

- هرگونه فرم چاپی که از طرف

مؤسسات دولتی در امور حسابداری

و استخدام و تقاضای رسمی

و پرسشنامه و غیره تهیه می شود:

اِسْتِمَارَة (در مصر).

فرم وبرگ نامنویسی دردانشکده:

اِسْتِمَارَة الِاتِّحَاقِ بِالكُلِّيَّة، اِسْتِمَارَة

التَّسْجِيلِ.

فرودگاه بین المللی: المَطَارُ الدَّوْلِي.

فرورفتن درکار: الاِنْهَمَاكُ فِي العَمَلِ،

الاِنْهَمَاكُ فِي العَمَلِ.

فرورفته است در فکر: غَارِقٌ فِي أَفْكَارِهِ،

مُسْتَغْرِقٌ فِي أَفْكَارِهِ.

فرورفته است در مطالعه: اِنْهَمَكَ فِي

المُطَالَعَة.

فرورفت درآب: اِنْغَمَسَ فِي المَاءِ.

فرورفتگی: حُفْرَة.

- درخود فرورفته است: مُنْطَوٍ عَلَى

نَفْسِهِ.

- ساختمان درشرف فروریختن است:

المَبْنَى آيِلٌ لِلسَّقُوطِ.

- ساختمان فروریخت: اِنْهَدَمَ المَبْنَى،

اِنْهَارَ البِنَاءُ.

فروشگاه... مَحَلَّات...: (در مصر

معمولاً واژه محلات به مراکز بزرگ

فروش کالا اطلاق می شود).

فروشندهگان: البَاعَة (ج: بائِع).

- کلی فروش: بائِعُ الجُمْلَة.

- خرده فروش: بائِعُ القِطْعَة، بائِعُ

المُفْرَدِ.

فروشندهٔ بلیط اتوبوس: مُحْصِلُ

التَّذْكِرة (اصطلاح مصری است) بائِعُ

التَّذْكِرة.

فروگزار نکرد، کوتاهی نکرد، دریغ

نکرد: لَمْ يَتَوَانَ، لَمْ يَقْصُرْ أَوْ لَمْ

يُهْمِلْ، لَمْ يَأُلْ جُهْدًا.

فرومایه: سَاقِطٌ، لَثِيمٌ.

فرونشاندن آتش انقلاب: اِخْمَادُ نِيرانِ

الثَّوْرَة.

فرهنگستان: المَجْمَعُ اللُّغَوِي، مَجْمَعُ

اللُّغَة.

فرهنگی: المُنْتَفِ.

فرهنگیان کشور: رِجَالُ التَّعْلِيمِ فِي

البِلَادِ.

فریاد زد: صَرَخَ، صَاحَ.

فریب داد مرا (گول زد مرا): خَدَعَنِي

(ضَحَكَ عَلَيَّ دَرْتَدَاوِلُ مَصْرِيَانِ)، مَكَرَ

بِي، اِحْتَالَ عَلَيَّ.

فریب دادن: الحِدَاغُ، الاِخْتِيَالُ، المَكْرُ.

فریفته: مُغْرَمٌ.

- من فریفته توهستم: أَنَا مُغْرَمٌ بِكَ، أَنَا

وَلَهَانَ بِكَ.

فستیوال ورزشی: المِهْرَجَانُ الدَّوْلِي

لِلرِّيَاضَة.

فشار: ضَغْطٌ.

- لطفاً در رافشار دهید: اِذْفَعْ البابَ

مِنْ فَضْلِكَ. (این عبارت معمولاً روی

درهای ورودی نوشته می شود).

فشار خون: ضَغْطُ الدَّمِ.

فشار سیاسی: الضَّغْطُ السِّيَاسِي.

فشنک: رصاص، طَلَقَة نارِيَّة، عِيَار نارِي.	فقيد سعيد: الرَّاحِلُ المَغْفُورُ لَهُ.	المريض.
فشنک جنگی: الذَّخِيرَةُ الحَيَّة.	فکر خود را در این جهت متمرکز ساخته است: رَكَّزَ فِكْرَهُ فِي هَذِهِ الْجِهَةِ، فِي هَذِهِ النَّاحِيَةِ.	- وقت فوت شد: فَاتَ الْوَقْتُ، مَضَى الْوَقْتُ.
فشنک مانوری: الذَّخِيرَةُ التَّقْلِيدِيَّة.	فکر و اندیشه انعطاف پذیر: المُرُونَةُ الفِكْرِيَّة.	فوران آب: تَدَفَّقُ الْمِيَاه.
فضانوردان: رَوَّادُ الْفَضَاء.	فلاسک: بَرَّادُ الْمَاء.	فوق العاده روزنامه: مُلْحَقُ الْجَرِيدَةِ.
فعالیت: النَّشَاطُ.	فلاکت و احتیاج: فَاقَّة، عَوَز.	فوق العاده سفر: علاوَةُ السَّفَرِ (مُخَصَّصَاتُ السَّفَرِ).
- تومرد فعالی هستی: أَنْتَ رَجُلٌ نَشِيطٌ.	فلکل دان، جای خردل: مِبْهَرَةٌ.	فوق العاده و مزایای حقوقی: بَدَلُ الرَّائِبِ، علاوَةُ الرَّائِبِ (مُخَصَّصَاتُ الرَّائِبِ).
فعالیت خرابکارانه: نَشَاطٌ مَدَام.	فلکه آب: مَخْبِئُ الْمَاء.	- مرد فوق العاده ای است: رَجُلٌ قَدْ فِشَ هَا: فِيشَات، جَدَّازَات.
فعالیت سیاسی دامنه داری را آغاز کرد: بَدَأَ يُمارِسُ نَشَاطًا سِياسِيًّا وَاسِعَ النِّطاقِ، بَادَرَ بِنَشَاطٍ سِياسِيٍّ وَاسِعِ النِّطاقِ.	فلکه: سَاحَةٌ، مَيْدَان.	فيلم خیلی خوب: فِيلْمٌ رَائِعٌ، فِيلْمٌ هَائِلٌ، فِيلْمٌ جَمِيلٌ جَدًّا.
فعالیت عضلانی و بدنی: المَجْهُودُ العَضَلِيُّ وَالبَدَنِيُّ.	فندک: قَدَاحَةٌ، وَلَاعَةٌ (زَنَاد).	فيلم سينمائي: فِيلْمٌ سِينِمَائِي.
فعالیت گردش خون: تَنْشِيطُ الدَّوْرَةِ الدَّمَوِيَّة، نَشَاطُ دَوْرَانِ الدَّم.	فواره آب: نَافُورَةُ الْمِيَاه.	فيلم شروع شد: بَدَأَ عَرَضُ الْفِيلْمِ.
فعالیت های تبلیغاتی: النَّشَاطُ الإِعْلَامِي، نَشَاطُ الدَّعَايَةِ.	فواره آبهای رنگی: نَافُورَةُ الْمِيَاهِ الْمَلَوْنَةِ.	فيلم مستند: الْفِيلْمُ الْحَيُّ.
	فوتبال: كُرَةُ الْقَدَمِ.	
	- من فوتبالیست هستم: أَنَا لَاعِبُ كُرَةِ الْقَدَمِ.	
	فوت شد، درگذشت: مَاتَ، تُوفِّيَ.	
	- مريض فوت شد (فوت کرد): مَاتَ	

«ق»

قابل اجرا است: نافذ المفعول، ساری المفعول (این تعبیر معمولاً در موارد اجرای قوانین بکار می رود).	قانون بیمه: نظام التأمین.	قبول نکرد، رد کرد: لَمْ يَقْبَلْ، رَفَضَ.
قابل اجرانیست: لَيْسَ صَالِحًا لِلتَّنْفِيزِ.	قانون، جنایتکار رابه دادگاه جلب کرد، تسلیم دادگاه کرد: أَحَالَ القانونُ المجرمَ إلى المحكمة، سَلَّمَهُ إلى المحكمة.	قیان: القَبَّانُ.
قابل استعمال است: صَالِحٌ لِلِاسْتِعْمَالِ.	قانون جنگل: شَرِيعَةُ الغَابَةِ.	قحطی: المَجَاعَةُ، القَحْطُ.
قابلمه: الطَّنَجَرَةُ (عامیانه).	قانون عرضه و تقاضا: قانون العرض والطلب.	قدح: سُلْطَانِيَّةٌ، قَدَحٌ.
قابله (ماما): طَبِيبَةُ الْوِلَادَةِ، قَابِلَةٌ.	قانونگذار: مُشَرِّعٌ.	قدرت بینائی: قُوَّةُ الْإِبْصَارِ.
قاشق: مِلْعَقَةٌ (قاشوقه، عامیانه).	قانون گذاری: تَشْرِيعُ الْقَوَانِينِ.	قدرتش راتحمل نمود: فَرَضَ سُلْطَنَتُهُ، فَرَضَ إِرَادَتَهُ.
قاپه ملت: الشَّعْبُ بِأَسْرِهِ، جَمَاهِيرُ الشَّعْبِ.	قانون را وضع کرد: سَرَّ القانونَ.	قدرت نیروی الکتریسته: قُوَّةُ التَّيَّارِ الْكَهْرَبَائِيِّ، الطَّاقَةُ الْكَهْرَبَائِيَّةُ.
قالب یخ: بِلَاطَةُ الثَّلْجِ.	قایق: مَرْكَبٌ، زَوْزُقٌ، بَلَمٌ.	قدردانی کردن، تمجید کردن: إِشَادَةٌ، تَقْدِيرٌ.
قالهای یخ: قَوَالِبُ الثَّلْجِ.	قایق از درافکن: زَوْزُقُ الطَّوْرِيْدِ.	— از او قدردانی کرد: أَشَادَ بِهِ، نَوَّهَ بِهِ، قَدَّرَهُ.
قالی را تا کرد: ثَنَى السَّجَادَ، طَوَى السَّجَادَ.	قایقرانی: تَجْدِيفٌ.	قدم زدن: التَّمَشِّي.
قالی راتکان داد: نَفَضَ السَّجَادَةَ.	— باشگاه قایقرانی: نَادِي التَّجْدِيفِ.	— من دریاده رو قدم می زخم: أَنَا أَتَمَشِّي عَلَى الرِّصْفِ.
قانع شد: اِقْتَنَعَ.	قبالة ازدواج: وَثِيقَةُ الزَّوْاجِ، قَسِيمَةُ الزَّوْاجِ.	قدیفه، حوله بزرگ: قَطِيفَةٌ، مَنَشَفَةٌ.
— به نظریه من قانع شد: اِقْتَنَعَ بِرَأْيِي.	— درقبال این رفتار: حِيَالٌ هَذَا التَّصَرُّفِ.	قرائت آراء: فَوْزُ الْأَصْوَابِ.
— به روزی خویش قانع است: مُقْتَنِعٌ بِرِزْقِهِ.	قبرستان، گورستان: مَقَابِرُ (مُزَبَّةٌ، قَرَافَةٌ عامیانه).	قرائت آراء پایان یافت: نَمَّ فَوْزُ الْآرَاءِ.
قانون: قانونٌ.	قبض رسید: الْإِیْصَالُ.	قراراست: مِنَ الْمَقَرَّرِ.
قانون آسمانی: الشَّرِيعَةُ السَّمَاوِيَّةُ.	قبله نما: الْبُوصْلَةُ.	قرارداد: اِتِّفَاقِيَّةٌ.
قانون از کجا آورده ای؟: قانونٌ مِنْ أَيْنَ لَكَ هَذَا؟	قبول، پذیرفته: مَقْبُولٌ.	قرارداد بازرگانی: اِتِّفَاقِيَّةٌ تِجَارِيَّةٌ.
قانون اساسی: الدُّسْتُورُ.	قبول شدم: نَجَحْتُ، أُخْرِزْتُ النِّجَاحَ.	قرارگاه دژبان: مَرْكَزُ الْبُولِيسِ الْحَرْبِيِّ، مَرْكَزُ الْإِنْضِبَاطِ الْعَسْكَرِيِّ (سُرْطَةُ عَسْكَرِيَّةٌ).
قانون اصلاحات ارضی: قانونُ الْإِصْلَاحِ الزَّرَاعِيِّ.	قبولی در امتحان: النِّجَاحُ فِي الْإِمْتِحَانِ.	قرار گذاشتن: الْإِتِّفَاقُ عَلَى مَوْعِدٍ أَوْ شَيْءٍ.
	قبول کردم: قَبِلْتُ.	

قرار گذاشتیم که: اِتَّفَقْنَا عَلَى أَنْ...

قرار گرفت: اِسْتَقَرَّ.

— درجای خود قرار گرفت (نشست):

اِتَّخَذَ مَكَانَهُ، اِسْتَقَرَّ فِي مَكَانِهِ.

قرار منع تعقیب: قَرَارٌ مَنَعَ الْمُطَارَدَةَ.

قربانیان جنگ بین المللی دوم: ضَحَايَا

الْحَرْبِ الْعَالَمِيَّةِ الثَّانِيَةِ.

قربانیان این دسیسه: ضَحَايَا هَذَا التَّامِرِ.

قربانیان راه صلح: ضَحَايَا السَّلْمِ.

قربانی بیماریهای مهلك: فَرِيسَةُ

الْأَمْرَاضِ الْفَتَاكَةِ.

قربانی مرامش شد: ذَهَبَ صَحِيَّةُ

مَبْدِيَّتِهِ.

قربانی هوی و هوس خودش شد: أَصْبَحَ

صَحِيَّةً هَوَاهُ.

قرص: حَبٌّ، قُرْصٌ (جمع أقراص.

حُبُوبٌ).

قرصهای خواب آور: الْحُبُوبُ الْمُتَوَّمَةُ،

الْأَقْرَاصُ الْمُتَوَّمَةُ.

قرص نان: رَغِيفٌ خُبْزٍ.

قرعه کشی: الْاِقْتِرَاعُ.

قرعه کشی بلیطهای بخت آزمائی:

سَخَبُ أَوْرَاقٍ يَأْتَصِيبُ (الْيَأْتَصِيبُ).

قرقره نخ: بَكْرَةُ الْخَيْطِ، بَكْرَةُ الْحَيَاطَةِ.

قرنطینه: الْمَخَجَرُ الصُّحْي.

قره نی: أَرْغُن.

قشر انداختن پوست (پوسته پوسته

شدن): تَقَشَّرُ الْجِلْدُ.

قشلاق: الْمَشْتَى.

قشوی اسب: مَحْشَةُ الْحِصَانِ.

قصد دارد و درصدد است: يُزْمِعُ،

يَقْصِدُ، يَنْوِي، يُحَاوِلُ.

قطار، ترن: قِطَارٌ.

قطار سریع: الْقِطَارُ السَّرِيعُ.

قطار عادی: الْقِطَارُ الْعَادِي.

قطار فشنگ: جَعْبَةُ الرُّصَاصِ، جِزَامُ

الْجِفَّتِ.

قطار کردن، چیدن پشت هم:

تَرْصِيفٌ.

— کتابها را بچین: رَضَّفِ الْكُتُبَ.

قطره چکان: الْقَطَارَةُ.

قطعات بریده کاغذ: قُصَاصَاتُ الْوَرَقِ.

قطعات پراکنده بمب: شَطَايَا الْقُنْبُلَةِ.

قطعات یدکی: قِطْعُ الْغِيَارِ.

قطع رابطه: قَطْعُ الْعِلَاقَاتِ.

قطع روابط بازرگانی (بایکوت):

الْمُقَاطَعَةُ التَّجَارِيَّةُ.

قطعنامه کنفرانس سران: قَرَارَاتُ مُؤْتَمَرِ

الْقِمَّةِ.

قهر دریا: قَاغُ الْبَحْرِ.

قلاب ماهیگیری: صِنَارَةُ الصَّيْدِ.

قلب من آکنده از احترام به شما

است: قَلْبِي يَكُنُّ لَكَ الْاحْتِرَامَ.

قلب من آکنده از محبت شما است:

قَلْبِي مُنْعَمٌ بِحُبِّكَ.

قلع: قَصْدِيرٌ.

قلقلك دادن: زَغَزَغَةً، دَعْدَعَةً.

قلم: قَلَمٌ (بَضْمَةٌ).

— به قلم مداد رنگی نیاز پیدا کرده

بودم: كَانُ يُعَوِّزُنِي قَلَمُ الرُّصَاصِ

الْمَلُونِ.

قلم خودکار: الْقَلَمُ الْجَافُّ، التَّائِيفُ.

قلم خوردگی: مَخْدُوشٌ.

قلم مو: الرَّيْشَةُ، رَيْشَةُ الرَّسَامِ.

قلمه (درخت یا گل): شَثْلَةٌ. ج: أَشْثَالٌ.

قلم زیا دارد (خوش قلم است): لَهُ

قَلَمٌ رَشِيقٌ، جَمِيلٌ.

قلمرو آبی: الْمِيَاءُ الْإِقْلِيمِيَّةُ.

قلمرو حکومت: نِطَاقُ نُفُوذِ الْحُكُومَةِ،

دَائِرَةُ نُفُوذِ الْحُكُومَةِ.

قلمرو حکومت و فرمانروائی خود را

گسترش داد: وَشَّعَ رُقْعَةَ حُكُومَتِهِ،

اِمْتَدَّ نُفُوذُ حُكْمِهِ وَسُلْطَانِيهِ.

قلمرو هوائی، حریم فضائی: الْمَجَالُ

الْهَوَوِيُّ.

قله کوه: قِمَّةُ الْجَبَلِ.

قلیان: غَرَشَةٌ، نَارَجِيلَةٌ، شَيْشَةٌ.

قمر مصنوعی: الْقَمَرُ الصَّنَاعِيُّ.

قمقمه: الْمَطَرُ.

قنداق تفنگ: كَعْبُ الْبُنْدُوقِيَّةِ (أَخْمَصُ

الْبُنْدُوقِيَّةِ، الْكِرْنَافَةُ).

قند، مواد قندی: الشُّكَّرُ، الشُّكَّرِيَّاتُ،

مَوَادُّ سُكَّرِيَّةٌ.

قوزبالاقوز شد: زَادَ الطَّيْنُ بَلَّةً.

قوطی سیگار: غُلْبَةُ السَّجَائِرِ.

قوطی کبریت: حُقَّةُ الْوَقِيدِ، غُلْبَةُ

الْكِبْرِيتِ، غُلْبَةُ الثَّقَابِ (سَخَّاطَةُ

دِرْعَاقِ).

قوطی کنسر و گوشت یا میوه: الْغُلْبَةُ

الْمُعْبَاةُ بِاللَّحْمِ أَوْ الْفَوَاكِهِ.

قوه، نیرو: قُوَّةٌ، طَاقَةٌ.

قوة قضائی: السُّلْطَةُ الْقَضَائِيَّةُ.

قوة مجریه: السُّلْطَةُ التَّنْفِيزِيَّةُ.

قوة مقننه: السُّلْطَةُ التَّشْرِيعِيَّةُ.

قهرمان: الْبَطْلُ.

قهرمانی: الْبَطُولَةُ.

قهوه: بُنٌّ، قَهْوَةٌ.

قهوه خانه: الْمَقْهَى.

— لطفًا يك فنجان قهوه تلخ بيار: مِنْ

فَضْلِكَ هَاتِ فِنْجَان قَهْوَةٍ سَادَةٍ، كُوبَ

قَهْوَةٍ سَادَةٍ.

— لطفًا يك فنجان قهوه شیرین بيار:

مِنْ فَضْلِكَ هَاتِ فِنْجَان قَهْوَةٍ سُكَّرِ

زِيَادَةٍ (دِرْتَدَاوِلْ مَصْرِيَّانْ)، قَهْوَةٍ حُلُوءَةٍ.

— لطفًا يك فنجان قهوه عادی (كم

مُغْرِیَّةٌ، مُنَاسِبَةٌ. قیمت ناجیز: ثَمَنٌ زَهیدٌ. قیم کودکان است: هُوَ وَصِیُّ الْأَطْفَالِ (واژه قَیِّم در تداول روز به معنای ارزنده است) قیمومت کشوربر کشور دیگر: الانْتِدَابُ. - دوران قیمومت: عَهْدُ الْإِنْتِدَابِ.	زَعَزَعَتْ أَرْكَانَ الْعَرْشِ الْأُمَوِيِّ. قیچی: مَقَصٌّ، مِقْرَاضٌ. قیر: قِیرٌ (زَلَطَ در تداول مصریان). قیف: قِنَعٌ. قیمت: قِیمَةٌ، سِغَرٌ، ثَمَنٌ. قیمت ارزان: ثَمَنٌ رَخِیصٌ. قیمت سرسام آور: ثَمَنٌ بَاهِظٌ. قیمت گران: ثَمَنٌ غَالِیٌ. قیمتها مقطوع است: الْأَسْعَاؤُ مُقَدَّدَةٌ. قیمتها مناسب و جالب است: الْأَسْعَاؤُ	شکر) یار: مِنْ فَضْلِكَ هَاتِ فِنْجَانَ قَهْوَةً سُكَّرَ مَضْبُوطٌ (در تداول مصریان). قیافه معصومانه: وَجْهٌ بَرِیءٌ، سِیمَاءُ بَرِیْقَةٌ. قیام ملت: وَثْبَةُ الشَّعْبِ، إِنْتِفَاضَةُ الشَّعْبِ. قیام ابو مسلم پایه های تخت فرمان - روائی بنی امیه را الزانید: ثَوْرَةٌ أَبِي مُسْلِمٍ قَضَتْ مَضَاجِعَ الْحُكْمِ الْأُمَوِيِّ،
--	---	---

«ك»

کارآموز: مُدَرَّب فَنِّي.	کاجوئو: مَطَاط.
کارآموزی: التَّدْرِيبُ الفَنِّي.	کاباره: مَلهى، کاباریه.
دوره کارآموزی: دَوْرَةُ التَّدْرِيبِ الفَنِّي.	کابل کشی تلفن: مَدُّ الأسلاكِ لِلهَاتِف.
کارآگاه: شُرَطي المَبَاحِث.	کابوس: کابوس.
کارآگاهی: مَبَاحِث، إِدارةُ المَخابِرَات.	کابین: مَقْصُورَةٌ، کابینه.
کاریبی مزد: عَمَلٌ بِلا أَجْرٍ، عَمَلٌ	کابینه: الحُکُومَة، مَجْلِسُ الوُزَرَاء.
مَجَانِي، عَمَلٌ لا مُقَابِلَ لَهُ، عَمَلٌ دُونَ	کابینه ائتلافی: الحُکُومَة الائتِلَافِيَّة.
نَظير (مُخَرَّج).	کابینه تشکیل شد: تَأَلَّفَت الحُکُومَة.
کار پسندیده و پاکیزه ای است: عَمَلٌ	کابینه رأی اعتماد گرفت: حَصَلَتِ
نَزِيه و مَقْبُول.	الحُکُومَة عَلی الثَّقَة.
کارچاق کن (عامیانه): وَسِيطٌ، ذَلال،	کابینه سقوط کرد: اِنْحَلَّت الحُکُومَة،
مُعَقَّب.	سَقَطَت الوِزارَة.
کارخانه: مَصْنَعٌ، مَعْمَلٌ.	کاپ آسیا و آفریقا: کَأْسُ آسیا و آفریقا.
کارخانجات آبجو سازی: مَصانِعُ البیرَة.	کاپتان: قُبْطان، رُبَّان.
کارخانه برق: مَصْنَعُ الطَّاقَة الکَهْرَبائیَّة.	کاتولیک: کاثولیک.
کارخانه پارچه بافی: مَصْنَعُ النِّسِيج.	کاخ: قُصر.
کارخانه ذوب آهن: مَصْنَعُ الصُّلْب	کاخ سفید امریکا: البَیْثُ الأَبیضُ
والْحَدید، مَصْنَعُ صَهرِ الحَدید.	الأمیرِکَی.
کارخانه نخ ریزی: مَصْنَعُ الغَزَل.	کاخ ضیافت (که به اقامت میهمانان
کارخانه یخ سازی: مَعْمَلُ الثَّلْج.	عالیقدر دولت اختصاص داده می
کاردار سفارت: قائِم بِأَعْمالِ السَّفارة.	شود: قُصرُ الضَّیافَة (الَّذي يُحْصَصُ
کاردارم: لَدَيَّ عَمَلٌ، أَنَا مُشْغُول (عِنْدِي	لإقامَة کِبارِ ضُیُوفِ الدَّولَة).
مَشوار عامیانه).	کاخ کرملین: قُصرُ الکِرْمَلین.
کار رادبال مکن، به حال طبیعی	کاخ نشینان: سُکَّانُ القُصور.
واگذار، خودش درست می شود:	کادر رهبری حزب: أَعْضاءُ قِیادَة
دَعِ الأمورَ تَصْلُحْ، تُدَبِّرُ نَفْسَها.	الحِزْب، قَادَة الحِزْب.
کار زشت و ناپسند: عَمَلٌ شَنِيعٌ.	کار: عَمَلٌ، شُغْل.

کار شکنی می کند: يُعَزِّقُلُ الأمورَ.

کارشناس: خَبير.

کارشناس اقتصادی: خَبيرٌ اِقْتِصاديٌّ.

کارشناسان نظامی: الخُبْرَاءُ العَسْکَرِيُّونَ.

کارشناس فنی: الخَبيرُ الفَنِّي.

کارسازی (حواله ها): دَفْعٌ، صَرْفٌ، تَسْديد.

— به حواله کرد... کارسازی کنید: اِدْفَعُوا لِحِساب...

کارفرما: صاحِبُ العَمَلِ.

کارفرمای کارخانه: صاحِبُ المَصْنَعِ.

کار قرائت آراء پایان یافت: اِنْتَهَتْ عَمَلِيَّةُ فَرَزِ الأَصْواتِ.

کارکرد (تولید): مَحْصول، اِنْتاج، حَصِيلَة.

کارگاه: وَرْشَة، مَعْمَل.

کارگاه دوزندگی: وَرْشَة الحِياطَة.

کارگاه نساجی: مَعْمَلُ النِّسِيج.

کار گذاشتن مین در راه دشمن: غَرَسَ الأَلغامَ في طَرِيقِ العَدُو، زَرَعَ الأَلغامَ في طَرِيقِ العَدُو.

کارگر: عامِل.

کارگردان فیلم: مُخْرِجُ الفِيلم.

کارگزاری (اداره) سازمان ملل به منظور کمک و تهیه کار برای آوارگان: وَكالةُ الأُمَمِ المُتَّحِدة لِإِغاثةِ

اللاجئين وتشغيلهم.

کارگزینی: إدارة التوظيف، التعيينات.

کارمزد: عمولة، حق العمل.

کارمن روزنامه نگاری است: مهنتي الصحافة (روزنامه نگاری: الصحافة).

روزنامه نگار: صحفي.

کارمندان عالی‌رتبه دولت: كبار موظفي الدولة.

کارمند منتظر خدمت: موظف موقوف عن العمل، موظف مسحوب اليد.

کارمند دولت: الموظف الحكومي، موظف الحكومة.

- من کارمندم: أنا موظف.

کارت: بطاقة، كروت.

کارت جواز عبور: بطاقة التصريح.

کارت دانشجوئی: البطاقة الجامعية.

کارت شناسائی، برگ شناسائی،

برگ معرفی: بطاقة التصريح، بطاقة الهوية.

کارت ورود به جلسه امتحان: بطاقة

التصريح للدخول في جلسة الامتحان.

کارت ویزیت: كروت، بطاقة زيارة.

کارد: شفرة، مذنية.

کارگران: عمال، ج: عامل.

کارنامه: سجل الأعمال.

کاروان: قافلة.

کاروانسرا: خان (در اصطلاح عراق).

کاریکاتور: الرسم الساخر (الکاريكاتور).

کاسه، جام: كأس، قدح.

کاشی: قيشاني.

کاشیکاری: زخرفة القيشاني.

کاشیکاری مقرنس: الزخرفة بالقيشاني

المقرنس، المقرنسة بالقيشاني.

کاشی معرق: الفسيفساء.

کاغذ: ورق، کاغذ.

کاغذ انباشته شده: زکات من الأوراق،
کومة من الأوراق.

کاغذ پستی، کاغذو یژه نامه نگاری:
ورق الخطابات.

کاغذ خرید: فاتورة.

کاغذ خط دار: الورق المسطر.

کاغذ ریزش شده: تفتت الأوراق،
تمزق الورق.

کافه رستوران: کازینو، مقهى، مطعم.

کاکل: فزوة الرأس.

کالا: بضاعة (جمع بضائع)، سلعة،
(جمع سلع).

کالاهای انباشته شده در انبارهای

گمرک: البضائع المكدسة في مخازن
الجمرک.

کالا فراوان است: السلع متوفرة.

کالاهای لوکس: السلع الكمالية،
کمالیات.

کالای لوکس در بازار کمیاب است:
السلع الكمالية ناقصة في السوق.

کالاهای نرخ گذاری شده: سلع
مستعرة.

کالاهای وارداتی: البضائع المستوردة.

کالباس، سوسیس: بسطرمة، شحج
(در تداول مصریان). أمعاء الذبائح

المحشوة باللحم.

کالسکه سلطنتی: عربة ملكية.

کامیون باری: سيارة شاحنة، سيارة
الشحن، سيارة النقل.

کامیون سربازبری: عربة نقل الجنود.

کاناپه: كنبة، أريكة.

کانال سوئز: قناة السويس.

کاندید شده: رشح.

کاندید کردن: ترشيح.

کاندید نمایندگی مجلس شورای ملی

است: مرشح لانتخاب عضوية
مجلس الأمة (المجلس النيابي،
مجلس النواب، مجلس الشعب).

کانون روزنامه نگاران: نقابة
الصحفيين.

کانون وکلا وقضات دادگستری:
نقابة المحامين.

کاوش کردن درباره حقیقت: تحري
الحقيقة.

کاوشهای زیولوژی: بحوث المسح
الجیولوجي.

کاوشهای علمی: البحوث العلمية.

کاه: تبن.

کاهی راکوهی می کند: يعمل من
الحية قبة (مثل مصري).

کاهش: انخفاض، تخفيف.

- بحران اقتصادی کاهش یافت:
تخففت الأزمة الاقتصادية.

- آب رودخانه کاهش یافت: انخفض
ماء النهر.

کاهو: خس.

کباب: لحم مشوي، كباب، شواء.

کباب کوبیده: كفتة مشوية.

کبریت زد: أشعل عود الثقاب (ولع
الكبريت در تداول مصریان. شحط

در تداول عراقیان) کبریت را در مصر
«کبریت» و در عراق «شحاط» گویند.

کبسول دوا: برشامة.

کبسول گاز: أنبوبة الغاز.

کتاب: الكتاب.

کتابدار: أمين المكتبة.

- رشته کتابداری: قسم المكتبات.

کتابفروش: بائع الكتب، الكُتبي.

کتابفروشی: مكتبة.

کتاب را به من بده: أعطني الكتاب،

ناولنی الکتاب.

کتاب شناسی: علم المصاير.

کتابخانه ملی: المكتبة الأهلية.

کت: سُثْرَة.

کت وشلوار: البذلة (یکدست کامل)

کتيه: نُقُوش.

کتيه ها، سنگ نبشته ها: النقوش

الحجرية، الألواح الحجرية.

کثافت: قِذَارَة، وَسَاحَة.

- پيراهن کثيف است: القميص وَسِخ.

- مرد کثيفی است: رَجُلٌ قَدِيرٌ، رَجُلٌ

وَسيخٌ، رَجُلٌ نَتِنٌ.

کجا: أَيْنَ.

کجارت؟: أَيْنَ ذَهَبَ؟

کجارتنه است: أَيْنَ تَذْهَبُ؟

کجاهستی پیدایت نیست: أَيْنَ أَنْتَ مَا

أَحَدٌ يَشُوقُكَ (درتداول عامه).

- او می داند که از کجا باید وارد

شد: هُوَ يَعْرِفُ مِنْ أَيْنَ تُؤْكَلُ الْكَثِيفُ.

کدبانو، زن خانه دار: رَبَّةُ الْبَيْتِ.

کدخدا: عُثْمَدَةُ ج عُثْمَد (درمصر) مُخْتَار

(درعراق)، شَيْخُ الْقَرْيَةِ.

کر: أَطْرَشٌ، أَصَمٌ.

کراوات: رِبَاطُ الْعُنُقِ، کَرَفَتَه.

کرسی بدون استاد: الْكُرْسِيُّ الشَّاعِرُ.

کرسیهای نمایندگی مجلس: الْمَقَاعِدُ

النَّيَابِيَّةُ لِلْمَجْلِسِ، مَقَاعِدُ الْمَجْلِسِ

النَّيَابِي.

کرشمه: غَنَجٌ، دَلَالٌ.

کرگدن: وَحِيدُ الْقَرْنِ، كَرْكَدَن.

کروج کروج می کند: يُقَرِّمِشْ

(درمصر).

کره: زُبْدَة.

کرم (آرایش): كِرِيم.

کرم شبتاب: يَرَاع (این واژه به قلم

وخامه نیز اطلاق می شود).

کسادى بربازار حکمفرما است: تَسَوْدُ

السوق حالة الكساد.

کسل: مُتَعَبٌ، مُتَوَعِّكٌ.

- من کسلم: أَنَا مُتَعَبٌ.

کس نخارد پشت من جز ناخن

انگشت من: مَا حَكَ جِلْدِي مِثْلُ

ظُفْرِي (درتداول مصریان).

کسی به گردش نمی رسد: لَا يُشَقُّ لَهُ

غُبَارٌ، لَا أَحَدٌ يَلْحَقُهُ.

کشاورز: فَلَاحٌ، زَارِعٌ.

کشاورزی مکانیزه: الزَّراعة المُنظَّمة،

الزَّراعة الآليَّة.

کشتار دستجمعی: مَجْزَرَة جَمَاعِيَّة.

کشتارگاه حیوانات: الْمَسْلَخ.

کشتزار: الْحَقْلُ، الْغَيْطُ، الْمَزْرَعَة.

کشته شد: قُتِلَ، لَقِيَ مَضْرَعَةً، لَقِيَ

حَقْفَةً.

کشتی: سَفِينَة، بَاخِرَة.

کشتی باربری: سَفِينَة الشَّحْنِ.

کشتی باسنگ برخورد کرد:

اصْطَدَمَتِ الْبَاخِرَة بِالصُّخْرَة.

کشتی به گل نشست: جَنَحَتِ

الْبَاخِرَة.

کشتی جنگی: السَّفِينَة الْحَرْبِيَّة.

کشتی درآب انداختن: تَدَشِينُ السَّفِينَة.

کشتی دربندر بارگیری می کند:

تُشَحِّنُ السَّفِينَة عَلَى الْمِيناء.

کشتی در بندر پهلو گرفت: رَسَتِ

السَّفِينَة عَلَى الْمِيناء.

کشتی دربندر پهلو گرفت وبارش را

تخلیه نمود: رَسَتِ الْبَاخِرَة عَلَى الْمِيناء

وَفَرَّغَتْ حُمُولَتَهَا (أَفْرَغَتْ حُمُولَتَهَا).

کشتی رانی: الْمِلَاحَة.

کشتی راهنما درکانال: سَفِينَة الْقِيَادَة

في القناة.

کشتی سربازبری: سَفِينَة نَاقِلَة الْجُنُود.

کشتی سینه امواج رامی شکافد:

الْبَاخِرَة تَمْخُرُ غُبَابَ الْبَحْرِ، تَشُقُّ

الْبَاخِرَة غُبَابَ الْأَمْوَاجِ، تَشُقُّ الْبَاخِرَة

غُبَابَ الْمَاءِ، السَّفِينَة تَمْخُرُ الْبَحْرَ.

کشتی گرفتن: الْمَصَارَعَة.

کشتی مسافربری: سَفِينَة الرُّكَّابِ.

کشتی مین جمع کن: کاسِخَة الْأَلْغَامِ.

کشتی لای رویی: کَرَاكَة.

کشتی نفتکش: نَاقِلَة الْبِثْرُولِ.

کشمش: زَيْبٌ (کشمش).

کشمکش: صِرَاعٌ.

کشمکش سخت: الصُّرَاعُ الْعَنِيفُ.

کشمکش سیاسی: صِرَاعٌ سِيَّاسِيٌّ.

کشمکش مسلحانه: الصُّرَاعُ الْمُسْلَخُ.

کشو: دُرُجٌ.

کشور: مَمْلَكَة، بِلَادٌ، قُطْرٌ.

کشور ایران، کشورهای جهان: بِلَادُ

إيران، بِلَادُ الْعَالَمِ.

کشور برادر: الْبَلَدُ الشَّقِيقُ.

کشور پهناور: بِلَادٌ مُتْرَامِيَّةُ الْأَطْرَافِ،

وَاسِعَة الْأَرْجَاءِ.

کشورهای در حال رشد: الدُّوَلُ

التَّامِيَّة.

کشور دوست: بَلَدٌ صَدِيقٌ.

کشور راموجی از شادی فرا - گرفت:

اجْتَنَحَتِ الْبِلَادُ مَوْجَةً مِنَ الْفَرَحِ.

کشور مصر: الْقُطْرُ الْمِصْرِيّ.

کشورهای عقب افتاده: الْبِلَادُ

الْمُتَخَلِّفَة.

کشورهای غیر مستقل: الْأَقَالِيمُ غَيْرُ

الْمُتَمَتِّعَة بِالْحُكْمِ الدَّائِي، الْبِلَادُ غَيْرُ

الْمُسْتَقْلَة.

کشورهای مترقی: الدُّوَلُ الْمُتَقَدِّمَة،

کُنْگ: مِغُول. فَاَس.	کفاشی: مَحَلَّاتُ الْأَحْدِيَّةِ.	الزَّاقِيَّة.
- آقاي رئيس دانشگاه کنگ -	کف پا: أَخْمَصُ الْقَدَمِ.	کشورهای متمدن: الْبِلَادُ الْمُتَحَضَّرَةُ.
ساختمان دانشکده الهیات و معارف	کف حوض: قَاعُ الْحَوْضِ.	کشور همکیش: بَلَدٌ شَقِيقٌ.
اسلامی رابه زمین زدند: وَضَعَ السَّيِّدُ	کف دست: رَاغَةُ الْيَدِ، الْكَفَّ.	کشیدن: جَزَّ، سَخَبَ.
مُدير الجامعة حَجَرَ الْأَسَاسَ لِبِنَاءِ كُليَّةِ	کف دریا: قَعْرُ الْبَحْرِ، قَاعُ الْبَحْرِ.	کشیدن سیگار ممنوع است: التَّدخينُ
الْإِلَهِيَّاتِ وَالْمَعَارِفِ الْإِسْلَامِيَّةِ.	کف صابون: رَغْوَةُ الصَّابُونِ.	مَمْنُوعٌ.
کلی ایرانیان مقیم پاکستان: الْجَالِيَّةُ	کفگیر: مِرْغَاةٌ (كَبِشَّةٌ، مِطْفَاحَةٌ).	کشیدن غذا: تَفْرِيقُ الْأَكْلِ.
الإيرانيَّةُ الْمُقِيمَةُ فِي بَاكِسْتَانِ.	کف زدن ممتد: التَّصْفِيْقُ الْحَادُّ.	کشیدن لوله: مَدُّ الْأَنْبَابِ.
کلوکز: جُلُوكُوز.	کفش: جِذَاءٌ (قُنْدَرَةٌ؛ در عراق...	- اسباب کشیدن: نَقْلُ الْعَقَشِ، نَقْلُ
کله پزی: مَشْتَطِي (در مصر) باججي	جَزْمَةٌ؛ در مصر).	الْأَثَابِ.
(در عراق).	کفش چوبی: قَبْقَابُ.	- بار کشیدن: حَمْلُ الشَّخْنِ.
کلی فروشی: الْبَيْعُ بِالْجُمْلَةِ (خرده	کفش راحتی (زنانه یا مردانه):	- طناب راکشید: شَدُّ الْحَبْلِ.
فروشی: الْبَيْعُ بِالْقِطْعَةِ، بِالْمُقَرَّدِ).	شِبْشِب، نَعَالُ.	- خط کشیدن، خط زدن: تَسْطِيرُ،
کمانچه (رباب): رِبَابُ.	کفشش را از پای در آورد (کند):	شَطْبُ، مَدُّ الْحَطِّ.
کوماندو، رنجر: جُنْدِي قُوَاتِ الصَّاعِقَةِ،	خَلَعَ جِذَاعَهُ.	- خط زد، قلم زد: شَطَبَ عَلَى...
قُوَاتِ الْمَغَاوِيرِ.	کفش من خاکی شد: عُفِرَ جِذَائِي	- درد کشید: عَانِي مِنَ الْأَلَمِ.
کوماندوی فلسطینی: الْفِدَائِي	بِالْثَّرَابِ.	- (لطفًا) در رابکشید: (مِنْ فَضْلِكَ)
الْفِلَسْطِينِي.	کفچه: كَبِجَه (جمعهم عامیانه).	إِسْحَابِ الْبَابِ. (این تعبیر معمولاً به
کمچه بنائی: مِشْطَرُ.	کک: بَرْغُوْث (جمع بَرَاغِيْث).	درهای ورودی به چشم می خورد).
کم خونی: قَعْرُ الدَّمِ.	کل، کچل، طاس: أَقْرَعُ، أَضْلَعُ.	- دندان را کشید: خَلَعَ السِّنَّ.
کمد لباس: دُولَابُ الْمَلَابِسِ، خِزَانَةُ	کلاج: أَعْوَرُ.	- زجر کشید: عَانِي الْعَذَابِ.
الْمَلَابِسِ.	کلاج ماشین: دِيرِيَاغ (در مصر).	- زوزه کشید: عَوَى.
کمدی: مَلْهَاءَةٌ (تراجیدی: مَأْسَاةٌ، درام:	کلاس درس: الْفَضْلُ، الصَّفُّ، قَاعَةُ	- سرمه کشید: تَكَحَّلَ.
دِرَامَا).	المُحَاضَرَةُ، حُجْرَةُ الدِّرَاسَةِ.	- سیگار کشید: دَخَنَ السَّيْجَارَةَ.
کمر بند: جِزَامٌ (نطاق).	کلاف نخ: الْكَبْئَةُ مِنَ الْعَزْلِ.	- عکس کشید: رَسَمَ الصُّورَةَ.
کمر بند خطر: جِزَامُ الْوَقَايَةِ.	کلام در ذهن ما جایگزین شد: اِخْتَمَرَ	- موی او را کشید: شَدُّ شَعْرَهُ، جَزَّ
کمر بند شلوار: جِزَامُ الْوَسْطِ.	الْكَلَامُ فِي أَذْهَانِنَا، تَرَكَّزَ الْكَلَامُ فِي	شَعْرَهُ.
کمرم راشکست: قَصَمَ ظَهْرِي.	أَذْهَانِنَا.	- نان را کشید: وَزَنَ الْخُبْزَ.
کمره مت بریست: شَمَّرَ عَنْ سَاعِدِ	کلاتری: قِسْمُ الْبُولِيسِ، مَخْفَرُ الشَّرْطَةِ.	- هفت تیر کشید: شَهَرَ الْمُسَدَّسَ.
الجِدِّ.	کلاهدار: نَصَابٌ، مُخْتَالُ.	کشیش: قِس، قِشِيس.
کمک: مُسَاعَدَةٌ، نَجْدَةٌ.	کلاهداری: نَصَبٌ، احْتِيَالُ.	کشیک: خَفَرٌ، جِرَاسَةٌ، حَارِشٌ، خَفِيرٌ.
- کمکهای اولیه پزشکی: الْإِسْعَافُ،	- سرش کلاه رفت: عُشَّ، انْخَدَعَ.	- افسر کشیک: ضَابِطُ الْخَفَرِ، ضَابِطُ
الْإِسْعَافَاتِ الْأَوَّلِيَّةِ.	کلفت و ضخیم است: سَمِيكٌ وَضَخْمٌ.	نوبتجي.
کمکهای زمستانی: مَعُونَةُ الشِّتَاءِ.	کلبتین: کَلْبَتَانِ.	- امشب کشیک دارم: اللَّيْلَةُ عِنْدِي
کمک طلیدن (وجدان دیگری را را	کلمات زشت، زننده: الْأَلْفَاظُ الْبَذِيئَةُ.	جِرَاسَةً، عَلَيَّ خِفَارَةً.

مخاطب قراردادن: المناشدة، طَلَبُ
المُساعدَةِ.
کمک مالی: مُساعدَةُ مالِيَّةٍ.
کمک نظامی: مُساعدَةُ عَشْكَرِيَّةٍ.
کمکهای نظامی رسید: وَصَلَت
الإمدادات العَشْكَرِيَّةُ.
- من دیگر به کمک شما احتیاج
ندارم: لَمْ أَعُدْ فِي حَاجَةٍ إِلَى
مُساعدَتِكُمْ.
کم کم، رفته رفته: رُوَيْدًا رُوَيْدًا، شَيْئًا
فَشَيْئًا، قَلِيلًا قَلِيلًا.
کم مو: أَمْرَطُ.
کمونیست: شُيُوعِي.
کمیاب: نَاقِصٌ، غَيْرُ مُتَوَفِّرٍ، نَادِرُ.
- پرتقال در تابستان کمیاب است:
الْبُرْتُقالُ فِي مَوْسِمِ الصَّيْفِ نَادِرٌ فِي
السُّوقِ (غَيْرُ مُتَوَفِّرٍ).
- این دوا در بازار کمیاب است: هَذَا
الدَّوَاءُ نَاقِصٌ فِي السُّوقِ.
کمیته های اقلیمی تابع سازمان ملل
متحد: اللِّجَانُ الإِقْلِمِيَّةُ التَّابِعَةُ
لِمُنْتَظَمَةِ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.
کمیته برقراری صلح: لَجْنَةُ إِقْرَارِ
السَّلَامِ.
کمیته خلع سلاح: لَجْنَةُ نَزْعِ السِّلَاحِ.
کمیته داورى: لَجْنَةُ التَّحْكِيمِ.
کمیته سرى: خَلِيَّةٌ سِرِّيَّةٌ.
کمیته مبارزه باگراى: لَجْنَةُ مُكَافَحَةِ
الغَلَاءِ.
کمیته نظامی: خَلِيَّةٌ عَسْكَرِيَّةٌ، لَجْنَةُ
عَشْكَرِيَّةٌ.
کمیته نمایندگان دانشجویان دانشگاه:
لَجْنَةُ مُمَثِّلِي طُلَّابِ الْجَامِعَةِ.
کمیسر عالی: المَدْبُوثُ الشَّامِي.
کمیسون: لَجْنَةُ.

کمیسون اجرائی: اللِّجْنَةُ التَّنْفِيزِيَّةُ.
کمیسون تنظیم برنامه کنفرانس:
اللِّجْنَةُ التَّخْضِيزِيَّةُ لِلْمُؤْتَمَرِ.
کمیسون رسیدگی: لَجْنَةُ التَّحْقِيقِ.
کمیسون فرعی: اللِّجْنَةُ التَّابِعَةُ لِـ...
کمیسون مقدماتی: اللِّجْنَةُ التَّمْهِيْدِيَّةُ.
کمیسون نظارات: اللِّجْنَةُ الْمُتَابِعَةُ لِـ...،
اللِّجْنَةُ الْمُرَاقِبَةُ لِـ...
کمین: الفَحْجُ، الشَّرْكُ.
کنار: جَنْبُ، هَامِشٌ، طَرَفُ.
کناراطاق، کنارمیز...: طَرَفُ الْعُرْفَةِ،
جَانِبُ الْعُرْفَةِ، طَرَفُ الْمِنْضَدَةِ.
کنار رفت: اِنْعَزَلَ، أَقْصَى عَنْ...
کنارجوی ونهرآب: ضِيفَةُ النَّهْرِ، حَافَةُ
النَّهْرِ.
- درکنار رودخانه: عَلَى ضِيفَةِ النَّهْرِ،
عَلَى ضِيفَةِ النَّهْرِ، عَلَى كُورْنِيشِ
النَّهْرِ، عَلَى حَافَةِ الشُّطِّ.
کناره قالی: حَاشِيَةُ السَّجَادِ.
- از این سمت کناره گیری کرد:
تَخَلَّى عَنْ هَذَا الْمَنْصَبِ.
کنارم بنشین: اِجْلِسْ جَنْبِي.
کنتر برق وآب: عَدَادُ الْكَهْرَبَاءِ وَالْمَاءِ.
کنترل: الرِّقَابَةُ.
کنترل اوراق امتحانی: مُرَاجَعَةُ أَوْرَاقِ
الامْتِحاناتِ.
کنترل شدید: الرِّقَابَةُ الْمُشَدَّدَةُ.
کنترل دقیق: تَشْدِيدُ الرِّقَابَةِ، الرِّقَابَةُ
الدَّقِيقَةُ.
- شدیداً کنترل می شود: تُشَدَّدُ عَلَيْهِ
الرِّقَابَةُ، يُرَاقَبُ مُرَاقَبَةً مُشَدَّدَةً.
کنجد: سَمْسِمِمْ.
- نان کنجد: سَمِيطُ (در اصطلاح
مصر).
کنده کاری روی چوب، خاتم کاری:

الرُّخْرَفَةُ الْحَشَبِيَّةُ.
کنسول، سر کنسول: القُنْصُلُ،
القُنْصُلُ الْعَامُّ.
کنسولگری: القُنْصُلِيَّةُ.
کنف: شُوفَانُ.
کنفرانس: مُؤْتَمَرُ.
کنفرانس به کار خود پایان داد: أَنْهَى
الْمُؤْتَمَرَ أَعْمَالَهُ.
کنفرانس پایان یافت: اِنْتَهَى الْمُؤْتَمَرُ،
اِنْقَضَ الْمُؤْتَمَرُ.
کنفرانس سران: مُؤْتَمَرُ الْأَقْطَابِ،
مُؤْتَمَرُ الْقِمَّةِ، مُؤْتَمَرُ الرُّؤَسَاءِ.
کنفرانس سران کشورهای اسلامی:
مُؤْتَمَرُ الْقِمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ.
کنفرانس مطبوعاتی: مُؤْتَمَرُ صَحْفِيٍّ،
نَدْوَةُ صَحْفِيَّةٍ.
کنگره امریکا: الْكُنْجَرِسُ الْأَمْرِيكِي.
کوبن جیره بندی: بِطَاقَةُ التَّمْوِينِ،
كُوبُونُ.
کویه قطار: مَقْصُورَةُ الْقِطَارِ.
کوتاه بین: قَصِيرُ النَّظَرِ.
کود: سَمَادُ.
کود شیمیائی: الشَّمَادُ الْكِيْمَاوِيّ.
کودهای حیوانی: الْأَسْمِدَةُ الْمُضْوِيَّةُ.
کودتا: الثَّوْرَةُ.
کودتاچیان، انقلابیون، شورشیان:
الثَّوَّارُ.
کودتاشکست خورد، باشکست روبرو
شد: فَشِلَتِ الثَّوْرَةُ، أُحِيطَتِ الثَّوْرَةُ.
کودتا عقیم ماندو درنطفه خفه گردید:
أُخْفِقَتِ الثَّوْرَةُ، قُضِيَ عَلَى الثَّوْرَةِ فِي
مَهْدِهَا.
کودتای نافرجام: الثَّوْرَةُ الْفَاشِلَةُ.
کودک: طِفْلٌ.
کودکان: أَحْدَاثُ، أَطْفَالُ.

کودکان بی سرپرست: الأطفال المشردون.

کودک، خود را در آغوش مادر پرتاب می کند: الطفل يرمي بنفسه في حضن أمه، يرمي الطفل في حضن أمه.

کودکستان: روضة الأطفال.

کودک سرش را می خاراند: الطفل يحك رأسه.

کودک نوزاد: الوليد.

کودک و لگود: الطفل المشرّد، المشرّد.

کودکی را به فرزندی گزید: تبنى طفلاً (این تعبیر برای عهده گرفتن کاری نیز استعمال می شود).

کودن و بی شعور: غبي.

کور: الکفيف، الضريء، الأعمى.

کورانه‌ای تاریخ: تيارات التاريخ.

کوران سیاسی: التيار السياسي.

کوران هوا: تيار الهواء.

کورتاژ کردن، سقط جنین کردن: إجهاض.

کوره: فون (جمع أفران)، مضهر (جمع مصاهر)، بوتقة.

کوره کارخانه ذوب آهن: فون مصنع الصلب والحديد.

کورزیشت: أخذب.

کوشش: السعي، الجهد، المحاولة.

کوشش پی گیر: الجهد المتواصل.

کوشش خستگی ناپذیر: جهد لا يعرف الكلل.

کوشش خلاقه: الجهود الخلاقة.

کوشش شما مورد تقدیر است: جهدكم مشكور.

کوشش طاقت فرسا: الجهد المضني.

— از هیچ کوششی دریغ نخواهد کرد: لم يأل جهداً، لم يدخر وسعاً.

کولر (ارکندیشن): جهاز تكييف الهواء (کندیشن).

کوهان شتر: هامة الإبل.

کوه بلند: جبل شاهق.

کوه پیمایی، کوه نوردی: التسلق على الجبال.

کوی دانشگاه: حي الجامعة، المدينة الجامعية.

کوی دانشجویان اعزامی: مدينة البعث.

کویسک: كشك (محرف کوشک فارسی و متداول در مصر است).

کیسه صفرا: الحويصلة الصفراوية، المرارة.

کیف بغلی: مخفظة (در مصر) جزدان (در عراق).

کیف دستی و مدرسه ای: الحقيبة المدرسية (شطه)، حقيبة يدوية.

کیف را بگیر تا کتابچه ها را از میان آن بیرون بیاورم: امسك الحقيبة حتى أخرج الكتيبات منها..

کیفرخواست و ادعایه دادستان: قرائ الاتهام من المدعي العام.

کیلوات: كيلواط.

کیلومتر شمار تاکسی: عداد التاكسي.

«گ»

گاراژ: جراج.	سَدِيدَة.	جَنَس.
گارد احترام: حَرَسُ الشَّرَفِ.	گامهای انقلابی: خُطُواتُ ثَوْرِيَّة.	گج کاری: التَّجْصِص.
گارد احترام در زمین فردگاه صف کشیده بود: لَقَدْ اصْطَفَى حَرَسُ الشَّرَفِ فِي أَرْضِ الْمَطَارِ.	گامهای بلند: الخُطُواتُ الشَّاسِعَةُ.	گج مالی، سفید کردن دیوار: تَبْيِضُ الجِدَارِ.
گارد احترام مراسم نظامی به جای آورد: أَدَّى حَرَسُ الشَّرَفِ التَّحِيَّةَ العَسْكَرِيَّةَ.	گامهای ثمربخش: الخُطُواتُ الْمُنتِجَةُ (الْمُثْمِرَة).	دستش را گج گرفتند: وَضَعَتْ يَدُهُ فِي الجَنَسِ.
گارد ریاست جمهوری: الحَرَسُ الجُمهُورِيّ.	گامهای خود را استوار کردند، پا برجا شدند: وَطَدُوا أَقْدَامَهُمْ.	گدا: مُتَسَوِّلٌ، مُكْدِي، شَحَاذ (شَحَات در تداول مصریان).
گارد سلطنتی: الحَرَسُ الْمَلَكِيّ.	گامهای سازندگی: الخُطُواتُ الْبَنَاءَة.	گدائی کردن، تَكْدِي: التَّسَوُّلُ، الكُذْبَة.
گاری: عَرَبَة (عَرَبَة كازو در مصر).	گامهای سریع: الخُطُواتُ السَّرِيعَة.	گذرانیدن وقت: قَتَلَ الْوَقْتَ، تَمْضِيَةُ الْوَقْتِ.
گاز: غَاز.	گامهای مثبت: خُطُواتُ إِيجَابِيَّة.	چذرگاه: مَغْبَر، مَمَر.
- کبسل گاز: أُتْبُوبَةُ الْغَازِ.	گامهای وسیع برداشته است: خَطَى خُطُواتٍ وَاسِعَة.	- درگذرگاه تاریخ: عَبْرَ التَّارِيخِ.
گازاشک آور: الْقُنْبُلَةُ الْمُسِيلَةُ لِلدُّمُوعِ.	گاهگاهی: بَيْنَ فَيْنَةٍ وَأُخْرَى، بَيْنَ حِينٍ وَآخَرٍ، حِينًا بَعْدَ حِينٍ، بَيْنَ وَقْتٍ وَآخَرٍ.	گذرنامه: جَوَازُ السَّفَرِ، بَسْبُورَتْ \
گازانبر: كَمَاشَة.	گاو: ثَوْر، بَقَرَة.	گذرنامه خدمت: جَوَازُ سَفَرِ خِدْمَة
گالش: گالوش (عامیانه).	گاواهن: مِخْرَات.	(سِرْفِيس).
گالن (مقیاس مایعات): جَالُون، غَالُون.	گاو باز: مُصَارِعُ الثَّيْرَانِ.	گذرنامه سیاسی: جَوَازُ سَفَرِ سِيَّاسِيّ
گام: قَدَمٌ، خُطْوَة.	گاو بازی: مُصَارَعَةُ الثَّيْرَانِ.	(دِپلُومَاسِيّ).
گام نخستین: الخُطْوَة الْأُولَى.	- میدان گاو بازی: حَلْبَةُ مُصَارَعَةِ الثَّيْرَانِ.	گذرنامه عادی: جَوَازُ سَفَرِ عَادِيّ.
- به درون خانه گام نهاد: دَخَلَ الْبَيْتَ.	گاو میش: جَامُوس.	- مدت اعتبار این گذرنامه به پایان رسیده است: انْتَهَتْ مُدَّةُ صَلاَحِيَّةِ هَذَا الْجَوَازِ.
گامهای آهسته و آرام: الخُطُواتُ الرَّثِيَّة.	گج: جَخَصَ.	گذشت کردن، درگذشتن: غَضُ الطَّرْفِ، الصَّفْح.
گامهای اساسی: الخُطُواتُ الرَّئِيسِيَّة، الخُطُواتُ الْأَسَاسِيَّة.	گج پاك كن (تخته پاك كن): مَسَاحَة السَّيَّوْرَة، مِمْسَحَة.	گذشتن: عُبُور.
گامهای ارزنده: خُطُواتٌ قَيِّمَة.	گج تخته سیاه: طَبَاشِير.	- از پل گذشت: عَبَرَ الْجَبْرَ.
گامهای استوار و محکم: خُطُواتٌ ثَابِتَة وَمُثَبِّدَة، خُطُواتٌ رَصِيَّة، خُطُواتٌ	گج سفید (که در دندانپزشکی وشکسته بندی به کار می رود):	

- از خود گذشت، خود را به حساب نیاورد: اَنْكَرَ ذَاتَهُ.
 - از خود گذشتگی: نُكْرَانُ الذَّاتِ.
 - از خود گذشت، جان برکف نهاد: ضَحَّى بِنَفْسِهِ.
 - از گناه او در گذشت: عَفَى عَنْهُ، صَفَحَ عَنْهُ.
 گران: غَالٍ.
 گرانبها، پربها، گرانبه: ثَمِينٌ.
 گرانبها وارزنده: قِيمٌ.
 گرانبه: عَظِيمُ الشَّأْنِ.
 گرانبه: نَبِيلٌ، شَرِيفٌ.
 گرانی: غَلَاءٌ.
 - این خانه برای تمام می شود: يُكَلِّفُكَ هَذَا الْبَيْتُ ثَمَنًا غَالِيًا، تُكَلِّفُكَ هَذِهِ الدَّارُ مَبْلَغًا بَاهِظًا.
 - این رفتار برای تمام می شود: تَذْفَعُ ثَمَنًا غَالِيًا بِسَبَبِ هَذَا التَّصَرُّفِ.
 - رفتار تو بر من گران آمد: صَغَبَ عَلَيَّ تَصَرُّفُكَ، ثَقُلَ عَلَيَّ تَصَرُّفُكَ.
 گراور: كِلِيشِيَه (زَنكُوغَراف).
 گربه: هِرَّةٌ، قِطَّةٌ.
 گرچه: وَإِنْ، وَلَوْ أَنَّ، وَلَوْ كَانَ.
 گرچه هوا سرد است: وَإِنْ كَانَ الْجَوُّ بَارِدًا.
 گرد آلود: مُعْفَرٌ، مُغْبَرٌ.
 - چهره ات گرد آلود است: وَجْهُكَ مُعْفَرٌ، مُغْبَرٌ.
 گردان: كَتِيئَةٌ.
 گردان پیاده: كَتِيئَةُ الْمَشَاةِ.
 گردان پیشرو: كَتِيئَةُ الْإِشَارَةِ.
 گردان زرهی: الْكَتِيئَةُ الْمُدْرَعَةُ.
 گردان سواره نظام: كَتِيئَةُ الْفَرَسَانِ.
 گردان مخبرات: كَتِيئَةُ الْاسْتِخْبَارَاتِ.
 گردان مهندسی: كَتِيئَةُ الْهَنْدَسَةِ.

گردباد، طوفان: إِعْصَارٌ (ج. أَعَاصِيرٌ).
 گردش، تفریح: نَزْهَةٌ، فُشْحَةٌ.
 گردش دسته جمعی (بِيك نيك): رِخْلَةٌ.
 گردش دسته جمعی دانشجویان دانشگاه: رِخْلَةُ طُلَّابِ الْجَامِعَةِ، رِخْلَةُ جَامِعِيَّةٌ.
 گردشگاه، بلوار: الْمُتَنَزُّهَاتُ.
 گردشگاههای عمومی: الْمُتَنَزُّهَاتُ الْعَامَّةُ.
 گردشهای اکتشافی: رِخْلَاتُ اِسْتِكْشَافِيَّةٍ، جَوْلَاتُ اِكْتِشَافِيَّةٍ.
 - با عده ای از دوستان به گردش رفتیم: ذَهَبْنَا إِلَى النَّزْهَةِ مَعَ عَدَدٍ (جَمَاعَةٍ، ثَلَاثَةٍ، لَفِيفٍ) مِنَ الْأَصْدِقَاءِ.
 گردن: عُنُقٌ، رَقَبَةٌ.
 گردن بند: الْكَرْدَانَةُ، قِلَادَةٌ، الْعِقْدُ.
 گردن نهادن: إِطَاعَةٌ، انْقِيَادٌ، رُضُوحٌ.
 - به فرمانش گردن نهاد: أَطَاعَ أَمْرَهُ، خَضَعَ لِأَمْرِهِ، اِنْصَاعَ لِأَمْرِهِ.
 - به گردن گرفتیم: حَمَلْتُ عَلَى عَاتِقِي، حَمَلْتُ عَلَى كَاهِلِي، أَخَذْتُ عَلَى عَاتِقِي.
 گرد و خاک: غُبَارٌ، عَفْرَةٌ، عُجَاجٌ.
 گرد و خاک مکن: لَا تُعْفَرُ، لَا تُثِيرِ الْغُبَارَ.
 گرویدن، گرایش: اِعْتِنَاقٌ، اِنْجِيَاؤٌ.
 - به آیین اسلام گروید، اسلام آورد: اِعْتَنَقَ الْإِسْلَامَ، أَسْلَمَ.
 گرسنگی: جَوْعٌ.
 گرسنگی را تحمل کنید: شَدُّوا الْحِزَامَ عَلَى الْبُطُونِ.
 - من گرسنه ام: أَنَا جَوْعَانٌ، جَائِعٌ.
 گرفتن: الْأَخْذُ.
 - تو گرفته ای: أَنْتَ مُتَّضَائِقٌ، أَنْتَ

مُنْقَبِضُ النَّفْسِ.
 - حقوق گرفت: قَبَضَ الرِّائِبَ.
 - عکس گرفت: أَخَذَ الصُّورَةَ، اِلْتَقَطَ الصُّورَةَ.
 گاز گرفت: غَضَّ.
 - خورشید گرفت: كُسِفَتِ الشَّمْسُ.
 - ماه گرفت: خُسِفَ الْقَمَرُ.
 ناخن گرفت: قَلَمَ الْأَظْفَارَ.
 - هوا گرفته است: الْجَوُّ قَاتِمٌ.
 گرگ: ذئبٌ.
 گرگ اورا درید: اِفْتَرَسَهُ الذَّبُّ.
 گرمابه: حَمَّامٌ.
 گرمابه بان: حَمَّامِيٌّ، حَارِسُ الْحَمَّامِ.
 گرماگرم: بُحْبُوحَةٌ، مَغْمَعَةٌ.
 گرما: حَرٌّ.
 گرمای سوزان: حَرٌّ قَائِظٌ.
 گرمی: حَرَارَةٌ، دِفْءٌ، سُخُونَةٌ، حَفَاوَةٌ.
 گرمی عشق: دِفْءُ الْغَرَامِ.
 گرمی مهر و محبت: دِفْءُ الْحَنَانِ.
 - با گرمی از او استقبال شد: قُبِلَ بِحَفَاوَةٍ، اسْتَقْبِلَ بِحَرَارَةٍ.
 گروگان: رِهَانٌ.
 گروه: فِرْقَةٌ، جَمَاعَةٌ، طَائِفَةٌ، فِئَةٌ.
 گروه آتش نشانی: فِرْقَةُ الْمَطَافِيِ.
 گروه امداد: فِرْقَةُ النَّجْدَةِ.
 گروه چتر باز، تیپ چتر باز: فِرْقَةُ الْمِظْلَّاتِ.
 گروهی خیانتکار: طُعْمَةٌ خَائِنَةٌ، حِفْنَةٌ خَائِنَةٌ.
 گروه ضربتی: الْقَوَاتُ الصَّارِبَةُ.
 گروهی گمراه: فِئَةٌ ضَالَّةٌ.
 گروهی گمراه کننده: فِئَةٌ مُضِلَّةٌ، حِفْنَةٌ مُضِلَّةٌ.
 گروه نجات: فِرْقَةُ الْإِنْقَاذِ.
 گروه بان: الرَّقِيبُ، الْعَرِيفُ.

گروهان يك: العَرِيفُ الأوَّل.

گروهان دو: العَرِيفُ الثاني.

گروهان سه: العَرِيفُ الثالث.

گره: عُقْدَة.

گره وپیچیدگی درکار: التَّفَاقُمُ فِي الْأَمْرِ، التَّعْقِيدُ فِي الْأَمْرِ.

گریسکاری ماشین: تَشْحِيمُ السَّيَّارَةِ.

گریه: بُكَاء.

گریه را سرداد: اِنْخَرَطَ فِي الْبُكَاءِ، أَجْهَشَ بِالْبُكَاءِ.

گزارش: تَقْرِير.

گزارش داد: قَدَّمَ تَقْرِيرًا.

گزارشگوئی: الْمُجَازَفَةُ فِي الْكَلَامِ.

گسیختگی پایه خانوادگی، ازهم،

پاشیدن شیرازه خانوادگی: تَصَدَّعَ

كَيَانُ الْعَائِلَةِ.

گشودن جلسه: اِفْتِتَاحُ الْجُلُوسَةِ.

گفتار سیاسی (دررادیو): التَّغْلِيقُ السِّيَاسِي.

گفتارهای واهی و عنان گسیخته:

الشَّطْحَاتُ الْخَيَالِيَّةُ الْجَامِيَّةُ.

گفتگو (از هردری سخن گفتن):

جَوَار، دَرْدَشَة (درتداول مصریان).

گجل ولای: وَخَلَ.

گجل: وَزَد، زَهَرَ.

گجلدان: الْقَضْرِيَّةُ، الرَّهْرِيَّةُ.

گلدوزی (نقش زدن روی پارچه):

تَطْرِيز.

گجل شکفته شد: تَفَتَّحَ الْوَرْدُ.

گجل مصنوعی: الْوَرْدُ الْاضْطَنَاعِي.

گجلابی: اِجْطَاص، كُثْرَى.

گلبولهای سفید: الْكُرَاتُ الْبَيْضَاءُ.

گلبولهای قرمز: الْكُرَاتُ الْحُمْرَاءُ.

گلخن حمام: اَتَوُّنُ الْحَمَّامِ، مَوْقِدُ نَارِ

الْحَمَّامِ.

گله کردن: عَنَابٌ، لَوْمٌ.

گلر: حَارِسُ الْمَرْمَى.

گله گوسفند، رمه گوسفند: قَطِيعُ الْغَنَمِ.

گلوله: قَذِيقَةٌ، رِصَاصٌ.

گلوله ای از توپ شلیک شد: أُطْلِقَتْ قَذِيقَةٌ مِنْ مِدْفَعٍ.

گلوله شلیک شد: أُطْلِقَ الرِّصَاصُ.

گلوله کمانه کرد: طَاشَ الرِّصَاصُ.

گمان کرد: زَعَمَ، ظَنَّ.

گمان واهی: مَزَاعِمَ، ظَنٌّ وَاهٍ.

گناه: إِثْمٌ، ذَنْبٌ، خَطِيئَةٌ.

- خودت گناهکاری، خودت -

مقصری: ذَنْبُكَ عَلَى جَنْبِكَ

(درتداول مصریان)، أَنْتَ أَثِمٌ، أَنْتَ

مُقَصِّرٌ.

گنبد: قُبَّة.

گندم: قَمْحٌ، حِنْطَةٌ، بُزْ.

گندم آبی: الْقَمْحُ الْمِشْقَاوِي.

گندم دروشت: حَصِدَ الْقَمْحُ.

گندم دیمی: الْقَمْحُ الْبَغْلِي.

گندمگون: اَسْمَرُ (مؤنث: سَمْرَاءُ)،

قَمْجِي.

گنگ، لال: اُنْخَرَسَ، أَبْكَمَ.

گواهی: شَهَادَة.

- گواهی عدم سوء سابقه، گواهی

عدم سوء پیشینه: شَهَادَةُ خُلُوءِ

الشُّوَابِقِ، شَهَادَةُ قَلَمِ الشُّوَابِقِ، شَهَادَةُ

حُسْنِ السُّلُوكِ.

گواهینامه، مدرک علمی: شَهَادَةُ مُؤَهِّلٍ

عِلْمِي.

گواهینامه دکتری: شَهَادَةُ الدُّكْتُورَاهِ.

گواهینامه دوره راهنمایی: الشُّهَادَةُ

الْإِعْدَادِيَّةُ.

گواهینامه رانندگی: رُخْصَةُ قِيَادَةِ

السَّيَّارَاتِ.

گواهینامه ششم ابتدائی: الشُّهَادَةُ الْإِبتِدَائِيَّةُ.

گواهینامه ششم متوسطه (دیرستان): الشُّهَادَةُ الثَّانَوِيَّةُ.

گواهینامه فوق دیپلم: شَهَادَةُ بَكَالَوْرِيَا، دِپْلُوم.

گواهینامه فوق لیسانس: مَاجِسْتِر.

گواهینامه لیسانس: شَهَادَةُ الْلِيسَانَسِ، شَهَادَةُ الْبَكَالَوْرِيُوسِ.

گوجه درختی: بُزْقُوق.

گوجه فرنگی: طَمَاطِم (قُوطَة درتداول

مصریان).

گور: قَبْر.

گورستان: مَقَابِر (قِرَافَة درتداول

مصریان).

گورخر: جِمَارُ الْوَحْشِ.

گوسفند: غَنَمٌ، ضَأَن.

گوش: أُذُن.

گوش بده: اِسْمَع.

گوش بده نیست: لَا يَعْني النَّصِيحَة، لَا

يَزْعَوِي.

گوش به زنگ باش: كُنْ عَلَى اسْتِغْدَادٍ.

گوش به فرمان شما هستم: أَنَا رَهْنُ

إِشَارَتِكُمْ.

گوشزد کرد: نَبَّهَ.

گوش شنوا: أُذُنٌ مُضْغِيَّة.

- او را گوشمالی داد: أَدَبَهُ، (فَرَكَ

أُذُنَهُ).

- به او گوش فراداد: أَضْغَى لَهُ، أَنْصَتَ

لَهُ، أَنْصَتَ إِلَيْهِ.

- به من گوش داد: اِسْتَمَعَ لِي، أَنْصَتَ

إِلَيَّ.

- پرده گوش: طَبْلَةُ الْأُذُنِ.

گوشت: لَحْم.

گوشه: زاویة.	گوشت چربی دار: اللَّحْمُ الدَّسِيم.
گوشه اتاق: زاویة العُرْفَة.	گوشت کنسرو: اللَّحْمُ الْمَحْفُوظَة،
گوشه گیر، گوشه نشین، کناره گیر: مُتَزَو.	اللَّحْمُ الْمَعْلَبَة.
گوشی: سَمَاعَة.	گوشت کوبیده (چرخ شده): اللَّحْمُ الْمَقْرُوم.
گوشی را بردار: اِرْفَعْ السَّمَاعَة.	گوشت کوبیده را مشت می زند:
گوشی را داشته باشید: خَلِّ السَّمَاعَة مَعَكَ.	يَخْرُسُ اللَّحْمُ الْمَقْرُومَ، يَفْرُكُ اللَّحْمُ الْمَقْرُومَ.
گوشی را بگذار: حُطَّ السَّمَاعَة، ضَع السَّمَاعَة.	گوشت گوساله: يَتَلَو (در تداول مصریان). لَحْمُ الْحَوْلِي.
گوینده: مُتَكَلِّم، خَطِيب.	گوشت گوسفند: لَحْمُ ضَأْنِي، لَحْمُ النَّعَم.
گوینده رادیو: مُذِيع.	گوشت لَحْم: لَحْمُ مُشَقَّى (در تداول مصریان).
گهواره: مَهْد، مَهَز.	- پرندگان گوشتخوار: الطُّيُورُ الْجَارِحَة.
گیاه: نَبَات، عُشْب.	- حیوانات گوشتخوار: آكِلَةُ اللَّحْم.
گیتی، جهان: الْعَالَم، دُنْيَا.	گوشواره: قُرْط.
گیج شد: دَاخ.	
گیجم کرد: أَدَاخَنِي.	

گیرودار جنگ: عِمَارُ الْحَرْب، مَغْمَعَةُ الْقِتَالِ.

گیره آهنی (که در آهنگری و نجاری بکار می رود) قلاب آهنی: مِنْجَلَة، مِلَزَم.

گیره رخت: مِشْبَك، مَسَاكَة.

گیره سیمی کوچک (که برای کاغذ به کار می رود): كِلِيس.

گیره قلم: مِشْبَكُ الْقَلَم، عِلَاقَة الْقَلَم.

گیسو، زلف: ذَوَابَة، ضَفِيرَة، خُصْلَة الشَّعْر.

گیشه بلیط فروشی: شُبَّاكُ التَّذَاكِر.

گیشه اطلاعات: شُبَّاكُ الْاِسْتِغْلَامَات.

گیلاس: كَرَز.

گیوتین: مِقْصَلَة.

«ل»

لابراتوار، آزمایشگاه: مُخْتَبَر.

لاتاری: الیائصب.

لاستیک چرخ: کاونتشوک العَجَلَة.

لاشه هواپیما به قعر در یافر ورفت:

اِسْتَقَرَّ حُطَامُ الطَّائِرَةِ فِي قَاعِ الْبَحْرِ.

لاف زدن، پزدادن: فَشَرَة.

لاف می زند: يَفْشُر (درتداول

مصريان).

لاك ومهر شده است، مهر وموم شده

است: خُتِمَ بِالشَّمْعِ الْأَحْمَرِ.

لامپ برق: لَمْبَةٌ كَهْرَبَائِيَّةٌ.

لانه های مرتجعین: أَوْكَارُ الرَّجْعِيِّينَ.

لانه وآشیانه پرنده: عُشُّ الطَّائِرِ، وَكُرُّ

الطَّائِرِ.

لاپروبی: عَمَلِيَّةُ التَّغْمِيقِ، الْكَرْكُ.

لاى رودخانه: طَمِي النَّهْرِ.

لايقترین فرد: أَكْفَأُ شَخْصٍ.

لباس: مَلَابِس، ثَوْب، أَلْبِسَة.

لباس خواب: قَمِيصُ النَّوْمِ.

لباس رسمی دانشگاهی: رُوبِ جَامِعِي،

الرُّبِّي الْجَامِعِي الرَّسْمِي.

لباس رسمی قضات ووکلاى

دادگستری: جُبَّةُ الْقَضَاءِ، رُوبُ

الْقَضَاءِ، زِيَّ الْمَحَامَاةِ الرَّسْمِي.

لباس زنانه: مَلَابِسُ نِسَائِيَّة، فُسَاتِين.

لباسش را پوشید: ارْتَدَى مَلَابِسَهُ.

لباس فروشی، فروشگاه پوشاك:

مَحَلَّاتُ الْمَلَابِسِ.

لباس متحد الشكل: تَوْحِيدُ الرُّبِّي، زِيَّ

مُوَحَّد.

لباس مردانه: مَلَابِسُ رِجَالِيَّة، بِدَل.

لب: شَفَة.

لبه شمشیر: حَدُّ السَّيْفِ.

لب ضخيم وكلفت: الشُّفَّةُ الْعَلِيظَة.

لبهای باریك: الشُّفَّتَانِ الرَّقِيقَتَانِ، شِفَاهُ

نَاعِمَة.

لبه پرتگاه: عَلَى حَافَةِ الْهَاوِيَةِ، عَلَى

شَفْرَةِ الْهَاوِيَةِ، عَلَى شَفِيرِ الْهَاوِيَةِ.

لجبارى: عِنَاد

لجن: طَمِي.

لجوج: عَنِيد.

لحاف دوز، مبل ساز: مُتَّجِد.

لحاف دوزى وپنبه زنى: مُنَجَّد، تَنْجِيدُ

الْقُطْنِ.

لُخْتُ: غُرْيَان.

لُخْتُ شدم واستحمام کردم: خَلَعْتُ

مَلَابِسِي وَأَخَذْتُ الْحَمَّامَ، تَعَرَّيْتُ

وَأَغْتَسَلْتُ.

لُخْتُ مادرزاد: عَارِ كَمَا وَلَدَتْهُ أُمُّهُ.

لُخته شدن خون: تَجَلُّطُ الدَّمِ.

لذت بردم: تَلَذَّذْتُ، تَكَيَّفْتُ، تَمَتَّعْتُ،

اِسْتَمْتَعْتُ.

لرزیدن: اِزْتِعَاش، رَجْفَة.

- از سرما می لرزد: يَرْتَعِشُ مِنَ الْبَرْدِ

(يَرْتَجِفُ، يَرْتَعِدُ).

لشكر كشي: غَزَوْ، تَسِيرُ الْجَيْشِ.

لطفًا: مِنْ فَضْلِكَ، رَجَاءً.

- برخورد لازم می دادم كه از لطف

جنا بعالی صمیمانه سپاسگزاری

وتشكر كنم: أَرَى لِزَامًا عَلَيَّ أَنْ

أَشْكُرَ عَطْفَكُمْ الْجَمِيلَ.

لطفًا اجازه بفرمایید: لَوْ تَكْرَمْتَ مِنْ

فَضْلِكَ، لَوْ سَمَحْتَ، اِسْمَحْ مِنْ

فَضْلِكَ.

لطفًا بفرمائید سر سفره غذا آماده

است: مِنْ فَضْلِكُمْ تَفَضَّلُوا عَلَى

الْمَائِدَةِ الْأَكْلِ جَاهِزًا.

لطفًا قدری تأمل کنید: لَحْظَةً مِنْ

فَضْلِكَ، اِنتَظِرْ لَحْظَةً مِنْ فَضْلِكَ.

- مرا مورد لطف خود قرار داد:

شَمَلَنِي بِعَطْفِهِ، أَسَدَى إِلَيَّ فَضْلَهُ.

- به من لطف کردید: عَطَفْتَ عَلَيَّ،

تَفَضَّلْتَ عَلَيَّ.

- این بسته رابه من لطف کنید: أَعْطِنِي

الطَّرْدَ مِنْ فَضْلِكَ.

لطمه، زیان: خَسَارَة، ضَرَر.

- این کاربه حیثیت مالطمه می زند:

هَذَا الْعَمَلُ يَمَسُّ شَرَفَنَا.

- به شهرت خود لطمه وارد کرد: أَسَاءَ

إِلَى شَمْعَتِهِ.

لطيفه گوئی (جوك): نُكْتَة.

لغزش زبان: فَلْتَةُ لِسَان.	لنگرگاه کشتی: مَوْسَى الْبَوَاحِر.	لوله های نفت: أَنْايِبُ الْبِشْرُول، أَنْايِبُ الثَّقَط.
لغزش قلم: هَفْوَةٌ، سَهْوٌ.	لنگه در: مِضْرَاعُ الْبَاب.	لیاقت، شایستگی: جِدَارَةٌ.
- امیداست که خوانندگان گرامی	لوازم آرایش: مُسْتَحْضَرَاتُ التَّجْمِيل.	لیاقت دارد: عِنْدَهُ جِدَارَةٌ.
لغزشهای مارا نادیده گیرند: تَرْجُو	لوازم زندگی: الْحَاجِيَّاتُ الْمَنْزِلِيَّة.	لیاقت ذاتی و کاردانی: الْكِفَايَةُ الذَّائِبَةُ.
مِنَ الْقُرَّاءِ الْكِرَامِ أَنْ يَغْضَبُوا الطَّرْفَ عَنْ	لویای سبز: فَاصُولِيَا خَضِرَاء.	لیاقت و کاردانی کشاورز ایرانی:
هَفْوَاتِنَا.	لوستر: نَجْفَةٌ، ثُرِيَا.	كِفَايَةُ الْفَلَّاحِ الْإِيرَانِيِّ.
لغزیدن: الْاِثْرِلَاق.	لوطی، داش: جَدَع (در تداول مصریان،	لیدر حزب کارگر: زَعِيمُ حِزْبِ الْعَمَالِ.
- پایم لغزید: اِنْزَلَقْتُ رِجْلِي، تَزَخَّلَقْتُ	ابوجاسیم در تداول عراقیان).	لیدر حزب محافظه کار: زَعِيمُ حِزْبِ
رِجْلِي، عَثَرْتُ رِجْلِي.	- او لوطی است، جوانمرد است: هُوَ	الْمُحَافِظِينَ.
لق لق می کند: يُلْخِخُ (عامیانه).	جَدَع، هُوَ فَتَى.	لیدردست راستیها: زَعِيمُ جَنَاحِ الْيَمِينِ.
لكوموتيو: الْقَاطِرَةُ.	لولا: الْمُفْضَلَةُ.	لیس زدن: اللَّعَقُ، اللَّحْسُ.
لكه پیراهن: بُقْعَةُ الْقَمِيصِ.	لول شد (مست مست شد): ثَمَلٌ.	- بشقاب رالیس می زند: يَلْعَقُ الطَّبَقَ
- جبین تاریخ را لكه دار ساخت: لَطَخَ	لولو خورخوره: بُعْ بُعْ (در تداول	(الصُّحْن).
جَبِينَ التَّارِيخِ.	مصريان).	لیست: الْقَائِمَةُ، الْكَشْفُ، لِسْتَةٌ.
لگد زد: رَكَلَ، رَفَسَ بِرِجْلِهِ.	لوله: أَنْبُوتَةٌ، مَاسُورَةٌ.	لیست سیاه: الْقَائِمَةُ السَّوْدَاء.
لگن: اللَّقْنُ، قَعَادَةٌ.	لوله آب: مَوَاسِيرُ الْمِيَاهِ، أَنْايِبُ الْمِيَاهِ.	لیوان آب: كَوْبُ الْمَاءِ (كُتْبَايَةُ الْمَاءِ
لميد روى صندلى: اِنْجَعَسَ عَلَى	لوله باریك شیشه ای یا مقوایی كه به	در تداول مصريان).
الْكُرْسِيِّ، اِضْطَجَعَ عَلَى الْكُرْسِيِّ.	وسيله آن شربت وسایر مشروبات	
لنگر: الْمِرْسَاة.	غير الكلى رامی آشامند: الشَّقَاتَةُ.	

ماخذ ومنابع: مَصَادِر ومَرَاجِع.	كَهْرُبَائِيَّة.	ماما، قابله: مُوَلَّدة، قابِلَة.
ماتش برد: وَقَفَ مَشْدُوهاً، مَذْهولاً، بُهِتَ.	ماشين ريش تراشي: مَكَنَّة الحِلَاقَة.	مانع ايجاد مي كند: يُعْزِقلُ.
ماتيك: أَحْمَر شِفاه.	ماشين سوارى كرايه: سَيَّارَة الأَجْرَة.	مانع سراره است: يَقِفُ عَقْبَة في الطَّرِيق، هُوَ حَجَرُ عَثْرَة.
ماجراجو: مُتَهَوِّر، مُغَايِر.	ماشين كره گيرى: فَرَّازَة.	مانكن: عَارِضَة الأَزْياء.
ماجراجوئى: مُغامَرَة، مُشاغَبَة.	ماكياج صورت: مَاكِياج، تَشْكِيلُ الوجْه.	ماندكبك سرش رازير برف مي كند:
مادرزن: حَماء.	الوجه. تَشْكِيلُ الوجْه.	كَالتَّعَامَة يُذْخِلُ رَأْسَهُ في الرَّمْل.
مادر نمونه: أُمُّ مِثَالِيَّة.	مالامال از افتخارات است: حَافِلُ بِالْمَفاخِرِ والأَمْجادِ.	مانور نظامى: المَناوِرَة العَشْكَرِيَّة.
مادگى دگمه پيراهن: عَزْوَة زِر القَمِيص.	مال بسيارى براى خود اندوخت: وَفَّرَ لِنَفْسِهِ مالاً كَثِيراً، إِذْخَرَ لِنَفْسِهِ مالاً كَثِيراً.	ماه: شَهْر.
ماده آلويين: مادَّة زَلالِيَّة.	مال پس انداز شده: مالٌ مُدَّخَرٌ (تَحْوِيْشَة درتداول مصريان).	— درهم ماه چقدر حقوق دريافت مي كنى: كَمْ تَتَقاضى رَاتِباً شَهْرِيّاً.
ماده تجديدى: مادَّة الإِكمالِ، مادَّة التَّخْلُفِ.	مالش دادن: فَزَكَ، تَذَلِيك.	ماهوت پاك كن: فُزِشَة المَلَّايِس.
مارشال (ارتشبد): مُشِيرُ الرُّكْنِ.	— بدنش را مالش داد: ذَلَكَ جِسْمَهُ.	ماه مصنوعى: القَمَرُ الصُّنَاعِي.
ماست: اللَّبَنُ الحائِر (لبن زبادى درتداول مصريان - زَوْبَة درتداول عراقيان).	— گوشت كوبيده را مالش داد: فَزَكَ اللَّحْمَ المَقْرُومَ.	ماهيه، شهریه: رُسُوم.
ماسك ضد گاز: كِمامَة الغازاتِ السَّامَة.	ماله بنائى: المِسْجَة. (السطرين).	ماهى تابه: مِقْلَة.
ماسوره: المَكْوَك، الوَشِيعة.	ماله زمين براى كشت: مَلَّاسَة.	ماهيچه (گوشت): (موزه در تداول مصريان).
ماشه تفنگ: زِنادُ البَنْدُوقِيَّة.	ماله كردن زمين: تَمْلِيسُ الأَرْضِ.	ماهى كوسه: سَمَك قِزَش.
ماشين (اتومبيل): سَيَّارَة، عَرَبَة (عَرَبِيَّة).	ماله كشیدن ديوار با گچ: تَكْلِيسُ الحائِطِ بِالْجِصِّ.	مايع، آبكى: سائِل.
ماشين آلات سنگين: المَعْدَّاتُ الصُّنَاعِيَّةُ الثَّقِيلَة.	ماليا: ضَرِيَّة، ج. ضَرَائِب.	مايه كوبي: التَّلْقِيج.
ماشين بيا: سائِسُ السَّيَّارات.	ماليات برادر آمد: ضَرِيَّةُ الدُّخْلِ.	مأمور: مُكَلَّف، مَأْمُور.
ماشين تحرير: آلَة كَاتِبَة.	ماليات عمومى: الضَّرِيَّةُ الشَّامِلَة.	مأموران امداد (بهدارى): رِجالُ الإِسْعافِ.
ماشين چاپ: آلَة الطَّبَاعَة.	ماليات گمركى: الرُّسُومُ الجُمُرُكِيَّة.	مأموران امنيتى كشور: رِجالُ الأَمْنِ.
ماشين دوخت (كاغذ): دَبَّاسَة.	ماليدن: الدَّلْك.	مأموران ژاندارمرى: رِجالُ الدَّرَكِ.
ماشين رخت شوئى برقى: غَسَّالَة		مأموران آگاهى: رِجالُ المَبَاحِثِ.
		مأموران نجات جسدی را از دریا بیرون

آوردند: انتشل رجال الإنقاذ جثة من البحر.
 مأمور تشکیل کابینه شد: کُلف بتأليف الحكومة.
 مأمور متوفیات، متصدی کفن ودفن میت: حانوتی (در تداول مصریان).
 مأموریت برای وطنم: واجبی نحو وطنی.
 مأموریت خطیر، پست حساس، وظیفه خطیر: المهمة الخطيرة.
 مأموریت دارم: لي مأمورية، أنا مكلف بمهمة.
 مأمورین انتظامی: رجال الشرطة.
 - به من مأموریت داد: کلفني بمهمة.
 مانوس: أنیش.
 - با او مانوس شدم: إشتأنت به.
 مبارز: مناضل، مكافح.
 مبارزه: كفاح، نضال.
 مبارزه انتخاباتی: حملة انتخابية.
 مبارزه بایسوادی: مكافحة الأمية.
 مبارزه بایماری های بومی: مكافحة الأمراض المستوطنة.
 مبارزه بادشمن: مقاومة العدو، محاربة العدو.
 مبارزه تاسر حد پیروزی: التضال حتى التضمر.
 مبارزه تبلیغاتی: حملة الدعاية.
 مبارزه باگرانفروشی: مكافحة الغلاء.
 مبارزه مسلحانه: الكفاح المسلح.
 - درزندگی مبارزه می کند: يكافح في الحياة.
 - دشمن رابه مبارزه خواند: تحدى العدو.
 مبارزه ملت عليه مداخله بیگانگان: نضال الشعب ضد التدخل الأجنبي.

مبارك است: مبروك (در پاسخ گویند: الله يبارك فيك).
 مبتلا به دردسر شده اسرت، دچار دردسر شده است، گرفتار شده است: وقع في المتاعب، تَوَزَّطَ في المتاعب.
 مبتلا به سردرد شده است، سردرد گرفته است: أصيب بضداع.
 مبتلا به سر گیجه شده است: أصابه الدوار، أصابته الدوخة.
 مبتلایان به بیمار یهای واگیر: المصابون بالأمراض المعدية.
 مبلغ آبونمان، حق الاشتراك: بدل الاشتراك.
 متاركة جنگ: هذنة.
 متحدین (درجنگ بین المللی): دول الائتلاف، دول المحور.
 متروی زیرزمینی: القطار الباطني.
 متزلزل ساختن پایه های حکومت: تقويض أركان الدولة.
 متصدی باجه: موظف الشباك.
 متعفن، بوی تعفن: رائحة نيتنة.
 متفقین (درجنگ بین المللی): الحلفاء.
 متلاشی شد: تهشم، تلاشى.
 متوسل به زور شد: استخدم القوة.
 - به من متوسل گردید: استعان بي.
 متینگ، دموستراسیون: المسيرة، المظاهرة.
 معجاب شد: أقيمت.
 معجاب کردن طرف: إفحام الخصم.
 مجازاست که...: يُسمح له أن...، مسموح له أن...، يُصرخ له أن...
 مجاز نیست که...: لا يُسمح له أن...، غير مسموح له أن...
 مجازاتهای اقتصادی: عقوبات

اقتصادیة.
 مجال گفتگو نیست: لا يسمع المجال بالحديث، لا يتسبغ المجال للحديث، لا مجال للحديث.
 مجاني: بالمجان، بلا شيء، بلا عوض، بلا مقابل، بلا ثمن.
 مجبور شدم: أُرغمْتُ.
 مجبور شدم که مسافرت کنم: أُرغمْتُ على السفر، أُجبرْتُ على السفر، اضطررت إلى السفر.
 مجتمع پتروشیمی: مجمع صنایع البترول الكيماوي، الوحدة الصناعية للمواد البترولية الكيماوية.
 مجدداً آغاز شد: أُستؤنف من جديد.
 مجسم شدن: تجسم.
 - درخاطرم مجسم شد: تجسم في بالي.
 مجسمه: تمثال.
 مجسمه ساز: نحات.
 مجلس پذیرائی: حفلة استقبال.
 مجلس جشن: حفل، حفلة.
 مجلس ازمدعوین مالا مال بود: كان الحفل مكتظاً بالضيوف، كان الحفل غاصاً بالضيوف.
 مجلس ختم: مجلس الفاتحة، حفل العزاء.
 مجلس ترحیم برگزار شد: أقيم حفل العزاء.
 مجلس سنا: مجلس الشيوخ، مجلس الأغنياء.
 مجلس سوگواری برپا گردید: أقيم حفل المناخة، الحداد، العزاء.
 مجلس شورایی، پارلمان: مجلس النواب، المجلس النيابي، مجلس الأمة، مجلس الشعب.

- مجلس شورای ملی به دولت اختیارات تام داد: مَنَحَ الْمَجْلِسُ الثَّيَابِيَّ الْحُكُومَةَ السُّلْطَانِيَّةَ الْاِسْتِثْنَائِيَّةَ، قَوْضَ إِلَيْهَا السُّلْطَانِيَّةَ الْاِسْتِثْنَائِيَّةَ.

مجلس، لایحه را تصویب کرد: صَدَّقَ الْبَرْلَمَانُ عَلَى الْقَرَارِ، عَلَى اللَّائِحَةِ.

مجلس عوام انگلستان: مَجْلِسُ الْعُثْمَانِيَّةِ الْبَرِيطَانِيَّةِ.

مجلس معارفه: حَفْلُ التَّعَارُفِ.

مجلس معارفه با آبرومندی برگزار شد: أُقِيمَتْ حَفْلَةُ التَّعَارُفِ بِصُورَةٍ مُشْرِفَةٍ.

مجلس مؤسسان: الْمَجْلِسُ التَّشْرِيعِي، الْمَجْلِسُ التَّأْسِيسِي.

مجلس یادبود: حَفْلُ التَّأْيِينِ.

مجمع عمومی سازمان ملل متحد: الْجَمْعِيَّةُ الْعَامَّةُ لِلْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.

مجموعه ها: مجاميع (اصطلاح در نسخه خطی).

مجوزی وجود ندارد: لَيْسَ هُنَاكَ أَيُّ مُبَرَّرٍ، لَا مُبَرَّرَ هُنَاكَ.

- این رفتار مجوزی ندارد: لَا مُبَرَّرَ لِهَذَا التَّصَرُّفِ.

مجهز: مُزَوَّد.

مجهز کردن اتاق به دستگاه حرارت مرکزی، شوفر: تَزْوِيدُ الْغُرْفَةِ بِالْحَرَارَةِ الْمُرَكَّزِيَّةِ (بشوفاج).

- ارتش به سلاحهای مدرن مجهز شده است: زُوِّدَ الْجَيْشُ بِأَحْدِثِ الْأَسْلِحَةِ.

- این اتاق به دستگاه تهویه مطبوع مجهز است: لَهُذِهِ الْغُرْفَةُ مُزَوَّدَةٌ بِجِهَازِ تَكْيِيفِ الْهَوَاءِ.

مچ پیچ: كَاسِيَّةُ الشَّاقِ.

محاصره کردن: الْحِصَارُ، التَّطْوِيقُ.

محاصره اقتصادی: الْحِصَارُ الْاِقْتِصَادِي.

محافل ادبی: الْأَوْسَاطُ الْأَدَبِيَّةُ.

محافل سیاسی: الْأَوْسَاطُ السِّيَاسِيَّةُ.

محافل مطلع: الْأَوْسَاطُ الْعَلِيمَةُ.

محافل میانه رو: الْأَوْسَاطُ الْمُحَافِظَةُ.

محبوبیت ملی: الشَّعْبِيَّةُ.

محبوبیت ملی فوق العاده دارد: لَهُ شَعْبِيَّةٌ كَبِيرَةٌ.

محترماً (سر آغاز نامه): تَحِيَّةٌ طَيِّبَةٌ، تَحِيَّةٌ عَاطِرَةٌ، تَحِيَّةٌ وَاجِلَالًا.

محسوس است: مَلْمُوسٌ.

محصل دبیرستان: طَالِبٌ ثَانَوِيٌّ (مُحَصِّلٌ دَرْتَدَاوِلُ مَصْرِيَانِ، بَلِيطُ فُرُوشِ شَرَكْتِ وَاحِدِ اتوبوسرانی رَاگُونِد).

محصولات، فر آورده های صنعتی: الْمُنْتَجَاتُ الصَّنَاعِيَّةُ، الْمُنْتُوجَاتُ الصَّنَاعِيَّةُ.

محصولات و تولیدات کشاورزی: الْمَحَاصِيلُ وَالْمُنْتَجَاتُ الزَّرَاعِيَّةُ.

محققاً، البته: بِكُلِّ تَأَكِيدٍ.

محکوم شدن: إِدَانَةٌ.

- این سیاست رامحکوم کرد: نَدَّدَ بِهَذِهِ السِّيَاسَةِ.

- دردادگاه محکوم شد: صَدَرَ عَلَيْهِ الْحُكْمُ بِالْإِدَانَةِ، أُدِينَ فِي الْمَحْكَمَةِ.

محموله، بار: شِخْتَةٌ، حُمُولَةٌ.

محموله خود را تخلیه کرد: قَرَعَ شِخْتَتَهُ.

محوطه دانشگاه: فِنَاءُ الْجَامِعَةِ، حَرَمُ الْجَامِعَةِ، سَاحَةُ الْجَامِعَةِ.

محیط آرام: الْجَوُّ الْهَادِئُ.

محیط اجتماعی: الْبِيئَةُ الْاجْتِمَاعِيَّةُ.

محیط ادبی و فرهنگی: الْوَسْطُ الْأَدَبِي.

محیط ترور و وحشت: جَوُّ الْإِزْهَابِ.

محیط خانوادگی: جَوُّ عَائِلِيٍّ.

محیط خفقان آور: الْجَوُّ الْخَانِقُ.

محیط دانشگاه: رِحَابُ الْجَامِعَةِ.

محیط دوستانه و صمیمی: جَوُّ الْإِخَاءِ وَالْمَحَبَّةِ.

- در محیط دوستانه و صمیمی: فِي جَوِّ يَسُودُهُ الْوُدُّ وَالْإِخَاءُ.

محیط مناسب: جَوُّ مُلَائِمٍ، مُتَلَائِمٌ.

- بامحیط آشناگرديده است، (خوی گرفته و مأنوس شده است): تَأَقَّلَمَ (أَخَذَ عَلَى الْجَوِّ).

مخابره بارمز: إِرسَالُ الْبَرْقِيَّةِ بِالشَّفَرَةِ.

مخارج و هزینه مسافرت: مَصَارِيفُ الشَّفَرِ، تَكَالِيفُ الشَّفَرِ.

مخارج زندگی، هزینه زندگی: مَصَارِيفُ الْمَعِيشَةِ، تَكَالِيفُ الْحَيَاةِ.

مخالفت کردن: الْمُخَالَفَةُ، الْمُنَاهِضَةُ.

مخالف دولت است: مُنَاهِضٌ لِلْحُكُومَةِ، مُخَالِفٌ لِلْحُكُومَةِ.

مختار: مُخْتَارٌ، حُرٌّ.

- تودر کارهای خود مختاری: أَنْتَ حُرٌّ فِي تَصَرُّفَاتِكَ.

- تو مختار نیستی: أَنْتَ مُسَيَّرٌ، لَشْتَ حُرًّا.

مختصر، کوتاه: مُوجَزٌ، مُقْتَضَبٌ.

- غذای مختصر: أَكْلَةٌ بَسِيطَةٌ.

- سخن کوتاه: كَلَامٌ مُوجَزٌ.

مخزن آب (که برپایه های فلزی قرار دهند): صِبْهَرِيْجُ الْمَاءِ.

مخصوص شخص شما فراهم شده است: أُعِدَّ خَصِيصًا لِشَخْصٍ سِيَادَتِكُمْ.

مخلوط کردن، (قاطی کردن): الْاِمْتِزَاجُ، الْخَلْطُ.

مداخله کردن: التَّدْخُلُ.

مداخله نظامی: التَّدخُّل العسْکَرِی.	حامیة وحادة.	ربطی دارد: ما دَخَلِ بِهَذَا العَمَلِ، ما یَخْصُنِ هَذَا العَمَلِ.
مداد: قَلَمُ الرِّصَاصِ.	مذاکرات دوستانه بین آن دو صورت گرفت و بسیار ثمر بخش بود: جَرَتْ مُحَادَثَاتٌ وَدَّیَّةٌ بَیْنَهُمَا وَكَانَتْ مُثْمِرَةً لِلْغَايَةِ.	مرا در محظور قرار مده: لا تُخْرِجْنِی. مرادست انداخته ای: أَنْتَ تَضَحْکُ عَلَی... (رجوع شود به دست...).
مداد پاک کن: مِمْحَاة، مَاجِیة، اسْتِیْکَة (در تداول مصریان) مَحَايَة.	مذاکرات در محیط دوستانه و برادرانه، و با حسن تفاهم پایان یافت: انْتَهَتْ الْمُحَادَثَاتُ بِصُورَةٍ وَدَّيَّةٍ وَفِي جَوِّ يَسُودُهُ الْوُدُّ وَالْإِخَاءُ وَالتَّفَاهُؤُ الْمَشْتَرَكُ.	مراسم پیوندز ناشوئی بین دوشیزه ناهید و آقای فریدون برگزار شد: تَمَّ عَقْدُ الْقِرَانِ بَیْنَ الْآیِسَةِ نَاهِيْدٍ وَالسَّيِّدِ فَرِيدُونِ.
مداد تراش: مِبْرَمَة، بَرَايَة.	مذاکرات دوستانه: الْمُحَادَثَاتُ الْوَدَّيَّةُ.	مراسم سوگند (تحلیف) را به جای آورد: أَذَى الْيَمِينِ الدَّسْتُورِيَّةُ.
مداراکردن: مُسَالَمَة، مُجَارَاة.	مذاکرات مجدداً بین دو کشور آغاز شد: أُسْتُؤِنِفَتِ الْمُحَادَثَاتُ بَیْنَ الْبَلَدَيْنِ.	مراسم ملی، جشنهای ملی: احْتِفَالَاتٌ قَوْمِيَّةٌ، أَعْيَادٌ قَوْمِيَّةٌ.
مدارس دولتی: الْمَدَارِسُ الْأُمِيرِيَّةُ، الْمَدَارِسُ الْحُكُومِيَّةُ.	مذاکرات مهمی بین دولتهای ذینفع صورت گرفت: جَرَتْ مُحَادَثَاتٌ هَامَّةٌ بَیْنَ الدَّوْلِ الْمَغْنِيَّةِ، دَارَتْ مُحَادَثَاتٌ هَامَّةٌ بَیْنَ الدَّوْلِ الْمَغْنِيَّةِ.	مراقب اوضاع است: يُتَابَعُ الْمَوْقِفُ.
مدارس ملی: الْمَدَارِسُ الْأَهْلِيَّةُ، الْمَدَارِسُ الْحُرَّةُ.	- با اجرای مذاکرات موافقت کرد: وَافَقَ عَلَى إِجْرَاءِ الْمُحَادَثَاتِ.	مراقب باش: خُذْ بِالْكَ، كُنْ عَلَى حَذَرٍ.
مدارك تحصیلی: الْمُؤَهَّلَاتُ الْعِلْمِيَّةُ.	- با اجرای مذاکرات موافقت نکرد: رَفَضَ الْمُفَاوَضَاتِ، لَمْ يُوَافِقْ عَلَى إِجْرَاءِ الْمُحَادَثَاتِ.	مراقبت کردن از: الْمُواظَبَة عَلَی...
مدال: مِيدَالِيَّة.	مذاکره کردن: مُحَادَثَة، مُبَايَعَة.	مراکز راهنمایی و ارشاد: مَرَاكِزُ التَّوْجِيهِ.
مدال افتخار: وَسَامُ الشَّرَفِ.	مذاکره برای رفع اختلاف آغاز شد: بَدَأَتْ الْمُفَاوَضَاتُ.	مرام، مسلک: عَقِيدَة، مَبْدَأٌ.
مد: مَوْضَة.	مذاکره کرد: أُجْرِيَ مُحَادَثَاتٌ.	مربا: مُرَبِّي.
مد آرایش موی سال: تَسْرِيحَة الْمَوْسِمِ.	مذهب: دِينٌ.	مربوط به تونیست، به توجه، ارتباطی به تو ندارد (فضولی موقوف): لَا يَخْصُصُكَ أَنْتَ، قِفْ عِنْدَ حَدِّكَ.
مدرسه نایینایان: مَدْرَسَةُ الْمَكْفُوفِينَ.	- اختلافات مذهبی: خِلَافَاتٌ طَائِفِيَّةٌ نَعَرَاتٌ طَائِفِيَّةٌ (التَّوَارُغُ الدِّيْنِيَّةُ).	مربی حیوان: مُرَوِّضُ الْحَيَوَانِ.
مدرسه نمونه: الْمَدْرَسَةُ التَّمَوُّذِيَّةُ.	- انگیزه های مذهبی: التَّرَعَاتُ الطَّائِفِيَّةُ.	مرتجع: الرَّجْعِي.
مدفوع: بَرَاز (واژه مدفوع در زبان - روز عربی بمعنای مبلغ پرداخته شده است).	من به يك خانواده مذهبی متسبب: أَنَا أَنْتَمِي إِلَى أُسْرَةٍ دِينِيَّةٍ.	- رژیم ارتجاعی: النِّظَامُ الرَّجْعِي.
مدکیسه ای: مَوْضَة الشَّوَالِ (تَصْغِيْفُ جَوَالِ).	مراجعه به آرای عمومی صورت گرفت: جَرَى الاسْتِيفَاءُ الْعَامُ.	مرخصی: إِجَارَة.
مدهوش و سراسیمه گشت: اِنْدَهَشَ.	من، ما: أَنَا، نَحْنُ.	مرخصی استعلاجی: إِجَارَة مَرَضِيَّةٌ.
مدیر عامل بانک: مُحَافِظُ الْبَنْكِ.	مذاکرات حل اختلاف را رد کرد: رَفَضَ الْمُفَاوَضَاتِ.	من در مرخصی هستم: أَنَا فِي الْإِجَارَة.
مذاکرات به وقت نامعلومی موکول شد: أُجِّلَتِ الْمُحَادَثَاتُ إِلَى أَجَلٍ غَيْرِ مُسَمًّى.	مذاکرات خشونت آمیز: مُنَاقَشَاتٌ	مردانه: رِجَالِي.
مذاکرات بین دو کشور به تعویق افتاد: أُجِّلَتِ الْمُحَادَثَاتُ بَیْنَ الْبَلَدَيْنِ.		- کفش مردانه: جِذَاءُ رِجَالِي.
مذاکرات بین دو کشور در سطح عالی مجدداً آغاز گردید: اسْتُؤِنِفَتِ الْمُحَادَثَاتُ (الْمُبَايَعَاتُ) بَیْنَ الْبَلَدَيْنِ عَلَى مُسْتَوًى عَالٍ.		مرداب: مُسْتَنْقَعٌ.
مذاکرات حل اختلاف را رد کرد: رَفَضَ الْمُفَاوَضَاتِ.		مردان قورباغه ای: الصُّفَادِغُ الْبَشَرِيَّةُ.
مذاکرات خشونت آمیز: مُنَاقَشَاتٌ		مردانگی: الرَّجُولَة.

مرد بی باک و ماجراجوئی است: رَجُلٌ مُتَهَوِّزٌ وَمُغَامِرٌ.	بِفَرْدِيَّتِهِمْ إِلَى أَقْصَى الْخُدُودِ.	مرغوبیت کالا: جَوْدَةُ الْبِضَاعَةِ، جَوْدَةُ السِّلْعَةِ.
مرد بی بندوبار: رَجُلٌ مُسْتَهْتَرٌ.	مَرْدَمُ بَوْمِي: الْمُسْتَوْطِنُونَ.	مركبات (درختی): مَوَالِحُ.
مرد پخته و آزموده: رَجُلٌ نَاضِجٌ، مُخْتَكٌ.	مَرْدَمُ بِي دِفَاعٍ: الشَّعْبُ الْأَعَزْلُ.	مركز كل آمار: مَضْلَحَةُ الْإِحْصَاءِ الْعَامِ.
مرد پر حرارت و فعال: رَجُلٌ فَعَالٌ، رَجُلٌ نَشِيطٌ.	مَرْدُودٌ: رَاسِبٌ.	مركز حمايت كودكان: مَلَجَأُ الْأَطْفَالِ، دَارُ الْأَخْدَابِ.
مرد پوسه زن: رَجُلٌ مُتَسَكِّعٌ.	- تُو دِرَامَتِحَانِ مَرْدُودِ شَدِي: أَنْتَ رَسَبْتَ فِي الْامْتِحَانِ.	مرواريد: لَوْلُو.
مرد ثروتمند: رَجُلٌ ثَرِيٌّ، غَنِيٌّ.	مُرْدَه بَادٍ: لِيَسْقُطَ (دردتداول عامه و برای تخفیف حرف «ل» حذف می شود).	مرور کردن: مُرَاجَعَةٌ.
مرد خشکی است (گوشت تلخ): رَجُلٌ نَاشِفٌ، ثَقِيلُ الدَّمِ.	مُرْدَه بَادِ دَشْمَنَانِ مِيَهِنٍ: لِيَسْقُطَ أَعْدَاءُ الْوَطَنِ (يَسْقُطُ أَعْدَاءُ الْوَطَنِ).	- درسم را مرور کردم: رَاجَعْتُ دُرُوسِي، ذَاكِرْتُ دُرُوسِي.
مرد خشمگین، برآشفته: رَجُلٌ ثَائِرٌ غَضَبَانٌ.	مُرْدَه بَادِظَلَمٍ وَبِيدَادِغَرِي: لِيَسْقُطَ الظُّلْمُ (يَسْقُطُ الظُّلْمُ).	مرهم: بَلَسَمٌ، ضِمَاذٌ.
مرد خود ساخته: رَجُلٌ عِصَامِيٌّ.	مَرَز، سِرْحَد: خُدُودٌ.	مزاحم شما نشده باشم: لَا أَكُونُ قَدْ أَرْعَجْتُكُمْ.
مرد سال: رَجُلُ السَّاعَةِ.	مَرْزِيَانَانِ، مَأْمُورَانِ مَرْزِيَانِي: رِجَالُ الْخُدُودِ.	مزاحم نشده باشیم، اجازه می فرمائید: لَعَلَّنَا أَرْعَجْنَاكُمْ، هَلْ تَسْمَحُونَ لَنَا.
مرد سودجو: رَجُلٌ وَصُولِيٌّ.	مَرْزِينِ دُوكُشُورِ بَسْتِه شَد: أُغْلِقْتَ الْخُدُودَ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ.	مزخرفات: أَبَاطِيلُ، أَرَاغِيفُ.
مرد فرصت طلب (سوء استفاده چی): رَجُلٌ انْتِهَازِيٌّ.	مَرْزِ سَاخْتِگِي: خُدُودٌ مُضْطَبَّعَةٌ.	- حرف مزخرف: كَلَامٌ فَارِغٌ.
مرد متعصب: رَجُلٌ مُتَعَصِّبٌ، مُتَحَكِّسٌ.	مَرْزِهَای دانش: آفاقُ الْعِلْمِ.	مزدوران (بیگانه): مَأْجُورُونَ، عَمَلَاءُ، أَذْنَابٌ.
مرد متین و وزینی است: رَجُلٌ رَزِينٌ.	ازمرز خود تجاوز مکن: قِفْ عِنْدَ حَدِّكَ.	مزدوران استعمار: عَمَلَاءُ الْاِسْتِعْمَارِ.
مرد ناراحت و فته انگیز: رَجُلٌ مُشَاغِبٌ.	- از مرز گذشت: اجْتَازَ الْخُدُودَ، عَبَرَ الْخُدُودَ.	مزدور استعمار: عَمِيلُ الْاِسْتِعْمَارِ.
مرد وطن پرست: رَجُلٌ وَطَنِيٌّ.	مرض: مَرَضٌ.	مزدور خائن: الْعَمِيلُ الْخَائِنُ.
مرد وارسته: رَجُلٌ تَزِيهٌ.	- امراض اپیدمی، بیماریهای اپیدمی: الْأَمْرَاضُ الْمُعْدِيَّةُ.	- سربازان مزدور: الْجُنُودُ الْمُؤْتَزِقَةُ.
مردم: النَّاسُ، الشَّعْبُ.	- امراض بومی: الْأَمْرَاضُ الْمُتَوَطَّنَةُ.	مُزْكَانِ چشَم: زُمُوشُ الْعَيْنِ، أَهْدَابُ الْعَيْنِ.
مردم داری: مُجَامَلَةُ النَّاسِ.	مرض مسری: الْمَرَضُ الْمُعْدِي.	مسأله روز: قَضِيَّةُ السَّاعَةِ، مَوْضُوعُ السَّاعَةِ، حَدِيثُ السَّاعَةِ.
مردم رهگذر: السَّابِلَةُ، الْمَارَّةُ.	مريض: مَرِيضٌ (رجوع به بیماری شود).	مس: الثَّحَاسُ الْأَصْفَرُ.
مردم از صبح زود در فرودگاه برای پیشواز از رهبر عظیم الشأن خود گرد آمده بودند: خَرَجَ النَّاسُ عَلَى بَكْرَةِ أَبِيهِمْ وَاجْتَمَعُوا فِي الْمَطَارِ لِاسْتِقْبَالِ زَعِيمِهِمُ الْعَظِيمِ الْمَلْهُمِ.	- پدرم مریض شد و در بیمارستان بستری گردید: مَرَضَ الْوَالِدِي وَدَخَلَ الْمُسْتَشْفَى.	میسگر: نَحَاسٌ.
مردم بخود خواهی و تک روی خود بی نهایت پابندند: يَتَمَسَّكُ النَّاسُ	مرغداری: تَرْبِيَّةُ الدَّوَاغِي.	- بازار میسگران: سَوْقُ النَّحَاسِينَ.
	مرغدان: مَزَارِعُ الدَّجَاجِ.	مسائل مورد علاقه بین دو کشور، مسائل جاری بین دو کشور: الْقَضَايَا الَّتِي تَهْمُ الْبِلَدَيْنِ.
		مسابقه: سِبَاقٌ، مُبَارَاةٌ.
		مسابقه اتومبیل رانی: سِبَاقُ السَّيَّارَاتِ.

مسابقهٔ اسب دوانی: مُباراةُ الفُروسیَّة، سباقُ الخَیْلِ.	مسافرت: السَّفَر.	- این کار مسؤولیت دارد: فی هذا العَمَلِ مَسْئُولِیَّة.
مسابقهٔ اسکی بازی: سباقُ التَّزخُلُقِ عَلَى الجَلِیدِ، الانزِلاقُ عَلَى الجَلِیدِ.	مسافرت کرد: سافر.	مسؤولیت این کار باکسیت؟: عَلَى مَنْ تَبِعَةُ هَذَا العَمَلِ؟
مسابقهٔ بسکتبال: مُباراةُ کُرَةِ السَّلَّةِ.	به جهانگردی نیزاطلاق می شودوجها نگرد را رحالة گویند).	مسؤولیت این کارباتوست: تَبِعَةُ هَذَا العَمَلِ عَلَیْکَ.
مسابقهٔ بوکس: مُباراةُ المَلاکِمَةِ.	- باکشتی مسافرت کرد: سافرَ بِالْبَاحِرَةِ، اسْتَقَلَّ البَاحِرَةَ، بَحَرَ إِلَى....	مسؤولیت باتوست: التَّبِعَةُ عَلَیْکَ.
مسابقهٔ پرش: سباقُ القَفْزِ.	- با هواپیما مسافرت کرد به...: اسْتَقَلَّ الطَّائِرَةَ إِلَى...، سافرَ بِالطَّائِرَةِ.	مشاجره: مُشَادَّة.
مسابقهٔ پرش طولی: سباقُ الوُثْبِ العَالِی.	مسافرخانه: فُنْدُق، نُزُل.	مشاجره تندى بین نما یندگان مجلس رخ داد: جَرَتْ مُشَادَّةٌ عَنِیْقَةٌ بَیْنَ نَوَابِ المَجْلِیسِ، احْتَدَمَ التَّقَاشُ بَیْنَ أَغْضَاءِ مَجْلِیسِ الْأُمَّةِ.
مسابقهٔ پینگ پنگ: مُباراةُ کُرَةِ الطَّاوِلَةِ.	مستراح، توالت: دَوْرَةُ المِیَاهِ، مِرْحَاض، مِیَنْزَر، تُوَالِیت.	مشاجره سختی درمجلس درگرفت: جَرَتْ مُشَادَّةٌ حَادَّةٌ، مُشَاجَرَةٌ عَنِیْقَةٌ فِی البَیْرُکَمَانِ.
مسابقهٔ تیس: مُباراةُ کُرَةِ المَضْرِبِ، تِیس.	مستمند: مُعَوِّز.	مشاهده کردن: رُؤِیَّة، التَّفَرُّج.
مسابقهٔ تیراندازی: سباقُ الرِّمَایَةِ.	مسخره اش کرد: سَخِرَ مِنْهُ.	- فیلم را مشاهده کردم: تَفَرَّجْتُ عَلَى الفِیلمِ.
مسابقهٔ دو: مُباراةُ العَدُو.	مسخره کردن، استهزا کردن: الاسْتِهْزَاءُ.	مُشت آهین به دهانش کوید: ضَرْبَتُهُ بِیَدِی مِنْ حَدِیدِ.
مسابقهٔ دوچرخه سواری: سباقُ الدَّرَاجَاتِ.	مرا مسخره می کنی: یَسْخَرُ مِنِّی، یَسْتَهْزِئُ بِی.	مشتاق: مُشْتَق.
مسابقهٔ زیبایی اندام (پرورش اندام): مُباراةُ کَمالِ الأجسامِ.	مسلسل: المِذْفَعُ الرَّشَاشِ.	مشتاق دیدار، خوش آمدید: مُشْتَاقُونَ، شَرَفْتُمْ، أَهْلًا وَسَهْلًا وَمَرْحَبًا.
مسابقهٔ شمشیربازی: مُباراةُ الشِیشِ.	مسلسل سبک: مِذْفَعُ رَشَاشٍ خَفِیفٍ.	- من مشتاق دیدار شما هستم: أَنَا فِی شَوْقٍ إِلَى لِقَائِکُمْ.
مسابقهٔ شنا: مُباراةُ السِّبَاحَةِ.	مسلسل های سنگین: المِذْفَعُ الرَّشَاشَةُ الثَّقِیلَةُ.	مشتری، خریدار: شَارِ (زُبُون - درتداول مصریان. جمع زبائن).
مسابقهٔ فوتبال: مُباراةُ کُرَةِ القَدَمِ.	مسمومیت غذائی: التَّسَعُّمُ مِنَ الْأَكْلِ.	مشت زد: لَکَمَ.
مسابقهٔ قایقرانی: سباقُ التَّجْدِیفِ.	مسواک دندان: فُرْشَةُ الْأَسْنَانِ.	مشت زنی: المَلاکِمَةُ.
مسابقهٔ کشتی گیری: مُباراةُ المِصَارَعَةِ.	مسواک زدن دندانها: تَفْرِیشُ الْأَسْنَانِ.	مشت نمونه خرواراست: الْقَلِیلُ یَدُلُّ عَلَى الْکَثِیرِ.
مسابقهٔ کوهنوردی: سباقُ التَّسَلُّقِ عَلَى الجِیَالِ.	مسئول: مَسْئُول.	مشت و مال دادن، ماساژ دادن: تَدْلِیک، دَعْکَ، مَسَاج.
مسابقهٔ موتورسیکلت سواری: سباقُ الدَّرَاجَاتِ البِخَارِیَّةِ.	من بعنوان یک فرد مسئول در دستگاه دولت...: أَنَا بِصِفَتِی کَرَجُلٍ مَسْئُولٍ فِی جِهَازِ الحُکُومَةِ، أَنَا بِوَضْعِی... مِنْ مَسْئُولٍ هَسْتَم: أَنَا مَسْئُول.	مشت و مالش داد: دَعَاکَ، دَلَّکَ.
مسابقهٔ والیبال: مُباراةُ کُرَةِ البَیْدِ.	- کی مسئول این کاراست؟!: مَنِ الْمَسْئُولُ عَنْ هَذَا العَمَلِ؟	مشته پنه زنی: مِثْدَفٌ، مِثْدَفَةٌ.
مسابقهٔ وزنه برداری: مُباراةُ رَفْعِ الْأَثْقَالِ.	- یک مقام مسئول اظهار داشت که...: صَرَخَ مُضَدِّرٌ مَسْئُولٌ بِأَنَّ... مَسْئُولِیت: مَسْئُولِیَّة، تَبِعَةُ.	
مسابقهٔ هوانوردی: سباقُ الطَّیْرَانِ.		
- نیمهٔ اول مسابقهٔ فوتبال شروع شد: بَدَأَ الشَّوْطُ الْأَوَّلُ لِمُباراةِ کُرَةِ القَدَمِ.		
مساحی اراضی: مَسْحُ الْأَرْضِی.		
مسافران هواپیما: رُکَّابُ الطَّائِرَةِ.		

مشتی مزدور: حَفَنَةُ عَمِيلَةٍ.

مشرف به باغ است: يُطِلُّ عَلَى الْحَدِيقَةِ.

مشرف به مرگ است: يُخْتَضِرُ.

مشرف شديم (میهمان به میزبان): تَشَرَّفْنَا. ومیزبان در پاسخ گوید: أَنتُمْ الشَّرَفُ.

مشرف فرمودید: شَرَّفْتُمْ، نَوَزْتُمْ (میزبان به میهمان).

مشروب الکلی: مَشْرُوبٌ كُحْلِيّ.

مشروبات غیر الکلی: الْمُرْطَبَاتُ، الْمَشْرُوبَاتُ غَيْرُ الْكُحْلِيَّةِ.

مشروح اخبار (توجه تان را جلب می کنیم به مشروح اخبار): إِلَيْكُمْ التَّشْرِيحُ بِالتَّفْصِيلِ، إِلَيْكُمْ أَنْبَاءُنَا بِالتَّفْصِيلِ.

مشروطه: النِّظَامُ الدَّسْتُورِيّ.

مشغول کار شد: تَسَلَّمَ عَمَلَهُ.

- این کار مرا به خود مشغول داشته است: شَغَلَنِي هَذَا الْعَمَلُ.

- فکرم به تو مشغول بود، نگران تو بودم: انشَغَلْتُ عَلَيْكَ، كُنْتُ قَلِقًا عَلَيْكَ.

مشکلات: الْمُضْطِلَاتُ، الْمَشَاكِلُ، الصُّعُوبَاتُ.

مشکلات حاد: مَشَاكِلُ حَادَّةٌ.

مشکلات زندگی: مَشَاكِلُ الْحَيَاةِ.

مشکلات عصر جدید: مُتَاعِبُ الْعَصْرِ الْحَدِيثِ.

مشکلاتیکه به آن برخورد می کنیم: الْمَشَاكِلُ الَّتِي تَقْرُضُ لَنَا، نَتَقَرَّضُ لَهَا.

مشکلاتیکه با آن مواجه هستیم: الْمَشَاكِلُ الَّتِي تُوَاجِهُهَا، نُعَانِي مِنْهَا.

مشکل بی سوادى: مُشْكِلَةُ الْأُمِّيَّةِ.

مامشکلات را ازین می بریم: نَحْنُ نُذَلِّلُ الصُّعُوبَاتِ، نَتَغَلَّبُ عَلَى

المشاكل.

- می گوشت که مشکلات وموانعی در برابر هدف ما ایجاد کند: يُحَاوِلُ وَضْعَ الْعِرَاقِيلِ أَمَامَ هَدَفِنَا.

مشمول شدن: انْطَبَاقٌ.

مشمول این قانون میشود: يَنْطَبِقُ عَلَيْهِ الْقَانُونُ، يَشْتَمِلُهُ الْقَانُونُ.

مشمول خدمت زیر پرگم هستم: أَنَا مَشْمُولٌ لِيَخْدُمَةَ الْعَلَمِ، أَنَا مُلْتَحِقٌ بِالْخِدْمَةِ الْعَسْكَرِيَّةِ.

من مشمول لطف شما هستم، سرشار از لطف ومحبت شما هستم: أَنَا مُفْعَمٌ بِلُطْفِكُمْ وَحَنَانِكُمْ.

مصاحبه مطبوعاتی: حَدِيثٌ صَحْفِيّ، مُقَابَلَةٌ صَحْفِيَّةٌ.

مصاحبه مطبوعاتی با ما بعمل آورد: أَجْرَى مَعَنَا حَدِيثًا صَحْفِيًّا.

مصادره اموال: حَجَزُ الْأَمْوَالِ، مُصَادَرَةُ الْأَمْوَالِ.

مصالح ساختمانی: مُعَدَّاتُ الْبِنَاءِ.

مصالح عالیة کشور: الْمَصَالِحُ الْعُلْيَا لِلْبِلَادِ.

مصرف داخلی: الْإِسْتِهْلَاكُ الْمَحَلِّيّ.

مصرف مواد خوراکی: إِسْتِهْلَاكُ الْمَوَادِّ التَّغْذَوِيَّةِ.

مواد مصرفی: الْمَوَادُّ الْمُسْتَهْلَكَةُ.

- نرخهای مواد مصرفی بالا رفت: ارْتَفَعَتْ أَشْعَارُ الْمَوَادِّ الْإِسْتِهْلَاكِيَّةِ.

مصوب، قطعنامه: الْقَرَارُ، الْقَرَارَاتُ.

مصوبات سازمان ملل: قَرَارَاتُ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.

مصوبات شورای مرکزی دانشگاه: قَرَارَاتُ مَجْلِسِ الْجَامِعَةِ.

مصونیت: الْحَصَانَةُ.

مصونیت از بیماری: الْمَنَاعَةُ مِنَ الْمَرَضِ.

مصونیت پارلمانی: الْحَصَانَةُ الْبَرْلَمَانِيَّةُ.

مصونیت سیاسی: الْحَصَانَةُ الدِّبْلُومَاسِيَّةُ.

مضایقه می کند: يَضُرُّ، يَنْحَلُّ، يُقْتَرُ. مطب پزشك: عِيَادَةُ الطَّبِيبِ.

مطلب فوق الذکر: الْمَوْضُوعُ الْمَذْكُورُ أَغْلَاهُ.

مطلب مذکور در زیر: الْمَوْضُوعُ الْمَذْكُورُ أَدْنَاهُ.

مظهر استقلال: رَمْزُ الْإِسْتِقْلَالِ.

مظهر قدرت: رَمْزُ الْقُوَّةِ.

معارضه (مخالفت کردن): الْمُعَارَضَةُ، الْمُخَالَفَةُ.

معارضه (تقلید درنثرونظم): الْمُحَاكَاةُ.

معاشرت: الْعِشْرَةُ، الْمُجَالَسَةُ.

معالجة مؤثر: الْعِلَاجُ النَّاجِعُ.

معامله بازرگانی: الصَّفَقَةُ التِّجَارِيَّةُ.

معاملات بازرگانی را کداست: تَوَقَّعَتِ

المُعَامَلَاتِ التِّجَارِيَّةَ عَنِ النَّشَاطِ، التِّجَارَةَ كَاسِدَةً.

معاملات بازرگانی در بازار رونق گرفته

است: نَشِطَتْ حَرَكَةُ تِجَارَةِ السِّلْعِ فِي السُّوقِ.

معامله به مثل میکنیم (در مقام تهدید): نَرُدُّ الْكَئِيلَ بِالْكَئِيلِ.

معامله پایاپای: السِّلْعُ الْمُتَبَادَلَةُ.

معاوضه شكر باگندم: مُقَابِلَةُ الشُّكْرِ بِالْقَمْحِ.

معاینه پزشکی: الْفَحْصُ الطَّبِيبِيّ، الْكَشْفُ الطَّبِيبِيّ.

معتاد: مُدْمِنٌ.

معدن، کان: مَعْدِنٌ، مَنَجْمٌ، جِ مَنَاجِمٌ.

معدن ذغال سنگ: مَنَجْمُ الْقَحْمِ الْحَجَرِيِّ.

معدل کل نمرات (میانگین): مُعَدَّلُ

الدَّرَجَاتِ.

معرفی کردن: التَّعْرِيفُ بـ...

– لطفاً خود را معرفی کنید: قَدِّمْ نَفْسَكَ مِنْ فَضْلِكَ.

همراهان خود را معرفی کردند: قَدَّمَ مِرَافِقِيهِ إِلَى...

– کتاب را معرفی کرد: عَرَفَ بِالْكِتَابِ.

معزول: مَعْزُول.

– از پست خود معزول گردید (بر کنار گردید): عُزِلَ عَنْ مَنَصِبِهِ، أُغْفِيَ مِنْ مَنَصِبِهِ، أُقْصِيَ عَنْ مَنَصِبِهِ، فُصِّلَ مِنْ مَنَصِبِهِ.

معظم له فرمودند (پادشاه): قَالَ جَلَالَتُهُ، تَقْضَلُ جَلَالَتُهُ قَائِلًا.

مغازه: دُكَّان، مَحَلَّ (حانوت).

مغازه لبنیات فروشی: مَحَلَّاتُ أَلْبَان.

مفت: بِلَا ثَمَن (بلاش، درتداول عامه).

مفتخر: فَخُور.

مفتخرم به استخضار جنا بعالی برسانم که...: أَتَشْرَفُ بِأَنْ أُحِيطَ سَيَادَتُكُمْ عَلَمًا بِأَنْ...، يُشْرَفُنِي أَنْ أُفِيدَكُمْ بِأَنْ...

مفتن: مُشَاغِب.

مفسر سیاسی: التَّاقِدُ السِّيَاسِي، الْمُعَلِّقُ السِّيَاسِي.

مفید، سودمند: مُفِيد، نَافِع.

– بسیار مفید است: مُفِيدٌ لِلْغَايَةِ، نَافِعٌ لِلْغَايَةِ.

مقادیر: كَمِّيَّات.

مقادیر بسیار: كَمِّيَّاتٌ ضَخْمَةٌ.

مقاطعه کار، پیمانکار: مَقَاوِل.

مقاطعه کاری (پیمانکاری): مَقَاوِلَةٌ.

مقام: مَنَزَلَةٌ، مَكَانَةٌ، مَرْتَبَةٌ.

مقام ارجمند: الْمَكَانَةُ الْمَرْمُوقَةُ.

مقامات امنیتی: سُلْطَاتُ الْأَمْنِ.

مقامات بیگانه (خارجی): السُّلْطَاتُ الْأَجْنَبِيَّةُ.

مقامات بین المللی: السُّلْطَاتُ الدَّوْلِيَّةُ.

مقامات دولتی: السُّلْطَاتُ الْحُكُومِيَّةُ، الْمَشْهُلُونَ فِي الْحُكُومَةِ.

مقامات ذینفع: الْجِهَاتُ الْمَغْنِيَّةُ.

مقامات مربوطه: الْجِهَاتُ الْمُخْتَصَّةُ.

مقامات مسئول: الْجِهَاتُ الْمَسْئُولَةُ.

– يك مقام مسئول گفت: قَالَ مَضَدَّرُ مَسْئُولٍ.

مقامات مطلع: الْمَصَادِرُ الْعَلِيْمَةُ.

مقامات مطلع اظهار داشتند: صَرَّحَتْ الْمَصَادِرُ الْعَلِيْمَةُ.

مقاومت کردن: مُقَاوَمَةٌ، صُمُود.

مقاومت منفی: الْمَقَاوِمَةُ السَّلْبِيَّةُ.

– در برابر دشمن مقاومت کرد: صَمَدَ أَمَامَ الْعَدُوِّ.

مقدسات اسلامی: الْمَثَلُ الْإِسْلَامِيَّةُ، الْمُقَدَّسَاتُ الْإِسْلَامِيَّةُ.

مقدسات ملی: الْمَثَلُ الْقَوْمِيَّةُ، الْمُقَدَّسَاتُ الْقَوْمِيَّةُ.

مقدم اورا گرامی داشت: رَحَّبَ بِهِ (أَكْرَمَ وَفَادَتَهُ).

مقررات: قَوَانِين، لَوَائِح.

مقررات آتش بس را نقض نمود: نَقَضَ قَرَارَ وَقْفِ إِطْلَاقِ النَّارِ.

مقررات حکومت نظامی در سراسر کشور اعلام شد: أُعْلِنَتْ الْأَحْكَامُ الْعُرْفِيَّةُ فِي أَنْحَاءِ الْقَطْرِ.

مقررات منع عبور و مرور: قَرَارُ حَظْرِ التَّجَوُّلِ.

مقرر گردید: تَقَرَّرَ.

مقرر می داریم: نَقَرَّرُ.

مقطع عمودی: مَقْطَعٌ رَاسِيٌّ.

مکالمه تلفنی: الْمُحَادَثَةُ الْهَاتِفِيَّةُ، الْمُكَالَمَةُ

التَّلِفُونِيَّةُ.

مکالمه روزمره: الْمُحَادَثَةُ الْيَوْمِيَّةُ.

مکانیزه کردن کشاورزی: تَضْمِيْعُ الزَّرَاعَةِ، إِذْخَالُ الْأَسَالِبِ الْآلِيَّةِ فِي الزَّرَاعَةِ.

مکتبخانه: الْكِتَاب، ج. كُتَاتِب.

مکتبهای ادبی: الْمَكَاتِبُ الْأَدَبِيَّةُ.

۱ – آگريستانسالیسم: الْوُجُودِيَّةُ.

۲ – پیرومکتب خاص: الْإِلْتِزَامِيَّةُ.

۳ – سمبلیسم: الرَّمْزِيَّةُ.

۴ – رمانتیک: الرُّومَنْطِيْقِيَّةُ، الرُّومَانْسِيَّةُ.

۵ – نئورئالیسم: الْوَاقِعِيَّةُ الْحَدِيثَةُ.

۶ – سریالیسم: السَّرِّيَالِيَّةُ.

مکیدن: مَصَّ، امْتِصَاص.

– آبنبات می مکد: يُمَصُّ بُون بُون.

– خون ملت را می مکند: يَمْتَصِّوْنَ دِمَاءَ الشُّعْبِ.

مگس: ذُبَاب.

ملازمین رکاب، همراهان معظم له: الْحَاشِيَةُ الْمُرَافِقَةُ لِجَلَالَتِهِ، الْمُرَافِقُونَ لِجَلَالَتِهِ.

ملاقات کردن: الْمُقَابَلَةُ، الزِّيَارَةُ.

ملاقات، بین آن دو بعمل آمد، صورت

گرفت: جَرَتْ مُقَابَلَةٌ بَيْنَهُمَا.

ملاقات، در محیطی دوستانه و با حسن تفاهم صورت گرفت: تَمَّتِ الْمُقَابَلَةُ فِي جَوْ يَسُودُهُ الْوُدُّ وَالتَّفَاهُْمُ الْمَشْتَرَكُ.

– این ملاقات بنابه تقاضای سفیر...

صورت گرفت: تَمَّتِ الْمُقَابَلَةُ بِنَاءً عَلَى طَلَبِ سَفِيرٍ...

– بامن ملاقات کرد: قَابَلَنِي.

– به ملاقات او رفتم: ذَهَبْتُ لِزِيَارَتِهِ.

– نمی توانم با او ملاقات کنم: لَا يُمَكِّنُنِي مُقَابَلَتُهُ.

ملاقه: مِعْرِفَةٌ.

مندرجات روزنامه: مَحْتَوِیَاتُ الْجَرِیدَةِ.	البِثْرُول (النَّفْط).	ملایم: لطیف.
منزلت شایسته: مَكَانَةٌ مَرْمُوقَةٌ.	ممسك: مُقَتَّر، بَخِیل.	- باد ملایم: نَسِیمٌ عَلِیل.
منشور، اساسنامه: مِثَاق.	- شخص ممسكى است وحتى از	- آب ملایم: ماءٌ فَاتِر.
منشور سازمان ملل متحد: مِثَاقُ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.	فرزندانش مضایقه دارد: رَجُلٌ بَخِیلٌ وَیُقَتِّرُ حَتَّى عَلَى أَوْلَادِهِ.	- هوا ملایم است: الْجَوُّ لَطِیف.
منشی، مكرتر: سِكرتیر، سِكرتیرَة (معمولاً در عربی سكرتیر را به دیر اطلاق میکنند مانند السِكرتیر الأول للسفارة: دیر اول سفارت، السِكرتیر العام: دیر كل).	ملو، پُر: مُكْتَظٌّ، مَلِی.	ملت: شَعْب، أُمَّة.
منصرف شدم از این کار: عَزَفْتُ عَنْ هَذَا الْعَمَلِ، انصَرَفْتُ عَنْ هَذَا الْعَمَلِ.	منابع حیوانی: الثَّرْوَةُ الْحَيَوَانِيَّةُ.	ملت اصیل و شریف: الشَّعْبُ الْأَصِيلُ، الشَّعْبُ الْأَبِي.
از خرید کتاب منصرف شد: انصَرَفَ عَنْ شِرَاءِ الْكِتَابِ.	منابع زیرزمینی: الثَّرَوَاتُ الْجَوْفِيَّةُ.	ملت ایران روزنجات آذربایجان را جشن میگیرد: يَحْتَفِلُ الشَّعْبُ الْإِيرَانِي بِیَوْمِ تَخْرِیرِ آذَرَبَیجَانِ.
منطقه استان: الْمُقَاطَعَةُ.	منابع طبیعی: الثَّرَوَاتُ الطَّبِيعِيَّةُ.	ملت بیدار: الشَّعْبُ الْوَاعِي، الشَّعْبُ الْيَقِظُ (الشَّعْبُ الصَّاحِي در تداول مصریان).
منطقه بی طرف: الْمُنْطَقَةُ الْمُحَادِدَةُ، الْمُنْطَقَةُ الْمُحَرَّمَةُ.	- از کلیه منابع برای اجرای این پروژه استفاده می کنیم: نَسْتَفِيزُ مِنْ جَمِيعِ الطَّبَاقَاتِ لِتَنْفِيزِ هَذَا الْمَشْرُوعِ.	ملت توطئه را درهم شکست: الشَّعْبُ سَحَقَ الْمُؤَامَرَةَ.
منطقه غیر نظامی: الْمُنْطَقَةُ الْمُجَرَّدَةُ مِنَ السَّلَاحِ، الْمُنْزَوَعَةُ مِنَ السَّلَاحِ.	منازعات سیاسی: مُشَاحَنَاتٌ سِیَاسِيَّةٌ.	ملت سرنوشت خود را تعیین کرد: حَدَّدَ الشَّعْبُ مَصِيرَهُ.
منظور شده است: رُوعِي، دُبِّرَ.	مناسبات بین دو کشور: الصَّلَاتُ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ، الْعَلَائِقُ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ (روابط = العلاقات).	ملت کهنسال: الشَّعْبُ الْعَرِيقُ.
منظور ندارد، بی منظور است: نَاكِزٌ لِلْجَمِیلِ.	مناسبات حسنه: الصَّلَاتُ الطَّيِّبَةُ، الْعَلَاقَاتُ الطَّيِّبَةُ.	ملت مبارز: الشَّعْبُ الْمُنَاضِلُ.
منع آزمایشهای اتمی: حَظَرُ التَّجَارِبِ الذَّرَیَّةِ.	مناسبات دوستی بین دو کشور برقرار شد: أُقِیْمَتِ الْعَلَاقَاتُ الْوُدُیَّةُ بَيْنَ الْبَلَدَيْنِ.	ملت نجیب: الشَّعْبُ التَّیْبِلُ.
منع عبور و مرور... تا اطلاع ثانوی: حَظَرُ التَّجَوُّلِ حَتَّى إِشْعَارِ آخَرِ.	مناطق آلوده: الْمَنَاطِقُ الْمَوْبُوعَةُ.	ملت، نسبت به پیشوای بزرگش ابراز احساسات نمود: هَتَفَ الشَّعْبُ بِحَیَاةِ قَائِدِهِ الْعَظِیمِ.
منفصل شدن از خدمت: الْفَصْلُ مِنَ الْوَظِیفَةِ.	مناطق دوردست: الْأَصْقَاعُ التَّائِيَةُ.	ملخ: جَرَاد.
منفورا است: مَنبُودٌ.	مناظر زیبا: مَنَاطِرٌ خَلَابَةٌ، جَمِیلَةٌ.	ملخ همه محصولات کشاورزی را از بین برد: اِكْتَسَحَ الْجَرَادُ الْمَحَاصِلَ الزَّرَاعِیَّةَ.
منقل: الْمَوْقِدُ (اجاق گاز: مَوْقِدُ الْغَازِ).	منافی اخلاق: الْخَلَاعَةُ، الْمُجُونُ.	ملخ موتور هواپیما: مِزْوَحَةٌ مُحَرِّكِ الطَّائِرَةِ.
منقرض شد: انْقَرَضَ، دَالٌ.	منبت کاری: التَّطْعِیمُ عَلَى الْحَشَبِ.	ملوان، جاشو: الْمَلَّاحُ، الْبَحَّارُ.
منگنه سنجاقی: دَبَّاسَةٌ.	منتسب: مُنْتَسَبٌ.	ملوانان: بَحَّارَةٌ، مَلَّاحُونَ.
منگنه کاغذی: كَبَاسَةُ الْوَرَقِ.	من منتسب به خانواده علم هستم: أَنَا أَتَمِی إِلَى أُسْرَةٍ عِلْمِیَّةٍ.	ملی کردن: التَّامِیمُ.
منیاتیزم: التَّنَوُّمُ الْمِغْنَطِیْسِی.	منتظر خدمت شد: أَوْقَفَ عَنِ الْعَمَلِ، عُلَّقَ عَنِ الْعَمَلِ.	ملی کردن شرکت نفت: تَأْمِیمُ شَرِکَةِ النَّفْطِ (البِثْرُول).
مواد: مَوَادٌ.	منجر به کشته شدن وزخمی شدن صدها نفر گردید: أَشْفَرَ عَنْ مَقْتَلٍ وَإِصَابَةٍ مِثَالِ الْأَفْرَادِ بِجِرَاحٍ.	ملی کردن صنعت نفت: تَأْمِیمُ صِنَاعَةِ
	منجر گردید به...: أَشْفَرَ عَنْ، نَجَمَ عَنْ.	

مواد خوراکی: المَوَادُّ الْغِذَائِيَّةُ.	موجین: الْمُتَقَاتُ، الْمُتَنَاشُ.	مؤسسه بین المللی انرژی اتمی: الْوَكَالَةُ الدَّوْلِيَّةُ لِلطَّاقَةِ الذَّوِّيَّةِ.
مواد منفجره وقابل احتراق: المَوَادُّ الْمُفْرَقَةُ.	مؤدیان مالیات: مُمَوِّلُو الضَّرَائِبِ.	مؤسسات عام المنفعة: الْجَمْعِيَّاتُ الْخَيْرِيَّةُ.
مواد نشاسته ای: المَوَادُّ النَّشَوِيَّةُ.	مورد استقبال قرار گرفت: أُسْتُقْبِلَ.	مؤسسات نظامی، تأسیسات نظامی: الْمُنْشَأَتُ الْعَسْكَرِيَّةُ.
قانون شامل مواد زیراست: الْقَانُونُ يَشْتَمِلُ عَلَى الْبَنُوْدِ الْآتِيَةِ.	مورد تعرض قرار گرفت: أُعْثِدِي عَلَيْهِ.	موسیقی داغ وتند: الْمَوْسِيقَى الصَّاحِبَةُ.
مواظب باش: انْتَبِهْ، خُذْ بِالْك، اخذو.	مورد توجه فوق العاده قرار گرفت: لَقِي بِالْعِنايةِ، لَقِي عِنايةً بِالْعَةِ، وَقَعَ مَوْقِعُ الْعِنايةِ الْبَالِغَةِ.	- ارکستر، موسیقی دلنشینی نواخت: صَدَحَ أوركسترا الموسیقی بِأَعْدَبِ الْأَلْحَانِ.
موافقت کردن: الْمُوَافَقَةُ.	مورد عنایت است: هُوَ مَوْضِعُ الْعِنايةِ وَالْعَطْفِ.	موش: قَاَرَةُ، قَار.
موافقتنامه فرهنگی، قرارداد فرهنگی: الْأُتْفَاقِيَّةُ الثَّقَافِيَّةُ.	- این سخن مورد ندارد: هَذَا الْكَلَامُ فِي غَيْرِ مَحَلِّهِ، لَيْسَ فِي مَحَلِّهِ.	موشک: صَارُوخ.
موانع: عَرَاقِلُ، عَقَبَات.	- این سخن مورد نداشت، صحیح نبود: لَمْ يَكُنِ الْكَلَامُ فِي مَحَلِّهِ، لَمْ يَصِحَّ هَذَا الْكَلَامُ.	موشک از هوا به زمین: صَارُوخٌ مِنَ الْجَوِّ إِلَى الْأَرْضِ.
موانع نظامی (که معمولاً در خیابانها ایجاد می کنند): مَتَارِيضُ.	- این کتاب مورد حاجت من است: أَنَا فِي حَاجَةٍ إِلَى هَذَا الْكِتَابِ.	موشک انداز: قَادِقَةُ الصَّوَارِيخِ.
مو: شَعْر.	- این کتاب مورد نیاز شدید من است: أَنَا فِي حَاجَةٍ مَاشِيَةٍ إِلَى هَذَا الْكِتَابِ، أَنَا فِي مَسِيسِ الْحَاجَةِ إِلَى هَذَا الْكِتَابِ.	موشک برد دور: الصَّارُوخُ بَعِيدُ الْمَدَى.
موخر مائی: الشَّعْرُ الْأَشْفَرُ.	تقاضای شما مورد بررسی قرار گرفت: دُرِسَ طَلَبُكُمْ، وَضِعَ طَلَبُكُمْ مَوْضِعَ الدَّرَاسَةِ.	موشک برد متوسط: الصَّارُوخُ مُتَوَسِّطُ الْمَدَى.
مورگها: الشَّعِيرَاتُ الدَّمَوِيَّةُ.	- در این مورد تصمیمی اتخاذ نشده است: لَمْ يَتَّخَذْ قَرَارٌ فِي هَذَا الشَّأْنِ حَتَّى الْآنَ.	موشک دو مرحله ای: الصَّارُوخُ ذُو مَرَحَلَتَيْنِ.
مو (درخت انگور): كَرْمَةٌ.	موزه: الْمُتَخَفُ.	موشک سه مرحله ای: الصَّارُوخُ ذُو ثَلَاثِ مَرَاكِلَ.
موتور آب: مِضْخَةُ الْمِيَاهِ، مَكْنَةُ ضَخِّ الْمِيَاهِ، مَآكِنَاتُ رَفْعِ الْمِيَاهِ.	موزه باستانی: مُتَخَفُ الْآثَارِ، دَارُ الْآثَارِ.	موشک قاره پیما: الصَّارُوخُ عَابِرُ الْقَارَاتِ.
موتورسیکلت: دَرَّاجَةُ بُخَارِيَّةُ.	موزه عروسکهای شمعی: مُتَخَفُ الْعَرَائِسِ.	موشک هدایت شونده: الصَّارُوخُ الْمَوْجَّه.
موتورسیکلت سواران بانظم خاص و ترتیب باشکوهی اتومبیل حامل رهبر عالیقدر را اسکورت می کردند: كَانَتِ الدَّرَاجَاتُ الشَّارِيَّةُ تَتَقَدَّمُ السَّيَّارَةَ الَّتِي تُقِيلُ الرَّعِيمَ الْكَبِيرَ فِي نِظَامٍ رَائِعٍ.	موزه مردم شناسی، موزه هنرهای ملی: مُتَخَفُ الْفُنُونِ الشَّعْبِيَّةِ.	موشکهای کلاهک دار اتمی: الصَّوَارِيخُ ذَاتُ الرَّعُوسِ الذَّوِّيَّةِ.
موتور هواپیما: مُخَرَّكُ الطَّائِرَةِ.	موزیک رویا انگیز: الْمَوْسِيقَى الْحَالِمَةُ.	موضوع مهم نیست: مَسْأَلَةٌ بَسِيطَةٌ، أَمْرٌ بَسِيطٌ، حِكَايَةٌ بَسِيطَةٌ (وَلَا يُهْمُكَ).
موجودیت ملت: كِيَانُ الشَّعْبِ.	مؤسسه، سازمان: الْمُنْتَظَمَةُ.	موظف هستم: أَنَا مُكَلِّفٌ.
موج: مَوْجَةٌ.	مؤسسه انتشارات: دَارُ النَّشْرِ.	موفق: مُوَفَّقٌ.
موجهای خروشان: الْأَمْوَاجُ الْهَادِرَةُ.		موفق باشی، خدا توفیق دهد: مُوَفَّقٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ، وَفَّقَكَ اللَّهُ.
موجی از سرور و شادی به مناسبت فرا رسیدن عید نوروز سراسر کشور را فرا گرفت: مَوْجَةٌ مِنَ الْفَرَحِ وَالْبُشْرَى إِبْتِخَاحِ الْبِلَادِ بِمُنَاسِبَةِ حُلُولِ عِيدِ النَّيْرُوزِ (رَأْسِ السَّنَةِ الْإِيرَانِيَّةِ).		موفقیت: تَوْفِيقٌ، نَجَاحٌ.

موقعیت آمیز بود: کَانَ نَاجِحًا.
موقعیت ترا در امتحان تبریک می گویم:
أَهْنُكَ بِنَجَاحِكَ فِي الْإِمْتِحَانِ.
موقع (موقعیت) دشوار: مَوْقِفٌ حَرِجٌ.
موقعیت خطرناک و حساس: فِدَاخَةٌ الْمَوْقِفِ.
موقعیت شایسته دارد: لَهُ مَكَانَةٌ مَرْمُوقَةٌ.
موقعیت شایسته ندارد، موقعیتی ندارد:
هُوَ فِي مَكَانٍ لَا يُحْسَدُ عَلَيْهِ.
موقعیتهای مناسب و فرح افزا:
الْمُنَاسِبَاتُ الْحُلُوءُ الْجَمِيلَةُ.
مهارت دارد: حَاقِقٌ، مَاهِرٌ.
مه بامدادی: الضُّبَابُ، الشُّبُورَةُ.
مهر: خَتَمٌ.
مهر دانشکده: خَتَمُ الْكُلِّيَّةِ.
مهرموم شد، بالاک مهرشد: نُخْتِمُ بِالشَّمْعِ الْأَحْمَرِ.
مهرنماز: ثُرْبَةُ الصَّلَاةِ.
مهربانی: مَحَبَّةٌ، حَنَانٌ.
مهره: خَرَزَةٌ.
مهره های شطرنج: أَحْجَارُ الشُّطْرَنْجِ.
- جابه جا کردن مهره های شطرنج:
تَبْدِيلُ أَحْجَارِ الشُّطْرَنْجِ.
مهمات نظامی: الْمُعَدَّاتُ الْعَشَكْرِيَّةُ.
مهمانخانه، هتل: أُوتِلٌ، فُنْدُقٌ.
مهمانخانه (سالن غذاخوری): الْمَطْعَمُ.
مهمانخانه (سالن پذیرائی): غُرْفَةُ الْإِسْتِقْبَالِ.
مهمانی شام: مَأْدُبَةُ الْعِشَاءِ.
مهمانی نهار: مَأْدُبَةُ الْغَدَاةِ.
مهمترین مسائل: أَثْبَرُ الْمَسَائِلِ، أَهَمُّ الْمَسَائِلِ.

مهمیز: مَهْمَاز.
میانجی بین المللی: الْوَسِيطُ الدَّوْلِيّ.
میانجی صلح سازمان ملل متحد
در خاورمیانه: مَتَبَعُوثُ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ
لِإِقْرَارِ السَّلَامِ فِي الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ.
میانجیگری: الْوَسَاطَةُ.
میانجیگری می کند: يَقُومُ بِدَوْرِ الْوَسَاطَةِ، يَتَوَسَّطُ.
نزد... میانجیگری کرد: تَوَسَّطَ لَدَى...
میخچه پا: كَلَوُ (در تداول مصریان).
میدان: سَاحَةُ.
میدان کارزار، میدان نبرد: سَاحَةُ الْقِتَالِ، سَاحَةُ الْمُتَرَكَّةِ.
- در این میدان (مطلب): فِي هَذَا الْمَجَالِ، فِي هَذَا الْمِضْمَارِ، فِي هَذَا الْحَقْلِ.
- در این میدان (زمین): فِي هَذِهِ السَّاحَةِ.
میدان ورزش: مَلْعَبٌ.
میدان وسیع: مَيْدَانٌ شَاسِعٌ.
میراث: ثَرَاتٌ.
میراث کهن: ثَرَاتٌ ثَلِيذٌ، عَرِيقٌ.
میراث ملی: الثَّرَاتُ الْقَوْمِيَّةُ.
میراث نیاکان ما: ثَرَاتُ آبَائِنَا.
میزان الحرارة: مِقْيَاسُ الْحَرَارَةِ.
میزان پرداختی: مِيزَانُ الْمَدْفُوعَاتِ.
میز: مِئْزَنَةٌ، طَرَائِيزَةٌ.
میزبان: الْمُضِيفُ.
- کشور میزبان: الْبَلَدُ الْمُضِيفُ.
میز تحریر: مَكْتَبٌ.
میز خطابه: مِئْزَنَةُ الْخُطَابَةِ.
میز ناهارخوری: الْمَائِدَةُ، (الطَّبْلِيَّةُ -
در تداول مصریان و دارای پایه های

کوتاهی است که در خانه ها به جای
سفره به کار می رود).
میزگرد: الْمَائِدَةُ الْمُشْتَدِيرَةُ.
میز (نیمکت) مدرسه: الْمِئْزَنَةُ، الْمَقْعَدُ، الرَّخْلَةُ.
- رومیزی: مِفْرَشٌ.
مسیونهای مذهبی (مسیحی):
الْإِسَالِيَّاتُ التَّبَشِيرِيَّةُ.
میکرسکوپ: مِجْهَرٌ.
میکروب: مِجْرُومَةٌ.
میکروفون سیار (که از خارج استودیو
پخش می کند): الْمِيكْرُوفُونُ الْخَارِجِيّ.
میل اکید: الرَّغْبَةُ الْجَامِحَةُ، الرَّغْبَةُ الْمُلِحَّةُ.
میلۀ پرچم: سَارِيَّةُ الْعَلَمِ.
مین: لَغَمٌ.
مین جمع کن: كَاسِحَةُ الْأَلْغَامِ.
مین گذاری: غَرْسُ الْأَلْغَامِ، زَرْعُ الْأَلْغَامِ.
- راه مین گذاری شده است: غُرِسَ
الطَّرِيقُ بِالْأَلْغَامِ، زُرِعَ الطَّرِيقُ بِالْأَلْغَامِ.
مینای دندان: مِینَا السِّنِّ.
میوه فروشی: بَائِعُ الْفَوَاكِهِ (فَاكِهَانِيّ).
میوه نویر: بَاكُورَةُ الْفَاكِهَةِ.
میهماندار هواپیما: مُضِيفَةُ الطَّائِرَةِ.
میهمان عالیقدر: الضَّيْفُ الْكَبِيرُ.
میهمانی: الضَّيَافَةُ (العَزُومَةُ در تداول
مصریان).
مرا میهمان کرد: اسْتَضَافَنِي (عَزَمَنِي).
میهمانی ودعوت خصوصی: الضَّيَافَةُ
الشَّخْصِيَّةُ.
میهمانی ودعوت رسمی: الضَّيَافَةُ
الرَّسْمِيَّةُ.

«ن»

ناباب است: غَنَصَرٌ غَيْرُ سَلِيمٍ.

نابغه: الْعَبْقَرِيُّ، الْفَذُّ.

نابود کردن: الْإِبَادَةُ، السَّخْقُ.

نابود کردن توطئه، درهم شکستن توطئه: سَخَقُ الْمُؤَامَرَةِ.

نابود کردن توطئه گران: الْقَضَاءُ عَلَى الْمُتَأَمِرِينَ.

نابود کردن میکربها: الْقَضَاءُ عَلَى الْجَرَائِمِ.

نابود کننده حشرات: الْمُبِيدَاتُ الْحَشَرِيَّةُ.

- تویخانه نیروی مرزبانی، سربازان

دشمن راهنگامیکه می خواستند از

مرز عبور کنند نابود ساخت: إِنَّ

مَذْفَعِيَّةَ سِلَاحِ الْحُدُودِ أَبَادَتْ لْجُنُودَ

الْعَدُوِّ عِنْدَ مُحَاوَلَتِهِمْ اجْتِيَازَ الْحُدُودِ.

- کلیه سربازان نیروی هوا برد دشمن

نابود شدند: أُبِيدَ جَمِيعُ جُنُودِ سِلَاحِ

طِيرَانِ الْعَدُوِّ، أُبِيدَ جُنُودُ السِّلَاحِ الْجَوِّيِّ

لِلْعَدُوِّ عَنْ آخِرِهِمْ.

نابینا: كَفِيفٌ، ضَرِيرٌ.

ناپدید: مَفْقُودٌ، مُخْتَفٍ.

- کشتی از نظر ناپدید شد: غَابَتِ

السَّفِينَةُ عَنِ الْأَنْظَارِ.

نا تمام است (ساختمان): الْبِنَاءُ لَمْ يَتِمَّ

بَعْدُ، لَمْ يَكْتَمِلْ بَعْدُ، غَيْرُ كَامِلٍ.

نا تمام (مطلب): لَهُ تَابِعٌ، لَهُ بَقِيَّةٌ، يُتْبَعُ.

ناچارم، ناگزیرم: أَنَا مُضْطَرَّرٌ.

ناچیز، بی ارزش: ضَعِيلٌ، طَفِيفٌ، تَافِهٌ، زَهِيدٌ.

- قیمت ناچیز: ثَمَرٌ زَهِيدٌ.

- سخن بی ارزش: كَلَامٌ تَافِهٌ.

ناخدا: قُبْطَانٌ، رُبَّانٌ.

ناخود آگاه: مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُ.

نادیده گرفتن: الْإِعْمَاضُ، الصَّفْحُ عَنْ...

نباید آنرا نادیده گرفت: يَجِبُ أَلَّا تُغْفِضَ عَنْهُ.

- نباید آنرا اجدی تلقی کرد: يَجِبُ أَنْ

لَا تُنْظَرَ إِلَيْهِ بِعَيْنِ الْاِغْتِبَارِ.

ناراحت شدن: الْاِنْزِعَاجُ.

ناراحت کننده است: مُثْعِبٌ.

ناراحت می شود، اذیت می شود:

يَتَأَذَى، يَنْزَعِجُ.

نارضایی: تَذَمُّرٌ (این تعبیر در محیط -

نظامی به کار می رود).

نارنجك دستی: الْقُنْبُلَةُ الْيَدَوِيَّةُ.

نارنگی: يُوشِفُ أَفْنَدِي (در تداول

مصریان) نارنگی (در تداول عراقیان).

نازك نارنجی: مُدَلِّلٌ (دَلْوَعَةٌ، در تداول

مصریان).

ناز می کند: يُدَلِّلُ.

نازو کرشمه: دَلَالٌ.

ناشی در کار است: غَيْرُ مُتَدَرِّبٍ فِي

الشُّغْلِ.

ناظر بین المللی: الْمُرَاقِبُ الدَّوْلِيَّ.

ناظر جلسه: مُرَاقِبُ الْجَلْسَةِ.

ناظرین کنفرانس: الْمُرَاقِبُونَ فِي الْمُؤْتَمَرِ.

ناظم مدرسه: وَكِيْلُ نَاطِرِ الْمَدْرَسَةِ.

ناکام شد: خَابَ أَمَلُهُ، أُصِيبَ بِخَيْبَةِ الْأَمَلِ.

ناگزیر از آنم که: لَا بُدَّ لِي مِنْ أَنْ...

ناگهانی و غافلگیری: عَلَى غِرَّةٍ، فَجْأَةً.

ناله کرد: نَأَوَّةٌ.

نامزد (زن): خَطِيْبَةٌ.

نامزد (مرد): خَطِيبٌ.

نامزد، کاندید: مُرْشَحٌ.

نامزد پست ریاست دانشکده است:

مُرْشَحٌ لِمَنْصِبِ عِمَادَةِ الْكُلِّيَّةِ.

نامزدی: خُطْبَةٌ، خُطُوبَةٌ.

نام نویسی در لیست خرید سهام

شرکت: اَكْتِتَابٌ فِي أَسْهُمِ الشَّرِكَةِ.

نامه مهمی دریافت داشت: تَلَقَّى

خِطَابًا هَامًّا.

نامه رسان: سَاعِي الْبَرِيدِ.

نامه سرگشاده: رِسَالَةٌ مَفْتُوحَةٌ.

نامه سفارشی: خِطَابٌ مُسَجَّلٌ.

نامه سفارشی دوقبضه: خِطَابٌ مُسَجَّلٌ

مُسْتَعْجِلٌ.

نامه محرمانه: خِطَابٌ سِرِّيٌّ.

ناموس: عِزْضٌ، نَامُوسٌ.

نوامیس مردم: أَغْرَاضُ النَّاسِ.

نوامیس طبیعت: نَوَامِیسُ الطَّبِیْعَةِ.

نان سفید (که معمولاً برای خوردن ساندویچ به کار می رود): عِیش فِئُو (در تداول مصریان).

نان سوخاری: بُقْشَمَاط (در تداول مصریان).

نان لواش: الرِّقَاق.

نان: خُبْز (عیش در تداول مصریان).

نانوا: خَبَّاز.

ناوجنگی، رزمناو: طَرَادَة.

ناوچه: البَارِجَة.

ناوسربازبری: حَامِلَة الجُنُود.

ناوشکن: مُدْمَرَة.

ناوگان بازرگانی: الْأَشْطُولُ التِّجَارِيّ.

ناوگان جنگی: الْأَشْطُولُ الْحَرْبِيّ.

ناو هواپیمابر: سَفِينَة حَامِلَة للطَائِرَات.

ناهار: عَدَاء.

ناهار خوردم: تَغَدَّيْتُ.

ناهار خورده ای؟: هَلْ تَغَدَّيْتُ؟

نایاب، کمیاب: نَادِرٌ، نَاقِصٌ فِي الشَّوْقِ (این تعبیر در بازار مصر متداول است که فروشنده هنگام کمیاب بودن کالای مورد تقاضا به مشتری اظهار می دارد).

نبرد: قِتَالٌ، مُحَارَبَة.

نبرد خونین: الْقِتَالُ الدَّامِي.

نبرد سخت: الْقِتَالُ الْمَرِيء.

نبرد شدید: الْقِتَالُ الْعَنِيف.

نش خیابان: نَاصِيَة الشَّارِع.

نتیجه قطعی: النَّتِیْجَة الْحَقِیْقَة.

نخست وزیر کشور... برای يك دیدار

رسمی سه روزه، از ایران، وارد

تهران شد: وَصَلَ إِلَى طَهْرَان رَئِیسُ

وُزراء... فِي زِیَارَة رَسْمِیَّة لِإِیرَان

تَسْتَعْرِقُ ثَلَاثَة أَیَّام.

نخستین کسی که پرچم مخالفت برا

افراشت: أَوَّلُ مَنْ شَقَّ الْقَصَا.

نخود سبز: بِسْلَة (در تداول مصریان).

ندای غیبی: هَاتِفٌ غَیْبِيّ.

— این ندای وجدان من است: هَذَا مَا

يُخْلِی عَلَیَّ ضَمِیْرِي.

ندیم، ندیمه: وَصِیْفٌ، وَصِیْفَة.

نرخ، قیمت: سِغْرٌ، ثَمَنٌ.

نرخ آزاد: سِغْرُ الشَّوْقِ.

نرخ اجناس گران است: أَسْعَاؤُ الشَّلَعِ

مُرْتَفَعَة.

نرخ برای مصرف کننده: السَّغْرُ

لِلْمُسْتَهْلِكِ.

نرخ رسمی: السَّغْرُ الرَّسْمِيّ.

نرخ بندی اجباری: التَّشْعِيرَةُ الْجَبَرِیَّة.

نرخ سراسر آور: السَّغْرُ الْمُدْهَل.

نرخ گذاری شهرداری: تَشْعِيرَة

الْبَلَدِیَّة.

نرخها مناسب و ارزان است: الْأَشْعَاؤُ

مُنَاسِبَة، مُغْرَبَة.

نرخهای ما مقطوع است: أَشْعَاؤُنَا

مُحَدَّدَة.

نردبان: سُلَّم.

نردبان ترقی را طی کرد: إِجْتَازَ مَدَارِجَ

الرَّقِیّ.

نزاع بالا گرفت: إِخْتَدَّ النِّزَاعُ، إِشْتَدَّ

النِّزَاعُ.

نزاع را فیصله داد، خاموش کرد:

قَصَمَ النِّزَاعَ.

نزدیک به پایان است: عَلَی وَشْكِ

النِّهَايَة.

نزول، سود، بهره: رِبَا (فَائِدَة).

نژاد من ایرانی است: أَنَا أَنْحَدِرُ مِنْ

أَصْلِ إِرَانِيّ، أَنَا إِرَانِيّ الْأَصْلِ.

— مخلوطی از نژادهای مختلف: خَلِیْطٌ

مِنْ مُخْتَلِفِ الْجِنْسِیَّاتِ.

نسبت مرگ و میر نوزادن: نِشْبَة وَفَاتِ الرُّضْع.

نجهای پوست بدن: الْأَنْسِجَة الْجِلْدِیَّة.

نسل آینده: الْجِلُّ الْقَادِم.

نسل جدید: النَّشْرُ الْجَدِید، الْجِلُّ

الْجَدِید.

نسل جوان: جِلُّ الشُّبَابِ.

— کیست که نسل جوان را تربیب

کند! مَنْ لِي یَتَرْبِیَة جِلِّ الشُّبَابِ؟!،

مَنْ الَّذِي یَتَوَلَّى تَرْبِیَة جِلِّ الشُّبَابِ؟!

نسل کنونی: الْجِلُّ الْحَاضِرُ.

نسل گذشته: الْجِلُّ الْمَاضِي.

نسل مترقی: الْجِلُّ الصَّاعِدُ.

نسنجیده سخن نباید گفت: لَا یَجُوزُ

إِلْقَاءُ الْكَلَامِ عَلَی عَوَاهِنِهِ.

نسیم ملایم: التَّسِیمُ الْعَلِیلُ، التَّسِیمُ

الرَّقِیقُ.

نسیه ممنوع است: الشُّكُّ مَمْنُوعٌ

(در مصر، الْفَقْدُی مَمْنُوعٌ (در عراق).

نشاسته: نَشَا.

نشئه می دهد: یُكَيِّفُ، یُنْعِشُ.

نشان: وَسَامٌ، نِشَان ج نِیَاشِین.

نشان تاج: وَسَامُ التَّاجِ.

— فیلم نشان داده شد: عُرِضَ الْفِیْلِم.

نشانی، آدرس: عُنْوَان.

نشانی منزل: عُنْوَانُ الْمَنْزِلِ.

نشانه گیری می کند: یُصَوِّبُ إِلَى

الْهَدَفِ (یُنَشِّئُ در تداول مصریان).

نشیب و فرازندگی را گذرانیده،

سردو گرم روزگار را چشیده: عَانِی

تَقْلِبَاتِ الدَّهْرِ، مَارَسَ حُلُوقَ الْحَیَاةِ

وَمُرَّهَا، طَوَى شَايِعَ الْحَیَاةِ وَخَفَضَهَا.

نطقی ایراد کرد: أَلْفَى خِطَابًا، أَلْفَى

كَلِمَة.

نظارت بین المللی: الرِّقَابَة الدَّوْلِیَّة.

نظارت می کند: یُشْرِفُ عَلَى...
نظامی: عَشْكَرِيّ.

مرد نظامی: رَجُلٌ عَشْكَرِيّ.

نظریه اجرای انقلاب آموزشی: بِالنَّظَرِ
إِلَى تَنْفِيزِ الثَّوْرَةِ التَّعْلِيمِيَّةِ.

نظریه اجرای قانون...: تَنْفِيزًا لِقَانُونٍ...

نظرتان دراین باره چیست: مَا هِيَ
وَجْهَةٌ نَظَرِكُمَا فِي هَذَا الشَّأْنِ؟

نظر را جلب می کند، جلب نظر می
کند: يَسْتَرْعِي الْإِتْبَاءَ، يَلْفِتُ النَّظَرَ.

از نظر شما گذشت: غُرِضَ عَلَيْكُم.

از هر گونه اظهار نظری پیرامون این
حادثه خودداری کرد: اِمْتَنَعَ عَنِ

الِذْلَاءِ بِأَيِّ تَغْلِيْقٍ حَوْلَ هَذَا الْحَادِثِ.

از یک وجب خاک میهن خود
صرف نظر نمی کنیم: لَنْ نَفَرِّطَ فِي

شِبْرِ مِنْ أَرْضِنَا.

این بحث که از نظر خوانندگان می
گذرد: هَذَا الْبَحْثُ الَّذِي أُقَدِّمُهُ إِلَى

الْقُرَّاءِ...

نظریه استاد: وَجْهَةٌ نَظَرِ الْأُسْتَاذِ، رَأْيُ
الْأُسْتَاذِ.

تسلیم نظریه من می شود: يَتَّصَاعُ
لِرَأْيِي.

نظیر، مانند: نَظِيرٌ، عَدِيلٌ، مَثِيلٌ.

نظیر ندارد، مانند ندارد: لَا مَثِيلَ لَهُ، لَا
نَظِيرَ لَهُ، هُوَ مُنْقَطِعُ النَّظِيرِ.

بی نظیر، بی مانند: بِلَا مَثِيلٍ، بِلَا
نَظِيرٍ.

کتاب بی نظیری است: كِتَابٌ لَا
مَثِيلَ لَهُ، عَدِيمُ النَّظِيرِ.

نعت گوئی اولیاء، اشعار مذهبی:
الثَّوَاشِيخُ.

نعشه (نشئه) می دهد: يُكَيِّفُ، يُنْعِشُ.

نعل اسب: خَدَوَةُ الْفَرَسِ.

نعلبکی: صَحْنُ الشَّاي، طَبَقُ الشَّاي.

نغمه سرایی می کند: يُغَرِّدُ، يَضْدَحُ.

نفتکش: نَاقِلَةُ الْبَثْرُولِ.

نفتکش به گل نشست: جَنَحَتْ نَاقِلَةُ
الْبَثْرُولِ.

نفع: نَفْعٌ، فَائِدَةٌ.

به نفع عموم: لِلصَّالِحِ الْعَامِّ.

نفوذ بیگانه، تسلط بیگانه: التَّفَوُّذُ
الْأَجْنَبِيُّ، السَّيْطَرَةُ الْأَجْنَبِيَّةُ.

نفوذ آب: تَسَرُّبُ الْمَاءِ، نَضْحُ الْمَاءِ.

نفوذ او قوی است: مَزَكَّرَهُ قَوِيٌّ.

صاحب نفوذ است: لَهُ مَزَكَّرٌ قَوِيٌّ.

مناطق نفوذ: مَنَاطِقُ التَّفَوُّذِ.

نقاش: رَسَّامٌ.

نقش اساسی را بازی کرد: لَعِبَ دَوْرًا
أَسَاسِيًّا.

نقش ونگار (تزیینات): التَّزَاوِيْقُ،
الصُّوْرُ.

نقش مهمی ایفا کرد: لَعِبَ دَوْرًا هَامًّا.

نقش میانجیگری را ایفا می کند: يَقُومُ
بِدَوْرِ الْوَسِيْطِ، يَلْعَبُ دَوْرَ الْوَسِيْطِ.

نقشه: خَرِيْطَةٌ، خَارِطَةٌ.

نقشه استعماری: مُخَطَّطُ اسْتِعْمَارِيّ.

نقشه برجسته: الْخَرِيْطَةُ الْمُجَسِّمَةُ.

نقشه برداری: الْمَسْحُ، التَّخْطِيْطُ.

نقشه پیش بینی شده، دسیسه: خُطَّةٌ
مُدْبِرَةٌ.

نقشه ساختمان: تَصْمِيْمُ الْبِنَاءِ.

نقشه شوم: خُطَّةٌ ذِيَّةٌ.

نقشه کشی: التَّخْطِيْطُ، رَسْمُ الْخَرَائِطِ.

نقشه منظم، برنامه منظم: مُخَطَّطٌ
مُنَسَّقٌ، خُطَّةٌ مُنَسَّقَةٌ.

نقشی بر روی کاغذ ماند: ظَلَّتْ جِزْرًا
عَلَى الْوَرَقِ.

نقص و عیب دائمی (در جسم): الْعَاقَةُ

المُسْتَدِيْمَةُ.

نقض مقررات آتش بس: نَقَضَ قَرَارَ
وَقْفِ إِطْلَاقِ النَّارِ.

نقطه اتکا: رَكِيْزَةٌ.

نقطه جهش: نَقْطَةُ الْإِنْطِلَاقِ.

نقل (شیرینی): مُلْبَسٌ.

نقل وانتقالات مرموزین واحدهای

نظامی دشمن: تَنْقِلَاتٌ مُرِيْبَةٌ بَيْنَ
وَحَدَاتِ الْعَدُوِّ.

نقل وانتقالات مرموز درمرز: تَنْقِلَاتٌ

مُرِيْبَةٌ عَلَى الْحُدُودِ.

نگاه کردن: النَّظَرُ.

نگاه کرد: نَظَرَ.

نگاه کن اینجا: اُنْظُرْ هُنَا (بُصْ هُنَا

درلهجه مصر - شوف هُنَا درلهجه
عراق).

نگاههای شره آمیز: النَّظَرَاتُ النَّهْمَةُ.
نگاهی گذرا: نَظْرَةٌ عَابِرَةٌ.

نگرانی: قَلَقٌ.

نگران تو شدم: اِنْشَغَلْتُ عَلَيْكَ.

نگرانم: أَنَا قَلِقٌ.

نگرانی براوضاع حکمفرماست:

الْمَوْقِفُ يَسُوْدُهُ الْقَلَقُ.

ابراز نگرانی کرد: أَعْرَبَ عَنِ قَلْقِهِ.

برایت نگران شدم: أَصْبَحْتُ قَلِقًا

عَلَيْكَ.

نگهبانی: الْحِفَاظَةُ، الْحِرَاسَةُ.

نگهداری: الْحِفَاظَةُ.

نزد خود نگهدار: اِحْفَظْ بِهِ عِنْدَكَ

(خَلِّيْ عِنْدَكَ - عَامِيَانَهُ).

نگهدار (وسیله خود رو و امثال آن):

أَوْقِفْ، وَقِفْ (حَاسِبٌ دَرْتَدَاوِلُ

مصریان).

نما یشخانه، تأثر: الْمَشْرَحُ.

نما یشنامه: الْمَسْرُجِيَّةُ، التَّمْثِيْلِيَّةُ.

نما یشنامه کمدی، تراژدی: تَعْنِیْلَیَّة
 کومیدیَّة، تراجیدیَّة (المأساة).
 نَمَایش هوائی (هواپیما): عَرَضُ جَوِّی،
 اِسْتِغْرَاضُ جَوِّی.
 نماینده: مَندوب، مُمَثِّل، مَبْعوث.
 نمایندهٔ اعزامی سازمان ملل متحد
 درخامیانہ: مَبْعوثُ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ فِي
 الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ.
 نمایندهٔ دانشکده در شورای دانشگاه:
 مُمَثِّلُ الْكُلِّيَّةِ فِي مَجْلِسِ الْجَامِعَةِ.
 نمایندهٔ ایران در سازمان ملل متحد:
 مَندوبُ إِيْرَانِ لَدَى الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.
 نماینده ای فرستاد: أُرْسِلَ مَندوبًا،
 اشْخَصَ مَندوبًا.
 نمایندهٔ فوق العاده سازمان ملل متحد
 در امور آوارگان: مَندوبُ الْأُمَمِ
 الْمُتَّحِدَةِ السَّامِي لِشُعُونِ اللَّاجِئِينَ.
 نمایندگان دولتهای ذینفع در کنفرانس
 پاریس به مذاکرات خود بمنظور
 برقراری صلح درویتام ادامه می
 دهند: يُواصِلُ مُمَثِّلُو الدَّوْلِ الْمُغْنِيَّةِ
 مُحَادَثَاتِهِمْ فِي مُؤْتَمَرِ بَارِيسِ الْمُتَعَقِدِ
 لِأَجْلِ إِقْرَارِ السَّلَامِ فِي فِتْنَامِ.
 نمایندگان سیاسی: رِجَالُ السُّلُوكِ
 السِّيَاسِيِّ.
 نمایندهٔ مجلس: غَضُو مَجْلِسِ الْأُمَّةِ.
 نمایندهٔ ویژه دولت درسمینار پزشکی
 کشورهای آسیایی و آفریقایی:
 الْمَبْعوثُ الْخَاصُّ لِلْحُكُومَةِ فِي الْمُؤْتَمَرِ
 الطَّبِيِّ لِلدَّوْلِ الْأَسِيَوِيَّةِ الْإِفْرِيقِيَّةِ.
 نمایندهٔ ویژهٔ سازمان ملل: الْمَبْعوثُ
 الْخَاصُّ لِلْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.
 نمکدان: مَلَاخَة، مِمْلَحَة.
 نمک شناس است، حق ناشناس است:
 نَاكِزٌ لِلْجَمِيلِ.

نمودار فعالیت: مُنْحَنِي الثَّمَوِ.
 نمونه: نُمُوْدَج.
 نمونهٔ بارز: مَثَلٌ أَعْلَى.
 نمونه های شعری: نَمَازِجُ شِعْرِيَّةِ.
 نمونه وسمبل فضیلت است: مِثَالٌ
 لِلْفَضِيلَةِ.
 نمونهٔ کالا: عَيِّنَةُ السِّلْعَةِ.
 نمونهٔ پارچه رادیدم: رَأَيْتُ عَيِّنَةَ
 الْقَمَاشِ.
 نمونهٔ پیکرهٔ انسان: نُمُوْدَجُ مُجَسِّمِ
 لِجِسْمِ الْإِنْسَانِ.
 نواختن (با آلت موسیقی): الْقَرْفُ.
 نواختن موسیقی: عَزَفُ الْمَوْسِيقِیِ.
 نواختن (نوازش کردن): التَّلَطُّفُ.
 نوارفرودگاه، باند فرودگاه: شَرِیْطُ
 الْمَطَارِ، مَدْرَجُ الْمَطَارِ.
 - دست نوازش به سرش کشید: رَبَّتْ
 عَلَى كَتِفِهِ.
 - گونه اش را نسیم بهاری نوازش می
 داد: كَانَ نَسِيمُ الرِّیْعِ يُدَاعِبُ خَدَّهُ.
 نوازندهٔ آلات موسیقی، موزیسین:
 الْمَوْسِیقَارِ.
 نوباوه گان: الْأَخْدَاثُ، الْأَطْفَالُ.
 نوجوانان: النَّشْءُ، الْمُرَاهِقُونَ.
 نورافکن: كَشَافُ التَّوْرِ.
 نور چشمی (سفارش شده): مَخْشُوبِيَّةِ
 (در تداول مصریان).
 نور چشمی چطوراست: كَيْفَ صِحَّةُ
 الْمَحْرُوسِ.
 نوحاسته (جوان): شَابٌ يَافِعٌ.
 نور ضعیف: ضَوْءٌ خَافِئٌ.
 نور و صدا: بَرْنَامِجُ الصَّوْتِ وَالضَّوْءِ.
 نوسان قیمتها: عَدَمُ اسْتِقْرَارِ الْأَسْعَارِ.
 نوشابهٔ الکلی: مَشْرُوبٌ كُحْلِيٌّ.
 نوش جان: بِالصُّحَّةِ وَالْعَافِيَةِ، بِالْهَنَاءِ
 وَالشِّفَاءِ (صَحْتِينَ دَرْتَدَاوِلِ مَرْدَمِ سُوْرِيَه
 وَلِبْنَانِ).
 نوکر: خَادِمٌ.
 نوکر استعمار: مَطِيَّةُ الْاسْتِغْمَارِ.
 نوکر بیگانه: الْقَمِيلُ الْأَجْنَبِيُّ.
 نوك قلم خود نویس: سِنَّ قَلَمِ الْحَيْرِ.
 (سِلَایَة).
 نونهاال: النَّاشِئُ.
 نهالخانه: مَشْتَلٌ.
 نهال درخت (اصله): الْغَرْسَةُ، الْفَسِيلَةُ،
 الشَّتْلَةُ.
 نهرخروشان: النَّهْرُ الْهَادِرُ.
 نهضت: النَّهْضَةُ، الْانْتِفَاضَةُ.
 نهضت آزادی: نَهْضَةُ الْحُرِّيَّةِ.
 نهضت مشروطیت: الْحَرَكََةُ الدُّسْتُورِيَّةِ.
 نیاز: حَاجَةٌ.
 - من نیاز شدید به این کتاب دارم: أَنَا
 فِي حَاجَةٍ مَاسَّةٍ إِلَى هَذَا الْكِتَابِ.
 نیام شمشیر: غَمْدُ السَّيْفِ.
 نیروی اتم: الطَّاقَةُ الذَّرِيَّةِ.
 نیروی اتمی، سلاح اتمی: الْأَسْلِحَةُ
 الذَّرِيَّةِ.
 نیروی انسانی: الطَّاقَةُ الْبَشَرِيَّةِ.
 نیروی انسانی را به کار بردن:
 اسْتِخْدَامُ الطَّاقَاتِ الْبَشَرِيَّةِ.
 نیروی برق: الطَّاقَةُ الْكَهْرَبَائِيَّةِ.
 نیروی پایداری: قُوَاتُ الْمَقَاوِمَةِ، الْقُوَاتُ
 الشَّعْبِيَّةِ، قُوَاتُ الْقُوَّةِ.
 نیروی پلیس مرکب از ۲۰ نفر...: قُوَّةٌ
 مِنَ الشَّرْطَةِ قِوَامُهَا عِشْرُونَ جُنْدِيًّا...
 نیروی جمبازوشر سوار: جُنُودُ
 الْهَجَانَةِ.
 نیروی چتر باز و هوا برد: قُوَاتُ الْمِظَلَّاتِ.
 نیروی خلاقه: الْقُوَى الْخَلَاقَةُ، الطَّاقَةُ
 الْخَلَاقَةُ.

نیروی دریائی: القُوَّاتُ البَحْرِیَّة، السِّلَاحُ البَحْرِی.
 نیروی زرهی: القُوَّاتُ المَدْرَعَة.
 نیروی زمینی: القُوَّاتُ البَرِّیَّة، السِّلَاحُ البَرِّی.
 نیروی ژاندارمری: قُوَّاتُ الدَّرَكِ.
 نیروی شهربانی: قُوَّاتُ الشُّرُطَة، قُوَّاتُ الأمنِ العام.
 نیروی ضربتی: القُوَّاتُ الضَّارِبَة.
 نیروی کارگری: القُوَّی العَامِلَة.
 نیروی کوماندو، رنجر: قُوَّاتُ الصَّاعِقَة.
 نیروی گشتی، اکیپ سیار نظامی: الدَّورِیَّة العَشْکَرِیَّة.
 نیروی هسته ای: الطَّاقَة النَّوَوِیَّة.

نیروی مبارزه با فساد و تبه کاری: فِرْقَة مُقاوَمَة الإِجْرام.
 نیروی مرزبانی: سِلَاحُ الحُدُود.
 نیروی هوایی: سِلَاحُ الطَّیْران، السِّلَاحُ الجَوِّی، القُوَّاتُ الجَوِّیَّة.
 نیروهای تجزیه طلب: القُوَّی الانفِصالیَّة.
 نیروهای سازمان ملل متحد: القُوَّاتُ الدَّوْلِیَّةُ التَّابِعَة لِلأُمَمِ المَتَّحِدَة.
 نیروهای مبارز، قدرتهای رقیب هم: الجِیْهَاتُ المُنْتَصِرِعَة، القُوَّی المُنْتَصِرِعَة.
 نیروهای متحدین: قُوَّاتُ دَوْلِ المِیْخُورِ، دَوْلُ الاِیْتِلَافِ.
 نیروهای متفقین: قُوَّاتُ الحُلَفَاءِ.
 نیروهای مسلح ما دشمن را درسی

خواهد داد که هرگز فراموش نکند: قُوَّاتُنَا المَسْلُحَة تُلَقِّنُ العَدُوَّ دَرْسا لَنْ یَنْسَاه.
 نزار، بیسه: أَجَمَة، شَجَرَ کَثِیرٌ مُلْتَفٌّ.
 نیک نام است: حَسَنُ الشُّعْمَة، لَهُ شُعْمَة طَیِّبَة.
 نیم رو (تخم مرغ): بَیضٌ مَقْلِی.
 نیمکت: مِثْضَدَة، مَقْعَد (فِي صُفُوفِ المَدْرَسَة).
 نیمه اول سال تحصیلی (ترم اول، سیمستراول): الفَصْلُ الدَّرَاسِیُّ الأوَّلُ، النُّصْفُ الأوَّلُ مِنَ العامِ الدَّرَاسِیِّ.

وابسته: مرتبط، مُنتَم، مُلحق.	شد: دَاهَمَتِ الشُّرْطَةُ بَيْتَ أَحَدِ الْمُهْرَبِينَ.	فیک إلى الله (مِنكَ الله درتداول مصریان بهنگام نفرین).
وابسته بازرگانی: المُلْحَقُ التِّجَارِي.	- میهمان عالیقدر وارد کشور شدند: وَصَلَ إِلَى الْبِلَادِ الضَّيْفُ الْكَبِيرِ.	واگن: عَرَبَةُ الْقِطَارِ.
وابسته فرهنگی: المُلْحَقُ الثَّقَافِي.	وارد کردن کالا: اِسْتِیرَاذُ الْبَضَائِعِ.	واگیر: مُغْدِ.
وابسته مطبوعاتی: المُلْحَقُ الصَّحَفِي.	وازده اجتماع، وامانده اجتماع: حُثَالَةُ الْمُجْتَمَعِ.	- بیماریهای واگیر: الْأَمْرَاضُ الْمُغْدِيَّةُ.
وابسته نظامی: المُلْحَقُ الْعَسْكَرِي.	واژگون کردن حقیقت: تَزْيِيفُ الْوَاقِعِ، قَلْبُ الْوَاقِعِ.	وام طویل المدت: قَرْضٌ طَوِيلُ الْأَمَدِ.
- مؤسسه وابسته: الْمَوْسَسَةُ التَّائِبَةُ.	- اتومبیل واژگون شد (چه شد درتداول عامه): اِنْقَلَبَتِ السَّيَّارَةُ.	وان: وَان، حَوْضٌ لِّلْاِسْتِحْصَامِ (أَنْزَن).
واجد شرایط است: تَتَوَقَّرُ لَدَيْهِ الشَّرُوطُ.	واسطه: وَسِيط.	حوض الاستحمام [کلمه روسیة].
واحد واکپ درمانی و بهداشتی: وَحْدَةٌ طِبِّيَّةٌ.	واقعا: فِي الْحَقِيقَةِ، حَقًّا.	وجب: شَبْر.
واحدهای نمونه ارتش، یکانهای - ارتش: وَحَدَاتٌ رَمْزِيَّةٌ لِلْجَيْشِ.	واقعا جای تأسف است: مِنَ الْمُؤْسِفِ حَقًّا.	وجب به وجب ازسرزمین خود دفاع می کنیم: نُدَافِعُ عَنْ كُلِّ شَبْرٍ مِنْ أَرْضِينَا.
وادر کردن برکار، اجبار برکار: الْإِزْغَامُ عَلَى الْعَمَلِ.	واکس زدن کفش: مَمَسُّ الْحِذَاءِ.	- يك وجب: شَبْرٌ وَاحِدٌ.
- او را بدان کار وادر کرد، مجبور ساخت: أَرْغَمَهُ عَلَى ذَلِكَ الْعَمَلِ.	واکسن آبله: لَقَاحُ الْجُدْرِي.	وجدان بیدار: ضَمِيرٌ يَقِظُ.
وارث: وَرِثٌ.	واکسن فلج کودکان: لَقَاحُ شَلَلِ الْأَطْفَالِ.	وجه را دریافت داشتیم: قَبَضْتُ الْقُلُوسَ.
وارث تاج وتخت: وَرِثُ الْعَرْشِ.	واکسی: مَاسِخُ الْأَحْدِيَّةِ (تَوِيَه جی درتداول عراقیان).	وجه تسمیه: سَبَبُ التَّسْمِيَةِ.
واردات وصادرات: مُسْتَوْرَدَاتٌ، تَصْدِيرَاتٌ، وِارِدَاتٌ، صَادِرَاتٌ.	واکش: رَدُّ الْفِعْلِ.	وجه ضمان اقتصادی: الْإِثْمَانُ الْاِقْتِصَادِي.
واردخانه شد: دَخَلَ الْبَيْتُ.	واکش نشان داد: قَامَ بِرَدِّ الْفِعْلِ.	وحشتناك: مُرْعِبٌ، مُخِيفٌ، مُرَوِّعٌ.
وارد کشور شد: وَصَلَ إِلَى الْبِلَادِ.	واگذاری: التَّفْوِیْضُ، التَّخْوِيلُ، التَّسْلِيمُ.	وحشی ترین حیوان: أَوْغَدُ الْحَيَوَانَاتِ.
- هواپیمای دشمن وارد حریم فضائی کشور شد: اِخْتَرَقَتْ طَائِرَةُ الْعَدُوِّ الْمَجَالَ الْجَوِّيَّ لِلْبِلَادِ.	- خا رابه من واگذار کرد: سَلَّمَنِي الدَّارَ.	- رفتار وحشیانه: الْاضْطِهَادُ.
- اعتراض شما وارد نیست: اِحْتِجَاجُكَ فِي غَيْرِ مَوْضِعِهِ.	- من تو را به خدا واگذار کردم (درمقام دعا یا نفرین): قَوَّضْتُ الْأَمْرَ	وخامت أوضاع: خُطُورَةُ الْمَوْقِفِ، قَدَاحَةُ الْمَوْقِفِ.
- پلیس واردخانه یکی از قاچاقچیان		وخامت اوضاع سیاسی: تَذَهُوْرُ الْمَوْقِفِ السِّيَاسِيِّ، خُطُورَةُ الْمَوْقِفِ السِّيَاسِيِّ.
		وخامت اوضاع اقتصادی: سُوءُ الْحَالَةِ الْاِقْتِصَادِيَّةِ.

ورزش: الرِّياضة.	وسائل شوسه کردن راهها: آلات تَغْيِيد الطُّرُق.	- از اندامش وقار می ریزد: يَنْسَابُ عَلَى جَوَانِبِهِ الْوَقَارُ.
ورزشهای سنگین: آَلَابُ الْقَوَى.	وضع او خوب نیست: حَالَتُهُ لَيْسَتْ عَلَى مَا يُرَامُ.	وقت این سخن هنوز نرسیده: هَذَا الْكَلَامُ سَابِقٌ لِأَوَانِهِ.
ورق بازی: وَرَقُ لَعْبٍ (چتکینه در تداول عراقیان).	وضع بدی دارد: حَالَتُهُ سَيِّئَةٌ.	وقت در شرف اتمام است: الْوَقْتُ عَلَى وَشِكِ الْإِنْتِهَاءِ.
ورق خشک کن: التُّشَاةُ.	وضع خاورمیانه بهبود یافت: تَحَسَّنَ الْمَوْقِفُ فِي الشَّرْقِ الْأَوْسَطِ.	وقت زیادی را صرفه جوئی کرد: وَفَّرَ لِنَفْسِهِ وَقْتًا كَثِيرًا.
ورق زدن کتاب: تَصَفُّحُ الْكِتَابِ.	وضع، خطرناک است: الْمَوْقِفُ خَطِيرٌ.	وقت گذرانی: قَتْلُ الْوَقْتِ، قَتْلُ الْفَرَاغِ.
ورود اطفال ممنوع است: مَمْنُوعُ دُخُولِ الْأَحْدَاثِ.	وضع رقت باری دارد: لَهُ ظُرُوفٌ نَعِيسَةٌ.	وقت گذرانی می کند، دفع الوقت می کند: يَكْسِبُ الْوَقْتَ.
ورود ممنوع است: الدُّخُولُ مَمْنُوعٌ.	وضع روشن شد: تَبَلَّوَرَ الْمَوْقِفُ.	وقت، مناسب است، اوضاع واحوال خوب است: الْفُرْصَةُ مُوَائِبَةٌ، الظُّرُوفُ مُوَائِبَةٌ وَخَسَنَةٌ.
ورود درازای مبلغ...: الدُّخُولُ نَظِيرُ مَبْلَغٍ...	وضع زندگانی: أحوال المعيشة.	وقت نامعلوم: أَجَلٌ غَيْرُ مُسَمًّى.
وزارت اقتصاد: وَزارَةُ الْاِقْتِصَادِ (به فهرست موضوعی مراجعه کنید).	وضع فجیع: صُورَةٌ بَشِيعَةٌ.	وکالت می کند: يُعَالِجُ الْمُحَامَاةَ، يُزَاوِلُ مِهْنَةَ الْمُحَامَاةِ.
وزش باد: هُبُوبُ الرِّياحِ.	وضع کارطوری است که باید تمام روز روی پایم بایستم: طَبِيعَةُ الْعَمَلِ تَتَطَلَّبُ مِنِّي أَنْ أَقِفَ عَلَى قَدَمَيَّ طَوَلَ النَّهَارِ.	وکلاى مجلس شورای ملی، نمایندگان مجلس: أَعْضَاءُ مَجْلِسِ الْأُمَمَةِ.
وزن خالص: الْوِزْنُ الصَّافِي.	وضع مزاجی: الْحَالَةُ الصُّحْبِيَّةُ.	وکیل دادگستری: مُحَامٍ.
وزن کردن: التَّوْزِينُ.	وطن پرست: وَطَنِي.	ولع دارد، حرص می ورزد: عِثْدُهُ جَشَعٌ، خَرِصٌ عَلَى...
وزنه برداری، هالتر زدن: رَفْعُ الْأَثْقَالِ.	وظیفه: الْمِهْمَةُ، الْوَاجِبُ.	ولع در خوردن: الشَّرَاهَةُ فِي الْأَكْلِ.
وزیر: الْوَزِيرُ (در برخی از کشورهای غرب جهان عرب مانند تونس و مراکش وزیر را کاتِبُ الدَّوْلَةِ گویند ما ندکاتِبُ الدَّوْلَةِ لِلشُّؤُونِ الْخَارِجِيَّةِ = وَزِيرُ خَارِجِهِ).	وظیفه است (در پاسخ اظهار تشکر): لَا شُكْرَ عَلَى الْوَاجِبِ.	ولع و لگرد: مُشَرَّدٌ.
وزیر ارتباطات: وَزِيرُ الْمُواصَلَاتِ.	وظیفه سنگینی به گردن گرفته است: حَمَلَ عَلَى عَاتِقِهِ مِهْمَةً خَطِيرَةً.	و مضافا به اینکه...: وَعِلْمًا بِأَنَّ...
وزیر جدید... امروز در دفتر کار خود دروزار تخانه حضور یافت و به کارهای جاری پرداخت: حَضَرَ الْيَوْمَ الْوَزِيرُ الْجَدِيدُ... فِي مَكْتَبِهِ بِمَقَرِّ الْوِزَارَةِ وَتَسَلَّمَ مَهَامَ مَنْصِبِهِ.	- این وظیفه را به من محول نموده اند: أَوْكَلَ إِلَيَّ هَذِهِ الْمِهْمَةَ، كَلَّفْتُ بِهِذِهِ الْمِهْمَةَ.	ویار: الْوَحْمُ.
وزیر مختار: الْوَزِيرُ الْمُفَوَّضُ.	- این وظیفه من است: هَذَا وَاجِبِي.	ویرین مغازه: فَيْتْرِيْنُ الْمَحَلِّ، وَاجِهَةُ الدُّكَّانِ.
وزیر مختاری: الْمَفَوَّضِيَّةُ.	- خدمت زیر پرچم را (وظیفه را) انجام داده است: أَدَّى خِدْمَةَ الْعَلَمِ.	ویران کردن: التَّدْمِيرُ.
وزیر مشاور: وَزِيرُ الدَّوْلَةِ.	- من چنین وظیفه ندارم: أَنَا لَسْتُ مُكَلَّفًا بِذَلِكَ.	ویرگول [،]: سَوَلةٌ.
وسائل حمل و نقل: الْوَسَائِطُ النَّقْلِيَّةُ، الْمُواصَلَاتُ (واژه اخیره کلیه ارتباطات نیز اطلاق می شود).	وفق داشتن بامحیط کار: الْاِنْسِجَامُ مَعَ جَوِّ الْعَمَلِ.	- تأسیسات نظامی ویران گردید: تُسِفَّتْ (دُمِّرَتْ) الْمُثَشَّاتُ الْعَسْكَرِيَّةُ.
	وقار: الْوَقَارُ.	ویرانه های شهر: أَنْقَاضُ الْمَدِينَةِ.
		ویروس: الْفِيْرُوسُ.
		ویلون: الْكَمَنْجَة.

هال، تالار: بَهِو، قَاعَة.	هرچیز بخواهی آماده است: أَيْ شَيْءٍ	هشت: ثَمَانِيَّة.
هالو (عامیانه): غَبِيط، أَجْلَة.	تُرِيدُهُ جَاهِز.	هشتاد سال دارد: لَهُ مِنَ الْعُمُرِ ثَمَانُونَ
هامون، دشت: صَخْرَاء، وَاحَة.	هرزه: سَخِيفٌ، لَفُو.	عائنا، بَلَغَ مِنَ الْعُمُرِ ثَمَانِينَ عَامًا.
هاون: میهراس، هاون.	هرزه گو: لَاغ، مُخَرَّف.	هشدارداد: أَنْذَر.
های های شروع به گریستن کرد:	هرسال بر شما مبارك باشد (در مراسم	هفت: سَبْعَة.
أَجْهَشَ بِالْبُكَاءِ، انْخَرَطَ فِي الْبُكَاءِ.	اعیادگفته می شود): كُلُّ عَامٍ وَأَنْتَ	هفتاد: سَبْعُونَ.
هتك حرمت: اِنْتِهَاكُ الْحُرْمَةِ.	طَيِّبٌ، كُلُّ عَامٍ وَأَنْتَ بِخَيْرٍ.	هفت تیر (اسلحه کمرب): الْمُسَدَّس.
هتل: أُوتِل، فُنْدُق.	هرطور که دولت صلاح بداند: حَسَبَ	هفت تیر کشید: شَهَرَ الْمُسَدَّسَ.
هتل سازی: صِنَاعَةُ الْفَنْدَقَةِ.	ما تَرَاهُ الْحُكُومَةُ.	هفده: سَبْعَةَ عَشَرَ.
هجدهم: الثَّامِنَ عَشَرَ.	هرطور که می خواهی: عَلَى كَيْفِكَ،	هفدهم: السَّابِعَ عَشَرَ.
هجرت کرد، مهاجرت کرد: هَاجَرَ،	كَمَا تَشَاءُ.	هلو: خَوْخ.
نَزَحَ.	هرگاه: عِنْدَمَا، إِذَا.	هلهله (هنگام شادی): زَغَارِيد.
هدف گیری: تَصْوِيبٌ نَحْوَ الْهَدَفِ.	هرگز: أَبَدًا.	هلیکوپتر: هِيلِيكُوبْتِر.
هدف مقدس: الْهَدَفُ الْمُتَشَوُّدُ.	هرگونه: بِأَيِّ صُورَةٍ.	هم آهنگی، سازگاری، همگامی،
هراسان: خَائِفٌ، مُضْطَرِبٌ.	هزار: أَلْف.	تفاهم داشتن: الْمُسَايَرَةُ، التَّجَاوُثُ،
هرج و مرج: الْفَوْضَى.	هزاره: الْمِهْرَجَانُ الْأَلْفِي.	المُجَارَاةُ.
هرچند که: وَإِنْ.	هزینه زندگی: تَكَالِيفُ الْحَيَاةِ.	هماهنگی افراد خانواده: تَجَاوُثُ أَفْرَادِ
- هرچند که مریض باشی، سعی کن	هزینه زندگی ارزان است: تَكَالِيفُ	العَائِلَةِ.
که از کلاس غایب نشوی: وَإِنْ كُنْتَ	الْمَعِيشَةِ رَخِيصَةً.	هم آهنگی بامامی کند: يَتَجَاوُثُ مَعْنَا،
مَرِيضًا فَحَاوِلْ أَلَّا تَغِيبَ عَنِ الصَّفِّ.	هزینه زندگی بالا رفته است: إِزْتَفَعَتْ	يَتَسَايَرُ مَعْنَا، يَتَمَاشَى مَعْنَا.
هرچه: كُلُّ مَا.	تَكَالِيفُ الْحَيَاةِ.	هم اکنون: الْآنَ.
هرچه گفתי صحیح است: كُلُّ مَا قُلْتَهُ	هزینه زندگی گران و سرسام آور	- هم اکنون هواپیما بر فراز آسمان
صَوَابٌ.	است: تَكَالِيفُ الْحَيَاةِ غَالِيَةٌ بِاهْظَةٍ.	فرودگاه به گردش درآمد و خود
هرچه بادا باد: يَكُنْ مَا يَكُنْ (يَخْضَلُ مَا	هزینه ساختمان: تَكَالِيفُ الْبِنَاءِ.	را برای فرود آمدن آماده می کند:
يَخْضَلُ دَرْتَدَاوِلَ مَصْرِيَّانَ).	هزینه سفر: مَصَارِيفُ السَّفَرِ.	الآن تُحَلِّقُ الطَّائِرَةُ فَوْقَ الْمَطَارِ وَهِيَ
هرچه زودتر: بِأَسْرَعٍ مَا يُمَكِّنُ.	هستی: الْحَيَاةُ، الْوُجُودُ، الْعَالَمُ.	تَشْتَعِدُّ لِلْهُبُوطِ.
هرچیز: أَيْ شَيْءٍ، كُلُّ شَيْءٍ.	- تو استاد هستی: أَنْتَ أَسَاز.	همبستگی: التَّضَامُنُ.

همبستگی بین المللی: التضامن الدولي.
 هم بستگی ملتهای آسیا: تضامن شعوب آسیا.
 همچنین، نیز: أيضًا، كذلك.
 همدردی می کند: يُشاطر، يُواسي.
 همدست شدن، دست به دست هم دادن: التَّكْتُل، الاتحاد.
 همراه، ملازم: مُرافق.
 - من به تو همراهی می کنم: أنا أُساعدُكَ.
 همزیستی مسالمت آمیز: التَّعَايشُ السَّلَيمِي.
 همسایه: جار، جمع جيران.
 هم شاگردی من (در محیط مدرسه): زَمِيلِي فِي الدَّرَاسَةِ.
 همشهری: ابْنُ الْبَلَدِ.
 همقطار من (در محیط نظام): دُفَعَتِي فِي الْجَيْشِ (در تداول مصریان).
 همکار: الزَّمِيلُ.
 همکار من (در محیط کار و اداره): زَمِيلِي فِي الْعَمَلِ.
 همکاری بین المللی: التَّعَاوُنُ الدُّوَلِي.
 هم مسلك: الرَّفِيقُ.
 همگان من، همسالان من: أَثَرَانِي، أَقْرَانِي، أَشْبَاهِي.
 هم میهن: الْمَوَاطِنُ.
 همه، قاطبه: زُمَّة، كُلُّ، جَمِيعُ، كَافَّةُ.
 همه افراد ملت برای بدرقه رهبر و پیشوای خود در فرودگاه حضور یافته بودند (گردآمده بودند): كَانَ قَدْ حَضَرَ جُمُهورُ الشَّعْبِ إِلَى الْمَطَارِ، قَدْ اجْتَمَعَ جُمُهورُ الشَّعْبِ فِي الْمَطَارِ لِتَوْدِيعِ زَعِيمِهِمْ وَقَائِدِهِمْ.
 همه اموال را گرفتیم: أَخَذْنَا الْمَالَ بِزَمَّتِهِ.

همه چیز آماده است: كُلُّ شَيْءٍ جَاهِزٌ مُمَهَّدٌ.
 همه چیز را در راه میهن خود فدا و قربانی کرد: ضَحَّى بِكُلِّ غَالٍ وَرَخِيسٍ فِي سَبِيلِ وَطَنِهِ.
 همه دانشجویان دانشکده در امتحانات سال تحصیلی گذشته قبول شدند: نَجَحَ طُلَّابُ الْكُلِّيَّةِ عَنْ آخِرِهِمْ فِي امْتِحَانَاتِ الْعَامِ الدَّرَاسِيِّ الْمَاضِي.
 همه روزه، روزانه: يَوْمِيًّا.
 همه مردم: كَافَّةُ النَّاسِ، جَمِيعُ النَّاسِ.
 همه مردم از خانه های خود بیرون آمدند...: خَرَجَ النَّاسُ عَنْ بَكَرَةِ أَبِيهِمْ.
 همین است، درست است: هُوَ هَذَا (وَيُسْتَعْمَلُ هَذَا التَّعْبِيرُ أَيْضًا لِتَضَدِيقِ كَلَامِ الْمُتَكَلِّمِ بِمَعْنَى [صَحِيحٌ، كَذَلِكَ، هَكَذَا]).
 هندوانه: بَطِيخ (در تداول مصریان) رَقِي (در تداول عراقیان).
 هنریشه سینما: مُمَثِّلُ السِّينِمَا.
 هنرمند، هنرور: فَنَّان.
 هنگ: فَوْج.
 هنگ پیاده: فَوْجُ الْمَشَاةِ.
 هنگ زره پوش: فَوْجُ الْمُدْرَعَةِ.
 هنگ مخابرات: فَوْجُ الْإِشَارَةِ.
 هنوز: بَعْدُ، لَمْ...، لَا يَزَالُ.
 هنوز پرده بالا نرفته است: السُّتَارُ مُشَدَّلٌ بَعْدُ، السُّتَارُ لَمْ يَزَلْ مُشَدَّلًا، لَمْ يُرْفَعْ السُّتَارُ.
 هنوز تاریخ امتحانات تعیین نشده است: لَمْ يُحَدَّدْ بَعْدُ مَوْعِدُ الْامْتِحَانَاتِ.
 هنوز تحقیقات ادامه دارد: التَّحْقِيقَاتُ لَا

تَزَالُ مُسْتَمِرَّةً.
 هوا: الْجَوُّ، الطَّقْسُ.
 هوا لطیف است: الطَّقْسُ جَمِيلٌ.
 هوا ملایم است: الْجَوُّ لَطِيفٌ.
 هوای آزاد: الْهَوَاءُ الطَّلَقُ.
 هوای آزاد و خوبی است: الطَّقْسُ طَلَقٌ جَمِيلٌ.
 - دالان هوایی: الْمَرُّ الْجَوِّي.
 هواپیما: الطَّائِرَةُ.
 هواپیما آماده پرواز است: تَسْتَعِدُّ الطَّائِرَةُ لِلْإِقْلَاعِ.
 هواپیما از زمین فرودگاه به پرواز درآمد: أَقْلَعَتِ الطَّائِرَةُ مِنْ أَرْضِ الْمَطَارِ.
 هواپیما از قلمرو هوایی ایران گذشت، آسمان ایران را ترك گفت: غَادَرَتِ الطَّائِرَةُ الْمَجَالَ الْجَوِّيَ لِإِيرَانَ.
 هواپیمائی، هوانوردی: الْمِلَاحَةُ الْجَوِّيَّةُ.
 هواپیما بر فراز فرودگاه به گردش درآمد: حَلَّقَتِ الطَّائِرَةُ فَوْقَ الْمَطَارِ.
 هواپیما در فرودگاه به زمین نشست: هَبَطَتِ الطَّائِرَةُ عَلَى أَرْضِ الْمَطَارِ.
 هواپیمای اکتشافی: الطَّائِرَةُ الْاِسْتِطْلَاعِيَّةُ.
 هواپیمای باربری: طَائِرَةُ الشُّحْنِ.
 هواپیمای بمب افکن: قَاذِفَةُ الْقَنَابِلِ، ج قَاذِفَاتُ الْقَنَابِلِ.
 هواپیمای جت: الطَّائِرَةُ الثَّقَاتَةُ.
 هواپیمای جنگی: الطَّائِرَةُ الْمُقَاتِلَةُ.
 هواپیمای چهار موتوره: الطَّائِرَةُ ذَاتُ أَرْبَعِ مُحَرِّكَاتٍ.
 هواپیمای حامل میهمان عالیقدر روی بانده فرودگاه به زمین نشست: هَبَطَتِ الطَّائِرَةُ الَّتِي تُقَلُّ الضَّيْفَ الْكَبِيرَ عَلَى شَرِيطِ الْمَطَارِ (أَرْضِ الْمَطَارِ).

هواپیمای دشمن به حریم فضایی -	- در آن هنگام: جیندَاک، وفتَدَاک، آنَدَاک، اِذَاک.	هیئت نمایندگی ایران در سازمان ملل متحد: الوفْدُ الإيراني فی مُنظَمَةِ الأمم المتحدة.
کشور تجاوز کرد: خَرَقَتْ طَائِرَةُ	هوس بازی: التَّهْوُس.	هیئت نمایندگی ایران در کنفرانس مبارزه بایسوادی: الوفْدُ الإيراني فی مؤتمر مكافحة الأُمیّة.
العدُو أجواء المملَکة، اختَرَقَتْ طَائِرَةُ	- مردی هوس باز است: رَجُلٌ مُتَهَوِّس.	هیئت اعزامی (در امور علمی): البعثّة.
العدُو المَجالَ الجَوّی لِلْمَمْلَکة.	هوور کرافت: المَرْکَبَةُ الحَوّامَة.	هیئت اعزامی (در امور سیاسی واقتصادی): وفْد.
هواپیمای دوموتوره: الطَّائِرَةُ ذاتُ مُحرَکَین.	هویج، زردک: جَزَر.	هیاهو: ضَجَّة، ضَوْضاء.
هواپیمای سربازبری: طَائِرَةُ نَاقِلَةٌ لِلجُنُود.	هیئت امناء: مَجلِسُ الأَمْناء.	هیئت امناء: مَجلِسُ الأَمْناء.
هواپیمای شکاری: الطَّائِرَةُ القَنَاصَة.	هیئت بازرسی و نظارت بین المللی: هیئَةُ الرّقابة الدّولَیّة.	هیئت نویسندگان: هیئَةُ التَّخْرِیر، جَمعیّةُ التَّخْرِیر.
هواپیمای غول پیکر: الطَّائِرَةُ الضَّخْمَة.	هیئت باستانشناسی: بَعثَة خُبراءِ الآثار.	هیچکس نیامد: ما حَضَرَ أَحَدٌ (ولا أَحَدُ جاء).
- یک اسکادران هواپیمای جت جنگنده هواپیمای حامل میهمان عالیقدر را همراهی می کردند: وَکانَ سِرْبٌ مِنَ الطَّائِرَاتِ المقاتِلَة النّفاثة یُرافِقُ الطَّائِرَة الّتی تُقِلُّ الضَّیْفَ الکبیر.	هیئت حسن نیت: بَعثَة الصّدَاقَة.	هیچیک از این کتابهارانخوانده ام: ولا واحد مِنْ هَذِهِ الکُتُبِ قَرَأْتُهُ، ما قَرَأْتُ أیّ کِتَابٍ مِنْ هَذِهِ الکُتُبِ.
هنگام: وَقْتُ، حَین.	هیئت دولت: مَجلِسُ الوُزراء.	هیدروژن: هیدروجین.
هنگام نماز فرارسید: حانَ وَقْتُ الصَّلَوة.	هیئت منصفه در دادگاه: هیئَةُ المُحلفین فی المَحکَمَة.	- بچ هیدروژنی (هسته ای): المُثَبِّلَة النّوویّة (الهیدروجینیّة).
هنگامی که آمدم: جَیْما جِئْتُ.	هیئت مطبوعاتی: وفْدُ صَحَفِیّ.	
- در این هنگام: جَیْئِذ، وَفْتِئِذ، عِنْدَئِذ.	هیئت میهماندار: بَعثَة الشَّرَف.	

یابو: الحصان الذي يُسْتَحْدَم لِتَقْلِ
الحُمُولَةِ.
یادآوری: التذکیر.
- به من یاد آوری کرد: ذکرنی.
- مرا یاد آوری کن: ذکرنی.
یادبود: ذکرى.
یادبود روز تولد پیامبر: ذکرى یومِ
المَوْلِدِ النَّبَوِيِّ ﷺ.
یادبود شهدا: تَخْلِيدُ الشُّهَدَاءِ.
- به یاد تو بودم: کُنْتُ فِي خَاطِرِي،
خَطَرْتُ بِهَالِي.
- ستون یادبود (بنای...): نُصْبُ
تَذْكَارِي.
- مجلس یادبود: حَفْلُ التَّائِينَ.
یادم آمد: تَذَكَّرْتُ.
یادم رفت: نَسِيتُ.
یادداشت (دفتر): الْمَفْكَرَةُ.
یادداشت (نامه): الْمَذْكُرَةُ.
یادداشت اعتراض آمیز: مُذْكَرَةُ
اِخْتِجَاجٍ.
یادداشت روزانه: مَفْكَرَةُ يَوْمِيَّةٍ.
یادش بخیر: اللهُ يُمْسِيهِ بِالْخَيْرِ.
یادگاری: هَدِيَّةٌ، ذِکْرَى.
یاد گرفت: تَعَلَّمَ.
یار: حَبِيبٌ، حَبِيبَةٌ.
یاران: أَحْبَابٌ، حَبَابٌ، أَصْحَابٌ، رِفَاقٌ.
یارای این کارراندارد: لَا قُدْرَةَ لَهُ عَلَى

هَذَا الْعَمَلِ.
یاری، کمک: نَجْدَةٌ.
- مرا یاری کرد: نَصَرَنِي.
یاغی: مُتَمَرِّدٌ، طَاغٍ.
یاغی شد: تَمَرَّدَ، طَغَى.
یافت می شود: يُوجَدُ.
- او را یافتم: وَجَدْتُهُ، عَثَرْتُ عَلَيْهِ.
یاوه گوئی، یاوه سرائی: التَّخْرِيفُ.
یاوه گوئیها: أَبَاطِيلُ، أَرَاجِيفُ.
- سخن یاوه می گوید: يُخَرِّفُ.
یخ: ثَلْجٌ.
یخ بندان: تَجْمِيدُ الْمِيَاهِ.
یخچال: ثَلَاجَةٌ.
یدک کش اتومبیل: مَقْصُورَةُ السَّيَّارَةِ.
یغماگری: النَّهْبُ.
یقه پیراهن: يَاقَةُ الْقَمِيصِ.
یک اینج: بَرَصَةٌ.
یک پرس شام: وَجِبَةٌ عِشَاءٍ.
یک پرس غذا برای من بیار: هَاتِ لِي
وَجِبَةً أَكُلُ.
یکتابروستی: التَّوْحِيدُ.
یکتا پرست: مُوَحِّدٌ.
یک جابگیر: خُذْ مَعَ بَعْضِ (عامیانه).
یک جانبه: مِنْ طَرَفٍ وَاحِدٍ.
یک چندی گذشت: مَضَتْ بُرْهَةٌ مِنَ
الزَّمَنِ.
یک دست دندان مصنوعی: طَقْمُ

الْأَسْنَانِ.
یک دست فنجان چای: طَقْمُ فَنَاجِينِ
شاي.
یک دست لباس مردانه: بِذْلَةٌ، بِذْلَةٌ.
یک دفعه: مَرَّةً وَاحِدَةً، بِصُورَةٍ مَفَاجِئَةٍ.
یک دنده: لَجُوجٌ.
یکدیگر رادراغوش گرفتند: احْتَضَنَ
أَحَدُهُمَا الْآخَرَ.
یک راست: مُسْتَقِيمٌ (دُغْرِي در تداول
مصريان).
یکسان: مُسَاوٍ، بِصُورَةٍ مُتَسَاوِيَةٍ.
یک ستون پلیس مرکب از پنجاه نفر،
قاجاقچیان را تعقیب نمود: طَارَدَتْ
الْمُهْرَبِينَ قُوَّةً مِنَ الشَّرْطَةِ قَوَائِمُهَا
خَمْسُونَ عَشْرَكْرِيًا.
یک سخنگوی نظامی اظهار داشت:
صَرَخَ نَاطِقُ عَشْكَرِيٍّ.
یکسره (در اصطلاح بلیط مسافرت):
تَذْكِرَةُ الذَّهَابِ فَقَطْ.
یکسره کردن کار، فیصله دادن: حُلُّ
الْعَمَلِ نِهَائِيًّا.
یک صبحانه بیاور: هَاتِ وَجِبَةَ إِفْطَارٍ
(رَبُّوْق در تداول مردم سوریه و لبنان
و عراق).
یک ظرف خوراک: طَبَقٌ أَكْلٍ، صَحْفٌ
طَعَامٍ.
یک عدد نان بده: هَاتِ رَغِيفًا وَاحِدًا.

<p>- از یوغ استعمار رهائی یافت: تَخَلَّصَ مِنْ نِيرِ الْاِسْتِعْمَارِ. یونجه، علف: بِزْسِيمِ. ییلاق، گردش تابستانی: مَصِيفٌ، اِصْطِيفَا.</p>	<p>(ارْتَبَكَ). یکی به دو کردن: تَشَاخُنْ، مُشَاخِرَةٌ. یگانه: وَحِيدٌ. یورش آوردن: الزَّخْفُ. - ارتش یورش آورد: زَخَفَ الْجَيْشُ. یوزپلنگ: فَهْدٌ. یوغ استعمار: نِيرُ الْاِسْتِعْمَارِ.</p>	<p>يك فرم از کتاب: مَلَزَمَةٌ مِنَ الْكِتَابِ. يك قاچ خربزه به من بده: أَعْطِنِي لَاحَةً مِنَ الْبَطِيخِ (الشَّمَامِ در تداول مصریان). یکنواخت زندگی می کند: يَعِيشُ عَلَى وَتِيرَةٍ وَاحِدَةٍ. يك وعده غذا: وَجْبَةٌ أَكُلِ. يکه خورد: فُوجِيَّ بِأَمْرِ غَيْرِ مُتَرَقَّبِ</p>
--	--	--

استدراک

« آ - ا »

آب پرتقال، آب انار: عَصِيرُ الْبُرْتَقَالِ، عَصِيرُ الرُّمَانِ (رجوع به آب میوه شود). آبستن، حامله: حَامِلٌ. آپارتمان چهارطاقه بادستگاه تهویه مطبوع: شَقَّةٌ ذَاتُ أَزْبِجٍ عُرْفٍ مُزَوَّدَةٍ بِجِهَازِ تَكْيِيفِ الْهَوَاءِ (رجوع به آپارتمان شود). آثار تاریخی، آثار باستانی: الْأَنْثَارُ الْقَدِيمَةُ، الْأَشْيَاءُ الْأَثَرِيَّةُ. آثار شهر: مَعَالِمُ الْمَدِينَةِ. - از آثار شهردیدن کرد: زَارَ مَعَالِمَ الْمَدِينَةِ. آرام باش: هَذِهِ نَفْسُكَ. آرامش: هُدُوءٌ (رجوع به آرامش شود). آرد: ذَقِيقٌ. آرمانهای ملی: الْمَثَلُ الْقَوْمِيَّةُ. آزاد شد، از زندان بیرون آمد: أُفْرِجَ عَنْهُ، أُطْلِقَ سَرَاحَهُ، خَرَجَ مِنَ السُّجُنِ. آزادیخواهان: أَخْرَارٌ. - از آزادی کامل برخوردار است: يَتَمَتَّعُ بِحُرِّيَّةٍ كَامِلَةٍ. آستر: بِطَانَةٌ (این واژه بمعنای اطرافیان نیز بکار می رود). آسمان، ابری است: السَّمَاءُ مُعْجَمَةٌ. آش: شُرْبًا. آشامیدنی خُحْكَ (نوشابه غیر - الکلی): مُرَطَّبَاتٌ (در تداول مصریان،	رجوع به آب میوه شود). آفتاب زدگی: ضَرْبَةُ الشَّمْسِ. آماده باش (در اصطلاح نظامی): حَالَةُ الْإِسْتِعْدَادِ، حَالَةُ التَّأَمُّبِ فِي الْجَيْشِ. آماده شد: اسْتَعَدَّ، أَعَدَّ نَفْسَهُ. آمادگی جنگی بخود گرفته است، آرایش جنگی بخود داده است: اتَّخَذَ حَالَةَ التَّأَمُّبِ لِلْقِتَالِ. آمولانس: سَيَّارَةُ الْإِسْعَافِ. آهنگر: حَدَادٌ. ابر: غَيْمٌ، مَحَابٌ. اتفاق افتاد: حَدَثَ. اتفاقی، تصادفی: صُدَفَةٌ. اتومبیل سواری: سَيَّارَةُ الرُّكُوبِ. اجتماع ایرانی، جامعه ایرانی: الْمُجْتَمَعُ الْإِيرَانِيّ. - هرگونه اجتماعی ممنوع است: مَمْنُوعُ أَيِّ تَجَمُّعٍ. اخراج از خدمت: الْقَضَلُ مِنَ الْوُظَيْفَةِ (رجوع به اخراج شود). ادارات خارج از مرکز: الْإِدَارَاتُ الْمَحَلِّيَّةُ. اداره آگاهی: إِدَارَةُ الْمَبَاحِثِ. اداره امور کشور: تَنْشِيرُ أُمُورِ الْبِلَادِ. اداره روابط عمومی: إِدَارَةُ الْعِلَاقَاتِ الْعَامَّةِ. اداره هواشناسی پیش بینی کرد: تَنْبَأَتْ	مَصْلَحَةُ الْأَرْصَادِ الْجَوِّيَّةِ (رجوع به - اداره هوا شناسی شود). ادامه داد: وَاصَلَ. - به سخنان خود ادامه داد و گفت: اسْتَطَّرَ قَائِلًا، أَرَدَفَ قَائِلًا. ادای وظیفه کرد: أَدَّى الْوَاجِبَ. ارتش براوضاع کاملاً مسلط است: الْجَيْشُ مُسَيِّطٌ عَلَى الْمَوْقِفِ تَمَامًا. ارده: طَحِيَّةٌ (ونام نوعی سالاد معروف در مصر است). ارز خارجی: عُمْلَةٌ صَعْبَةٌ (رجوع به - ارز شود). استرداد اراضی اشغال شده: اسْتِعَادَةُ الْأَرْضِ الْمُخْتَلَّةِ. استعمار آخرین لحظات زندگی خود را می گذرانند: الْاسْتِعْمَارُ يَلْفِظُ أَنْفَاسَهُ الْأَخِيرَةَ. اسکناس: عُمْلَةٌ وَرَقِيَّةٌ، وَرَقٌ مَضْرُوفِيّ. اسکناس جعلی: عُمْلَةٌ مُزَيَّفَةٌ. اشتباه میکنی: أَنْتَ غَلَطَانِ. اظهارات نماینده دولت: تَضَرُّيحاتُ مَنْدُوبِ الْحُكُومَةِ. اعتصاب سر تاسری: إِضْرَابٌ شَامِلٌ. اعزام کرد: أَوْفَدَ. اعصابم خرداست: أَغْصَابِي مُخْطَمَةٌ. اعطای نشان: مَنَحَ الْوَسَامِ. اعمال خشونت آمیز: الْأَضْطِهَاذُ
---	--	---

<p>اوضاع بین المللی روبوخامت نهاده است: تَذَهُورُ الْمَوْقِفِ الْعَالَمِيِّ (رجوع به اوضاع شود). اهتمام خود را باین امر معطوف داشت: رَكَّزَ اهْتِمَامَهُ عَلَى هَذَا الْأَمْرِ. - مورد اهتمام قرار گرفت: وَقَعَ مَوْقِعَ الْاهْتِمَامِ. ایادی ییگانه: عُمَلَاءُ. ایراد سخنرانی: إلقاء الكلمة (رجوع به سخنرانی شود). ایراد می گیرد: يَشْتَشِكُلُ. اینان (اینها) وطن پرست هستند: هَؤُلَاءِ وَطَنِيُونَ.</p>	<p>انرژی می دهد: يُغْطِي النُّشَاطَ. ان شاء الله بلا دور است (به بیمار): بَعْدَ الشَّرِّ (درمصر). انعکاس: صَدَى، دَوِّي (رجوع به انعکاس شود). اوج: ذُرْوَةٌ. اوج گرفت (هواپیما): حَلَقَتِ الطَّائِرَةُ فِي الْجَوِّ، ارْتَفَعَتِ الطَّائِرَةُ فِي الْجَوِّ (رجوع به اوج گرفتن شود). - باوج خود رسید: بَلَغَ ذُرْوَتَهُ. اوضاع روزبروز وخیمتر می شود: الْمَوْقِفُ يَزْدَادُ خُطُورَةً يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ. اوضاع بسیار وخیم است: الْمَوْقِفُ خَطِيرٌ لِلْغَايَةِ، الْمَوْقِفُ فِي غَايَةِ الْخُطُورَةِ.</p>	<p>(رجوع به رفتار شود). افتخارات ملی: أَمْجَاد، مَفَاخِرُ قَوْمِيَّةٍ. افزایش هزینه زندگی: ارْتِفَاعُ تَكَالِيفِ الْحَيَاةِ. امکانات: إمكانيات. املاک: مُمْتَلَكَاتُ. املاک، اراضی: عقارات، ضیاع. انبار مهمات: مَخْزَنُ الْأَسْلِحَةِ. انداختن: الرَّمي. - دورش انداخت: رَمَاهُ بَرَّةً (درمصر). - سنگ انداخت: رَمَى الْحَجَرَ، (مَجَازًا) عَرَقَلَ الْأُمُورَ. اندى: نَيْفٌ. - یکسال واندى: عَامٌ وَنَيْفٌ.</p>
---	--	--

«ب»

سواد عیونه!	(رجوع باستحضار شود).	باد: ریخ.
برنامه دولت جدید: المنهج الوزاري	باغبان: بُستانِي.	باچرخ اتومبیل: هَوَاءٌ عَجَلَةُ السَّيَّارَةِ.
للحكومة الجديدة.	باقی مانده: المتبقي، الفاضل (در تداول	باد، درخت را بشدت تکان داد:
برنامه ریزی: التخطيط.	مصريان).	زَعَزَعَتِ الرِّيحُ الشَّجَرَةَ.
بروفق مراد است: على ما يُرام.	- به ظهر چقدر باقی است: كم	بادشدید، بادتند: ريخ عاصفة، ريخ
بزار، پارچه فروش: بائع الأقمشة، بزاز	المتبقي للظهر، كم بقي إلى الظهر؟	هائجة.
(در عراق).	- از غذا خیلی باقی مانده است: بقي	بادکره: منفوخ.
بعنوان يك دانشجو می تواند از	كثير من الأكل، تبقى كثير من الطعام	بادکرده است روی آب (جسم و امثال
تخفيف بهای بلیط قطار استفاده	(غذای باقیمانده ته سفره رافعات المائدة	آن): طَفَحَ عَلَى الْمَاءِ.
کند: يَسْتَطِيعُ يَوْضِفُهُ طَالِبًا أَنْ يَسْتَفِيدَ	گویند).	بادکرده است بخودش (کنایه -
من تخفيض سعر تذكرة القطار.	بازارسبزی فروشها: سوق الخضار.	از تکبر): نَفَسَ.
بعنوان ناظر می تواند در جلسات	بازرگانان، صاحبان صنایع: التجار،	بار: حُمُولَةٌ (رجوع به بارشود).
کنفرانس شرکت کند: يُمكنه	رجال الأعمال.	باران سیل آسیا: الأمطار الغزيرة.
بصفتیه مراقباً أَنْ يَشْتَرِكَ فِي جَلَسَاتِ	بازگشتن: العودة، الرجوع.	باران بشدت می بارد: يَشْقُطُ الْمَطَرُ
المؤتمر.	- به میهن بازگشت: عادَ إِلَى الْوَطَنِ.	بَغَزَارَةٍ، السَّمَاءُ تُنْطِرُ بِشِدَّةٍ.
بقچه: بُقْجَه (در تداول عامه).	- بخانه بازگشت: رَجَعَ إِلَى الْمَنْزِلِ.	بارانهای موسمی: الأمطار المحلية
بقول معروف...: على رأي المثل	- از رأی خود بازگشت: تَرَجَّعَ عَنْ	(رجوع به باران شود).
(در مصر).	رأيه.	بار زندگی: عبء الحياة.
بلوفزن است: نتاش.	به درك، به جهنم: فِي سِتِّينَ دَاهِيَةٍ	بازار سیاه: السوق السوداء.
بمهای هدایت شونده: القنابل الموجهة	(در مصر).	بازار یابی برای فروش کالا: تسويق
(رجوع به بمب شود).	بدار آویخته شد: شُنِقَ، أُعِدِمَ شَنْقًا.	البضاعة.
بنای یادبود: رجوع شود به ستون یادبود.	بدرقه کردن، مشایعت کردن: التوديع.	بازرس شهرداری: مُراقِبُ التَلْدِيَّاتِ.
بورس سهام: بورصة الأوراق المالية.	- اورا تافر ودگاه مشایعت کرد: ودَّعه	باطلاع مقامات مسؤول رسانید: أَتْلَغَ
بیات است (نان): الخبز بايت.	إلى المطار.	الجهات المشؤلة (رجوع به مقامات
بی ادب، بی تربیت: قَلِيلُ الْأَدَبِ.	بدرود زندگی گفت: فارق الحياة.	شود).
بیانات: کَلِمَات، تَصْرِيحَات.	بدك نیست: لیس بَطَالًا (در مصر).	باطلاع جنابعالی میرساند: يُحِيطُ
بیانات نخست وزیر: کَلِمَاتُ رَئِيسِ	برای خاطر چشم و ابرویش!: لِأَجْلِ	سِيَادَتِكُمْ عِلْمًا، يُفِيدُ سِيَادَتِكُمْ عِلْمًا

بیکار: عاِطِلْ (رجوع به بیکار شود). بیماری آبله: وَبَاءُ الْجُدْرِيّ (رجوع به بیماری شود).	بیچاره اش کرد، حسابی کوبیدش: بِيْجَارَه بَهْدَلَه. بیرحمانه: بِكُلِّ قَسَاوَةٍ، بِلا رَحْمَةٍ. بی شرم: قَلِيلُ الْحَيَاءِ.	الوزراء. بیانات دولت: تَصْرِيحَاتُ الْحُكُومَةِ. بیانیۀ مشترک: بَيَانٌ مُّشْتَرَكٌ (رجوع به اعلامیه مشترک شود).
--	---	--

«پ»

پادشاه: مَلِك، عَاهِل.	پروانه: فَرَاشَة.	- از من پنهان میکند: يُخَبِّئُ عَنِّي (در مصر).
پارابلوم کشید: شَهَرَ الْمُسَدَّسَ.	پروانه کار: تَضْرِيحُ الْعَمَلِ، رُخْصَة الْعَمَلِ.	پودر: بُوْدْرَة.
پارابلوم بدست وارد شد: دَخَلَ شَاهِرًا الْمُسَدَّسَ.	پرورش یافت: تَرَعَّرَغَ، تَرَبَّى.	پوشالی: مُزَيِّف (رژیم پوشالی: الْحُكْمُ الْمَزَيِّف).
پارچ: ذُلُكَة (در عراق، رجوع به پارچ شود). طبق طعام کبیر من البلور او المعدن.	پرونده: إِضْبَارَة (در عراق، رجوع به پرونده شود).	پوشش: غِطَاء.
پارس می کند: يَغْوِي.	پرهیز از خطر: الْاِخْتِرَاسُ.	- روی خود را پیوش: غَطَّ نَفْسَكَ.
پارو (در نانوایی): مَطْرَحَة.	پرهیز از غذا: الْاِحْتِمَاءُ مِنْ أَكْلِ.	پوشیدن لباس: اِزْتِدَاءُ الْمَلَابِسِ.
پاکترین آرزوهای خود را همراه با...: أَطْيَبُ تَمَنِّيَاتِي الْقَلْبِيَّةِ مَضْحُوبًا (مَشْفُوعًا)...	پرید (کبوتر): طَارَ.	پیاده رفتن سرکار: ذَهَبْتُ إِلَى الْعَمَلِ.
پاکت سربسته: ظَرْفٌ مُغْلَقٌ (رجوع به پاکت شود).	پرید (انسان): قَفَزَ، نَطَّ (در مصر).	ماشینا علی القَدَمَينِ (در مصر).
پاکت نویس: مُبَيِّضَة (رجوع به پاکت نویس شود).	پستان: ثَدْي، نَهْد، بَزْ (در مصر).	پیدايت نیست: مَا أَحَدٌ يَشُوفُكَ (عامیانه، رجوع به کجا هستی شود).
پالان: وَكَاف، رَحْلُ الدَّائِيَة.	پستان حیوان: ضَرْع.	پی دری: مُتَوَاصِل (رجوع به پی دری شود).
پاورقی: هَامِشُ الصَّفْحَةِ.	پست است (انسان): وَاطِي (در مصر).	- بمبارانهای پی دری: الْغَارَاتُ الْجَوِّيَّةُ الْمُتَوَاصِلَة.
- شخص پخته ای است: رَجُلٌ نَاضِجٌ (رجوع به پخته شود).	پسندیده نیست...: لَيْسَ مِنَ الظَّرِيفِ.	پیش بند: صَنْدَرِيَّةُ الْعَمَلِ (در عراق، رجوع به پیش بند شود).
پراکنده: مُبْتَعَثَرٌ.	پشت: ظَهْر، خَلْفَ، وَرَاءَ.	پیش خدمت اتاق رئیس: فَرَّاشُ مَكْتَبِ الرَّئِيسِ.
پرتگاه: هَاوِيَّةٌ، هُوَّةٌ (رجوع به لبه شود).	پشت بام: سَطْحُ الْمَنْزِلِ، فَوْقَ السَّطْحِ.	پیشرفت نکرده است: لَمْ يُخْرِزْ تَقْدُّمًا.
پرت شد: سَقَطَ.	پشت سرهم آمدند: جَاءُوا مُتَعَاقِبِينَ، جَاءُوا وَرَاءَ بَعْضِ.	پیش نرفته است: لَمْ يَتَقَدَّمْ.
پرچم باهتزاز درآمد: رَفَّرَ الْعَلَمُ (رجوع به پرچم شود).	پشت میله های زندان: خَلْفَ قُضْبَانِ السَّجْنِ، خَلْفَ أَشْوَارِ السَّجْنِ.	پیشروی نیروهای مسلح بسوی...: تَقَدَّمُ الْقَوَاتِ الْمُسَلَّحَةِ نَحْو....
پرچم برافراشته شد: رَفَعَ الْعَلَمَ.	پشگل گوسفند: رَوْتُ الْغَنَمِ.	- این واحد صنعتی نما یشگر پیشرفت کشور ما است: هَذِهِ الْوَحْدَةُ الصَّنَاعِيَّةُ تُمَثِّلُ تَقَدُّمَ بِلَادِنَا.
پرواز هوایی: الطَّيْرَانُ الْجَوِّي.	پنجه آفتاب است: فِي غَايَةِ الْجَمَالِ (لِلْمُبَالَغَةِ فِي وَضْفِ جَمَالِ الْمَرْأَةِ).	
	پنجه درافکندن: الْمُنَاشِبَة.	
	پنجه شیر: مِخْلَبُ الْأَسَدِ.	
	پنکه: مِرْوَحَة (رجوع به باد بزن شود).	
	پنهان شد: اخْتَفَى.	

پیش نویس نامه: تَشْوِيْدُ الْخِطَابِ.	عطاءات (درمصر) طَلَبَات (درسوریه).
پیش نویس قرارداد تنظیم شد: نُظْمُ	پیشوا: زَعِيْمٌ، قَائِدٌ، رَائِدٌ.
الْاِثْفَاقُ الْمُبْدِئِي (رجوع به پیش نویس	پیشوایان: زُعَمَاءُ، أَقْطَابُ.
شود).	پیشوند، پسوند: السَّابِقُ، الَّلَّاحِقُ.
پیشنهادات (درمناقصه ومزایده):	پیه: شَحْمٌ (رجوع به چربی شود).
پیش گفتار: تَقْدِيْمٌ، مَدْخَلٌ.	
پیش گوئی: التَّكَهُنُ (رجوع به پیش بینی	
شود).	
پیشگیری از بیماری: الْوِقَايَةُ مِنَ الْمَرَضِ	
(رجوع به پیشگیری شود).	

«ت»

تارو مار کردن نیروهای دشمن: سَحَقُ
قُوَاتِ الْعَدُوِّ، إبادة قُوَاتِ الْعَدُوِّ.
تالار تشریفات: صَالَةُ التَّشْرِيفَاتِ
(رجوع به تالار شود).
تالار سخنرانی دانشکده: قَاعَةُ
مُحَاضَرَاتِ الْكُلِّيَّةِ (رجوع به تالار
شود).
تاروپود فرش: سَدَى السَّجَادَةِ وَلُحْمَتِهَا
(رجوع به تاروپود شود).
تازه: طَارِجٌ، طَارَه.
تاس نرد: النَّوْدُ، زَائِرُ الطَّاوُلِي (در عراق).
تاس، قدح: طَاسَةٌ، سُلْطَانِيَّة.
تاقچه: رَفٌّ، ج: أَرْفَف.
تأمین شرایط زندگی بهتر برای
کارگران و کشاورزان: ضَمَانُ
ظُرُوفِ الْمَعِيشَةِ الْأَفْضَلِ لِلْعَمَالِ
وَالْفَلَاحِينَ.
تانک‌آب: خَزَانُ الْمَاءِ (رجوع به تانکر
شود).
تبلیغات مغرضانه: الدَّعَايَاتُ الْمَعَادِيَّةُ.
تجار تخانه: مَتَجَر.
تجارت می کند: يَتَجَرَّرُ.
تجاوز دشمن به مرز: اغْتِدَاءُ الْعَدُوِّ عَلَى
الْحُدُودِ (رجوع به تجاوز شود).
تجهیزات نظامی: عَتَادٌ.
تحت عمل جراحی قرار گرفت:
أُجْرِيتْ فِيهِ الْعَمَلِيَّةُ.

تحت عنایت اعلیحضرت همایونی...:
تَحْتَ رِعَايَةِ الْمَلِكِ الْمُعَظَّمِ.
تحصیلات عالیہ من هفت سال بطول
انجامید: اسْتَفْرَقْتُ دِرَاسَاتِي الْعُلْيَا سِتْعَ
سَنَوَاتٍ (رجوع به تحصیلات عالیہ
شود).
تحصیکرده: مُتَقَفٌّ.
تختخواب: سَرِيرُ النَّوْمِ.
- روتختی: مِفْرَشُ السَّرِيرِ، كِبْرِيَاءَةٌ
(در مصر) فَرْشَةُ التَّخْتِ (در عراق).
تخت شاهی، تخت سلطنت: الْعَرْشُ.
- برتخت شاهی نشست: اِغْتَلَى
الْعَرْشَ.
تخته گوشت: خَشْبَةٌ تُقَطِّعُ اللَّحْمَ
(رجوع به تخته گوشت شود).
تخلیه اراضی اشغال شده: الْاِثْسِاحُ
مِنَ الْأَرْضِ الْمُخْتَلَّةِ.
تخم: بَذْرٌ، يَبْضَةُ.
تخمه می شکند: يُكْرَزُ الْحَبُّ (در
عراق، رجوع به تخمه می شکند شود).
تدارکات نظامی: الْإِعْدَادَاتُ
الْعَشَكْرِيَّةُ.
ترا، است (دستمال): الْمِثْدِيلُ مُبْتَلً.
ترانه، آواز: غِنَاءٌ، ج: أُغْنِيَّةٌ، أَغَانِي.
ترتیب دادن کار: تَنْظِيمُ الْعَمَلِ.
ترتیب کار رابده: دَبِيرُ الْأَمْرِ، رَتَبُ
الْأُمُورِ.

ترخیص کالا: تَخْلِيصُ الْبَضَاعَةِ.
ترش و شیرین: حَامِضٌ حُلُوٌّ.
تره بار: خَضِرَاوَاتِ (رجوع به سبزی
شود).
تشکیلات: تَنْظِيمَاتٌ.
تصمیم باستعفا دارد: مُضَعِّمٌ عَلَى
الِاسْتِقَالَةِ.
تصمیم به سفر گرفته است: عَزَمَ عَلَى
السَّفَرِ.
تظاهر کنندگان در برابر ساختمان
مجلس اجتماع کرده بودند: وَكَانَ
الْمُتَظَاهِرُونَ قَدْ تَجَمَّعُوا أَمَامَ مَبْنَى
الْبِرْلَمَانِ.
تعارفات خود را تقدیم میدارد: يُهْدِي
تَحِيَّاتِهِ (این تعبیر معمولاً هنگام مکاتبه
بین وزارت خارجه و سفارتخانه بکار می
رود).
تعارف می کند: يُجَامِلُ.
- بدون تعارف...: بِدُونِ تَكْلِيفٍ (واژه
تعارف در زبان عربی بمعنای معارفه
در زبان فارسی است مانند حَفْلُ
التَّعَارُفِ: مجلس معارفه).
تعرض به حیثیت: اغْتِدَاءٌ عَلَى الشَّرَفِ.
تعرض دشمن به مرز: تَحَرُّشُ الْعَدُوِّ
عَلَى الْحُدُودِ.
تعرض به ناموس: اغْتِدَاءٌ عَلَى الْعِرْضِ.
- مورد تعرض قرار گرفت: اغْتَدَى

تولید: إنتاج.	تمام کرد (کار را): أَنْجَزَ الْعَمَلَ، أنهى العمل.	علیه.
توليدات صنعتی: المُنْتَجَاتُ الصُّنَاعِيَّةُ.	تمامیت ارضی: سِيَادَةُ الْأَرْضِي.	تغذیه می کند: يَتَغَذَّى.
تیرباران شد: أُغْدِمَ رَمِيًّا بِالرُّصَاصِ.	- از تمامیت ارضی کشور خود دفاع می کنیم: نُدَافِعُ عَنْ سِيَادَةِ أَرْضِينَا.	تفنگداران نیروی دریائی: مُجَنَّدُ الْبَحْرِیَّةِ.
تیزی شمشیر: حَدُّ السَّيْفِ.	تند برو: إِذْهَبْ بِسُرْعَةٍ.	تقویت روابط: تَغْزِيزُ الرُّوَابِطِ.
- شمشیر را تیز کرد: شَحَذَ السَّيْفَ.	تنزل قیمت طلا: هُبُوطُ أَسْعَارِ الذَّهَبِ.	تویت قوای مرزی: تَغْزِيزُ سِلَاحِ الْحُدُودِ (رجوع به تقویت شود).
- جاقوراتیز کرد: سَنَّ السَّكِّينَ.	غذای تند: الْأَكْلُ الْحَارُّ.	تکذیب کرد: دَخَضَ، فَتَدَّ (رجوع به تکذیب شود).
- چاقو تیز کن: مِسِّنْ.	- بمن تندی کرد: شَخَطَ فِيَّ (درمصر).	تلگرام شادباش مخابره کرد: بَعَثَ بِبَرْقِيَّةٍ تَهْنِئَةٍ إِلَى... (رجوع به تلگراف شود).
تیشه: مِئْخَات (رجوع به تیشه شود).	تنظیم خانواده: تَنْظِيمُ النَّسْلِ.	تمام شد (غذا): خَلَصَ الْأَكْلُ.
تیشه بریشه اش زد: هَدَمَ نَفْسَهُ بِنَفْسِهِ، سَعَى إِلَى حَتْفِهِ بِنَفْسِهِ.	تنبیل: كَسْلَان.	تمام کرد (غذا را): خَلَصَ الْأَكْلُ.
تیغ سلمانی: مُوسَى الْحِلَاقَةِ.	تنفر وانزجار: الْاسْتِئْكَارُ (رجوع به ابراز شود).	
تیغ ژیلت: مُوسَى جِيلَت.	توب بازی: لَعِبَ الْكُرَّةَ.	

«ج»

جارو: مِکْنَسَة، مِقْشَة (در مصر).

جان گرفت: اِنتَعَشَ.

جسور: مُتَهَوِّزٌ.

جعل اسکناس: تَزْيِيفُ الْعُمْلَةِ.

جک ماشین: المِوْفَاعُ الذَّرَاعِيّ.

جلد کتاب: غِلَافُ الْكِتَابِ.

جلد هفتم: المَجْلَدُ السَّابِعُ.

جمع آوری اعانات: جَمْعُ التَّيَرُعَاتِ.

جمع کردن مال: اِدْخَاؤُ الْمَالِ، تَحْوِيشُ

المَالِ (در تداول مصریان).

- خود را جمع کرد، آب رفت

(پارچه): تَقَبُّضٌ، اِنْكَمَشَ، كَشَّ

(در تداول مصریان).

- خود را جمع کرد، عقب زد (انسان):

اِنْكَمَشَ مِنْ كَذَا، كَشَّ مِنْ كَذَا.

جمعیه‌های تعاونی: الْجَمْعِيَّاتُ التَّعَاوُنِيَّةُ.

جمهوری عربی مصر: جُمْهُورِيَّةُ مِصْرَ

العَرَبِيَّةُ (درفهرست اصطلاحات

موضوعی اِشْتَبَاهَا الْجُمْهُورِيَّةُ الْعَرَبِيَّةُ

المِصْرِيَّةُ آمده است اما در سایر

کشورهای عربی معمولاً صفت

عربیت را پیش از نام کشور می آورند

مانند: الْمَمْلَكَةُ الْعَرَبِيَّةُ السَّعُودِيَّةُ،

الْجُمْهُورِيَّةُ الْعَرَبِيَّةُ السُّورِيَّةُ إلخ).

جنازه تشییع شد: شُيِّعَ الْجَنَازَةُ، شُيِّعَتِ

الْجِنَازَةُ.

جنبش ملی: التَّهْضَةُ الْوَطَنِيَّةُ.

جنبش آزادیخواهی: الْحَرَكَةُ التَّحْرِيرِيَّةُ.

جنگ داخلی برپا شده است: نَشَبَتْ

الْحَرْبُ الْأَهْلِيَّةُ، قَامَتِ الْحَرْبُ الْأَهْلِيَّةُ.

جنگ خائمانسوز: حَرْبُ الدَّمَارِ.

جوان نوزس: شَابٌ يَافِعٌ.

جوانه درخت: بُرْعَمُ الشَّجَرِ، ج: بُرَاعِمُ.

جوانی: شَبَابٌ.

جوانان کشور: شَبَابُ الْوَطَنِ.

جواهری، جواهر سازی: جَوَاهِرِيّ.

جوجه مرغ: كَشْكُوت، ج: كَتَاكِيَت

(در تداول مصریان).

جوش آمده (آب): غَلَى الْمَاءُ.

جوشش دارد، با آدم می جوشد:

تَخْفِيفُ الدَّمِ (رجوع به خون گرم

شود).

جوشش ندارد، با آدم نمی جوشد:

تَقِيلُ الدَّمُ.

جوشکار: لَحَامٌ.

جهانگردی: السَّيَاحَةُ.

جهانگرد: سَائِحٌ، ج: سَيَّاحٌ (اما واژه

«رَحَّالَةٌ» بکسی اطلاق میشود که

هدفش از مسافرت بکشوری بررسی

اوضاع واحوال اجتماعی وجغرافیائی

واطلاع از آداب ورسوم مردم آن سرزمین

باشد وبه سیاحت وگردش اکتفا نکند.

چون ناصر خسرو قبادیانی، ابن بطوطه

وبرادران مارکوپولو ودیگران).

جهش بزرگی بسوی صنعتی کردن

کشور: وَثْبَةٌ، وَثْبَةٌ جَبَّارَةٌ نَحْوَ تَضْنِيعِ

الْبِلَادِ.

«ج»

چاخان: نتاش (رجوع به چاخان و بلوفزن شود).

چادر زد: خَیْم.

چاره چیست؟: ما هُوَ الحَلّ؟

چاره چیست، چاره نیست: لَيْسَ هُنَاكَ بُدّ.

چاههای آرتزین: آبار اِرْتَوَازِيَّة.

چاههای نفت: آبارُ البِثْرول، آبار الزَّيْت، حُقُولُ البِثْرول.

- دراستکان چای ریخت: صَبَّ

الشاي في فِثْجان (رجوع به چای شود).

چای روی فرش ریخت: اَنكَبَّ الشاي على السَّجّاد.

چه شده است؟: ماذا حَدَثَ، ماذا

جَرى، جَرى أَيْه؟ (درمصر).

چه کنم؟: ماذا أَعْمَلُ، أَعْمَلُ أَيْه؟ (درمصر).

گه میخواهی؟: ماذا تُرِيدُ؟ عاوز أَيْه؟

چپق می کشد: يُدَخِّنُ الشَّبَك.

چترنجات: مِهْبَطَة.

چراغانی: إقامَة الزَّيْنات.

چرت و پرت می گوید: يُخَرِّف.

چرك: وَساخَة، وَسَخ.

- بدتم چرك است: جِشْمِي وَسَخ.

- پیراهنم چرك است: قَمِيصِي وَسَخ.

چسب كاغذی: وَرَقٌ لَزَاق.

چشمان بيدار: عُيُونٌ سَاهِرَة.

چشمان سربازان ما در مرز بيدار

است: عُيُونٌ جُنُودِنَا سَاهِرَة على

الحدود.

چشمان خسته (از بی خوابی): عُيُونٌ

مُسَهَّدَة (رجوع به چشمان خواب آلود

شود).

چشم از جهان فرو بست: أَقْفَلَ عَيْنَيْهِ،

مَاتَ.

چشم پز شك: طَبِيبُ الرَّمَدِ... العيون.

چشید: ذاقَ.

چطور هستی؟: كَيْفَ حَالُكَ، إِيَّاكَ

(درمصر) إِشْلُونَك (درعراق).

چنگك: الكَلَاب.

چوبه دار: مِشْنَقَة.

چهار راه: مُفْتَرَقُ الطُّرُقِ (المُرْبَعَة).

چهره درخشان: وَجْهٌ مُتَأَلِّق.

چهره اش زرد شد: اِضْفَرَّ وَجْهُهُ.

چهره اش سرخ شد: اِحْمَرَّ وَجْهُهُ.

چهره پریده: وَجْهٌ شَاخِب.

چیت: قُمَاش قُطْنِي.

چیت سازی: مَعْمَلُ التَّسْيِج.

چیدن: القَطْف، التَّرْصِيفُ.

- گلها رابچین: أَقْطِفِ الْأَزْهَارَ.

- کتابها رابچین روی میز: رَصَفِ

الكُتُبَ فَوْقَ الْمِئْضَدَة.

چیزی بخور: كُلْ شَيْئًا.

چیزی میل بفرمائید (میزبان به -

مهمان): كُلُوا شَيْئًا، كُلُوا حَاجَة

(درمصر).

چین خوردگیهای زمین: تَضَارِيسُ

الأَرْضِ.

چین و چروك صورت: تَجَاعِيْدُ الْوَجْهِ.

ته چین پلو: أَرَزٌ مُطَبَّق.

«ح»

حالت فوق العاده: حالة الطوارئ (رجوع به حالت شود).	- از دولت حمایت میکنیم: نُؤَيِّدُ الحكومة.	به حوصله شود). حکم بمورد اجرا گزارده شد: ثُمَّ تَنْفِيذُ الحكم.
حالش روبوخامت نهاده است: تَذَهَوَّرَتْ حالته الصَّحِيَّةُ.	- ازبخش خصوصی حمایت می کنیم: نَحْمِي الْقِطَاعَ الْخَاصَّ.	حومه پایتخت: ضَاحِيَةُ الْعَاصِمَةِ، ضَوَاجِي الْعَاصِمَةِ (رجوع به حومه شود).
حسابی تنبیه شد: تَأْدِبَ تَمَامًا.	حمایل (برای نشان): وَشَاح (رجوع به نشان شود).	حیف شد، چه حیف!: يَا خَسَارَةً!
- سخن حسابی گفت: قَالَ كَلَامًا مَعْقُولًا.	حمایل (برای شمشیر): عِلَاقَةُ السَّيْفِ.	
حمایت کردن، پشتبانی کردن: التَّأْيِيدُ، الْحِمَايَةُ.	حوصله ام سرآمد: زَهَقْتُ (درمصر). حوصله داشته باش: طَوَّلْ بِالْكَ (رجوع	

«خ»

خاراندن: الحَكُّ، الهَزْش (در مصر).

خارش بدن: جِكَّةُ الجِلْد.

- کس نخارد پشت من جز ناخن

انگشت من: مَا حَكَ جِلْدَكَ غَيْرُ

ظُفْرِكَ (در مصر، رجوع به کس شود).

خاک بر سرت: اخس عَلَيْكَ (در مصر).

خام (مواد): خام.

خام (گوشت): نيء.

خاموش است (چراغ): التَّوَرُّ مَطْفِئ.

خاموش شد (چراغ): انْطَفَأَ التَّوَرُّ.

خانه خراب شدم: انْخَرَبَ بَيْتِي.

خط کردم: غَلَطْتُ (رجوع به اشتباه

شود).

خبر مسرت بخش: الْخَبَرُ السَّارُّ.

خوابکار: مُخَرَّبٌ، الْمُخِلُّ بِالْأَمْنِ.

خوابکاران: عَنَاصِرُ هَذَانَةِ الْمُخِلَّوْنَ

بِالْأَمْنِ.

خراب است (تخم مرغ): الْبَيْضُ

فَاسِدٌ، بَازِز (در تداول مصریان).

خراب است (موتور و امثال آن):

عَطْلَانٌ، فِيهِ عَطَبٌ.

خرازی: خُرْدَوَاتِي (در تداول مصریان).

خسیس است: بَخِيلٌ.

خط مشی سیاسی: خُطَّةُ الْعَمَلِ

السِّيَاسِي (رجوع به خط مشی شود).

خفه شو: اخْرَشْ (در مصر) اخْتَنِقْ

(در عراق).

خواستار آزادی سرزمینهای اشغالی

است: يُطَالِبُ بِتَحْرِيرِ الْأَرْضِ الْمَحْتَلَّةِ.

خواستار تبادل اسیران جنگی است:

يُطَالِبُ بِمِبادِلَةِ أَشْرَى الْحَرْبِ.

خود خواه است: مُتَعَطِّشٌ، مُعْجَبٌ

بِنَفْسِهِ.

خورد: أَكَلَ، شَرِبَ، وَقَعَ، أَخَذَ.

- غذا خورد: أَكَلَ الطَّعَامَ، تَغَدَّى.

- آب خورد: شَرِبَ الْمَاءَ.

- زمین خورد: وَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ.

- سرما خورد: أَخَذَ الْبَرْدَ.

- میلی خورد: أَخَذَ غَلَقَةً (در مصر).

- غصه خورد: اغْتَمَّ.

خُنْكَ: بَارِدٌ.

خُنْكَ است (هوا): الطَّقْشُ بَارِدٌ.

خنك است (آب): الْمَاءُ بَارِدٌ.

خنك است (نوشابه): مُثَلِّجٌ، صَاقِغٌ.

- به تهران خوش آمدید: مَرْحَبًا بِكُمْ

فِي طَهْرَانِ (رجوع به خوش آمدید

شود).

خوب است: حَسَنٌ، زَيْنٌ (در عراق)

كُوَيْسٌ (در مصر).

خوش برخورد است: حَسَنُ الْمُوَاجَهَةِ.

خوشبخت است: سَعِيدٌ.

خوشحال است: فَرِحَانٌ، مَشْرُورٌ،

مَبْسُوطٌ (در مصر).

خوشش آمد: انْبَسَطَ، اُعْجِبَهُ.

خوشنودی: الْارْتِيَاخُ، الشَّرُورُ.

خوشنود شدم: شَرَرْتُ.

- ابراز خوشنودی کرد: اُعْرَبَ عَنِ

ارْتِيَاخِهِ.

خونسرد است: بَارِدُ الدَّمِ.

خوش هستی؟ خوبی؟ (بهنگام

احوالپرسی): مَبْسُوطٌ؟ كُوَيْسٌ؟

(در مصر).

خیابانها را طی می کند، در خیابانها می

گردد: يَجْرُبُ الشَّوَارِعَ.

خیانت کرد: خَانَ.

خیانت به مصالح عالیه کشور: الْخِيَانَةُ

الْعُظْمَى.

دستر زدن ممنوع است (درموزه و امثال آن): اللّٰهُسُ مَمْنُوعٌ (في المتحف و أمثاله).	دستر مخصوص اعلیٰ حضرت...: الدیوان المملکی لصاحب الجلالة... دفتر یادبود: دَفْتَرُ الزَّیَارَاتِ (سِجِلُّ التَّخْلِید).
دستجات ارتجاع: القُلُولُ الرَّجْعِيَّةُ.	دست چین کرد، سوا کرد: نَقَى.
دست کشیدن: اللّٰهُسُ، التَّرْكُ، المَسْحُ.	دستگاه اجرائی: جِهَازُ التَّنْفِیذ.
دست کشید: مَسَحَ الزَّجَاجَ.	دستگیر شد: أُلْقِيَ القَبْضُ عَلَیْهِ.
دست کشید: شَطَبَ، عَطَلَ العَمَلَ.	دستگیری: إِعَانَةٌ.
دست کشید: تَرَكَنِي.	دستور داد: أَمَرَ.
دستگاه اجرائی: جِهَازُ التَّنْفِیذ.	دستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).
دستگیر شد: أُلْقِيَ القَبْضُ عَلَیْهِ.	دستورات لازم دریافت داشت: تَلَقَّى التَّغْلِیْمَاتِ اللَّازِمَةَ.
دستگیری: إِعَانَةٌ.	دست های بیکار: الْأَيْدِی الْعَاطِلَةُ.
دستور داد: أَمَرَ.	دشمنی، خصومت ورزیدن: الْعِدَاءُ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دشمن از پای در آمد: انْهَارَتْ قُوَى الْعَدُوِّ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دفترچه بغلی، دفترچه یادداشت: مُفَكَّرَةٌ (رجوع به دفتر شود).
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دفتر خاطرات: دَفْتَرُ الذِّكْرِيَّاتِ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	درد دل کرد: بَثَّ الشُّكْوَى.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	درد دندان: وَجَعُ السِّنِّ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	درد، زد: دَقَّ الْبَابَ، خَبَطَ عَلَى الْبَابِ (در مصر).
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دروازه بان: حَارِسُ الْمَرْمَى (رجوع به گلر شود).
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دروغگو: كَذَّابٌ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	درهم و برهم: لَخْبَطَةٌ (در مصر).
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دریاچه: بُحَيْرَةٌ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دریاچه سد: خَزَانُ السَّدِّ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دریدن: الْقَتْلُ، الْاِفْتِرَاسُ، الْبَطْشُ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دست انداز دارد (جاده): فِي الطَّرِيقِ مَطَبَّاتٌ (در مصر).
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دست بزن (لمس کن): الْمِشُّ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دست بزن، کف بزن: صَفَّقَ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	دست درازی به اموال مردم: مَدَّ الْيَدَ إِلَى أَمْوَالِ النَّاسِ.
دردستور جلسہ قرار گرفت: أُذِرَجَ فِي جَدْوَلِ الْأَعْمَالِ (رجوع به دستور شود).	

رام کتنده حیوان: مُرَوِّضُ الْحَيَوَانِ.

راه مسالمت آمیز: الطَّرِيقُ السَّلْمِيُّ
(رجوع به مربی شود).

ربوده شد: أُخْتُطِفَ (رجوع به ربودن
شود).

رخت: ثَوْبٌ ج. ثياب.

رخت چرك برای شستن: غَسِيلٌ.

رختم چرك است: ثِيَابِي وَسِخَةٌ.

رخت کنی: مَسْلُخُ الثِّيَابِ.

رخنه کرده است: تَسَلَّلَ إِلَى...

رژه: الاسْتِعْرَاضُ، العَرَضُ.

رستوران، مشروب فرشی: حَانَةُ
خَمَارَةٍ.

رسید: وَصَلَ، نَصَحَ (رجوع به رسید
شود).

میوه رسید (نارس نیست): نَضَجَتِ
الْفَاكِهَةُ.

نامه رسید: وَصَلَ الْخِطَابُ.

برسن (امر): الْحَقُّ.

رشد اجتماعی: التَّوَعُّيُ الاجْتِمَاعِيُّ.

رد شد: عَبَّرَ، رَفَضَ، رَسَبَ.

از اینجا رد شد، عبور کرد: مَرَّ مِنْ
هُنَا، فَاتَ مِنْ هُنَا (در تداول مصریان).

پیشنهاد شما رد شد: رُفِضَ
اِقْتِرَاحُكُمْ.

در امتحان رانندگی رد شد: رَسَبَ
فِي اخْتِبَارِ قِيَادَةِ السَّيَّارَةِ.

رفاه و آسایش: الرِّخَاءُ وَالرَّفَاهِيَّةُ.

رفت: ذَهَبَ، رَاحَ.

رفت ابرویش را درست کند چشمش

را کور کرد: رَاحَ يُكَيِّلُ عَيْنَهُ عَمَاهَا.

برو به دانشگاه: اِذْهَبْ إِلَى الْجَامِعَةِ.

باهم رفیم: ذَهَبْنَا مَعًا.

برو، اینجا نایست: اِمْشِ، رُحْ، لَا
تَقِفْ هُنَا (در تداول عامه).

بروید بیرون: اُخْرِجُوا، اِطْلَعُوا بَرَّةَ
(در تداول مصریان).

بروبالا: اِطْلَعْ قَوِّقِ.

یا برویم، بیائید برویم: تَعَالِ نَمْشِ،
تَعَالُوا نَمْشِ.

بیابرویم، بیائید برویم، یا الله حرکت:
هَيَّا بِنَا، هَيَّا بِنَا.

پابرنه رفت: ذَهَبَ حَافِيَا (در مصر).

رفع مصونیت: رَفَعَ الْحَصَانَةَ.
رگبار مسلسل شروع شد: بَدَأَ تَرَاشُقُ
الرُّشَاشِ.

رنده نجاری: مِنْجَرٌ (رجوع به رنده
شود).

رنده (خیار تراش): مِثْرَشَةٌ (در عراق،
فاره فی العامیة المصریة وگویا از ریشه
تراشیدن گرفته شده است).

رنگ پریده: شَاحِبُ الْوَجْهِ، كَالِخِ
الْوَجْهِ.

رنگ سیاسی دارد، جنبه سیاسی
دارد: لَهُ صِبْغَةٌ سِیَاسِیَّةٌ، لَهُ طَائِعٌ
سِیَاسِیٌّ (رجوع به رنگ شود).

روش خصمانه درپیش گرفته است:
اتَّخَذَ مَوْقِفًا عَدَائِيًّا (رجوع به روش
شود).

روشنفکر: مُتَنَوِّرٌ.

روش نگارش، سبک: اَسْلُوبٌ.

روکش دندان: طَرَبُوشُ السِّنِّ (در مصر).

رونوشت شناسنامه: مُصَدِّقُ الْجِنْسِيَّةِ.

رونوشت نامه: صُورَةُ الْخِطَابِ.

رهائی از مشکلات: التَّخَلُّصُ مِنَ
الْمَشَاكِلِ.

رهایش کرد، ولش کرد (عامیانه):

تَرَكَهُ، خَلَّاهُ، سَابَهُ (فعل اخیر در مصر

بشکل مجرد و متعدی بکار می رود:
سابه، یَسِيبُهُ).

رهسپار خانه شد: تَوَجَّهَ إِلَى الْبَيْتِ.

ریخت: صَبَّ، اِنْصَبَّ، اَنْكَبَّ،
اِنْسَكَبَ.

آب لیوان ریخت، آب لیوان چپه شد:
اِنْكَبَّ مَاءُ الْكَؤُبِ.

خون یگناهان راریخت: اَرَّاقَ دِمَاءُ
الْأَبْرِيَاءِ (رجوع به خونریزی شود).

ریزش کوه: اِنْهِيَاؤُ الْجَبَلِ.

ریزه خوری می کند: يُلْحِطُ فِي الْأَكْلِ
(در مصر).

ریشه: جَذَرٌ.

این موضوع ریشه دار است: الْمَسْأَلَةُ
لَهَا جُذُورٌ.

بیماری را ریشه کن کرد: اسْتَأْصَلَ
جُذُورَ الْمَرَضِ.

ریل خط آهن: قَضِيبُ سِكَّةِ الْحَدِيدِ،
قَضْبَانُ سِكِّكَ الْحَدِيدِ.

ریل گذاری: مَدُّ سِكَّةِ الْحَدِيدِ.

«ز»

وَعَيْتُ الْحَيَاةَ.	زشت: قَيْعُ، وِجش (درمصر).	زانو: رُكْبَةٌ.
زیربنای جامعه نوین: قَاعِدَةُ الْمُجْتَمَعِ الْحَدِيثِ.	زمین تکان خورد: اِهْتَزَّتِ الْأَرْضُ.	زانوزد: جَثَمَ عَلَى رُكْبَتَيْهِ.
زیره: كَمُون (وَيُضْرَبُ بِهِ الْمَثَلُ فَيُقَالُ: زِيْرُهُ بَكْرَمَان مِي بَرْد، چغندر به هرات. وَيُرَادُفُهُ فِي الْعَرَبِيَّةِ قَوْلُهُمْ: كُمُسْتَبْضِعِ التَّمْرَ إِلَى هَجْرٍ، وَحَامِلِ الْقَصَبِ إِلَى الْبَطَائِحِ).	زمینه های مختلف: مُخْتَلِفُ الْمَجَالَاتِ، مُخْتَلِفُ الْمِيَادِينِ، مُخْتَلِفُ الْمَضَامِيرِ.	چهار زانو نشست: تَرَبَّعَ.
زین اسب: سَرْجُ الْفَرَسِ.	زود باش: اَسْرِعْ، بِسْرَعَةٍ.	زخم: جُرح، قَرْحَةٌ.
زینت داد: زَيْنَ.	زنان شبگرد: الْعَاهِرَاتِ (رجوع به زنان فاحشه شود).	زخم زبان می زند: يَلْدَغُ بِلِسَانِهِ، يَلْسَعُ بِلِسَانِهِ.
	زندانی: سَجِينٌ.	زخمی شد: جُرِحَ.
	از زندگی سیرشدم: سَيَّمْتُ الْحَيَاةَ.	— عده ای بشدت مجروح شدند: أُصِيبَ عَدَدٌ بِجِرَاحٍ خَطِيرَةٍ.
	از روزیکه زندگی رادرك کردم: مُنْذُ	زرده تخم مرغ: مَخُّ الْبَيْضِ (رجوع به زرده تخم مرغ شود).
		زرنگ: شَاطِر (درمصر).

«س»

ساختگی و بی اساس: مُخْتَلَق،
مُفْتَعَل، مُضْطَنَع.
ساخته و آماده: جَاهِز.

ساختمان: عِمَارَةٌ، مَبْنَى، بِنَايَة.
ساختمان پنج طبقه: مَبْنَى ذُو خَمْسَةِ
أَدْوَارٍ (در مصر)، عِمَارَةٌ ذَاتُ خَمْسَةِ
طَوَائِقٍ (در لبنان، سوریه، اردن و عراق).

- تخریب ساختمان از طرف شهرداری
آغاز گردید: بَدَأَ هَذُمَ الْعِمَارَةَ مِنَ
الْبَلَدِيَّةِ.

ساختمان مشرف برانهدام است: الْمَبْنَى
أَيْلٌ لِلْمَشْرِطِ.

ساختمان مشرف بر خیابان است:
الْمَبْنَى يُطِلُّ عَلَى الشَّارِعِ.
ساختمان فرو ریخت: انْهَارَ الْمَبْنَى.
سادگی: بَسَاطَةٌ، سَدَاجَةٌ.

- شخص ساده ای است: رَجُلٌ سَادَجٌ.
- غذای ساده، مختصر: أَكَلَةٌ بَسِيطَةٌ.
- مسأله به این سادگیها نیست:
لَيْسَتْ الْقَضِيَّةُ بِهَذِهِ الْبَسَاطَةِ.

سازمان اداری، تشکیلات اداری:
الْأَنْظِمَةُ الْإِدَارِيَّةُ.

سازمان بهداشت بین المللی: مُنْظَمَةُ
الصُّحَّةِ الْعَالَمِيَّةِ.

سازمان تربیت بدنی: مُنْظَمَةُ رِعَايَةِ
الشَّبَابِ.

ساکت شو: أَشْكُتْ (و جنانجه بخوایم

سخن گوینده راهنگام گفتگو مؤدبانه
قطع کنیم این تعبیر بکار می رود: لَا
مُواخَذَةَ بِسَبَبِ قَطْعِ كَلَامِكُمْ، لَا
مُواخَذَةَ لِقَطْعِ كَلَامِكُمْ. و معادل آن
در فارسی معمولاً عبارت بیخشید،
معذرت میخوایم، بین فرمایش
جنابعالی و نظائر آن بکار می رود).

سپرده بانکی: وَدِيعَةٌ مَضْرِفِيَّةٌ.
سپهری شد: انْقَضَى.
ستیزه جو: مُتَشَاوِحٌ.

سَخَن بدون مقدمه (بی مناسبت):
كَلَامٌ مُقْتَضَبٌ.

سخنان مهیجی ایراد کرد: أَلْقَى كَلِمَةً
مُثِيرَةً (رجوع به سخن شود).
سخنرانی استاد: مُحَاضَرَةُ الْأُسْتَاذِ.
سخنرانی رئیس دانشگاه: كَلِمَةُ مُدِيرِ
الْجَامِعَةِ.

سخنرانی حضرت رئیس جمهور:
خِطَابُ فَخَامَةِ رَئِيسِ الْجُمْهُورِيَّةِ.

- بیانات اعلیحضرت...: كَلِمَاتُ
صَاحِبِ الْجَلَالَةِ.

- بیانات دولت: تَضَرِيحَاتُ الْحُكُومَةِ.
سرازیوی: الْأَنْجِدَارُ.

- آب سرازیو شد: اِنْحَدَرَ الْمَاءُ.

- اشکش سرازیو شد: اِنْهَمَرَتْ دُمُوعُهُ،
سَالَتْ دُمُوعُهُ.

- راه، سرازیو است: الطَّرِيقُ مُنْحَدِرٌ.

سیل اسلحه بسوی کشور... سرازیو
شد: بَدَأَ تَدْفُقُ لِزُسَالِ الْأَسْلِحَةِ إِلَى...
سربازان دلیر ما: جُنُودُنَا الْبَوَاسِلِ.

سرباز پیاده: جُنْدِي الْمَشَاةِ.
سربسرم می گذارد: يُعَاكِسُنِي،
يُشَاكِسُنِي (رجوع به سربسر گذاشتن
شود).

سر بلندی: رِفْعَةٌ.
سر بلندم: أَنَا مَرْفُوعُ الرَّأْسِ.

سرپرست روابط عمومی: مُرَاقِبُ
العَلَاقَاتِ الْعَامَّةِ.

سرپوش نهادن روی اوضاع داخلی:
تَغْطِيَةُ الْمَوْقِفِ الدَّاخِلِيِّ.

سرزنشم کرد: عَاتَبَنِي.
سر سپرده استعمار: عَمِلُ الاسْتِعْمَارِ.

سروش زیر چرخ اتومبیل له شد: تَهَشَّمَ
رَأْسُهُ تَحْتَ عَجَلَةِ السَّيَّارَةِ.

سرقلم: سَرُّ الْقَلَمِ.
سرگردانم: أَنَا مُخْتَارٌ، أَنَا حَائِرٌ.

سروگوشی به آب بده: جَسَّ التَّبْعُصِ.
سرمه دان: مَكْحَلَةٌ.

سُستی (در عضله): رِخْوَةٌ (رجوع به
سست شود).

سُستی (در کار): التَّكَاسُلُ، الْمَاطَلَةُ.

سکوی درخانه (در روستاها): مِضْطَبَّةُ
الْمَنْزِلِ.

سنگ پا: حَجَرُ الْحَمَامِ.

سوختم: إحترقْتُ... سوخت هوايما: وَقودُ الطَّائِرَةِ. سوزدل: شَجِيَ القَلْبُ، حُرِقَتْ القَلْبُ. سوزن: إبرة. سوزناك: مُخزن.	شوسك: ضَرصور، ج. ضَراصير. سومياليست: الاشتراكيّ. سوميس: سُجق (درتداول مصريان). سوگند ياد کرده ايم كه...: آَلينا عَلَي أَنفِسينا أَن... سيلي: الصُّنْع، عَلَقَة (درمصر). سيلي بگوشش زد، سيلي بصورتش نواخت: صَفَعَهُ عَلَي وَجْهِهِ، أَغْطَاهُ عَلَقَة (درمصر).
--	---

«ش»

شاخص رشد اقتصادی: مؤشرات
التَّئِمِّيَّةُ الاقتصادية (رجوع به نمودار
شود: الخطُّ المنحني).
شادمانی و سرور (در مراسم جشن):
أَفْرَاح.
شاهین: صَقْر.
شاهین ترازو: لِسَانُ الْمِيزَانِ.
شَبِگَرْد: خَفِير (در مصر) نَاطُور
(در عراق).
شتاب زدگی: التَّسْرُّع.
شتاب مکن: لَا تَتَسَرَّعْ.
شتافت بسوی خانه: أَشْرَعَ إِلَى الْبَيْتِ،
هُرِعَ إِلَى الْمَنْزِلِ.
شخص جنابعالی: شَخْصٌ حَضَرْتَكُمْ،
شَخْصٌ سَيَادَتِكُمْ.
شد: صَارَ، حَصَلَ (در مصر).

— چه شد؟: مَاذَا حَصَلَ؟
شرفیاب شد: تَشَرَّفَ بِالمُقَابَلَةِ، تَشَرَّفَ
بِالحُضُورِ (رجوع به بحضور شود).
شك و تردید بخود راه مده: لَا تَجْعَلْ
لِلشَّكِّ طَرِيقًا إِلَى قَلْبِكَ.
شکی ندارم: لَسْتُ أَشْكُ، لَا يُخَالِجُنِي
الشَّكُّ، لَا يُخَامِرُنِي الشَّكُّ.
شکایات: شَكَوَى.
شکست خورد (در جنگ): انْهَزَمَ.
— باشکست روبرو شد: فَشِلَ.
شکست سختی به دشمن وارد آورد:
لَحِقَتْ بِالْعَدُوِّ هَزِيمَةٌ مُنْكَرَةٌ.
— در را شکست: كَسَرَ الْبَابَ.
شیشه شکست: انْكَسَرَ الزُّجَاجُ (رجوع
به شکستن شود).
شلپ شلپ کرد (در آب): سَأَسَأَ.

شلوغ نکن: بَلَّاشْ دُوشَةَ (در مصر).
شناخت: عَرَفَ.
— رژیم جدید را بر سمیت شناخت:
إِغْتَرَفَ بِالحُكْمِ الْجَدِيدِ.
— مرا شناخت و سلام کرد: عَرَفَنِي
وَسَلَّمَ عَلَيَّ.
شورای دانشکده: مَجْلِسُ الكُلِّيَّةِ.
شور کردن (درد ادگانه و امثال آن):
المُداوَلَةُ (عُرْفَةُ المداوَلَةِ: اتاق مشاوره).
شهرت جهانی بدست آورده است:
اِكْتَسَبَ شُهْرَةً عَالَمِيَّةً.
شیر (درنده): أَمَد.
شیر (مایع): لَبَنٌ، خَلِيبٌ.
شیرخوری (ظرف): مَلْبَنَةٌ.

«ص»

صادقانه ترین تبریکات، صمیمانه -	صنایع داخلی کشور: الصُّنَاعَاتُ الْبَيْئِيَّةُ	صَدَرَ الْمُرْسُومُ الْمَلَكِيُّ الشَّامِي.
ترین تبریکات: أَصْدَقُ التَّهْنِئَةِ،	في القَطْرِ (المَلَكَةُ).	صدمه دید (درجسم): تَعَوَّزَ (درمصر).
أَخْلَصُ التَّهْنِئَةِ.	صدای مهیب: صَوْتُ مُخِيفٍ، صَوْتُ	صدمه دید (درزندگی): عَانِي فِي
صبرکن: اِنْتَظِرْ، اِصْطَبِرْ (در عراق)	مُزِعِبٍ.	الحَيَاةِ.
اِشْتَنَى (درمصر).	- او راصدا کرد: نَادَا، نَدَّةٌ لَوْ (عاميانه)	صدمات زندگی: مَصَائِبُ الْحَيَاةِ.
صحنه سازی: اِفْتَعَالُ الْمَوْقِفِ.	مصرى).	- به من صدمه زد: أَضَرَّ بِي، خَشَّرَنِي.
صفوف فشرده: صُفُوفٌ مُتَلَاحِظَةٌ،	صدور یافت: صَدَرَ.	
صُفُوفٌ مُتَلَاصِقَةٌ.	- فرمان ملوكانه شرف صدور یافت:	

عاروننگ: عاز، خِزِّي.	عفو عمومی اعلام شد: أُغْلِنَ الْعَفْوُ العام.	- باعکس العمل شدید روبرو شد: قَوِيلَ بِرَدِّ فِعْلٍ عَنِيفٍ.
عایدات: الإیراڈ.	عقب نشینی: الانسحاب، التراجع.	علاج کار چیست؟: ما هُوَ الْحَلُّ؟
عبوس است: مُكْشَر (درمصر).	- نیروهای دشمن عقب نشینی کرد: اِنْسَحَبَتْ قُوَاتُ الْعَدُوِّ، تَرَاجَعَتْ قُوَاتُ الْعَدُوِّ (تعبیر دوم بیشتر بهنگام شکست بکار می رود بخلاف تعبیر اول که بمعنای تخلیه سرزمین اشغالی نیز هست.	علاقه بند: عقاد.
عجله مکن: لَا تَسْتَعْجِلْ.	عکس العمل شدیدی نشان داد: قام بِرَدِّ فِعْلٍ عَنِيفٍ (رجوع به عکس العمل شود).	عمرش را به شما داد: تَعِيشُ أَنْتَ (درتداول مصریان).
عدس پلو: كُشْرِي (يك نوع غذای ساده محلی درمصر است، رجوع به پلوشود).		عمل مثبت: الْعَمَلُ الْإِيجَابِي.
عرق می خورد: يَشْرَبُ الْخَمْر.		عوارض ناشی از بیماری: مُضَاعَفَاتُ الْمَرَضِ.
عرق می کند: يَغْرَقُ.		عیناً همین طور است: كَذَلِكَ بِالضَّبْطِ، هُوَ كَذَا.
عرق داری خودت راپوشان: أَنْتَ عَرَقَانَ غَطُّ نَفْسَكَ.		

«غ»

غوره: حَضْرِم.	غوب زدگی: ذَنِيلِيَّةُ الْغُوبِ.	غذا داغ است: الْأَكْلُ سُخْنٌ.
- آب غوره: عَصِيرُ حَضْرِمِ الْعَنْبِ.	غوبال: مُنْخَل (رجوع به الك شود).	غذا را بکش: اِغْرِفِ الْأَكْلَ (رجوع به
غوطه ورشد در آب: تَغَمَّسَ فِي الْمَاءِ.	غرقه به خون: مُضَرَّجٌ بِالدَّمَاءِ (رجوع به	غذا شود).
	آغشته بخون شود).	غذای شب مانده: الْأَكْلُ الْبَايْتُ.

«ف»

فر آورده های داخلی: المُنْتَجَاتُ الْبَيْئِيَّةُ (رجوع به فرآورده شود).	فضائوزد: رائدُ الفضاءِ (رجوع به - فضانوردان شود).	التار. فوق العاده حقوق: علاوةُ المُرْتَبِ (رجوع به فوق العاده شود).
فرار کرد: فرَّ (رجوع به فرار شود).	فضول باشی: قُضُولُ.	فوق العاده سفر: بَدَلُ الشَّفَرِ (رجوع به فوق العاده شود).
فروریخت: إِنْهَارَ، إِنْهَالٌ.	- درهم کاری فضولی میکند: يُدْخِلُ أَنْفَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ.	فوق العاده فنی: علاوةُ فَنِّيَّةٍ.
- ساختمان فروریخت: إِنْهَارَ الْمَبْنَى.	فعالیت خرابکارانه دارد: لَهُ نَشَاطٌ مُهْدَامٌ.	- جلسه فوق العاده تشکیل شد: إِنْعَقَدَتْ جَلْسَةٌ غَيْرُ عَادِيَّةٍ (رجوع به جلسه شود).
- امشکش فروریخت: إِنْهَالَتْ دُمُوعُهُ، إِنْهَمَرَتْ دُمُوعُهُ (رجوع به سرازیر شود).	فعالیت سیاسی دارد: لَهُ نَشَاطٌ سِيَّاسِيٌّ.	فتر: فَنَرٌ.
فرهنگیان کشور: رِجَالُ الثَّرَبِيَّةِ وَالتَّعْلِيمِ فِي الْقَطْرِ.	فوت شد (وقت): مَضَى، فَاتَ.	
فصل: مَوْسِمٌ.	فوت کرد (انسان): مَاتَ.	
	فوت کرد (درآتش دمید): نَفَخَ فِي	

«ق»

قاب عکس: پرواز الصوره (در مصر، مغرب پرواز).	قرعه کشی جوائز: سحب الجوائز (رجوع به قرعه کشی شود).	القمة. قفص: قفص.
قازچ: کما، فطر.	قرنطینه: الحجز الطبی (رجوع به - قرنطینه شود).	ققسه کتاب: دُرُج الکتاب.
قاطبه مردم: جمهور الشعب (رجوع به قاطبه شود).	قصاب: جزار (در مصر).	قلاّب ماهیگیری: الشخص (رجوع به قلاّب شود).
قرارداد تنظیم شد: حررت الاتفاقية، نظمت الاتفاقية (رجوع به قرارداد شود).	قطعات یدکی: (رجوع به لوازم یدکی شود).	قلابی است: مزور.
	قطنامه کنفرانس سران: قرارات مؤتمر	قند: سکر جامد (در مصر).

«ك»

وهم برای مفرد بکار می رود، مانند: وارد کشور شد: وَصَلَ إِلَى الْبِلَادِ. کشورهای خاورمیانه: بِلَادُ الشَّرْقِ الأَوْسَطِ. ولی واژه بلدان فقط بمعنای جمع استعمال می شود).	کاهش قیمتها: هُبُوطُ الْأَشْعَارِ (رجوع به کاهش شود). کپرنشینان: سُكَّانُ الْعُشَشِ. کتاب رایك سو انداخت...: رَمَى بِالْكِتَابِ جَانِبًا. کتاب را پرت کرد: رَمَى الْكِتَابَ. کتری: بَرَادُ الشَّاي (درمصر). کُتْك زده: ضَرَبَ، بَسَطَ (درعراق). کُتْك خورد: انْضَرَبَ. - او را بباد کُتْك گرفت: إِنهَالَ عَلَيْهِ بِالضَّرْبِ. کجامی روی؟: إِلَى أَيِّنَ أَنْتَ ذَاهِبٌ؟ کچل: رجوع به کل شود. اقرع. کدوزرد، کدوتبیل: قَزَع. کدو سبز: كُوسَة (درمصر). کُرك: وَبَر. کُشته: قَتِيلٌ. - اجساد کُشته شرگان: جُثَثُ الْقَتْلَى. کشکول، جنگ (بضم جیم): مُوسِوَعَة. کشکی، الکی: إِعْتِبَاطِي، أَوْنَطَة (درمصر). کشور خارجی: بَلَدٌ أُجْنَبِي، دَوْلَة أُجْنَبِيَة. کشورهای پرجمعیت: الْبُلْدَانُ الْعَامِرَة بِالسُّكَّانِ (واژه بلاد، هم برای جمع	کابینه جدید تشکیل شد: تَأَلَّفَتِ الْوِزَارَة الْجَدِيدَة. کابینه دولت، عصر امروز تشکیل جلسه داد: عَقَدَ مَجْلِسُ الْوُزَرَاءِ جُلْسَة مَسَاءَ الْيَوْمِ. کادر آموزشی: مَجَالُ التَّعْلِيمِ. کادر سیاسی: مَجَالُ السِّيَاسَة. کارخانه آرد: مَطْحَنٌ. کار دارم (بهنگام رفتن بجائی): عِنْدِي مِشْوَارٌ (درتداول مصریان). کار دارم با تو: عِنْدِي عَمَلٌ مَعَكَ. کار را انجام داد: أَنْجَزَ الْعَمَلَ. کار را تمام کرد: أَنْهَى الْعَمَلَ، خَلَصَ الْعَمَلَ. - من سر کارم، شاغلم: أَنَا شَغَالٌ. کارشناس آثار باستانی: خَبِيرُ الْأَثَارِ. کارکنان دولت: مُوْظَفُو الْحُكُومَة. کارگزینی: دَائِرَة الْمُوْظَفِينَ (رجوع به کارگزینی شود). کاریاب: سِمَسَار (درتداول مصریان). کاری از پیش نبرد، موفق نشد: لَمْ يُفْلِحْ. کاری بامن نتوانست بکند: لَمْ يَتِمَكَّنْ مَنِّي، لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَنَالَ مِنِّي. کانال سوئز: قَنَاةُ السُّوَيْسِ (کشور سویس را سويسرا گویند). کاهش بحران: تَخْفِيفُ الْأُزْمَة.
--	---	---

كوشش های بسیار، فراوان: الجُهُودُ الضَّخْمَةُ، الجَبَّارَةُ.	کندراه می رود، آهسته راه می رود: يَمْشِي بِطُءٍ.	شود). کَمَكٌ طَلِيدٌ: الإِسْتِنْجَادُ.
کوکو سبزی: عَجَّة (درمصر و این واژه درعراق به شرجی و گرد و خاک اطلاق میشود).	- باکندی پیش می رود: يَتَقَدَّمُ بِطُءٍ. کندن درخت: قَلَعَ الشَّجَرَةَ. کندن زمین: عَزَقُ الْأَرْضِ. کندن لباس: خَلَعَ الْمَلَابِيسَ.	کَمَكُهَايِ نِظَامِي: الْمُسَاعَدَاتُ العَشْكَرِيَّةُ، الإِمْدَادَاتُ الْعَشْكَرِيَّةُ. کند: بَطِيءٌ. کندی: بُطْءٌ.

«گ»

گامهای سریع: خُطَى حَثِيثَةً.

گامهای استوار: خُطَى سَدِيدَةً.

گردشهای تابستانی: رَحَلَتْ صَيْفِيَّةً.

- بگردش رفت: خَرَجَ إِلَى الْقُشْحَةِ.

گرسنه ام: أَنَا جَوْعَانٌ، جَائِعٌ (رجوع به

گردش شود).

گروه زبانهای خارجی دانشکده: قِسْمُ

اللُّغَاتِ الْأَجْنَبِيَّةِ فِي الْكُلِّيَّةِ.

گروهی از مردم: جَمَاعَةٌ مِنَ النَّاسِ.

گره درکار ایجاد شده است: حَدَثَتْ

عَقَبَةٌ فِي الْعَمَلِ (رجوع به گره شود).

گردگیری: تَنْظِيفٌ.

گستاخ: مُتَشَايِنٌ.

گِل (بکسر گاف): طِينٌ.

گلو: حَلَقٌ.

گلوبند (سینه ریز): قِلَادَةٌ، كِرْدَانَةٌ

(رجوع به گردن بند شود).

- بگوشم (در اصطلاح مخابرات):

خَوَّلَ (رجوع به گوش شود).

گوشت آب پز: اللَّحْمُ الْمَسْلُوقُ (رجوع

به گوشت شود).

گوشت سرخ شده: اللَّحْمُ الْمَقْلِيُّ.

گوشت کباب شده: اللَّحْمُ الْمَشْوِيُّ.

گوشت، له و نرم شده است، خوب

پخته شده است: هَرَى اللَّحْمُ،

إِسْتَوَى اللَّحْمُ تَمَامًا (اتَهَرَا اللَّحْمُ

در تداول مصریان و این فعل از باب

انفعال است که حرف «ن» آن

در برخی از افعال بهنگام تلفظ در مصر

به حرف «ت» تبدیل میشود مانند:

أَتَأْكُلُ - أَزْأَكَلْ. إِتْرَمَى - إِزْرَمَى - إِتْمَلَأَ -

أَزْمَلَأَ - بِمَعْنَى خُورِدَ شَدَّ، انْجَامَ شَدَّ،

دور انداخته شد، پر شد).

گونی: خَيْشٌ (در مصر).

گیاها ن طبی: عَفَاقِيرٌ.

«ل»

لباسهای دوخته: ملاپس جاهِزَة.	لنگه کفش: فَرْدَة جِذاء.	لوله کشی گاز: مَدُّ أُنایِبِ الغازِ (رجوع به لوله شود).
لعاب دهان: رِبْقُ (رَبِوق بمعنای صبحانه درعراق، سوریه و لبنان از همین ریشه است).	لوله ساز: سَمَكِرِي (در مصر).	لوله کشی آب آشامیدنی: مَدُّ شَبَكاتِ المِیاءِ النَّقِیَّةِ، إِسالةُ المِیاءِ النَّقِیَّةِ، تَوْصیلُ...
لنگ، چلاق: أُعْرَج.		لیس زدن: اللَّغَق، اللَّحْسُ.

مازاد بر در آمد (اضافه مداخل): فائِضُ الدَّخْلِ.

ماشین اصلاح: ماکینَةُ الحِلَاقَةِ (رجوع به ماشین شود).

مالیات بآن تعلق نمی گیرد: غَيْرُ خَاضِعٍ لِلضَّرَائِبِ (رجوع به مالیات شود).

مأمور خدمت (از سازمانی در سازمان دیگر): مُتَنَدِّبٌ.

مأموران نجات غریق: رِجَالُ الْإِنْقَاضِ (رجوع به مأموران شود).

مانعی ندارد: لَا مَانِعَ، لَا بَأْسَ.

مبارزه پی گیر، سخت: نِضَالٌ مَرِئٌ.

مبارزه با فحشا: مُكَافَحَةُ الْبِغَاءِ.

متحصن شد: اِغْتَصَمَ.

متقلب: غَشَّاشٌ.

متین و باوقار است: رَزِينٌ.

مجازات: عُقُوبَةٌ.

مجازات میشود: يُعَاقَبُ.

- به شدیدترین مجازات محکوم

میشود: يُحَكَّمُ عَلَيْهِ بِأَشَدِّ الْعُقُوبَاتِ.

مجروح: جَرِيحٌ.

مجروح شد: جُرِحَ.

مجروحین: مُصَابُونَ، جَرَحَى.

محدود کردن مسابقه تسلیحاتی: الحُدُّ

مِنْ سَبَاقِ التُّسَلِّحِ.

محکم و بادوام است: مَتِينٌ وَطَوِيلٌ

الاشْتِهَالِكِ.

محلله های قدیمی شهر: الْأَخْيَاءُ الشَّعْبِيَّةُ فِي الْمَدِينَةِ.

مداوا کردن: الْعِلَاجُ.

مدلباس: مَوْضَةُ الْأَزْيَاءِ.

مدروز: مَوْضَةُ الْمَوْسَمِ.

مذاکرات، بسیار رضا یتبخش بود:

كَانَتْ الْمَحَادَثَاتُ مُرَضِيَّةً لِلْغَايَةِ.

مذاکراتی بعمل آورند: دَارَتْ مُحَادَثَاتٌ

بَيْنَهُمَا.

مذاکرات بوقت دیگر موکول شد:

أُزِجِّتِ الْمَحَادَثَاتُ.

مذاکرات بتعویق افتاد: تَوَقَّفَتِ

الْمَحَادَثَاتُ، أُجِّلَتِ الْمَحَادَثَاتُ.

مذاکرات حل اختلاف باشکست

مواجه شد: فَشِلَتِ الْمُفَاوَضَاتُ.

مراسم بدرقه رسمی بعمل آمد: جَرَتْ

مَرَامِسُ التَّودِيعِ الرَّسْمِيِّ.

مرد جنگجو: رَجُلٌ مُقَاتِلٌ.

مزایا: مِزَاتٌ.

- حقوق و مزایا: الرَّائِبُ وَالْعِلَاوَاتُ.

مسائل سیاسی: الْقَضَايَا السِّيَاسِيَّةُ.

مسافرخانه: نُزْلٌ (رجوع به مسافرخان

شود).

مسجد: جَامِعٌ (در تداول عامه).

مشایعت کنندگان: الْمُؤَدُّعُونَ.

مشورت می کند: يَشْتَشِيرُ.

مشمای چسب: لَزَقَةٌ.

مصائب جنگ: وَبِلَاتُ الْحَرْبِ.

معاریف شهر: أَغْيَانُ الْمَدِينَةِ.

معاف کردن از مالیات: الْإِعْفَاءُ مِنْ

الضَّرَائِبِ (رجوع به مالیات شود).

معشوقه: عَشِيقٌ، عَشِيقَةٌ (تُطْلَقُ

الْمَعْشُوقَةُ فِي اللُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ عَلَى

الْمَذْكُورِ وَالْمُؤَنَّثُ عَلَى الشَّوَاءِ).

معامله بمثل خواهیم کرد: سَتُعَامِلُ

بِالْمِثْلِ (رجوع به معامله شود).

مقام اول را احراز کرده است: احْتَلَّ

الْمَرْكَزَ الْأَوَّلَ، حَصَلَ عَلَى الْمَرْتَبَةِ

الْأُولَى.

مقررات منع عبور و مرور لغوشد: أُلْغِيَ

قَرَارُ حَظَرِ التَّجَوُّلِ (رجوع به مقررات

شود).

مگس می پراند: يُخْصِي الذُّبَابَ: مَغْسٌ

اخته می کند (در تداول عراقیان، و این

مثل کنایه از یکاری شخص است).

ملافه، شمد: مِلَايَةُ (در مصر) شَرْشَفٌ

(در عراق).

ملاقاتهای آقای نخست وزیر

بانمایندگان اصناف و پیشه وران:

لِقَاءَاتُ لِلسَّيِّدِ رَئِيسِ الْوُزَرَاءِ بِمُحْتَلِي

أَصْحَابِ الْحِرْفِ وَالْمِهْنِ.

ملتهای دوستدار صلح: الشُّعُوبُ الْمُحِبَّةُ

لِلسَّلَامِ.

ملس: مِزَزٌ (در مصر).

منابع موثق اظهار داشتند: قَالَتِ المَصَادِرُ الْمُوثِقُ بِهَا.	میشود، لرزه براندام انسان می افتد: تَقْشِيرُهُ لَه الْجُلُودُ (رجوع به مو شود).	رائع.
مناطق دور دست، دور نهاده: المَنَاطِقُ التَّائِيَةُ، الْأَضْفَاعُ التَّائِيَةُ.	موتور لنج: لَنَشْ، ج. لَنَشَات.	مومیائی کردن: تَخْنِيطُ.
منتهی به نتیجه مطلوب خواهد شد: سَيُؤَدِّي إِلَى نَتِيجَةِ مُرْضِيَةٍ.	موج بی دینی جهان را فراگرفته است: إِنَّ تَيَّارَ الْإِلْحَادِ اجْتَاخَ الْعَالَمَ، عَمَّ الْعَالَمَ.	میانه رو (درزندگی): مُقْتَصِدٌ.
منابع: مَوَارِدُ، مَصَادِرُ.	موج شدیدی از عواطف واحساسات ملی سراسر کشور را فراگرفت:	میانه رو (درسیاست): وَسَطٌ، مُحَافِظٌ.
منفجر شد: تَفْجَرُ.	مَوْجَةٌ جَارِفَةٌ مِنَ الْمَشَاعِرِ الْوَطَنِيَّةِ اجتاحت ازجاء المملکة.	میخ پیچ: يَمِخُ قَلَاوُوظ (درمصر)
منگوله: سُرَابَةٌ، سُرَافَةٌ.	مؤسسه بین المللی انرژی اتمی: الْمَوْسَسَةُ الدَّوْلِيَّةُ لِلطَّاقَةِ الذَّوِّيَّةِ.	برغی (درعراق).
منهدم کردن، ویران کردن، نابود کردن: التَّدْمِيرُ، التَّشْفِ، التَّخْطِيمُ.	موسم بهار: فَضْلُ الرَّبِيعِ.	- پام میخچه درآورده است: طَلَعَ فِي رَجُلِي كَلَو (رجوع به میخچه شود).
- استحکامات دشمن منهدم گردید: دُمِّرَتِ اسْتِحْكَامَاتُ الْعَدُوِّ.	موفقیت بزرگی بدمت آورده است: أَحْرَزَ نَجَاحًا كَبِيرًا، حَقَّقَ نَجَاحًا كَبِيرًا.	میراث کهن: الثَّرَاثُ الْعَرِيقُ، التَّلِيدُ.
- دوتانك دشمن منهدم گردید: تَخَطَّمَتِ دَبَابَتَانِ لِلْعَدُوِّ.	موفقیت بی نظیر: نَجَاحٌ سَاحِقٌ، نَجَاحٌ مُنْقَطِعُ النَّظِيرِ.	میزرا پاک کن: امْسَحِ الْمِنْضَدَةَ.
- يك ایستگاه فرستده دشمن منهدم گردید: نُسِفَتْ مَحْطَّةٌ إِزْسَالٍ لِلْعَدُوِّ.	موقیت درخشان: نَجَاحٌ بَاهِرٌ، نَجَاحٌ	میزکار من اینجا است: مَكْتَبِي هُنَا.
- از ترس مو براندام انسان راست		میز عسلی: طَاوِلَةٌ (درمصر).
		میل خودت...، آزادی... هر طور که دلت میخواید: عَلَي كَيْفِكَ... كَمَا تَشَاءُ، أَنْتَ حُرٌّ.
		میمون، عتتر، بوزینه: قَزْد.

ناچیز است: تافّة، طَفِيفٌ.

نارس است، کال است: غَيْرُ ناضِجٍ (میوه: فاکهه).

ناسیونالیست: قَوْمِيّ.

ناسیونالیزم: قَوْمِيَّة.

ناشناس: مَجْهُولٌ.

ناف: سُورَة.

– این دختر نامزد من است: هَذِهِ الْقَتَاةُ خَطِيبَتِي (رجوع به نامزد شود).

– برادرم نامزد این پست شده است: أَخِي رُشَّحٌ لِهَذَا الْمَنْصِبِ.

خود را نامزد این پست کرده است: رُشَّحَ نَفْسُهُ لِهَذَا الْمَنْصِبِ.

نان، بیات است: الْخُبْزُ بَايِت، الْعَيْشُ بَايِتٌ (در مصر).

نان نرم و تازه: الْخُبْزُ الطَّرِيفُ، الْعَيْشُ الطَّرِيفُ (در مصر).

نانوائی: مَحْبِزٌ.

نایب السلطنه: وَصِيّ الْعَرْشِ.

نخبة از دوستان در جشن عروسی شرکت کردند: اِشْتَرَكُوا فِي حَفْلِ الْقِرَانِ بَاقَةً مِنَ الْأَصْدِقَاءِ، صَفْوَةً مِنَ الْأَصْدِقَاءِ.

نَخ: خَبِطَ، دَوْبَارَة (در مصر).

نُخود: جَنْص (نام يك نوع غذای محلی در سوریه و لبنان نیز هست).

– پارچه های نخی: الْأَقْمِشَةُ الْقُطَيْيَّة.

نرده آهنی: سَوْرٌ حَدِيدِيّ.

– پشت نرده های دانشگاه: خَلْفَ أَشْوَارِ الْجَامِعَةِ.

نرم و لطیف (پارچه): نَاعِم.

نرم و تازه (نان): طَرِيفٌ.

– با يك تیر دونشان زد: ضَرَبَ عُضْفُورَيْنِ بِحَجَرٍ (رجوع به نشان شود).

نِشَسْتَن: الْجُلُوسُ، الْقُعُودُ.

– پهلوی من نشست، کنارم نشست: جَلَسَ بِجَانِبِي.

– بنشین اینجا: أَقْعُدْ هُنَا، اِجْلِسْ هُنَا.

– بنشین سرجایت: أَقْعُدْ مَكَانَكَ (يُسْتَعْمَلُ لِلتَّهْدِيدِ أَيْضًا).

– سرمفره نشست: جَلَسَ إِلَى الْمَائِدَةِ.

نظر عابرين را جلب می کند: يُثِيرُ انْتِبَاهَ الْمَارَّةِ (رجوع به نظر شود).

نفوذ، قدرت: سُلْطَة، قُدْرَة.

نفوذ کرد (آب): تَسَرَّبَ الْمَاءُ.

نفوذ کرد (مرام و عقیده): تَغَلَّغَ فِي...

نگرانی فوق العاده بر منطقه حکمفرما است: يَسُودُ الْمِنْطَقَةَ الْقَلَقُ الْبَالِغُ.

نمایشگر این حقیقت است، نمودار این حقیقت است: يُمَثِّلُ هَذِهِ الْحَقِيقَةَ، يَزُمُّزُّ إِلَى هَذِهِ الْحَقِيقَةِ.

– نزار ضبط صوت: شَرِيطُ التَّسْجِيلِ.

نیاکان ما: أَجْدَادُنَا.

نیروهای انتظامی: قُوَاتُ فِرَقِ الْأَمْنِ.

نیروهای فعال ملت: قُوَى الشَّعْبِ الْعَامِلَةِ.

– بکار انداختن نیروهای کارگری: تَشْغِيلُ الْقُوَى الْعَامِلَةِ.

نیروهای مهاجم دشمن عقب نشینی می کند: تَتَرَجَّعُ الْقُوَاتُ الْمُعْتَدِيَّةُ لِلْعُدُوِّ.

نیروهای مسلح مابسوی مواضع دشمن پیشروی میکند: تَتَقَدَّمُ قُوَاتُنَا الْمُسَلَّحَةُ نَحْوَ مَوَاقِعِ الْعَدُوِّ.

نیش می زند: يَلْدَغُ، يَلْسَعُ.

نی شکر: قَصَبُ الشُّكْرِ.

نیمه رسمی: شِبْهُ الرِّسْمِيّ.

هدف گلوله قرار گرفت، تیرخورد:
 أُصِيبَ بِالرَّصَاصِ، انضَرَبَ بِالرَّصَاصِ.
 هسته: ذَرَّةٌ، نَوَاةٌ.
 هوا امروز آفتابی است: الْجَوُّ الْيَوْمَ
 مُشْمِسٌ.
 هواخواهان او: أَنْصَارُهُ.
 هواپیروز بارانی بود: كَانَ الْجَوُّ بِالْأَمْسِ
 مُمَطِرًا.
 هوا بارانی است: الْجَوُّ مُمَطِرٌ، الْجَوُّ

يُشْتَّى (در مصر).
 هواپیما از فرودگاه پرواز کرد: أَقْلَعَتِ
 الطَّائِرَةُ مِنَ الْمَطَارِ.
 هواپیما به کوه برخورد کرد و متلاشی
 شد: اضْطَلَمَتِ الطَّائِرَةُ بِصَخْرَةٍ
 جَبَلِيَّةٍ وَتَلَاشَتْ أَجْزَاؤَهَا، تَحَطَّطَتْ.
 هواپیماهای دشمن به پروازهای
 اکتشافی خود درمرزادامه می
 دهند: تُوَاصِلُ طَائِرَاتُ الْعَدُوِّ

عَمَلِيَّاتِهَا الْاِسْطِلَاعِيَّةَ عَلَى الْحُدُودِ.
 هواپیما حامل بیست سرنشین بود:
 كَانَتِ الطَّائِرَةُ تُقِلُّ عِشْرِينَ رَاكِبًا.
 - حسن همجواری: حُسْنُ الْجَوَارِ.
 هیئت نمایندگی... جلسه کنفرانس
 رابعنوان اعتراض ترك کرد: اِنْسَحَبَ
 الْوَفْدُ... مِنْ جُلْسَةِ الْمُؤْتَمَرِ.
 هیئت وزیران: أَعْضَاءُ الْحُكُومَةِ (رجوع
 به هیئت دولت شود).

«و»

وارد کردن مواد خوراکی: تَوْرِيْدُ	(رجوع به ورود شود).	وضع زندگی: حَالَةُ الْمَعِيشَةِ.
الأغذية.	- ساعت ورود به تالار: سَاعَةُ الدُّخُولِ	وضع فجیع: صَوْرَةُ بَشِيعَةٍ.
وجنات: مَلَامِخُ الْوُجْهِ.	في القاعة.	وضع مزاجی: الْحَالَةُ الصُّحْبَةِ.
وجهه ملی دارد: لَهُ شَغْبِيَّةٌ.	- ساعت ورود بکشور: سَاعَةُ الْوُصُولِ	وضع هوا: حَالَةُ الْجَوِّ (الطُّقْسُ).
- در ورودی ساختمان: مَدْخَلُ الْعِمَارَةِ	إلى البلاد.	

یادداشت شدید اللحی به رئیس
مجمع عمومی سازمان ملل متحد
تسلیم کرد: سَلَمْ مُذَكَّرَةٌ احتیاج
شَدیدَةُ اللُّهْجَةِ إِلَى رَئِیسِ الْجَمْعِیَّةِ
العَامَّةِ لِلأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ.
یک پیا پیا اینجا کارت دارم: اخْطِیفْ
رَجُلَکَ تَعَالَ هُنَا، عِنْدِی شُغْلٌ مَعَكَ
(در تداول عامه).
یک تکه نان...: حِجَّةٌ تُحْبِزُ (در مصر).
یک دست صدا ندارد: یَدٌ وَاحِدَةٌ لَا
تُصَفِّقُ.
یکه تاز میدان: فَارِسُ الْحَلَبَةِ.
روزهای هفته: أَیَّامُ الْأَسْبُوعِ.
۱ - شنبه: یَوْمُ السَّبْتِ.
۲ - یکشنبه: یَوْمُ الْأَحَدِ.
۳ - دوشنبه: یَوْمُ الْاِثْنَيْنِ.

۴ - سه شنبه: یَوْمُ الثَّلَاثَاءِ.
۵ - چهارشنبه: یَوْمُ الْأَرْبَعَاءِ.
۶ - پنجشنبه: یَوْمُ الْخَمِیسِ.
۷ - جمعه، آدینه: یَوْمُ الْجُمُعَةِ.
شب وروز: اللَّیْلُ وَالنَّهَارُ.
امروز: الْیَوْمَ، هَذَا الْیَوْمَ.
امشب: اللَّیْلَةُ، هَذِهِ اللَّیْلَةُ.
فردا: غَدًا، بَاکِر (در عراق)، بُکْرَةً
(در مصر).
پس فردا: بَعْدَ غَدٍ، بَعْدَ بُکْرَةٍ.
پس تر فردا (پسین فردا): بَعْدَ بَعْدِ غَدٍ.
روز گذشته: یَوْمَ أَمْسٍ.
دیروز: أَمْسٍ، الْبَارِحَةَ.
پریروز: أَمْسِ الْأَوَّلِ، أَوَّلُ الْبَارِحَةِ.
پس پریروز: أَوَّلُ أَوَّلِ أَمْسٍ.
دیشب: اللَّیْلَةُ الْمَاضِیَّةُ (الْبَارِحَةُ).

فرداشب: اللَّیْلَةُ الْقَادِمَةُ.
این ماه: هَذَا الشَّهْرُ.
ماه جاری: الشَّهْرُ الْحَالِی.
ماه گذشته: الشَّهْرُ الْمَاضِی.
ماه آینده: الشَّهْرُ الْقَادِمُ، الشَّهْرُ الْمُقْبِلُ.
پارسال، سال گذشته: الْعَامُ الْمَاضِی،
السَّنَةُ الْمَاضِیَّةُ.
سال آینده: الْعَامُ الْمُقْبِلُ، السَّنَةُ الْقَادِمَةُ.
هر سال چهار فصل است: کُلُّ عَامٍ
أَرْبَعَةُ فُصُولٍ.
۱ - بهار: رَیْعٌ.
۲ - تابستان: صَیْفٌ.
۳ - پاییز: خَرِیفٌ.
۴ - زمستان: شِتَاءٌ.

A New Collection of Dictionaries

**An Encyclopaedic Dictionary
of Cultural Terms**

(English - French - Arabic)

Dr. Sarwat Okasha

•

Al Khalil

A Dictionary of Arabic Grammar

Terminology

Dr. George M. Abdul-Massih

and Hani G. Tabri

•

**A Comprehensive Maritime
Dictionary**

(English - French - Arabic)

The Arab Maritime Transport Academy

•

**A Dictionary of Social Life
Vocabulary**

In the Works of the Mu'allaqat Poets

Dr. Nada Ash-Shaye'

•

**A Dictionary of Arabic Grammatical
Nomenclature**

Antoine El-Dahdah

•

**Illustrated Dictionary of Computing
Science**

(Arabic - Arabic)

Antoine Butros

•

Encyclopedia of Medicinal Plants

*(Arabic - English - French - Latin -
German)*

Michel Hayek

•

A Dictionary of Gemstones

Ibn Al-Akfani

Edited by: A. Kirmili

•

Al-Kamel Al-Wasit

(Dictionnaire Français - Arabe détaillé)

Dr. Youssef M. Reda

Dr. Muhammad Choufrani

Dr. Murtada Ayatullahi shirazi

A
Persian–Arabic
Dictionary

Revised by

Dr. Muhammad Abd-el-Mun'em khafaji

Dr. Abdul-'Aziz Sharaf.

Librairie du Liban *Publishers*